

Odbrana Trojstva

Odgovor na primedbe adventista koji ne prihvataju Trojstvo

Slavoljub Vulićević (jvulicevic@gmail.com)

Decembar 2013.

Sadržaj:

Odbrana Trojstva	1
Uvod.....	3
Trojstvo i rani adventistički pokret – kratak pregled istorijskog i teološkog konteksta	4
Crkva, pioniri i Trojstvo	4
Verovanje Elene Vajt po pitanju Trojstva	18
Biblijski tekstovi o Trojstvu	24
Božanstvo Hrista	24
Božanstvo Svetog Duha.....	25
Trojstvo	25
Tekstovi Elen Vajt i Trojstvo.....	26
Božanstvo Isusa Hrista	27
Božanstvo Svetoga Duha.....	42
Priroda Svetoga Duha je tajna	52
Trojstvo	54
Sledeći citati su iz transkripta propovedi Elen Vajt:.....	64
Trojstvo se ne može objasniti zemaljskim poređenjima.....	66
Odgovor na neke od primedbi na račun verovanja u Trojstvo	68
1. "Isus (ni)je Sin Božji" (Luka 1 :35; Luka 22 :70; Jovan 6 :69)	68
2. "... Jer je otac moj veći od mene" (Jovan 14:28)	69
3. "Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao..." (Jovan 3:16)	75

4. " A ovo je život vječni da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista. " (Jovan 17 :3)	77
5. " Jer je jedan Bog i jedan posrednik Boga i ljudi, čovjek Hristos Isus," (1.Timotiju 2 :5)	80
6. "Sin je obličje Boga što se ne vidi, koji je rođen ("prvoroden") prije svake stvari." (Kološanima 1:15)	82
7. "Jer vi nećete govoriti, nego Duh oca vašega govoriće iz vas." (Matej 10:20).....	85
8. Da li oni koji veruju u Trojstvo mogu da kažu: "pisano je: Bog je tri u jedno?"	88
9. Da li oni koji veruju u Trojstvo mogu da kažu: "pisano je, Sveti duh je jednak Ocu?"	89
10. Da li oni koji veruju u Trojstvo mogu da kažu: "pisano je, Isus se nikada nije rodio u večnosti?	92
11. Pitanje Hristovog Božanstva i Njegove večnosti.	94
12. Njihovo objašnjavanje izjave da je "Hristos rođen od Boga"	97
13. Njihovo shvatanje Svetoga Duha	97
14. Njihova primedba na krštenja u ime Oca, Sina i Svetoga Duha	98
15. Priče Solomonove 8:22-30	100
16. 1. Korinćanima 8:6 navodno jasno pokazuje da je Otac jedini pravi Bog.	108
17. Efescima 4:6 navodno jasno pokazuje da je jedino Otac Bog nad svima.....	111
18. Primedba na shvatanje umiranje samo Hristove ljudske prirode. Da li je Isus stvarno umro?	114
19. Pitanje citata iz "Patrijarsi i proroci" u vezi Hristovog uzvišavanja pred anđelima kao i nedostatku spominjanja Svetoga Duha.	129
20. Pravo shvatanje onih koji se protive nauci o Trojstvu i njihovih izjava kao što su „Isus je Bog“, „Tri Božanske ličnosti“ i td.....	138
21. Primedba da adventističko verovanje u Tojstvo ima poreklo u katoličkom učenju	147
Zaključak	157

Uvod

Jedan od fenomenona našeg vremena jeste taj da su, zahvaljujući otvorenim putevima komunikacije (internet i druga sredstva komunikacije), ideje i mišljenja ljudi široko i brzo dostupne svakome. Koliko god to bio odličan način na koji ljudi mogu biti dosegnuti spasonosnim Jevanđeljem, to je istovremeno i otvorena prilika za mnoge napade na biblijske istine, sa skoro bezbrojnim teorijama i učenjima, kao i za napade na skoro sva fundamentalna verovanja Hrišćanske adventističke crkve. Jedan od tih napada koji ne dolazi samo spolja, već i iz same Hrišćanske adventističke crkve je i napad na verovanje u Trojstvo. U mom ličnom evanđeoskom radu na internetu, više puta sam se susretao sa članovima crkve, od kojih su neki čak i moji lični prijatelji, koji su iz različitih razloga počeli da upućuju primedbe na ovo značajno verovanje naše crkve.

Tema o Trojstvu je vrlo duboka i važna, s obzirom da se bavi prirodom Božanstva. Naša poniznost u pristupu ovoj temi je od neprocenjivog značaja. Niko od nas ne može da kaže da je pronikao u sve tajne Božanstva. O Bogu možemo znati samo ono što je On otkrio o sebi. Mi smo više kao mala deca koja se, prema rečima velikog naučnika, Isaka Njutna, igraju na obali, skupljajući kamenčiće, dok pred nama leži čitav okean neotkrivene istine. Elen Vajt izražava istu tu ideju kada kaže: **“Mi smo isto tako neznalice o Bogu kao mala deca, ali Ga kao mala deca možemo ljubiti i slušati. Umesto da spekuliramo u pogledu Njegove prirode i Njegovih prerogativa, trebamo da poslušamo reči koje je On izgovorio: ‘Umirite se, i poznajte da sam ja Bog’”. (8T 280.1)**¹

Prvi deo ovog rada bavi se kratkim opisom istorijskog i teološkog konteksta ranih adventista kao i razlogom zbog koga se reč Trojstvo u razgovorima ranih adventista uglavnom koristi u negativnom smislu. Isto tako, pogledaćemo neke primere početka otvorenog iskazivanja verovanja u Trojstvo krajem 19. i početkom 20. veka, iako ni u kojem slučaju ne znači da je to shvatanje bilo identično našem današnjem. Drugi deo daje biblijske tekstove koji rasvetljavaju biblijsku nauku o Trojstvu. Treći deo predstavlja kratak pregled izjava Elen Vajt u vezi prirode

---

¹ Važniji citati originala su na engleskom a prevod je u plavoj boji

Oca, Sina i Svetog Duha, kao i o jedinstvu Božanstva. Četvrti deo je odgovor na neke od primedbi na račun verovanja u Trojstvo. Nadam se da će ovo pomoći da se bolje shvate izazovi koji se postavljaju u vezi nauke o Trojstvu.

Želja mi je takođe da se zahvalim svim onima koji su doprineli ovom radu, bilo svojim ohrabrenjima ili čitanjem manuskripta, sugestijama ili ispravkama, da bi ovo što je izneseno bilo što korisnije. Pre svih, hvala Bogu na snazi i volji da se uradi jedan ovakav rad za koji smatram da je preko potreban, imajući u vidu razvoj ovog problema u našoj crkvi. Hvala Bogu, Ocu, Sinu i Svetome Duhu za neizmernu žrtvu i spasenje, kao i divne istine koje nam se otkrivaju kao zraci svetlosti koji odsjaju sa stranica Bibliji i Duha proroštva.

Trojstvo i rani adventistički pokret – kratak pregled istorijskog i teološkog konteksta

Crkva, pioniri i Trojstvo

Najčešća primedba je da rani adventisti nisu verovali u Trojstvo; ne koriste izraz Trojstvo; ili, u još gorem slučaju, čak koriste taj termin u negativnom smislu.

Istina je da su rani adventisti imali takav stav prema verovanju u Trojstvo i za to su navodili različite razloge. Neki jednostavno nisu videli dovoljno dokaza u Bibliji za takvo verovanje. Drugi su pogrešno shvatali da verovanje u Trojstvo izražava činjenicu da su Otac i Sin jedna te ista osoba. Neki drugi adventisti su mislili da bi verovanje u Trojstvo označavalo verovanje u tri boga. Sa druge strane, neki su smatrali da verovanje u Trojstvo umanjuje važnost doktrine o Hristovom otkupu jer samopostojeći Bog ne može da umre. Ako je Hristos samopostojeći Bog, kako su rezonovali neki adventisti, onda On nije potpuno umro na krstu jer Bog ne može da umre. S druge strane, neki adventisti nisu u Bibliji našli dovoljno dokaza da je Sveti Duh zasebna ličnost.

U ovom kratkom pregledu pomenute problematike nije moguće razmotriti mnoge od tih razloga. Na kraju ovog rada preporučio bih nekoliko članaka koji se mnogo detaljnije bave tom problematikom**. Ipak, kratak pogled na teološki kontekst ranog adventizma kao i neke

istorijske činjenice iz tog perioda mogu da nam pomognu da dobijemo jedan uravnoteženi pogled u vezi razvoja ovog verovanja. Nadam se da će nam to pomoći da shvatimo da ne postoji problem prihvatanja ovog verovanja, ako se vera u Trojstvo zasniva isključivo na Bibliji, i ako je potvrđena onim što nam je otkriveno preko Duha proroštva. Istorija pokazuje da verovanje u Trojstvo nije verovanje samo adventista krajem 20. i početkom 21. veka, već i da se ono može naći i kod adventista s kraja 19. i početka 20. veka, iako ne u svim detaljima identična kao sadašnje verovanje, kao i u spisima Elen Vajt.

Nakon velikog razočarenja i u godinama nastanka ranog adventističkog verovanja, adventisti su s jedne strane bili suočeni s verovanjem u Trojstvo tradicionalnih denominacija dok je, s druge strane, bio jak uticaj onih koje su oni zvali “duhovničarima” (engleski “spiritualizers”). Nakon 1844. godine, neki od bivših Milerita počeli su mnoge stvari iz Biblije da tumače simbolično. Tako su neki počeli da tumače Hristov dolazak samo u duhovnom, ali ne i u fizičkom smislu. Takav stav je doveo do raznih čudnih verovanja kao što je, na primer, ideja da je milenijum već počeo kao subotni večni odmor i da se treba suzdržavati od rada. Drugi su se predali mesmerizmu, a neki su se čak pridružili okultnom spiritizmu.

Elen Vajt i njen suprug smatrali su ovo verovanje opasnom jeresi koja ruši doslovno shvatanje mnogih biblijskih istina i tumači ih samo kao duhovne stvarnosti.

U kontekstu naše diskusije o Trojstvu, među adventistima je primetan pokušaj održanja doslovnog shvatanja Biblije tamo gde je to očigledno. Tako, na primer, vidimo da Džejms Vajt u jednom trenutku optužuje ove “duhovničare” da dovode u pitanje čak i postojanje Oca i Sina kao dve odvojene, doslovne ličnosti (Džejms Vajt, Day-Star, Jan. 24, 1846, 25). Elen Vajt opisuje ovaj problem na sličan način: **“Puno puta sam videla da duhovni pristup oduzima slavu Neba i da su predstava Davidovog trona, kao i prekrasne Isusove ličnosti u umovima mnogih uništeni u vatri duhovničarstva.”** (“I have often seen that the spiritual view took away the glory of heaven, and that in many minds the throne of David, and the lovely person of Jesus had been burned up in the fire of spiritualism” *Spiritual Gifts*, vol. 2 [1860], 74.). Saveti Elen Vajt, kao i zvanično učenje adventista, su ukazivali na važnost doslovnog tumačenja Biblije u kontekstu u onome što predstavlja stvarnost kao što je, doslovno postojanje Boga Oca i Isusa Hrista kao dve odvojene ličnosti, te naglašavanje da Bog nije neko

bezlično biće. Vrlo često u svojim spisima Elen Vajt naglašava da je Otac ličnost i da je Isus ličnost. Na primer, 1850. godine ona piše:

“Puno puta sam videla ljubljenog Isusa kao ličnost. Pitala sam ga da li je Njegov Otac ličnost i da li ima oblik kao i On. Isus je rekao: “Ja sam tačna slika ličnosti mog Oca.” (“**I have often seen the lovely Jesus, that He is a person. I asked Him if His Father was a person and had a form like Himself. Said Jesus, “I am in the express image of My Father’s person.”** E.G. White, ‘Early Writings’, page 77, 1882)

Ovo naglašavanje da Bog ima formu i da je On ličnost je isto bilo usmereno i protiv tradicionalnog učenja o Trojstvu, opterećenog srednjovekovnim i predsrednjovekovnim špekulacijama o Božjoj prirodi. Na primer, shvatanje o Trojstvu u Metodističkoj crkvi, iz koje je Elen Vajt došla, predstavljalo je Boga “bez tela i udova”: **“Postoji samo jedan živi i pravi Bog, večan i bez tela i udova.”** (“**There is but one living and true God, everlasting, without body or parts.**”, **Doctrines and Discipline of the Methodist Episcopal Church, New York: Carlton and Porter, 1856, p. 15**), što je moglo da znači da se ne radi o ličnosti i biću.

Ovaj kontekst teoloških ideja iz tog doba objašnjava neke od razloga zašto su rani adventisti izbegavali korišćenje izraza koji bi dovodili u sumnju da je Bog ličnost. Kao što ćemo kasnije videti, koncept koji nalazimo u spisima Elen Vajt, a naročito u kasnijim, nema ništa što se protivi verovanju u Trojstvo kako ga adventisti danas prihvataju i koje se bazira isključivo na Svetom Pismu.

Još jedan od značajnih faktora je činjenica da su neki od adventističkih osnivača, kao što je na primer Džejms Vajt i Džozef Bejts, kao i mnogi drugi mileriti koji su se pridružili adventističkoj crkvi, došli iz pokreta zvanog "Hrišćanska veza" (“Cristian Connection”) koji se razvio u SAD-u krajem 18. i početkom 19. veka. Ovaj pokret je bio pod snažnim uticajem unitarnog verovanja koje je odbacivalo Trojstvo smatrajući ga nebiblijskim učenjem. Nema sumnje da je to imalo veliku uticaj u ranim godinama adventizma s obzirom da su ti članovi došli u adventističku crkvu sa već izgrađenim stavom antitrinitarianizma.

Ipak, iako nailazimo na veliko protivljenje upotrebe i same reči Trojstvo kao biblijskog koncepta, kao na primer kod Džejmsa Vajta koji je 1846. godine govorio o “nebiblijskom Trojstvu” (James White, January 24, 1846, The Day Star), ili na primer kod Jozefa Betsa koji

kaže da “Što se tiče Trojstva, ja sam zaključio da je to nemoguće za mene da verujem da Isus Hristos, Očev Sin, je isto tako bio Svemoćni Bog, Otac, jedno te isto biće.” (“Respecting the trinity, I concluded that it was an impossible for me to believe that the Lord Jesus Christ, the Son of the Father, was also the Almighty God, the Father, one and the same being,” Joseph Bates, *The Autobiography of Elder Joseph Bates*, Battle Creek, MI: SDA Publishing, 1868, p. 205). Isto tako videćemo da kada je Trojstvo bilo predstavljeno na biblijski način, nisu svi adventisti imali problema sa tim terminom i verovanjem.

U vezi toga, možemo primetiti da u kasnijim godinama adventnog pokreta dolazi do izvesnih promena u shvatanju Božanstva. Na primer, takva promena se može videti kod Džejmsa Vajta. Pišući o sličnostima i razlikama između adventista sedmog dana i baptista sedmog dana, 1876. godine u "Rivju end herald" ("Review and Herald") od 12. oktobra, u članku "Dva tela" ("The two Bodies"), Džejms Vajt kaže da, što se Trojstva tiče, stav koji adventisti imaju po pitanju božanstva Isusa Hrista je skoro isti kao stav baptista koji veruju u Trojstvo i da se dve denominacije tu ne razilaze. On tu doktrinu svrstava u one koju ni jedna ni druga denominacija ne smatraju testom hrišćanskog karaktera. Štaviše, on baptiste sedmog dana smatra crkvom koja ima isto polje rada kao adventisti sedmog dana. **“Adventistički stav prema Hristovom božanstvu veoma je sličan stavu trinitaraca, tako da tu nema razmimoilaženja... Međutim, ipak preporučujemo da ne bude neslaganja između ove dve grupe. Razlika između nas je takve prirode, da nam je zajedničko široko polje rada sa onima koji se razlikuju od nas po pitanju temelja od kojih zavisi sudbina sveta koji je ogrezao u porocima, da zato adventisti sedmog dana i baptisti sedmoga dana ne mogu da dozvole neslaganje po pitanju doktrina koje ni jedni ni drugi ne smatraju testom Hrišćanskog karaktera. Obe grupe treba da obave poseban posao. Neka Bog blagoslovi obe grupe u svim njihovim naporima da ovo ostvare.”** (“**Adventists hold the divinity of Christ so nearly with the trinitarian, that we apprehend no trial [conflict] here... We recommend, however, that there be no controversy between the two bodies. The differences between us are of such a nature, and we have in common so broad a field of labor with those who differ with us respecting the fundamentals, upon which hangs the destiny of a world lying in wickedness, that Seventh-day Adventists and Seventh-day Baptists cannot afford a controversy on doctrines which neither regard as tests of Christian character. Both bodies have a specific work to do. God**

bless them both in all their efforts for its accomplishment.“ James White, “Review and Herald”, October, 12. 1876. p. 116)

Jedan drugi prominentni adventistički pionir, Urija Smit, isto je tako prošao kroz određenu promenu shvatanja. On 1865. godine Hrista naziva **“prvim stvorenim bićem, čije je postojanje počelo dosta pre bilo koje druge stvorene stvari”** (“first created being, dating his existence far back before any other created being or thing” - Uriah Smith, *Thoughts Critical and Practical on the Book of Revelation*, Battle Creek, Mich.: Steam Press of the Seventh-day Adventist Publishing Association, 1865, p. 59.), Urija Smit je ovo svoje prvobitno shvatanje porekao nakon više od 20 godina u "Gledajući u Hrista" ("Looking Unto Jesus"), gde kaže za Hrista da nije stvoren: **"Ova nestvorena Reč je bilo Biće, koje je u određeno vreme postalo telo i boravilo među nama."** (“This uncreated Word was the Being, who, in the fullness of time was made flesh, and dwelt among us.” - Uriah Smith, *Looking Unto Jesus*, Battle Creek, Mich.: Review and Herald Publishing Company, 1898, p. 10). Urija je sada u to vreme verovao da je Hristos rođen od Oca. Isto tako, za njega je Sveti Duh bio samo uticaj, a ne ličnost.

Zanimljivo je takođe napraviti i kratak pregled nekih drugih događaja s kraja 19. i početka 20. veka. Jedna činjenica u vezi ove diskusije je da već pri kraju 19. veka imamo adventističke publikacije koje govore o verovanju u Trojstvo i to u pozitivnom smislu, pokušavajući da ga definišu kao biblijsko učenje nasuprot konceptu Trojstva kojem su se rani adventisti protivili.

Prezbiterijanski pastor, Semjuel Spir, je 1889. godine napisao članak "Hristova podređenost" ("The Subordination of Christ"). 1892. godine, ceo članak je bio odštampan u *Pacifik Presu* za kolekciju “Biblijska studentska biblioteka” (“Bible Student’s Library”) kao traktat broj 90, pod naslovom **“Biblijska doktrina o Trojstvu”** (“The Bible Doctrine of the Trinity”). Iako ovaj tekst govori o Hristovoj podređenosti Ocu, čak i pre Njegovog utelovljenja, kao i da su se sa većinom teksta mogli složiti skoro svi adventisti tog vremena (uključujući i one koji nisu verovali u Trojstvo), još uvek se u njemu koriste tipični izrazi vezani za Trojstvo, kao što su: *Bog u tri osobe* (“tri-personal God”) kao i druge trinitarske izjave poput one da Trojstvo ne znači doktrina o “tri Boga” (“tri-teizam”), nego da Bog deluje kroz tri osobe. Ovaj članak takođe ukazuje na krivo shvatanje da Trojstvo znači prihvatanje tri Boga. **“Biblijski trinitarci**

nisu triteisti [oni koji veruju u tri boga]. Oni samo jednostavno žele da na najbolji mogući način, izjave šta veruju da je biblijsko učenje.” (“Bible trinitarians are not tritheists. They simply seek to state, in the best way in which they can, what they regard the Bible as teaching.” - “The Bible Doctrine of the Trinity”, Pacific Press Publishing Company, Oakland, 1892).

Čak i sam naslov ovog traktata, „**Biblijska dokrina o Trojstvu**“, podrazumeva da ako je pravilno shvaćena, ova dokrina nije suprotna Bibliji, kao i da uopšte nema problema da adventisti koriste izraz Trojstvo u pozitivnom smislu ako to verovanje i Biblija potvrđuje.

Štampanje ovakvog traktata sa takvim naslovom sigurno ne bi prošlo neprimećeno od strane Elen Vajt kao ni ostalih vođa crkve ukoliko je to bilo nešto nebiblijski. Nezamislivo je da Elen Vajt ne bi reagovala na jednu doktrinu, ukoliko je bila pogrešna, kakvom današnji protivnici Trojstva predstavljaju ovo službeno crkveno verovanje. Ostaje činjenica da ona nikad nije ukorila nekoga za ovaj traktat, niti je ikada pisala protiv štampanja istog ili protiv onoga što je u njemu napisano, kao što nije pisala ni protiv doktrine o Trojstvu.

Jedan drugi primer izjave koja se skoro podudara sa izjavom Trojstva bez upotrebe same reči Trojstvo, je izjava A. T. Jones-a iz 1899. godine u Adventističkom glasniku (*Advent Review and Sabbath Herald*) **“Bog je jedan. Isus Hristos je jedan. Sveti Duh je jedan. A ova tri su jedno: ne postoji neslaganja ni podele među njima.”** (“God is one. Jesus Christ is one. The Holy Spirit is one. And these three are one: there is no dissent nor division among them.” A. T. Jones, editorial, *Advent Review and Sabbath Herald*, January 10, 1899, 24)

Što se dalje istorije tiče, vrlo je značajno ono što je napisano 1913. godine. Naime, bivši adventistički pastor Dadli Kanrajt je u svojoj knjizi "Odricanje od adventizma sedmoga dana" ("Seventh-Day Adventism Renounced"), optuživao adventiste da ne veruju u Trojstvo.

Kako su adventisti odgovorili na ove Kanrajtove primedbe, vidi se 8. aprila 1913. godine, u “Znacima vremena” (“The Signs of the Times”), M.C. Vilokoks (M.C. Wilcox) je napisao članak **“Izopačene izjave o činjenicama” (“Garbled Statements of Facts”)** u kome optužuje Kanrajta da ne iznosi istinu o adventističkim verovanjima. Između ostalog, optužuje ga da je nepravda što piše da adventisti ne veruju u Trojstvo, jasno izjavljujući da su neistinite optužbe Kanrajta u vezi adventističkih doktrina i navodnog neprihvatanja Trojstva. Kanrajt nije

verovao u Trojstvo dok je bio adventista i Vikoks naglašava da to što on nije verovao u Trojstvo dok je bio adventista ne znači da adventistička crkva u to vreme odbacuje Trojstvo:

“On [Kanrajt] nam možda govori istinu o onome što je on nekada verovao, ali on ne predstavlja zajednicu na pravi način. Na primer, on izjavljuje da su među glavnim doktrinarnim tačkama adventista sedmoga dana ‘odbacivanje doktrine o Trojstvu;...’ . Tako, u smislu u kome su ove tačke izložene, one nisu istinite.” (“He [Canright] perhaps tells us truly what he believed once, but he does not rightly represent the denomination. For instance, he declares that among the chief doctrinal points of Seventh-day Adventists are ‘rejecton of the doctrine of the Trinity;...’ Now, in the sense in which these are set forth they are not true.” “The Sign of the Times”, April 8. 1913. p. 8)

M.C. Vilkoksov brat, F. M. Vilkok (F.M. Wilcox) je u to vreme bio urednik najuticajnijeg adventističkog časopisa *Rivju end herald* (Review and Herald). On je u izdanju od 8. oktobra 1913. godine još jasnije potvrdio adventističko verovanje u Trojstvo. U tom izdanju, na istoj stranici gde se završava jedan članak od Elen Vajt (koliko bi bilo verovatno da ona nije pročitala članak od Vilkoksa?), on u članku **“Poruka za danas” (“The Message for Today”)** iznosi 15 tačaka adventističkih verovanja. Njegova izjava je, kako on kaže, data onima koji žele da znaju koje su **“glavne karakterstike” (“cardinal features”)** adventističkog verovanja. Prvo od 15 verovanje je verovanje u Trojstvo:

“Radi onih koji žele da detaljnije znaju glavne karakteristike vere koju drži ova zajednica, mi ćemo navesti da adventisti sedmog dana veruju:

1. U božansko Trojstvo. Ovo Trojstvo se sastoji od večnog Oca, kao ličnosti, duhovnog bića, svemoćnog, sveznajućeg, beskonačnog u sili, mudrosti i ljubavi; od Gospoda Isusa Hrista, Sina večnog Oca, kroz koga je sve stvoreno i kroz koga će biti ispunjeno spasenje i otkup; i od Svetog Duha, trećeg lica Božanstva, sile obnovljenja u delu otkupljenja.”

(“For the benefit of those who may desire to know more particularly the cardinal features of the faith held by this denomination, we shall state that Seventh-day Adventists believe,—

1. In the divine Trinity. This Trinity consists of the eternal Father, a personal, spiritual being, omnipotent, omniscient, infinite in power, wisdom, and love; of the Lord Jesus Christ, the Son of the eternal Father, through whom all things were created, and through whom the salvation of the redeemed hosts will be accomplished ; the Holy Spirit, the third person of the Godhead, the one regenerating agency in the work of redemption.”
“Review and Herald”, October, 9. 1913. p. 21)

Zapazimo da se Kanrajt, koga smo ranije spomenuli i koji je u to vreme bio bivši adventista, sastao sa adventističkim crkvenim vođama 1913. godine i u pismu upućenom Dž.H. Morisonu, 25. juna 1913. godine on kaže: **“Upravo sam proveo dve nedelje u Betl Kriku prisustvujući svim njihovim sastancima i dugim posetama sa njihovim pastorima, braćom i sestrama. Svi su me najsrdačnije pozdravili i ja sam iskreno uživao.”** (“I have just spent two weeks in Battle Creek attending all their meetings and having long visits with ministers, brethren and sisters. All greeted me in the kindest way and I enjoyed it greatly.” - Carrie Shasky-Johnson, **“I Was Canright’s Secretary”** p. 104). Mi ne znamo šta je tačno Kanrajt pričao sa adventističkim vođama ali on je, verovatno zahvaljući tim razgovorima kao i članku u *Znacima vremena* (The Signs of the Times) i članku u *Rivju end herald* (Review and Herald), u sledećem izdanju "Odricanje od adventizma sedmoga dana" ("Seventh-Day Adventism Renounced") iz 1914. godine, uklonio primedbu da adventističaka crkva odbacuje verovanje u Trojstvo.

Bilo je i drugih neadventista pre 1913. godine koji su optuživali adventiste da ne veruju u Trojstvo, kao što je, na primer, poznati protestantski pisac tog vremena Džejms M. Grej (James M. Gray) koji u svojoj knjizi “Objašnjeni biblijski problemi” (“Bible Problems Explained”) piše da Adventisti **“obacuju doktrinu o Trojstvu koja govori o Hristovom božanstvu, iako to ne izjavljuju”** (“reject the doctrine of the Trinity, which involves the Diety of Christ, though this is not stated” - “Bible Problem Explained”, New York, Chicago, Toronto, 1913., p. 81).

Ipak, izgleda da su drugi neadventisti u našim časopisima iz tog vremena primetili ove izjave o verovanju u Trojstvo, jer otkrivamo da nekoliko godina kasnije, 1918. godine, jedan pisac o kultovima, Džon Elvard Braun (John Elward Brown), u svojoj knjizi "U carstvu kulta" ("In the Cult Kingdom") prepoznaje adventiste sedmoga dana u grupi evangelističkih crkava i nema primedbi na njihova verovanja. Braun ne nalazi nikakve primedbe u verovanjima

adventista koja govore o Trojstvu i posebno o božanstvu Isusa Hrista i verovanju u ličnost Svetog Duha. Evo njegovog opisa verovanja adventista sedmoga dana:

“Što se tiče svih glavnih biblijskih doktrina – čudotvornog začeća, rođenje od strane device, raspeće, vaskrsenja i uznesenja, Hristovog božanstva, Njegovog otkupa i drugog dolaska, ličnosti Svetog Duha, i nepogrešivosti Biblije, adventisti sedmog dana zvuče čvrsto kao čelik.” (“On all the cardinal doctrines of the Bible – the Miraculous Conception, and the Virgin Birth, the Crucifixion, Resurrection and Ascension, the Deity of Christ, the Atonement of Christ, and the Second Coming, the Personality of the Holy Spirit, and the Infallible Bible, the Seventh-Day Adventists rings as true as steel.” - John Elward Brown, “In the Cult Kingdom”, Siloam Springs, Arkansas, 1918, p. 7)

Ono što ovde treba zapaziti je da, kao što smo videli, ove izjave u našim časopisima gde se Trojstvo spominje kao “glavno” verovanje adventista, najverovatnije su nastale kao odgovor na optužbu da adventisti ne veruju u Trojstvo, kao u primeru Kanrajta ili Greja. Upravo te izjave o Trojstvu u *Znacima vremena* (The Signs of the Times) i *Rivju end herald* (Review and Herald) trebalo je da neadventistima daju do znanja da su to neosnovane optužbe da adventisti ne prihvataju Trojstvo. Zadatak naših glasila nije bio samo izgradnja zajednice, već i da ljudima izvan crkve da jasnu sliku o verovanju crkve.

Bilo je i drugih članaka u našim časopisima sa kraja 19. i početkom 20. veka koji pozitivno govore o Trojstvu koristeć čak izraze kao što su “**sveto Trojstvo**” ili “**trojedan Bog**”. Ovde dajemo listu članaka iz naših časopisa ili knjiga iz tog doba, koji govore o Trojsvu:

- Biblijsko proučavanje pod naslovom “Trojstvo” potvrđuje “tri različite osobe na nebu” (Charles L. Boyd, "The Trinity" Bible Echo and Signs of the Times, October 15, 1890, p. 315)

- Članak pod naslovom “Sveti duh je ličnost”, potvrđuje da je Sveti Duh treća ličnost Božanstva. (R. A. Underwood, "The Holy Spirit a Person," RH, May 17, 1898, p. 310, 311)

- Članak pod naslovom “Sjedinjene ličnosti” još više pokazuje novi naglasak među adventistima o tri Božanske ličnosti. O Duhu Svetome se govori kao o onome “koga šalje Otac i Sin.” On poseduje ličnost jer “on će nam obznaniti svoju

ličnost, ali uvek u živoj zajednici sa Hristom.” I ono što je svakako začudilo čitaoce onog vremena, a možda i neke danas, je upotreba izraza “trojedan Bog” (“triune God”). “Ljubazni, neka vam on [Sveti Duh] objavi kako su nenadmašno lepe sjedinjene (“blended”) ličnosti našeg trojednog Boga, manifestovane kroz ličnu prisutnost Svetoga Duha”. Ovo je svakako jedna od prvih upotreba izraza “trojedan Bog” u adventističkoj literaturi, a da ima pozitivnu konotaciju. (Blended Personalities, The King's Messenger, RH April 3, 1900, p.210)

- Članak pod naslovom “Biblijski časovi”, izveštaj da su u našoj školi u Engleskoj te godine među ostalim proučavali i o prirodi “trojednog Boga”. (H. Camden Lacey, "The Bible Classes," The Missionary Worker, London, 6 June 1906, p. 91. 41)

- Članak pod naslovom “Služba Svetoga Duha”, Sveti Duh je “treće lice Božanstva” i on je “naslednik i predstavnik Spasitelja”. (A.G. Daniells, "The Ministry of the Holy Spirit," HR, November 22, 1906, p. 6)

- U pitanjima o verovanjima Adventista, sekcija “2089 – Sveti Duh”, “nema sumnje da [Adventisti] veruju da je Sveti duh Treće lice Božanstva, ali kako tu osobu tačno treba razumeti je pitanje koje ne možemo da odgovorimo...” (C.M. Wilcox, "2089. - The Holy Spirit, "Signs of the Times, May 22, 1907, p. 322)

- Članak pod naslovom “Da li je Gavrilo Sveti Duh?”. Sveti Duh nije andjeo Gavrilo jer je Sveti Duh osoba Trojstva. Svi atributi koji se pripisuju Ocu se pripisuju Sinu i svi atributi koji se pripisuju Ocu i Sinu se pripisuju Svetom Duhu (S. N. Haskell, "Is Gabriel the Holy Spirit?" Bible Training School, June 1907, p. 10)

- Članak “Trojstvo”, dokazuje da se Božanstvo sastoji od “tri živa bića nebeskog tria”. (R. Hare, "The Trinity", Australian Union Conference Record, July 19, 1909)

- Članak “Učenje zajednice biblijskim doktrinama”, prema prvoj lekciji pod naslovom “Trojstvo” kaže se da postoje “tri ličnosti” koje “čine Božanstvo” i “Sveti Duh je treća ličnost u Svetom Trojstvu”. ("Society Studies in Bible Doctrines, Lesson I - The Trinity," Youth's Instructor, October 19, 1909, p. 12, 13)

- Članak “Sveti Duh”. “U samom prvom poglavlju 1. Mojsijeve mi imamo otkirvenog velikog trojednog Boga, Oca, Sina i Svetog Duha” (“The Holy Spirit”, The Oriental Watchman, December 12, 1910, p 13).

- Serija članaka pod nazivom “Božanstvo – Bog Otac”, “Druga lice Božanstva – Isus Hristos” i “Treće lice Božanstva – Sveti Duha”. (M. E. Stewart, "The Divine Godhead -God, the Father," HR, 15 December 1910, p. 8, "The Second Person of the Godhead – Jesus Christ," HR, 22 December 1910, p. 5; "The Third Person of the Godhead - the Holy Spirit," HR, 29 December 1910, p. 4, 5.)

- Članak “Radnici za muslimane i najbolji pristup”, objašnjava da u prvom kontaktu sa muslimanima treba “izbegavati predstavljanje Trojstva, naročito javno” (JL Shaw, "Workers for Moslems and Best Methods of Approach," RH, May 18, 1911, p. 10)

- Knjiga “Biblijske Doktrine”, u poglavlju “Božanstvo” on navodi da Otac, Sin i Sveti Duh su “tri osobe” koje “čine Božanstvo” ili “Trojstvo” (O.A. Johnson, Bible Doctrines Containing 150 Lessons, College Place, WA: Press of Walla Walla College, 1910, p. 13, 15-17)

- Članak “Trojstvo”, “Božanstvo je sastavljeno od tri lična bića, i tri su jedno”, sva tri lica Božanstva su učestvovala u stvaranju. (W.R. French, "The Trinity", RH, December 19, 1912, p. 5, 6)

- Knjiga “Služba Svetoga Duha” (G.B. Thompson, The Ministry of the Spirit, Washington, DC: Review and Herald, 1914)

- Članak “Molitva, biblijsko proučavanje i pobeda nad grehaom”, “u Hristu prebiva punina Božanstva telesno. U Bibliji se Trojstvo susreće i naš odnos prema Bibliji je jednostavna manifestacija našeg odnosa prema Bogu, Svetom Duhu i našem Spasitelju Isusu Hristu”. (S. N. Haskell, “Prayer, Bible Study, and Victory Over Sin”, HR, November 12, 1914.)

- Članak pod naslovom “Božji poziv”. Podnaslovi “Poziv Boga Sina” i “Poziv Boga Duha Svetoga”. Poziv trojednog Boga: “‘Daj mi svoje srce’. Priče 23:26. To je glas trojednog Boga. Otac, Sin i Sveti Duh se ujedanjuju u ovom ozbiljnom pozivu ljubavi.” (W. Letterman Smith, "The Call of God", RH, January 7, 1915, p. 5).

(Svi članci se ove liste se mogu naći i proveriti u adventističkoj arhivi na internetu. <http://docs.adventistarchives.org/>)

Svakako, ovde želim da naglasim da su većina naših teologa iz tog doba još uvek imali nejasnu sliku u svim aspektima doktrine o Trojstvu jer su još uvek imali problema da shvate

pravu božansku prirodu Hrista (na primer onako kako je Elen Vajt to opisala u Čežnji vekova), kao i problema da potpunije shvate prirodu Svetoga Duha. Još uvek su neki smatrali da je Hristos u neku ruku niži od Oca ne shvatajući podpuno Njegovu večnost i jednakost sa Ocem, dok im je priroda Svetog Duha bila još nejasnija. Neki od onih koji su u ovo vreme bili prihvatili ovaj pozitivan stav prema nauci o Trojstvu, su kasnije postali veliki protivnici daljnje svetlosti u vezi ove nauke. Najbolji primer toga je profesor W. R. French koji 1912. godine piše članak o Trojstvu izjavljujući da “Božanstvo je sastavljeno od tri lična bića, i tri su jedno” kao i da su sva tri lica učestvovala u stvaranju. Pa ipak, sredinom 20 veka postao jedan od najglasnijih protivnika asventističkog verovanja u Trojstvo onako kako je ono kroz dalje proučavanje utvrđeno. Za njega je najveći problem tog novog shvatanja bila večnost Isusa Hrista, iako je o tome Elen Vajt pisala još krajem 19. i početkom 20. veka. Takav stav smo videli i po drugim pitanjima vere. Na primer imamo sličan primer po pitanju opravdanja verom i 1888. godine gde su neka vodeća braća imali problema da prihvate novo svetlo. Ipak, bilo je drugih koji se nisu opirali novoj svetlosti.

Medjutim, bez obzira na sve to, možemo slobodno zaključiti da učenje o Trojstvu u određenom obliku je već tada postojalo i o tome se pisalo, iako ne u svim detaljima onako kako je daljim proučavanjem ta doktrina do danas definisana. Ipak, većina adventista toga doba nije imala problema sa time.

Težinu svemu ovome daje i činjenica da se sve to desilo za vreme života Elen Vajt, i ona je bila svesna toga. Zašto Elen Vajt nikad nije osudila ove izjave našeg verovanja o Trojstvu ako se ona tome protivila? Ona se nikada nije ustručavala da javno osudi pogrešna učenja pojedinaca kao što je, na primer, panteističko učenje Keloga, njenog ličnog prijatelja, koga su ona i njen suprug podržavali svim sredstvima pre nego što je odstupio od pravog učenja. Nije se ustručavala da javno ukori A. F. Balendžera (A. F. Ballenger) i pokret “svetog tela” (“holy flesh”), kao što se nije ustručavala da ukori ni mnoge druge koji su skretali sa puta istine i kojima je slala upozorenja koja joj je Bog davao. Kako to da nije uputila nijednu primedbu ovoj braći koja su pisala o Trojstvu kao ni F. M. Vilkoksu nakon njegovog ubedljivog članka u kome je Trojstvo predstavljeno kao naše verovanje? Zar jedno takvo verovanje, koje je javno izneseno u službenom adventističkom časopisu u nameri da neadventiste obavesti šta mi verujemo, ne bi izazvalo njenu osudu ukoliko je ono pogrešno? Što je još važnije, F. M. Vilkok je bio čovjek

koga je Elen Vajt izabrala za jednog od poverenika njene zaostavštine. Oni koji se suprote adventističkom verovanju u Trojstvo vrlo rado postavljaju pitanje zašto Elen Vajt ne koristi reč Trojstvo (iako koristi druge reči koje znače isto), ali ne daju odgovor na pitanje zašto ona ne piše protiv Trojstva ili protiv ovog prominentnog adventističkog vođe, urednika *Rivju end heralda* (Review and Herald), koji je izrazio ne samo svoje verovanje u Trojstvo, nego ga proglasio i kao verovanje cele crkve. Teško da bi jedno navodno “strašno” krivoverje koje ovi protivnici Trojstva ističu prošlo nezapaženo pred očima Božjeg proroka.

Verovanja koje je Vilkoš napisao 1913. godine je ušlo 1931. godine u izjavu adventističkih 22 verovanja, a drugo verovanje je glasilo skoro identično onome što je Vilkoš napisao 18 godina ranije:

“2. Da se Božanstvo ili Trojstvo sastoji od Večnog Oca, ličnosti, duhovnog Bića, svemoćnog, sveprisutnog, sveznajućeg, beskonačnog u mudrosti i ljubavi; od Isusa Hrista, Sina Večnog Boga, kroz koga je sve stvoreno i kroz koga će se ostvariti spasenje otkupljenih; i od Svetog Duha, trećeg lica Božanstva, velikog činioca oživljavanja u delu otkupa.” (“2. **That the Godhead, or Trinity, consists of the Eternal Father, a personal, spiritual Being, omnipotent, omnipresent, omniscient, infinite in wisdom and love; the Lord Jesus Christ, the Son of the Eternal Father, through whom all things were created and through whom the salvation of the redeemed hosts will be accomplished; the Holy Spirit, the third person of the Godhead, the great regenerating power in the work of redemption. Matt. 28:19**” - “Fundamental Beliefs of Seventh-Day Adventists”, 1931, SDA Yearbook, p. 377)

F. M. Vilkoš je takođe te 1931. godine potvrdio to službeno učenje crkve sledećim rečima:

“Mi prepoznajemo božansko Trojstvo - Oca, Sina i Svetog Duha – pri čemu svaki od njih poseduje posebnu i odvojenu ličnost ali jedno u prirodi i svrsi, tako spojeni u tom beskrajnom jedinstvu, da apostol Jakov govori o njima kao 'jednom Bogu' (Jakov 2:19).” (“We recognize the divine Trinity,—the Father, the Son, and the Holy Spirit,—each possessing a distinct and separate personality, but one in nature and in purpose, so welded together in this infinite union that the apostle James speaks of them as 'one God'. James

2:19. " - F. M. Wilcox, "Christ Is Very God," Review and Herald, CVIII, October 29, 1931, 3.)

Konačno verovanje o Trojstvu je definisano 1980. i glasi: **“Postoji jedan Bog: Otac, Sin i Sveti Duh, zajednica tri lica iste večnosti.”**

U ovom kratkom istorijskom pregledu, ne treba zaboraviti ni probleme s Kelogom, početkom 20. veka. Neki smatraju da je njegovo verovanje u Trojstvo jedan od razloga zašto je Elen Vajt osudila ono što je Kelog pisao u svojoj knjizi “Živi hram” (“The Living Temple”).

Međutim, problem Kelogove teorije bio je isti kao onaj s kojim su se adventisti borili godinama ranije, a to je predstavljanje Boga kao onoga koji nije ličnost i koje proizilazi iz njegovih panteističkih ideja. Evo kako je Elena Vajt prokomentarisala to njegovo verovanje:

“Nove teorije u pogledu Boga i Hrista, kako je to izneseno u “Živom hramu”, nisu u skladu sa Hristovim učenjem. Gospod Isus je došao na ovaj svet da predstavi Oca. On nije predstavio Boga kao suštinu koja prožima prirodu, nego kao ličnost. Hrišćani treba da imaju na umu da Bog ima ličnost tako istinito kao što je Hristos ima.” (“The new theories in regard to God and Christ, as brought out in "The Living Temple", are not in harmony with the teaching of Christ. The Lord Jesus came to this world to represent the Father. He did not represent God as an essence pervading nature, but as a personal being. Christians should bear in mind that God has a personality as verily as has Christ.” - Letter 212, 1903 in SpM 324)

Glavna primedba je bila da Kelogovo učenje predstavlja Boga kao jednu suštinu koja prožima prirodu, a ne kao ličnost. Kasnije je Kelog promenuo neke delove svog verovanja, tako da to prožimanje svega je on primenio na Svetoga Duha, a ne Oca, ali to nije promenilo njegovu glavnu panteističku ideju.

Verovanje Elene Vajt po pitanju Trojstva

S druge strane ovog istorijskog pregleda, imamo Elen Vajt koja je došla iz metodizma, gde se verovalo u Trojstvo, pa iako ne koristi izraz Trojstvo, ona nikada nije pisala protiv Trojstva. Ona koristi druge izraze koji imaju isti smisao. Na primer, koristi izraze kao što su *Božanstvo (ili Vrhovni Bog)* (Godhead), *Nebeski trio* (Heavenly Trio), *Tri Velikodostojnika* (The Three Dignitaries) i *Tri Najveće Sile* (The Three Highest Powers). Kasnije ćemo videti citate koji nedvosmisleno govore o tri različite ličnosti Božanstva. Ono što je ona odbacivala je svako shvatanje koje podrazumeva da Bog nije “ličnost” (“personal being”). Ove reči koje ona koristi za Trojstvo se ne nalaze u Bibliji kao ni reč „Trojstvo“, ali poenta nije u rečima koje je upotrebila, nego u konceptu koji se nalazi iza tih reči.

Tokom kasnijih godina, izneseni stavovi Elen Vajt postaju sve jasniji i jasniji. Jednu od prvih jasnih izjava po tom pitanju dala je 1869. godine, u poglavlju “Hristove patnje” (“The Sufferings of Christ”) gde za Hrista u njegovoj preegzistenciji kaže da je bio **“jednak sa Bogom”** (“equal with God”) (Ellen G. White, *Testimony 17* [1869], in *Testimonies for the Church*, 2:200). Isto tako, nalazimo da je 1878. godine izjavila da je Hristos **“večni Sin”** (“eternal Son”). Nakon 1888. godine, Elen Vajt izražava verovanje u puno Božanstvo Isusa Hrista: **“Pomirenje čoveka sa Bogom je moglo da bude ostvareno samo kroz Posrednika koji je bio jednak sa Bogom, koji je posedovao osobine koje bi ga uzvisile i proglasile Ga dostojnim da Beskonačni Bog zastupa čoveka.”** (“The reconciliation of man to God could be accomplished only through a mediator who was equal with God, possessed of attributes that would dignify, and declare him worthy to treat with the Infinite God in man's behalf.” - E. G. White, “No Caste in Christ,” *Review and Herald*, December 22, 1891, par. 1.) Elen Vajt nije ovu večnost Sina shvatala kao da On proizilazi od Oca, što bi značilo da On ima početak, već da je **“Hristos bio ujedinjen sa Ocem oduvek.”** (“From all eternity Christ was united with the Father”):

“U svom utelovljenju On je u novom smislu stekao titulu Sina Božjeg. Andeo je rekao Mariji: 'Sila Najvišega oseniće te; zato i ono što će se roditi biće sveto, i nazvaće se sin Božji.' Kao Sin ljudskog bića, On je postao Božji Sin u novom smislu. Tako je postojao u našem svetu – kao Sin Božji, a ipak ujedinjen kroz rođenje sa ljudskim rodnom... Hristos

je u svu večnost bio ujedinjen sa Ocem.” (“In His incarnation He gained in a new sense the title of the Son of God. Said the angel to Mary, ‘The power of the Highest shall overshadow thee: therefore also that holy thing which shall be born of thee shall be called the Son of God.’ While the Son of a human being, He became the Son of God in a new sense. Thus He stood in our world— he Son of God, yet allied by birth to the human race. . . . From all eternity Christ was united with the Father.” E. G. White, “Christ Our Only Hope, Signs of the Times, Aug. 2, 1905, reprinted in E. G. White, Selected Messages, 1:226–228).

Konačno, 1897. godine Elen Vajt izjavljuje da je Sveti Duh “**treće lice Božanstva**” (“**the third person of the Godhead**” - Special Testimonies for Ministers and Workers, series A, No. 10, 1897). Treba zapaziti da izraz “Božanstvo” - “Godhead” se ne odnosi samo na Oca, nego na Trojstvo.

Njeno verovanje u koncept Trojstva vidi se u njenom shvatanju “**Nebeskog Tria**” (“Heavenly Trio”) o kome piše 1905. godine: “**Postoje tri živa bića Nebeskog Tria... Otac, Sin i Sveti Duh.**” (“**There are three living persons of the heavenly trio . . . the Father, the Son, and the Holy Spirit.**” - E. G. White, Special Testimonies, Series B, no. 7, Sanitarium: n.p., 1905, 62–63) Taj koncept “**nebeskog tria**” razlikuje se od tradicionalnog shvatanja Trojstva i zasnovan je na jednostavnom biblijskom shvatanju Trojstva, bez upuštanja u ontološke spekulacije i međusobnog odnosa tri božanske ličnosti. Ona ne pokušava da ljudskom filozofijom objasni ontološko jedinstvo koje prevazilazi granice našeg ljudskog shvatanja, ona naglašava jedinstvo cilja i namera u odnosima između tri Božanske ličnosti. Taj koncept koji je jasno izražen u njenim ostalim spisima je koncept koga adventisti danas smatraju biblijskim učenjem o Trojstvu.

Ipak, u svemu onome sto je Elena Vjat pisala, čini se da je prelomni trenutak u shvatanju Božanstva i Trojstva, bila godina 1897. i njen članak u Znacima Vremena pod nasovom “**Hristos, Život - darodavac**” (“**Christ the Life-giver**”, Signs of the Times, April 8, 1897, 6–7) kao i godina 1898. i štampanje knjige **Čežnja vekova**. U tom članku i knjizi Elen Vajt na mnogim mestima daje izjave o Hristovom Božanstvu koje su otišle mnogo dalje od onoga što su adventisti do tada verovali. U to doba, uglavnom se prihvatilo božanstvo Isusa Hrista, ali se još uvek verovalo da Isus ima svoj početak i da je potčinjen Ocu. Mi ćemo kasnije videti više citata

iz Čežnje vekova, ali ovde ćemo uzeti samo jedan koji je verovatno jedna od “najjačih” izjava u pogledu potvrđivanja da Isus u sebi ima život koji nije dobio ni od koga:

"Isus je izjavio: 'Ja sam Vaskrsenje i Život.' U Hristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečen život. 'Ko ima Sina Božjega ima život.' Hristovo božanstvo je vernikovo čvrsto obećanje o večnom životu." (Jesus declared, "I am the resurrection, and the life." **In Christ is life, original, unborrowed, underived.** "He that hath the Son hath life." **The divinity of Christ is the believer's assurance of eternal life.** - The Desire of Ages, p. 530, 1898.)

Treba ovde napomenuti da je Elen Vajt imala veliku biblioteku teoloških knjiga i da je ovde donekle citirala tekst iz knjige pod naslovom “Sabbath Evening Readings On The New Testament”, John Cumming, 1856. godina, strana 5. Ovi izrazi koji se koriste u ovom citatu imaju precizno značenje Hristove večnosti bez početka. Zapažamo isto tako da je John Cumming verovao u Trojstvo, i o tome pisao u knjizi koju je Elena Vajt imala i čitala i iz koje se nazire ovaj citat o Hristovom originalnom, nepozajmljenom i nestečenom životu.

Nije čudo da je M. L. Andreasen, jedan od naših najpoznatijih teologa 20. veka, koji je prihvatio adventnu vest nekoliko godina pre nego što je Elen Vajt to napisala u Čežnji vekova 1898. godine, odmah shvatio težinu njenih reči u teološkom smislu, kao što su i drugi vodeći ljudi naše crkve to shvatili. On je u početku sumnjao da je to Elen Vajt napisala svojom rukom i verovao je da je to neko drugi, ubacio u njene spise pre štampanja. Verovao je da Elen Vajt bez teološkog vaspitanja nije mogla tako nešto da napiše. Kada je bio pozvan da postane profesor u jednoj našoj školi, odlučio je da direktno proveriti kod Elen Vajt da li je moguće da je te teološke izraze ona napisala jer oni imaju veliko značenje koje je kompletno menjalo teološko shvatanje po pitanju Hristove Božanske prirode. On je proveo tri meseca kod Elen Vajt i proverio sve manuskripte koje je želeo da bi se uveri da je ona svojom rukom to napisala. Proverio je i druge tekstove koji slično govore. Ovde je njegovo svedočanstvo o tome:

“Video sam u njenom vlastitom rukopisu izjave za koje sam bio sigiran da ih ona nije napisala, tj. da ih nije mogla napisati. Posebno sam bio zapanjen sa onim što nam je sada već poznati citat u Čežnji vekova, strana 530 [original] “U Hristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečen život.” Ova izjava u to vreme je bila revolucionarna i zahtevala je kompletnu reviziju mog predhodnog shvatanja kao i shvatanja denominacije u pogledu

Hristovog Božanstva.” (“In her own handwriting I saw the statements which I was sure she had not written-could not have written. Especially was I struck with the now familiar quotation in Desire of Ages, page 530: **“In Christ is life, original, unborrowd, underived.”** **This statement at that time was revolutionary and compelled a comlete revision of my former view and that of the denomination-on the deity of Christ.”** M. L. Andreasen, “Testimony of M. L. Andreasen,” October 15, 1953. Ellen G. White Estate Branch Office, Berrien Springs, Michigan. From Vesta Andreasen, daughter of M. L. Andreasen)

Na drugom mestu M. L. Andreasen kaže koliko su ove smeje izjave o Trojsvu bile iznenađenje za mnoge i koliko su uticale na prihvatanje Trojstva:

“Sećam se koliko smo bili zapanjeni kada je Čežnja vekova prvi put objavljena, jer ona sadrži neke stvari koje smo mislili da su neverovatne, između ostalog, doktrina o trojstvu koja nije bila opšteprihvaćena od adventista do tada.” (“I remember how astonished we were when Desire of Ages was first published, for it contained some things that we believed were unbelievable; **among other things the doctrine of the trinity which was not generally accepted by Adventists then.**” M. L. Andreasen, “The Spirit of Prophecy,” an unpublished chapel address given at Loma Linda, California, November 30, 1948) Ova svedočanstva M. L. Andresena se mogu poslušati u audio snimku jednog od njegovih govora koje se može naći na internetu: <http://www.youtube.com/watch?v=ZtVmtSPYpW>

Po rečima Andreasena, ckva je morala da menja svoje shvatanje o Isusu Hristu što je dalo put jasnijem shvatanju Božanstva i Trojstva. Nisu svi naši teolozi prihvatili te promene, ali tokom vremena i proučavanja Biblije, ono što je Elen Vajt napisala u Čežnji vekova postalo je službeno crkveno verovanje izraženo u verovanjima o Hristovoj Božanskoj prirodi i Trojstvu.

Zahvaljujući ovom delu kratkog istorijata u pogledu doktrine o Trojstvu, možemo reći da je put bio sličan kao i sa drugim našim verovanjima. Mi vidimo jedan napredak u poznavanju ove istine koji je bio tako tipičan za naše pionire i celu našu istoriju. Proces je sledio određeni prepoznatljivi put. Prvo ljudi nisu bili svesni neke biblijske istine, zatim vidimo kako se polako istina otkriva kroz proučavanje Biblije, da bi se tokom godina potpunije preciziralo učenje nakon još dubljeg istraživanja Biblije. Na primer, isti je slučaj bio i sa istinom o Suboti. Prvo, adventisti nisu bili svesni te istine, zatim su na osnovu Biblije shvatili da treba svetkovati Subotu.

Međutim, adventisti nisu odmah otkrili da subotu treba svetkovati od zalaska sunca u Petak uveče do zalaska sunca u Subotu uveče. To saznanje je došlo tek kasnije nakon dubljeg proučavanja Biblije. Isti slučaj smo videli sa čistom hranom gde su adventisti u početku jeli svinjsko meso, čak su Elen i Džejms Vajt ukoravali one koji su pravili zabunu među narodom kada su govorili da ne treba jesti svinjsko meso. 1858. godine je Elen Vajt pisala u 1. Svesci svedočanstva na strani 206. da će Bog, ukoliko zahteva da se ne jede svinjetina, to objaviti svom narodu. U to vreme oni nisu imali tu svetlost. Kasnije, 1868. godine ona je napisala da je izričita Božja naredba da se ne jede svinjsko meso. Ali i više od toga, vidimo da su daljim proučavanjem shvatili ne samo da ne treba jesti meso nečistih životinja, nego im je Bog otkrio još mnogo više o zdravstvenoj reformi koja nije bila samo ne jedenje svinjetine nego i nekonzumiranje alkohola, odbacivanje duvana, te uključivanje svih principa zdravog načina života. Zdravstvena reforma je postala desna ruka našeg pokreta u propovedanju Jevanđelja. Ceo taj proces rasta u poznanju istine koje smo ovde ukratko videli u pitanju naših stubova vere, možemo da vidimo i u razvoju našeg verovanja o Trojstvu.

Ako nam je naša vlastita istorija učiteljica, onda je sigurno da saznanja o istini koja danas imamo sigurno nisu najpotpunija do te mere da ne postoji razlog da nas Sveti Duh vodi u nova i jasnija shvatanja u bilo kojoj doktrini pa i u ovoj. Sama reč „Trojstvo“ nosi teret istorije i mnogih zablude i često kod onih koji nisu u detalje upućeni šta adventisti danas po tom pitanju uče, odbacuju apriori i samu pomisao na prihvatanje takvog učenja. Međutim, da li je to ispravan stav? Da li se treba vraćati unazad ili ići napred i težiti još većim saznanjima od onoga što sada znamo i što želim da iznesemo ovde? Možda terminologija i upotreba reči „Trojstvo“ i nije najsretnije rešenje i upotreba te reči je više posledica želje da ljudi, naročito neadventisti, u jednoj reči shvate naše verovanje o Bogu, pošto im je taj izraz poznat, nego što je to želja da se time pokaže da mi isto verujemo po tom pitanju kao i tradicionalno hrišćanstvo. Dublje ispitivanje ove doktrine (što nažalost nije cilj ovoga rada) bi pokazao da je adventističko shvatanje Božanstva različito od tradicionalnog hrišćanstva, te da je to očito svetlost koja daje podsticaj za još veću svetlost u poznanju ove istine, pod uslovom da ne odbacimo ovo što imamo i da se ne vraćamo na staru, slabiju svetlost.

Elen Vajt je dala upozorenje o navodnim **“čuvarima doktrina”**, onima koji su sebe odredili da spreče put većoj svetlosti: **“Božji ukor će biti nad onima koji bi želeli da budu**

čuvvari doktrine, koji bi zatvorili put da veće svetlo ne dođe ljudima. Veliko delo treba da se učini i Bog vidi da njegovi vodeći ljudi imaju potrebu za većim svetlom, kako bi mogli da se skladno ujedine, sa vesnicima koje će On slati da ispune delo koje je On njima osmislio. Gospod je uzdigao vesnike, nadahnuo ih Njegovim Duhom, rekao im: „Viči iz grla, ne usteži se, podigni glas svoj kao truba, i objavi narodu mom bezakonja njegova i domu Jakovljevom grehe njihove.” (“The rebuke of the Lord will be upon those who would be guardians of the doctrine, who would bar the way that greater light shall not come to the people. A great work is to be done, and God sees that our leading men have need of greater light that they may unite harmoniously, with the messengers whom He shall send to accomplish the work that He designs they should. The Lord has raised up messengers and endued them with His Spirit, and has said, "Cry aloud, spare not, lift up thy voice like a trumpet, and show My people their transgression, and the house of Jacob their sins.” CW 38)

Sa druge strane, Biblija daje prelepo obećanje onima koji teže za većim videlom i slede ga: **“A put je pravednički kao sveetlo videlo, koje sve većma svetli dok ne bude pravi dan.”** (Priče 4:18) Želja nam je da to bude pravac svakog iskrenog istraživača Božje reči.

Biblijski tekstovi o Trojstvu

S obzirom da se ovaj rad ne bavi objašnjenjem biblijske nauke o Trojstvu, ovde ćemo dati samo kratak pregled biblijskih tekstova koji služe kao onsova adventističkom verovanju u Trojstvo i kao osnova onoga što želimo Biblijom da odbranimo. Tekstove ćemo podeliti u tri grupe, božanstvo Hrista, božanstvo Svetoga Duha i one koje govore o tri ličnosti, Trojstvu.

Navešćemo neke karakteristike Boga sa kojima se svi slažemo i oni koji veruju u Trojstvo i oni koji ne. U kasnijem proučavanju videćemo da se te Božanske karakteristike mogu primeniti na sve tri ličnosti Božanstva. Po svojoj prirodi Bog je:

- Biće ljubavi – 1. Jovanova 4:8.
- Pun dobrote i pravde – Psalam 145:9; 19:7-9.
- Onaj koji se ne menja – Malahija 3:6.
- Večan – Psalam 90:2.
- Besmrtan – 1. Timotiju 6:16
- Onaj koji sve zna – Psalam 139:1-4.
- Svemoćan – Matej 19:26.
- Ličnost je, ali je svugde prisutan – Psalam 139:7-12
- Bog se otkriva preko svojih imena – El, Elohim, Adonai i td. Najčešće se otkriva kao Jahve.

Božanstvo Hrista

- **Hristos je od večnosti:** Jovan 1:1.
- **Hristos je jednak sa Bogom:** Filibljanima 2:6.
- **Hristos je veliki Bog i Spasitelj:** Titu 2:13.
- **Hristos je Bog naš i Spasitelj:** 2. Petrova 1:1.
- **Hristos je istiniti Bog:** 1. Jovanova 5:20
- **Hristos je Bog nad svima:** Rimljanima 9:5.

- **Hristos je Bog u telu:** 1. Timotiju 3:16.
- **Hristov presto je večan:** Jevrejima 1:8.
- **Hristos je Alfa i Omega, Prvi i Poslednji:** Otkrivenje 22:12,13.
- **U Hristu je punina Božanstva telesnog:** Kološanima 2:9.
- **Hristos je moćni Bog:** Isaija 9:6.

Božanstvo Svetog Duha

- **Sveti Duh ima božanske atribute – On je sveznajući:** 1. Korinćanima 2:10-12 uporediti sa Rimljanima 11:33. **On je svemoćan:** Jov 33:4 uporediti sa 1. Dnevnikova 29:11,12. **Sveprisutan je:** Psalam 139:7-10. Jovan 14:17. **On je večan:** Jevrejima 9:14 (original kaže “večni Duh”). **On je svet:** Matej 12:32. **On je ljubav:** Galatima 5:22. **On je istinit:** Jovan 14:17, 15:26.
- **Sveti Duh radi božanski posao – On stvara:** 1. Mojsijeva 1:2; Psalam 104:30, Jov 26:13. **Učestvuje u rođenje Hrista:** Matej 1:20; **On inspiriše Božju Reč:** 2. Petrova 1:21. **On dovodi do novorođenja:** Titu 3:5; Jovan 3:6; **On Daje duhovne darove po svojoj volji:** 1. Korinćanima 12:11. **On posreduje za čoveka:** Rimljanima 8:26.
- **Sveti Duh ima atribute osobe – On ima intelekt – sve ispituje:** 1. Korinćanima 2:10; **On ima znanje – poznaje Božji razum:** 1. Korinćanima 2:11; **On ima razum – Otac poznaje misli Duha:** Rimljanima 8:27; **On ima emocije:** Efescima 4:30; **On ima svoju volju:** Dela 13:2; Dela 16:6. **Njega treba poslušati:** Dela 10:19-21. **Njemu se može protiviti:** Dela 7:51. **Na Njega se može huliti:** Matej 12:31,32, Marko 3:29. **Njemu se može lagati:** Dela 5:3.

Trojstvo

- **Više puta u Starom Zavetu Bog o sebi govori u množini:** 1. Mojsijeva 1:26; 1. Mojsijeva 3:22; 1. Mojsijeva 11:7; Isaija 6:8.

- **Božje ime u Starom zavetu je “Elohim” sto je množina “Bogovi”.** Jevrejski skolari nikada nisu mogli da objasne ovaj fenomen: 1.Mojsijeva 1:1.
- **Andjeo Gospodnji iz Starog Zaveta koji je identifikovan sa Ocem ali još uvek raličita osoba:** 1. Mojsijeva 16:7-13; 18:1-21; 19:1-28; Mal. 3:1.
- **Bog govori i priča o Mesiji i Svetom Duhu:** Isaija 48:16.
- **U Starom Zavetu Otkupitelj i Spasitelj je Jahve:** Jov 19:25; Psalam 78:35; 106:21; Isaija 41:14; 43:3, 11, 14; 47:4; 49:7, 26; 60:16. **U Novom Zavetu je to Isus:** Matej 1:21, Luka 1:76-79; 2:17; Jovan 4:42; Galatima 3:13; 4:5; Titu 2:13-14.
- **U Starom Zavetu Jahve prebiva među Izrailjem:** Psalam 135:21; Isaija 8:18; 57:15; Jezekilj 43:5-9; Joilo 3:17-21; Zaharija 2:10-11. **U Novom Zavetu Sveti Duh prebiva među Božjim narodom:** Rimljanima 8:9,11; 1. Korinćanima 3:16-17; Galatima 4:6; Efescima 2:22; Jakov 4:5.
- **Otac govori sa neba prilikom Hristovog krštenja, a Duh Sveti silazi u obliku goluba:** Matej 3:16-17.
- **Hristova naredba učenicima:** Matej 28:18-20.
- **Tri ličnosti se spominju zajedno i u ovim tekstovima:** 1. Korinćanima 12:4-8; 2. Korinćanima 13:13; 1. Petrova 1:2.

Tekstovi Elen Vajt i Trojstvo

Kao i u prethodnom delu, podelićemo citate na one koji govore o božanstvu Hrista, božanstvu Svetog Duha i one koji govore o tri lica, Trojstvu. Ponegde je prevod više literalan nego što bi bio duh našeg jezika da bi došle do izražaja ideje koje se nalaze u tim tekstovima.

Elen Vajt ne koristi reč Trojstvo, ali koristi druge reči koje imaju isto ili slično značenje, **“Božanstvo”** (“Godhead”), **“večno Božanstvo”** (“the eternal Godhead”), **“Tri lica Božanstva”** (“the three Persons of the Godhead”), **“Tri sile Božanstva”** (“the three powers of the Godhead”), **nebeski trio** (“heavenly trio”), **tri velikodostojnika** (“the three dignitaries”), **tri najveće sile** (“the three highest powers”), **“Tri velika Zaslужnika na nebu”** (“the three great Worthies in heaven”) i **tri najsvetija bića** (“the three holiest beings”), **“trostruke sile”** “threefold powers”, **“trostruko ime”** (“threefold name”), **“Tri velika i slavna nebeska**

Karaktera” (“The three great and glorious heavenly Characters”), **“Trojica”** (“these Three”). U engleskom rečniku, na primer, reč **“Trio”** među ostalima ima i značenje Trojstva.

Onima koji poznaju engleski jezik trebaju da pogledaju i engleski tekst da vide tačno koje se reči koriste u vezi ove tematike. Za one koji neznaju engleski jezik ovde je kratka lista upotreba reči i kako se one koriste kod EGW:

Božanstvo tj. Trojedan Bog ---- "Godhead"

Božanstvo (uopšteno) ---- "Deity"

Trojstvo ---- "Trio", "Godhead"

božanstvenost ---- "divinity"

božanski, božanstveni ---- "divine"

Bog ---- "God"

Božanstvo Isusa Hrista

“Da li neko ko nije beskonačan može da razume beskonačno? Hristos je izjavio: “Niko ne zna Oca osim Sin, i ako kome Sin hoće kazati.” Zapisano je o Epiktetu da kada su mu njegovi slušaoci rekli: “Ti si izgovorio divne stvari o Bogu; ali mi još uvek ne možemo da razumemo ko je on”, on je zaista plemenito odgovorio: “Kada bih stvarno mogao potpuno da objasnim Boga, ili bih ja sam bio bog, ili bi sam Bog prestao da bude ono što jeste.” Veličina Boga se ne može izmeriti ili razumeti. Doktrina koja osporava apsolutno Božanstvo Isusa Hrista, osporava takode Božanstvo Oca, jer niko ne zna Sina do Otac.” (**“But who that is not infinite can understand the infinite? Christ declares, "No man knoweth the Father but the Son, and he to whomsoever the Son shall reveal him." It is recorded of Epictetus that when his hearers said to him, "You have uttered many excellent things of God; but we cannot as yet understand what he is," he truly and nobly replied, "Were I able fully to set forth God, I should either be a god myself, or God himself would cease to be what he is." The greatness of God cannot be measured or comprehended. And that doctrine that denies the absolute Godhead of Jesus Christ, denies also the Godhead of the Father; for no man knoweth the Son but the Father.”** ST, June 27, 1895 par. 3)

“Hristos je bio Bog, ali se nije pojavio kao Bog. On je prikrio dokaze božanstva koji su zahtevali poštovanje anđela i koji su izazivali obožavanja Božjeg univerzuma. Ponizio je sam sebe uzevši obličje sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oči nađe se kao čovek. Nas radi je osiromašio, da se Njegovijem siromaštvom obogatimo.” (“Christ was God, but He did not appear as God. He veiled the tokens of divinity, which had commanded the homage of angels and called forth the adoration of the universe of God. He made Himself of no reputation, took upon Himself the form of a servant, and was made in the likeness of sinful flesh. For our sakes He became poor, that we through His poverty might be made rich. ST, January 5, 1915 par. 6).

Pristajući da postane čovek, Hristos je pokazao poniznost kojoj se dive nebeska inteligentna bića. Čin pristanka da bude čovek ne bi bilo poniženje da nije bila činjenica uzvišenosti Hristove preegzistencije. Moramo otvoriti svoj razum da shvatimo da je Hristos položio na stranu Njegovu carsku odoru, Njegovu carsku krunu, Njegovu vrhovnu komandu i zaogrnuo Njegovu božansku prirodu sa ljudskom prirodom, da bi mogao da sretne čoveka gde se on nalazi i da donese ljudskoj porodici moralnu snagu da postanu sinovi i kćeri Božje. Da bi otkupio čoveka, Hristos je postao poslušan do same smrti, smrti na krstu. Ljudska priroda Božjeg sina je nama sve. To je zlatni lanac koji vezuje naše duše za Hrista i kroz Hrista za Boga. To trebamo da proučavamo. Hristos je bio pravi čovek i On je dao dokaze Svog poniženja kada je postao čovek. Pa ipak, On je bio Bog u telu. Kada pristupamo ovoj temi, bilo bi dobro da poslušamo reči koje je Hristos izgovorio Mojsiju u gorućem žbunu: “Izuj obuću svoju s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveta zemlja.” (2. Mojsijeva 3:5) Mi trebamo pristupiti ovom proučavanju sa poniznošću jednog učenika i sa skrušenim srcem. Proučavanje Hristovog utelovljenja je bogato polje koje će da se isplati istraživaču koji duboko kopa za skrivenom istinom.” (“In consenting to become man, Christ manifested a humility that is the marvel of the heavenly intelligences. The act of consenting to be a man would be no humiliation were it not for the fact of Christ's exalted pre-existence. We must open our understanding to realize that Christ laid aside His royal robe, His kingly crown, His high command, and clothed His divinity with humanity, that He might meet man where he was, and bring to the human family moral power to become the sons and daughters of God. To redeem man, Christ became obedient unto death, even the death of the cross. The humanity of the Son of God is everything to us. It is the golden

chain that binds our souls to Christ, and through Christ to God. This is to be our study. Christ was a real man; He gave proof of His humility in becoming a man. Yet He was God in the flesh. When we approach this subject, we would do well to heed the words spoken by Christ to Moses at the burning bush, "Put off thy shoes from off thy feet, for the place whereon thou standest is holy ground" (Exodus 3:5). We should come to this study with the humility of a learner, with a contrite heart. And the study of the incarnation of Christ is a fruitful field, which will repay the searcher who digs deep for hidden truth." 1SM 243,244).

Hristos je bio Bog koji se javio u telu. U Njemu su ujedinjeni božanstvo i čovečanstvo. U Njemu je prebivala sva punina Božanstva telesno." ("Christ was God manifest in the flesh. In Him divinity and humanity were united. In Him dwelt all the fullness of the Godhead bodily."- Ellen G. White in Signs of the Times, April 26, 1905)

"Svet je stvoren kroz Njega 'i bez njega ništa nije postalo što je postalo' (Jovan 1:3). Ako je Hristos sve stvorio, On je postojao pre svih stvari. Reči izgovorene u vezi s tim su toliko presudne da niko ne treba da ima sumnju. Hristos je Bog u suštini i u najvišem smislu. On je bio sa Bogom oduvek, Bog nad svima, blagosloven zauvek. " ("The world was made by Him, "and without him was not any thing made that was made" (John 1:3). If Christ made all things, He existed before all things. The words spoken in regard to this are so decisive that no one need be left in doubt. Christ was God essentially, and in the highest sense. He was with God from all eternity, God over all, blessed forevermore" 1 Selected Messages, 247)

“Međutim, iako Božja Reč govori o Hristovoj ljudskoj prirodi dok je bio na zemlji, ona takođe odlučno govori u pogledu njegovog prepostojanja. Reč je postojala kao božansko biće, čak i kao večni Božji Sin, u zajednici i jedinstvu sa Ocem. On je od veka bio Posrednik zaveta, onaj u kome će biti blagosloveni svi narodi na zemlji i Jevreji i neznabošci, ako ga prihvate. “ Riječ, bijaše u Boga, i Bog bijaše Riječ” Pre nego što su ljudi ili anđeli stvoreni, Reč je bila sa Bogom i bila je Bog. Svet je stvoren kroz Njega 'i bez njega ništa nije postalo što je postalo.' Ako je Hristos sve stvorio, On je postojao pre svih stvari. Reči izgovorene u vezi s tim su toliko presudne da niko ne treba da ima sumnju. Hristos je u suštini i u najvišem smislu Bog. On je bio sa Bogom oduvek, Bog nad svima,

blagosloven zauvek. Gospod Isus Hristos, božanstveni Sin Božji, postojao je oduvek, kao zasebna ličnost, a još uvek jedno sa Ocem. On je bio nenadmašna slava neba. On je bio zapovednik nebeskim inteligentnim bićima i Njegovo pravo je bilo da ga anđeli obožavaju tako pravednog. To nije bilo oduzimanje od Boga." ("But while God's Word speaks of the humanity of Christ when upon this earth, it also speaks decidedly regarding his pre-existence. The Word existed as a divine being, even as the eternal Son of God, in union and oneness with his Father. From everlasting he was the Mediator of the covenant, the one in whom all nations of the earth, both Jews and Gentiles, if they accepted him, were to be blessed. "The Word was with God, and the Word was God." Before men or angels were created, the Word was with God, and was God. "The world was made by him, "and without him was not anything made that was made." If Christ made all things, he existed before all things. The words spoken in regard to this are so decisive that no one need be left in doubt. Christ was God essentially, and in the highest sense. He was with God from all eternity, God over all, blessed forevermore. The Lord Jesus Christ, the divine Son of God, existed from eternity, a distinct person, yet one with the Father. He was the surpassing glory of heaven. He was the commander of the heavenly intelligences, and the adoring homage of the angels was received by him as his right. This was no robbery of God."—Review and Herald, April 5, 1906).

"Gospod Isus Hristos, božanstveni Sin Božji, postojao je oduvek, kao zasebna ličnost, a još uvek jedno sa Ocem. On je bio nenadmašna slava neba. On je bio zapovednik nebeskim inteligentnim bićima i Njegovo pravo je bilo da ga anđeli obožavaju tako pravednog. To nije bilo oduzimanje od Boga. 'Gospod me je imao u početku puta svojega, pre dela svojih, pre svakoga vremena. Pre vekova postavljena sam, pre početka, pre postanja zemlje. Kad još ne baše bezdana, rodila sam se, kad još ne baše izvora obilatih vodom. Pre nego se gore osnovaše, pre humova ja sam se rodila; Još ne beše načinio zemlje ni polja ni početka prahu vasiljenskom; Kad je uređivao nebesa, onde bejah; kad je razmeravao krug nad bezdanom' (Priče 8:22-27)." ("The Lord Jesus Christ, the divine Son of God, existed from eternity, a distinct person, yet one with the Father. He was the surpassing glory of heaven. He was the commander of the heavenly intelligences, and the adoring homage of the angels was received by Him as His right. This was no robbery of God. 'The Lord possessed me in the beginning of his way, He declares, before his works of

old. I was set up from everlasting, from the beginning, or ever the earth was. When there were no depths, I was brought forth; when there were no fountains abounding with water. Before the mountains were settled, before the hills was I brought forth: while as yet he had not made the earth, nor the fields, nor the highest part of the dust of the world. When he prepared the heavens, I was there: when he set a compass upon the face of the depth.' (Proverbs 8:22-27)." - 1SM 247.4)

"Avram je video utelovljenog Spasitelja i obradovao se... 'Pre nego što je bio Avram, Ja sam.' Hristos je oduvek postojeći, samopostojeći Božji Sin... Govoreći o svojoj pre-egzistenciji, Hristos se u mislima vraća kroz beskonačne vekove. On nas uverava da nikad nije postojalo vreme kad On nije bio u bliskoj zajednici sa večnim Bogom. On, čiji su glas Jevreji slušali, bio je s Bogom kao Onaj koji je podignut s Njim." ("Abraham saw the incarnate Saviour, and rejoiced... 'Before Abraham was, I am.' Christ is the pre-existent, self-existent Son of God.... In speaking of his pre-existence, Christ carries the mind back through dateless ages. He assures us that there never was a time when He was not in close fellowship with the eternal God. He to whose voice the Jews were then listening had been with God as one brought up with Him." --Signs of the Times, Aug. 29, 1900., Ev 615.2)

"[Otkrivenje 1:18-20, citirano] Ovo su divne i značajne izjave. To je bio Izvor svake milosti i praštanja, mira i blagodati, samopostojeći, večni, Jedan nepromenljivi, koji je posetio njegovog prognanog slugu na ostrvu nazvanom Patmos." ("[Rev 1:18-20, quoted] These are wonderfully solemn and significant statements. It was the Source of all mercy and pardon, peace and grace, the self-existent, eternal, unchangeable One, who visited His exiled servant on the isle that is called Patmos."—7 Bible Commentary, 955. Manuscript 81, 1900).

"Hristos je bio taj koji je iz grma na brdu Horiv progovorio Mojsiju govoreći: 'JA SAM ONAJ KOJI JESTE... tako ćeš kazati sinovima Izrailjevim: koji JEST, on me posla k vama.' 2. Mojsijeva 3:14 Bio je to zalag Izrailjevog oslobođenja. Kad je došao 'kao drugi ljudi', On se predstavio kao JA SAM. Dete iz Vitlejema, krotki i ponizni Spasitelj, Bog je koji se 'javi u telu'. 1. Timotiju 3:16." ("It was Christ who from the bush on Mount Horeb spoke to Moses saying, 'I AM THAT I AM . . Thus shalt thou say unto the children of Israel, I AM hath sent me unto you. Ex. 3:14. This was the pledge of Israel's deliverance. So

when He came ‘in the likeness of men,’ He declared Himself the I AM, the Child of Bethlehem, the meek and lowly Saviour, God ‘manifest in the flesh.’ 1 Tim 3:16.”—Desire of Ages, 24.)

“Isus izjavom: ‘Otac moj koji je na nebesima’ kao da podseća svoje učenike da On, dok je svojom ljudskom prirodom povezan s njima, sudeluje u njihovim iskušenjima i saoseća s njima u njihovim patnjama, On je svojom božanskom prirodom povezan s prestolom Beskonačnoga. Kakve li sigurnosti!” (“Jesus says, ‘My Father which is in heaven,’ as reminding His disciples that while by His humanity He is linked with them, a sharer in their trials, and sympathizing with them in their sufferings, by His divinity He is connected with the throne of the infinite. Wonderful assurance!”—Desire of Ages, 442)

“Isus nije imao nijedan greh ili grešku; nije bilo niti traga nesavršenosti u njegovom životu ili karakteru. On je nasuprot najizazovnijim okolnostima održao besprekornu čistoću. Istina, on je izjavio: ‘niko nije blag osim jednoga Boga’, ali je opet rekao: ‘Ja i otac jedno smo.’ Isus je govorio o sebi i o Ocu kao Bogu, i tvrdio je za sebe da je savršeno pravedan.” (“Jesus was free from all sin and error; there was not a trace of imperfection in his life or character. He maintained spotless purity under circumstances the most trying. True, he declared, "There is none good but One, that is God," but again he said, "I and my Father are one." Jesus speaks of himself as well as the Father as God, and claims for himself perfect righteousness. ST, October 10, 1892 par. 5)

“Ljubljeni učenik Jovan svedoči: [Jovan 1:1-4, 14-16; 3:34-36 citirano.] U ovim Spisima o Bogu i Hristu se govori kao dve zasebne ličnosti, svaka od njih delujući u svojoj individualnosti.” (“John, the beloved disciple, bears witness: [John 1:1-4, 14-16; 3:34-36 quoted.] In this Scripture God and Christ are spoken of as two distinct personalities, each acting in their own individuality.” {MR760 18.2}

“Hristos je jedno sa Ocem, ali Hristos i Bog su dve zasebne ličnosti. Pročitajte Hristovu molivu u sedamnaestom poglavlju Jovana gde ćete naći ovaj momenat jasno iznesen. Kako je Spasitelj iskreno molio da bi Njegovi učenici bili jedno sa Njime kao što je On jedno sa Ocem. Ali, to jedinstvo koje treba da postoji između Hrista i Njegovih sledbenika, ne uništava ličnost bilo koga. Oni treba da budu jedno sa Njime kao što je On

jedno sa Ocem.” (“Christ is one with the Father, but Christ and God are two distinct personages. Read the prayer of Christ in the seventeenth chapter of John, and you will find this point clearly brought out. How earnestly the Saviour prayed that His disciples might be one with Him as He is one with the Father. But the unity that is to exist between Christ and His followers does not destroy the personality of either. They are to be one with Him as He is one with the Father.”—Review and Herald, June 1, 1905. 5 Bible Commentary,1148).

"On [Hristos] je bio jednak Bogu, beskrajn i svemoguć. On je bio iznad svih nesavršenih zahteva. On sam je bio zakon u karakteru. O najvišim anđelima se ne bi moglo reći da nikada nisu nosili jaram. Svi anđeli nose jaram zavisnosti, jaram pokornosti... Nijedan od anđela ne može da postane zamenik za ljudski rod, jer imaju život od Boga i oni ga ne bi mogli da predaju. O samom Hristu ljudska familija zavisi za svoju egzistenciju. On je večan, samopostojeći Sin, na kome nije bilo jarma... On je mogao da kaže ono što najveći anđeo nije mogao da kaže - 'Imam vlast nad svojim životom. Vlast imam položiti ga i vlast imam uzeti ga opet.' (“He [Christ] was equal with God, infinite and omnipotent. He was above all finite requirements. He was Himself the law in character. Of the highest angels it could not be said that they had never borne a yoke. The angels all bear the yoke of dependence, the yoke of obedience . . . Not one of the angels could become a substitute and surety for the human race, for their life is God’s; they could not surrender it. On Christ alone the human family depended for their existence. He is the eternal, self-existent Son, on whom no yoke had come . . . He could say that which not the highest angel could say—‘I have power over My own life. I have power to lay it down, and I have power to take it again.” 12 Manuscript Releases, 395. Manuscript 101, 1897)

“U Hristu je bila ujedinjena ljudska i božanska priroda – Stvoritelj i stvorenje. Božja priroda čiji je zakon bio prekršen, i priroda Adama, prestupnika, se sastaju u Isusu – Sinu Božjem i Sinu čovečjem.” (“In Christ were united the divine and the human—the Creator and the creature. The nature of God, whose law had been transgressed, and the nature of Adam, the transgressor, meet in Jesus—the Son of God, and the Son of man.”—7 Bible Commentary, 926. Manuscript 141, 1901)

"Ovaj Spasitelj je bio sjaj Očeve slave i tačna slika Njegove ličnosti. On je posedovao božansko veličanstvo, savršenstvo i izuzetnost. On je bio jednak Bogu." (“This

Saviour was the brightness of His Father's glory and the express image of His person. He possessed divine majesty, perfection, and excellence. He was equal with God." - 2T 200)

"Isus je prisvajao jednaka prava sa Bogom radeći jednako sveti posao i istog karaktera sa onim čime se Otac bavio na nebu." ("Jesus claimed equal rights with God in doing a work equally sacred, and of the same character with that which engaged the Father in heaven."—Desire of Ages, 207)

"S ozbiljnom dostojanstvenošću Isus je odgovorio: 'Zaista, zaista vam kažem: JA SAM pre nego se Avram rodio.' Veliki skup se utišao. Ovaj galilejski Učitelj tvrdio je da je Božje ime, dato Mojsiju da izrazi pojam večnog prisustva, Njegovo ime. On se proglasio Onim koji večno postoji, koji je bio obećan Izrailju, "kojemu su izlasci od početka, od večnih vremena"'. (Mihej 5,2) ("With solemn dignity Jesus answered, "Verily, verily, I say unto you, Before Abraham was, I AM." Silence fell upon the vast assembly. The name of God, given to Moses to express the idea of the eternal presence, had been claimed as His own by this Galilean Rabbi. He had announced Himself to be the self-existent One, He who had been promised to Israel, "whose goings forth have been from of old, from the days of eternity." Micah 5:2, margin. DA 469)

"Da bi sačuvao prestupnika Božjeg zakona, Hristos, onaj koji je jednak sa Ocem, došao je da živi životom neba pred ljudima, da bi oni mogli da nauče da znaju šta je to nebo u srcu. Ilustrovao je ono što čovek mora da bude da bi bio dostojan dragocene blagodati života koji se meri sa Božjim životom." ("To save the transgressor of God's law, Christ, the one equal with the Father, came to live heaven before men, that they might learn to know what it is to have heaven in the heart. He illustrated what man must be to be worthy of the precious boon of the life that measures with the life of God. RH, November 17, 1891)

"Isus je izjavio: 'Ja sam Vaskrsenje i Život.' U Hristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečen život. 'Ko ima Sina Božjega ima život.' Hristovo božanstvo je vernikovo čvrsto obećanje o večnom životu." (Jesus declared, "I am the resurrection, and the life." In Christ is life, original, unborrowed, underived. "He that hath the Son hath life." The divinity of Christ is the believer's assurance of eternal life. - The Desire of Ages, p. 530, 1898 - Ev 616)

“Kakva poniznost je to bila! To je zadivilo anđele. Jezik to nikada ne može da opiše; mašta to ne može da shvati. Večna Reč je postala telo! Bog je postao čovek! Bila je to divna poniznost.” (“What humility was this! It amazed angels. The tongue can never describe it; the imagination cannot take it in. The eternal Word consented to be made flesh! God became man! It was a wonderful humility.”—5 Bible Commentary, 1127. Review and Herald, June 15, 1905)

“U njoj beše život, i život beše videlo ljudima. (Jovan 1:4). Nije to fizički život koji je ovde označen, nego besmrtnost, život koji je isključivo Božje vlasništvo. Reč koja je bila sa Bogom i koja je bila Bog, je imala ovaj život. Fizički život je nešto što svaki pojedinac dobija. On nije večan ili besmrtan; jer Bog, Životodavac, ga ponovo uzima. Čovek nema kontrolu nad svojim životom. Ali Hristov život je bio nepozajmljen. Niko nije mogao da uzme od njega život. On je rekao, “Nego je ja sam od sebe polažem” (Jovan 10:18). U Njemu je iskonski, nepozajmljeni, nestečen život. Ovaj život nije svojstven čoveku. On ga može posedovati samo kroz Hrista.” (“In him was life; and the life was the light of men” (John 1:4). It is not physical life that is here specified, but immortality, the life which is exclusively the property of God. The Word, who was with God, and who was God, had this life. Physical life is something which each individual receives. It is not eternal or immortal; for God, the Life-giver, takes it again. Man has no control over his life. But the life of Christ was unborrowed. No one can take this life from Him. “I lay it down of myself” (John 10:18), He said. In Him was life, original, unborrowed, underived. This life is not inherent in man. He can possess it only through Christ. ST April 8, 1897. 1SM, 296-297)

“Međutim bes i namrštena lica fariseja se nisu mogla sakriti. Očigledno su njihovi izgledi izražavali sveti užas. Oni su počeli da razmišljaju govoreći, “Ko je ovaj koji govori hulu? Ko može opraštati grehe osim Bog samoga?” Ali ko je bio onaj koji je izgovorio te reči, “Opraštaju ti se gresi tvoji?” – Sin Boga živoga. Da fariseji nisu bili zaslepljeni, oni bi vdieli da jedino Bog može da oprostí greh, i da je on bio Hristos koji je stajao pred njima. Hristos je bio u Ocu i Otac je bio u Hristu, On je izjavio, “Ja i otac jedno smo.” (“But the anger and the frowning countenance of the Pharisees could not be concealed. Apparently their looks expressed holy horror. They began to reason, saying, “Who is this which speaketh blasphemy? Who can forgive sin but God alone?” But who was it that had

uttered the words, "Thy sins are forgiven thee?"--The Son of the Living God. Had the Pharisees not been blinded, they would have seen that God alone could forgive sin, and that he was Christ that was before them. Christ was in the Father and the Father in Christ, "I and my Father are one," he declared. KC 161)

"Sa kojom čvrstinom i snagom je izgovorio ove reči. Jevreji nikad do tad nisu čuli takve reči iz čovečijih usta to je ostavilo ubedljiv utisak na njih, jer je izgledalo kao da je Božanstvo bljesnulo kroz čovečanstvo kada je Isus rekao: 'Ja i Otac jedno smo.' Hristove reči bile su pune dubokog značenja dok je govorio da su On i Otac od iste supstance, i da imaju iste attribute. Jevreji su shvatili njegovu značenje i nije bilo nikakvog razloga zašto bi ga pogrešno razumeli, pa su zato uzeli kamenje da Ga kamenuju." ("With what firmness and power he uttered these words. The Jews had never before heard such words from human lips, and a convicting influence attended them; for it seemed that divinity flashed through humanity as Jesus said, "I and my Father are one." The words of Christ were full of deep meaning as he put forth the claim that he and the Father were of one substance, possessing the same attributes. The Jews understood his meaning, there was no reason why they should misunderstand, and they took up stones to stone him." - Ellen G. White Signs of the Times 20th November 1893, 'The True Sheep Respond to the Voice of the Shepherd')

“Njegovo ime će biti Emanuilo... Bog sa nama.’ ‘Svetlost poznanja slave Božje’ se vidi u ‘licu Isusa Hrista.’ Gospod Isus Hristos bio je jedno sa Ocem od večnih vremena. On je bio ‘slika Božja’, slika njegove veličine i veličanstva, ‘odsajaj Njegove slave’. On je došao na ovaj svet da objavi ovu slavu. On je došao da objavi Božju ljubav ovoj grehom zamračenoj zemlji, - da bude ‘Bog s nama’. Zbog toga je prorokovano za Njega, ‘Njegovo ime će biti Emanuilo’.” (“His name shall be called Immanuel . . . God with us.’ ‘The light of the knowledge of the glory of God’ is seen ‘in the face of Jesus Christ.’ From the days of eternity the Lord Jesus Christ was one with the Father; He was ‘the image of God,’ the image of His greatness and majesty, ‘the outshining of His glory.’ It was to manifest this glory that He came to this world. To this sin-darkened earth He came to reveal the light of God’s love,—to be ‘God with us.’ Therefore it was prophesied of Him, ‘His name shall be called Immanuel.’”— Desire of Ages, 19)

“Onaj koji je bio imenovan u nebeski savetima je došao na zemlju kao učitelj. On nije bio ništa manje biće od Stvoritelja sveta, Sin Beskonačnog Boga. Obilna dobronamernost Boga ga je darovala našem svetu, i da bi se zadovoljile potrebe čovečanstva, on je uzeo ljudsku prirodu. Na zaprepaštenje nebeske vojske, on je hodao ovom zemljom kao Večna Reč. Potpuno spreman je napustio carske dvore da dođe na svet uprljan i zagađen grehom. Misteriozno je sebe dao u savez sa ljudskom prirodom. ‘Reč je postala telo, i nastanila se među nama.’” (“The One appointed in the counsels of heaven came to the earth as an instructor. He was no less a being than the Creator of the world, the Son of the Infinite God. The rich benevolence of God gave him to our world; and to meet the necessities of humanity, he took on him human nature. To the astonishment of the heavenly host, he walked this earth as the Eternal Word. Fully prepared, he left the royal courts to come to a world marred and polluted with sin. Mysteriously he allied himself to human nature. ‘The Word was made flesh, and dwelt among us.’” SpTEd 173,174)

“Hristos je bio Božji Sin; On je bio sa njime pre nego što su anđeli stvoreni. On je oduvek stajao sa desne strane Ocu.” (“Christ was the Son of God; He had been one with Him before the angels were called into existence. He had ever stood at the right hand of the Father.”—Patriarchs and Prophets, 38.)

“Pre pojave zla u celom svemiru su vladali mir i radost. ... Hristos, Reč, Jedinorodni od Boga, bio je jedno s večnim Ocem – jedno po prirodi, karakteru i namerama – jedino Biće u celom svemiru koje je moglo ući u sve Božje savete i namere. Bog je preko Hrista delovao prilikom stvaranja svih nebeskih bića. ... Hristu, kao i Ocu, celo Nebo bilo je odano.” (“Before the entrance of evil, there was peace and joy throughout the universe. . . . Christ the Word, the only begotten of God, was one with the eternal Father,--one in nature, in character, and in purpose,--the only being in all the universe that could enter into all the counsels and purposes of God. By Christ, the Father wrought in the creation of all heavenly beings. . . . and to Christ, equally with the Father, all Heaven gave allegiance.” - GC88 493)

“Kroz svoje utelovljenje On je stekao u novom smislu titulu Sina Božijeg. Anđeo je rekao Mariji: ‘Sila najvišega oseniće te; zato i ono što će se roditi biće sveto, i nazvaće se sin Božji.’” Kao Sin ljudskog bića, On je postao Božji Sin u novom smislu. Tako je postojao u našem svetu – kao Sin Božji, pa ipak rođenjem ujedinjen sa ljudskim rodnom. ... Hristos je

od večnih vremena bio ujedinen sa Ocem.” (“In His incarnation He gained in a new sense the title of the Son of God. Said the angel to Mary, ‘The power of the Highest shall overshadow thee: therefore also that holy thing which shall be born of thee shall be called the Son of God.’ While the Son of a human being, He became the Son of God in a new sense. Thus He stood in our world— he Son of God, yet allied by birth to the human race. . . . From all eternity Christ was united with the Father.” - E. G. White, “Christ Our Only Hope, Signs of the Times, Aug. 2, 1905, reprinted in E. G. White, Selected Messages, 1:226–228)

“Hristos nije prestao da bude Bog kad je postao čovek. Iako se ponizio uzevši ljudsku prirodu, Božanstvo Mu je još uvek pripadalo. Samo Hristos može ljudskom rodu predstaviti Oca, a učenici su imali tu prednost da ovo predstavljanje posmatraju više od tri godine.” (“Christ had not ceased to be God when He became man. Though He had humbled Himself to humanity, the Godhead was still His own. Christ alone could represent the Father to humanity, and this representation the disciples had been privileged to behold for over three years.” DA 663.5)

“Hristos nije zamenio svoje božanstvo za ljudsku prirodu; nego je zaogrnuo svoje božanstvo ljudskom prirodom.” (“Christ had not exchanged His divinity for humanity; but He had clothed His divinity in humanity.”—5 Bible Commentary, 1128 (Review and Herald, October 29, 1895).

“Sila Hristovog Božanstva je bila skrivena. On je pobedio u ljudskoj prirodi, oslanjajući se na silu od Boga.” (“The power of the Saviour's Godhead was hidden. He overcame in human nature, relying upon God for power.” YI April 25, 1901. 7BC 924)

“Ali, iako Hristova božanska slava je bila zaklonjena za određeno vreme, time što je preuzeo ljudsku prirodu, ipak, On nije prestao da bude Bog kada je postao čovek. Ljudska priroda nije zamenila božansku, niti božanska ljudsku. Ovo je tajna pobožnosti. Dva izraza ljudski i božanski su bili u Hristu tesno i nerazdvojno jedan, a još uvek je imao posebnu individualnost. Iako se Hristos ponizio da postane čovek, Božanstvo je i dalje bilo Njegovo.” (“But although Christ's divine glory was for a time veiled and eclipsed by His assuming humanity, yet He did not cease to be God when He became man. The human did

not take the place of the divine, nor the divine of the human. This is the mystery of godliness. The two expressions 'human' and 'divine' were, in Christ, closely and inseparably one, and yet He had a distinct individuality. Though Christ humbled Himself to become man, the Godhead was still His own.”—5 Bible Commentary, 1129 (Signs, May 10, 1899).

“Da li je ljudska priroda Marijinog Sina bila promjenjena u božansku prirodu Sina Božjega? Ne; ove dve prirode su misteriozno sjedinjene u jednu ličnost – čovek Hristos Isus. U njemu je prebivala sva punina božanstva telesno. Kada je Hristos bio razapet, njegova ljudska priroda je umrla. Božanstvo nije palo i umrlo; to bi bilo nemoguće. Bezgrešni Hristos će spasiti svakog Adamovog sina i ćerku koji prihvate ponuđeno spasenje, pristajući da postanu Božja deca. Spasitelj je otkupio pali rod Njegovom vlastitom krvlju. Ovo je velika tajna, misterija koja se neće potpuno razumeti u svoj svojoj veličini dok se ne dogodi preobražaj odkupljenih. Onda će se sila, veličina i delotvornost Božjeg dara čoveku razumeti. Međutim, neprijatelj je odlučan da ovaj poklon predstavi tako mističnim, da će postati kao ništavnost.” (“Was the human nature of the Son of Mary changed into the divine nature of the Son of God? No; the two natures were mysteriously blended in one person--the man Christ Jesus. In Him dwelt all the fullness of the Godhead bodily. When Christ was crucified, it was His human nature that died. Deity did not sink and die; that would have been impossible. Christ, the sinless One, will save every son and daughter of Adam who accepts the salvation proffered them, consenting to become the children of God. The Saviour has purchased the fallen race with His own blood. This is a great mystery, a mystery that will not be fully, completely understood in all its greatness until the translation of the redeemed shall take place. Then the power and greatness and efficacy of the gift of God to man will be understood. But the enemy is determined that this gift shall be so mystified that it will become as nothingness” (Letter 280, 1904. 5BC 1113)

"Onaj ko je rekao: 'Jer ja dušu svoju polažem da je opet uzmem', 'Razvalite ovu crkvu i za tri dana ću je podignuti', izašao je iz groba u život koje je bio u Njemu. Božanstvo nije umrlo. Ljudska priroda je umrla, ali Hristos sada nad Josifovim grobom proglašava: 'Ja sam vasksenje i život'. U svom božanstvu Hristos je imao moć da raskine veze smrti. On tvrdi da ima život u sebi da oživi koga hoće." ("He who had said, "I lay

down my life, that I might take it again," "Destroy this temple, and in three days I will raise it up," came forth from the grave to life that was in Himself. Deity did not die. Humanity died, but Christ now proclaims over the rent sepulcher of Joseph, "I am the resurrection, and the life." In His divinity Christ possessed the power to break the bonds of death. He declares that He had life in Himself to quicken whom He will. - 5BC 1113)

“Ja sam vaskrsenje i život. Onaj koji je rekao “ja dušu svoju polažem da je opet uzmem”, izašao je iz groba u život koje je bio u Njemu. Ljudska priroda je umrla: božanska priroda nije umrla. U svom božanstvu Hristos je imao moć da raskine veze smrti. On tvrdi da ima život u sebi da oživi koga hoće." ("I am the resurrection, and the life." He who had said, "I lay down my life, that I might take it again," came forth from the grave to life that was in Himself. Humanity died: divinity did not die. In His divinity, Christ possessed the power to break the bonds of death. He declares that He has life in Himself to quicken whom He will. Youth Instructor, August 4, 1898. 5BC 1113)

"Kada se glas moćnoga anđela začuo kraj Hristovog groba kako govori: Tvoj Otac Te zove, Spasitelj je izašao iz groba životom koji se nalazio u Njemu samome. Sada je dokazana istinitost Njegovih reči: 'Jer ja dušu svoju polažem da je opet uzmem. ... Vlast imam položiti je i vlast imam uzeti je opet.' Sada se ispunilo proročanstvo koje je izrekao sveštenicima i poglavarima: 'Razvalite ovu crkvu, i za tri dana ću je podignuti' (Jovan 1,17.18; 2,19). Nad razvaljenom Josifovom grobnicom, Hristos je pobedonosno obznanio: "Ja sam vaskrsenje i život." Ove reči moglo je izgovoriti samo Božanstvo. Sva stvorena bića žive Božjom voljom i silom. Ona su zavisni primaoci života od Boga. Od najuzvišenijeg serafima do najskromnijeg živog bića, svi iznova primaju silu sa Izvora života. Samo Onaj koji je jedno sa Bogom može reći: Imam vlast položiti svoj život i imam vlast uzeti ga opet. U svojoj božanskoj prirodi, Hristos je posedovao silu da slomi okove smrti." ("When the voice of the mighty angel was heard at Christ's tomb, saying, Thy Father calls Thee, the Saviour came forth from the grave by the life that was in Himself. Now was proved the truth of His words, "I lay down My life, that I might take it again. . . . I have power to lay it down, and I have power to take it again." Now was fulfilled the prophecy He had spoken to the priests and rulers, "Destroy this temple, and in three days I will raise it up." John 10:17, 18; 2:19. Over the rent sepulcher of Joseph, Christ had proclaimed in triumph, "I

am the resurrection, and the life." These words could be spoken only by the Deity. All created beings live by the will and power of God. They are dependent recipients of the life of God. From the highest seraph to the humblest animate being, all are replenished from the Source of life. Only He who is one with God could say, I have power to lay down My life, and I have power to take it again. In His divinity, Christ possessed the power to break the bonds of death. - DA 785)

“Rimski stražari su pali kao mrtvi pred sjajnošću slave, a Hristos se u svom Božanstvu pokazao dok je ustao iz groba i uzdigao se trijumfalno nad smrću i grobom.” (“The Roman guard fell as dead men before the resplendent glory, and Christ in His Godhead shown forth as He burst from the tomb and rose triumphant over death and the grave.”—Signs, May 30, 1895)

“Ukoliko ljudi odbace svedočanstvo nadahnutih spisa o Hristovom božanstvu, onda je uzaludno dalje razgovarati s njima o tome; jer nijedan dokaz, koliko god bio ubedljiv, ne može ih osvedočiti. ... Nijedan poklonik ove teorije ne može imati pravilno shvatanje Hristovog karaktera ili misije, pa čak ni velikog Božjeg plana za čovekovo otkupljenje.” (“If men reject the testimony of the inspired Scriptures concerning the divinity of Christ, it is in vain to argue the point with them; for no argument, however conclusive, could convince them. . . . None who hold this error can have a true conception of the character or the mission of Christ, or of the great plan of God for man's redemption.” - GC88 524)

“Isus nije samo naš pastir, On je naš »otac večni«. On kaže: »Znam svoje, i moje mene znaju. Kao što mene zna otac i ja znam oca.« Jovan 10,14.15 Kakva je to izjava – jednorodni Sin, On koji je u Očevom naručju, On koga je Bog objavio kao »čoveka druga mojega« (Zaharija 13,7) – zajednica između Njega i večnog Boga prikazuje zajednicu između Hrista i Njegove dece na Zemlji!” (“Jesus is not only our shepherd; He is our "everlasting Father." And He says, "I know Mine own, and Mine own know Me, even as the Father knoweth Me, and I know the Father." John 10:14, 15, R. V. What a statement is this!--the only-begotten Son, He who is in the bosom of the Father, He whom God has declared to be "the Man that is My fellow" (Zechariah 13:7),--the communion between Him and the eternal God is taken to represent the communion between Christ and His children on the earth!" DA 483)

Božanstvo Svetoga Duha

"Sveti Duh je Hristov Predstavnik, ali ne u ljudskom obličju, pa je od tog obličja nezavisan. Zato što je nosio ljudsku prirodu, Hristos nije mogao biti lično na svakom mestu. Prema tome, za njih je bilo bolje da ode Ocu i pošalje Duha da bude Njegov Naslednik na Zemlji. Tada niko neće imati nikakvu prednost koju mu donosi prebivalište ili lični dodir sa Hristom. Posredstvom Duha svi će moći da pristupe Spasitelju. U ovom smislu On će im biti bliži nego da se nije vazneo na Nebo." ("The Holy Spirit is Christ's representative, but divested of the personality of humanity, and independent thereof. Cumbered with humanity, Christ could not be in every place personally. Therefore it was for their interest that He should go to the Father, and send the Spirit to be His successor on earth. No one could then have any advantage because of his location or his personal contact with Christ. By the Spirit the Saviour would be accessible to all. In this sense He would be nearer to them than if He had not ascended on high." - The Desire of Ages, p. 669.)

"Sveti Duh je Utešitelj, u Hristovo ime. On oličava Hrista, a ipak je zasebna ličnost. Mi možemo imati Svetoga Duha ako ga tražimo i ako imamo običaj da se okrenemo i imamo poverenje u Boga rađe nego u bilo koje ograničeno ljudsko biće koje može da pogreši." ("The Holy Spirit is the Comforter, in Christ's name. He personifies Christ, yet is a distinct personality. We may have the Holy Spirit if we ask for it and make it [a] habit to turn to and trust in God rather than in any finite human agent who may make mistakes." 20MR 324).

"Ograničen čovekovom prirodom, Hristos nije mogao da bude lično na svakom mestu; stoga je radi njih samih morao da ih napusti i da ode k svom Ocu te da pošalje Svetoga Duha da bude Njegov naslednik na Zemlji. Sveti Duh je On lično, lišen ličnosti u ljudskom obliku i prema tome nezavisan. On će se predstavljati kao Sveprisutan, svojim prisustvom na svakom mestu kroz svog Svetog Duha. 'A utešitelj Duh Sveti, kojega će Otac poslati u ime moje, On će vas (iako nevidljiv za vas) [Elen Vajt je dodala ovu rečenicu] naučiti svemu i napomenuće vam sve što vam rekoš" (Jovan 14,26). 'Nego vam ja istinu govorim: bolje je za vas da ja idem: jer ako ja ne idem, utešitelj neće doći k vama; ako li idem, poslaću ga k vama.' (Jovan 16:7)." ("Cumbered with humanity, Christ could not be

in every place personally; therefore it was altogether for their advantage that He should leave them, go to His father, and send the Holy Spirit to be His successor on earth. The Holy Spirit is Himself divested of the personality of humanity and independent thereof. He would represent Himself as present in all places by His Holy Spirit, as the Omnipresent. 'But the Comforter, which is the Holy Ghost, whom the Father will send in My name, He shall (although unseen by you), [THIS PHRASE WAS ADDED BY ELLEN WHITE.] teach you all things, and bring all things to your remembrance, whatsoever I have said unto you.' (John 14:26) 'Nevertheless I tell you the truth; It is expedient for you that I go away: for if I go not away, the Comforter will come not unto you; but if I depart, I will send Him unto you.' (John 16:7) - 14MR 23)

"Opisujući svojim učenicima službu Svetoga Duha, Isus je želeo da ih nadahne radošću i nadom koja je nadahnjivala i Njegovo srce. Radovao se za tu obilnu pomoć koju je osigurao svojoj Crkvi. Sveti Duh je bio najveći od svih darova koje je mogao izmoliti od svog Oca za uzdizanje svoga naroda. Sveti Duh treba da im bude podaren kao sila koja preporada, jer bi bez nje Hristova žrtva bila beskorisna. Sila zla vekovima je jačala i ljudi su se začuđujućom pokornošću potčinjavali sotonskom ropstvu. Čovek može da se odupre i pobedi greh jedino moćnim delovanjem Trećeg lica Božanstva, koje će doći sa neizmenjenom silom u punini božanske moći. Duh čini delotvornim ono što je izvojevao Otkupitelj sveta. Duh Sveti čisti srce. Posredstvom Duha vernik postaje sudeonik u božanskoj prirodi. Hristos je podario svoga Duha kao božansku silu u savlađivanju svih nasleđenih i stečenih sklonosti ka zlu i da Crkva primi pečat Njegovog karaktera." ("In describing to His disciples the office work of the Holy Spirit, Jesus sought to inspire them with the joy and hope that inspired His own heart. He rejoiced because of the abundant help He had provided for His church. The Holy Spirit was the highest of all gifts that He could solicit from His Father for the exaltation of His people. The Spirit was to be given as a regenerating agent, and without this the sacrifice of Christ would have been of no avail. The power of evil had been strengthening for centuries, and the submission of men to this satanic captivity was amazing. Sin could be resisted and overcome only through the mighty agency of the Third Person of the Godhead, who would come with no modified energy, but in the fullness of divine power. It is the Spirit that makes effectual what has been wrought out by the world's Redeemer. It is by the Spirit that the heart is made pure. Through the

Spirit the believer becomes a partaker of the divine nature. Christ has given His Spirit as a divine power to overcome all hereditary and cultivated tendencies to evil, and to impress His own character upon His church." - DA 671.2)

"Kada Božji narod pretražuje Pismo sa željom da zna šta je istina, Isus je prisutan u ličnosti svog predstavnika, Svetoga Duha, oživljavajući srca poniznih i skrušenih." ("When God's people search the Scriptures with a desire to know what is truth, Jesus is present in the person of His representative, the Holy Spirit, reviving the hearts of the humble and contrite ones." - 12 Manuscript Releases, 145, 1898)

"Moramo da shvatimo da Sveti Duh, koji je isto toliko lice kao što je Bog lice, hoda ovim prostorima." (Iz govora studentima škole u Avondale) ("We need to realize that the Holy Spirit, who is as much a person as God is a person, is walking through these grounds. - Evangelism, 616, 1899, From a talk to the students at the Avondale School.)

"Sveti Duh je lice jer On svedoči našem duhu da smo deca Božja. Kada se desi ovo svedočanstvo, ono sa sobom nosi svoj sopstveni dokaz. U tom momentu, mi verujemo i sigurni smo da smo deca Božja... Sveti Duh ima ličnost, inače On ne bi mogao da svedoči našem duhu i našim duhom da smo deca Božja. On mora da bude božansko lice, inače ne bi mogao da dokuči tajne koje leže u Božjem umu. 'Jer ko od ljudi zna šta je u čoveku osim duha čovečijega koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega.' " ("The Holy Spirit is a person, for He beareth witness with our spirits that we are the children of God. When this witness is borne, it carries with it its own evidence. At such times we believe and are sure that we are the children of God. . . . The Holy Spirit has a personality, else He could not bear witness to our spirits and with our spirits that we are the children of God. He must also be a divine person, else He could not search out the secrets which lie hidden in the mind of God. "For what man knoweth the things of a man, save the spirit of man which is in him? even so the things of God knoweth no man, but the Spirit of God." - Evangelism, 616-617, 1906)

"Sveti Duh sastavlja sve istinske molitve. Naučila sam i znam da u svim mojim molbama Duh posreduje za mene i za sve svete. Međutim, njegovo posredovanje je po volji Božijoj, nikad suprotno njegovoj volji. "Duh takođe pomaže u našim slabostima;" i Duh,

koji je Bog, zna um Božji; Stoga u svakoj našoj molitvi za bolesne, ili za druge potrebe, treba se uzeti u obzir Božija volja.” (“The Holy Spirit indites all genuine prayer. I have learned to know that in all my intercessions the Spirit intercedes for me and for all saints; but his intercessions are according to the will of God, never contrary to his will. "The Spirit also helpeth our infirmities;" and the Spirit, being God, knoweth the mind of God; therefore in every prayer of ours for the sick, or for other needs, the will of God is to be regarded.” ST, October 3, 1892)

"Kada se uzneo sa zemlje, Hristos je odredio dar za sve one koji su verovali u Njega i one koji će verovati u Njega. Kakav poklon bi mogao podariti, a koji je dovoljno vredan da označi i oblagodari Njegovo uznesenje na posrednički tron? To mora da bude dostojno Njegove veličine i Njegovog kraljevstva. On je odlučio da pošalje svog Predstavnika, treće lice Božanstva. Ovaj poklon ne može biti nadmašen." ("Christ determined that when He ascended from this earth He would bestow a gift on those who had believed on Him and those who should believe on Him. What gift could He bestow rich enough to signalize and grace His ascension to the mediatorial throne? It must be worthy of His greatness and His royalty. He determined to give His representative, the third person of the Godhead. This gift could not be excelled." - My Life Today, 36)

"Hristos kao posrednik, je veliki Poslanik u delu otkupa. Sveti Duh je Njegov predstavnik u našem svetu i izvršava božansku nameru dodeljivanja palom čoveku sile odozgo, da bi on mogao da bude pobednik." (“Christ, as Mediator, is the great Minister in the work of redemption. The Holy Spirit is His representative in our world, to execute the divine purpose of bringing to fallen man power from above, that he may be an overcomer.”—7 Bible Commentary, 922)

"Gospod Isus radi kroz Svetoga Duha, jer je On Njegov predstavnik." (“The Lord Jesus acts through the Holy Spirit; for it is His representative.”—Messages to Young People, 55.)

"On [Hristos] će posredovati za njih i poslaće im Njegovog vlastitog predstavnika, Svetoga Duha, koji bi im se pridružio u njihovom radu. Ovaj predstavnik neće se pojaviti u ljudskom obliku, ali kroz veru, oni koji veruju u Hrista, će moći da ga vide i prepoznaju."

“He [Christ] would intercede for them, and would send them His own representative, the Holy Spirit, who would attend them in their work. This representative would not appear in human form, but by faith would be seen and recognized by all who should believe in Christ.”—Review, October 26, 1896.)

“Spasitelj je obećao da će njegovo prisustvo biti uvek sa njima. On će kroz Svetoga Duha biti čak i bliže njima nego što je bio kada je vidljivo hodao među njima.” (“The Saviour promised that His presence would be always with them. Through the Holy Spirit He would be even nearer to them than when He walked visibly among men.”—Ministry of Healing, 104)

“Isus ih je uverio da će poslati Utešitelja kao ekvivalent za Njegovo vidljivo prisustvo.” (“Jesus had assured them that He would send the Comforter, as an equivalent for His visible presence.”—3 Spirit of Prophecy, 256.)

“Oni koji odbacuju Duha istine stavljaju sebe pod kontrolom duha koji se suproti Reči i radu Božjem. Oni mogu za neko vreme da nastave da naučavaju neke elemente istine, ali odbijanje da prihvate sve svetlo koje Bog šalje, nakon određenog vremena, će ih staviti tamo gde će raditi delo lažnog stražara... Uvek će biti onih koju su u potrazi za nečim novim i koji rastežu i proceduju Božju Reč da bi je napravili da podržava njihove ideje i teorije.” (“Those who reject the Spirit of truth place themselves under the control of a spirit that is opposed to the Word and work of God. For a time they may continue to teach some phases of the truth, but their refusal to accept all the light God sends will after a time place them where they will do the work of a false watchman . . . There will always be those who are seeking for something new and who stretch and strain the Word of God to make it support their ideas and theories.”—Sermons and Talks, Vol. 1, 385, 387 Manuscript 125, September 4, 1907).

“Kroz Duha koji istražuje sve, čak i dubine Božje, su bile otkrivene dragocene istine koje se ne mogu opisati olovkom ili glasom.” (“By the Spirit which searches all things, even the deep things of God, have been revealed precious truths which cannot be described by pen or voice.”—Sons and Daughters of God, 34)

“Svetog Duha su željno tražili u proročkim školama.” (“The Holy Spirit was eagerly sought for in the schools of the prophets.”—12 Manuscript Releases, 147. Manuscript 69, June 19, 1908)

“Sveti Duh se sjedinjuje sa silama blagodati koje je Bog obezbedio da se okrenu duše ka Hristu.” (“The Holy Spirit unites with the powers of grace that God has provided to turn souls to Christ.”— Review, July 18, 1907)

“Pre ovoga, Duh je bio na svetu. Od samog početka dela iskupljenja, On je uticao na ljudska srca. Ali dok je Hristos bio na zemlji, učenici nisu želeli drugog pomoćnika. Sve dok nisu bili lišeni njegove prisutnosti oni nisu osetili potrebu za Duhom i onda bi on došao.” (“Before this the Spirit had been in the world; from the very beginning of the work of redemption He had been moving upon men’s hearts. But while Christ was on earth, the disciples had desired no other helper. Not until they were deprived of His presence would they feel their need of the Spirit, and then He would come.”—*Desire of Ages*, 669)

“Dok Isus služi u Svetinji na visini, On posredstvom svoga Svetoga Duha radi kroz Svoje zemaljske vesnike.” (“While Jesus ministers in the true Sanctuary above, He is through His Holy Spirit working through His earthly messengers.”—Counsels on Health, 545)

“Oni će shvatiti da nema nikakvog prekida u zajednici i nikakvog smanjenja sile kao posledica Spasiteljevog odsustva. Dok Isus služi u Svetinji na visini, On je još uvek, kroz Svog Duha, sluga crkvi na zemlji... Njegova okrepljujuća prisutnost je još uvek sa Njegovom crkvom.” (“They would realize no break in their communion, and no diminution of power because of the Saviour’s absence. While Jesus ministers in the Sanctuary above, He is still by His Spirit the minister of the church on earth . . His energizing presence is still with His church.”—*Desire of Ages*, 166)

“Služba Svetoga Duha je jasno naznačena u Hristovim rečima. “I kad on dođe pokaraće svijet za grijeh, i za pravdu, i za sud” (Jovan 16:8). Sveti Duh osuđuje greh. Ako grešnik odgovori na oživljavajući uticaj Duha, on će biti doveden do pokajanja i pokrenut na važnost poštovanja božanskih zahteva... Nakon što je doneo ubeđenje o grehu, i predstavio umu principe pravednosti, Sveti Duh ukida ljubav prema stvarima ovoga sveta i

ispunjava dušu željom za svetošću. Spasitelj izjavljuje: “Uputiće vas na svaku istinu” (Jovan 16:12). Posvećenje celog bića će se dogoditi ako ljudi žele da budu oblikovani. Duh će uzeti od Božjega i to zapečatiti u dušu. Kroz Njegovu silu život će biti učinjen tako jasnim da niko ne mora više da greši.” (“The office of the Holy Spirit is distinctly specified in the words of Christ: ‘When He is come, He will reprove the world of sin, and of righteousness, and of judgment.’” John 16:8. It is the Holy Spirit that convicts of sin. If the sinner responds to the quickening influence of the Spirit, he will be brought to repentance and aroused to the importance of obeying the divine requirements . . . Having brought conviction of sin, and presented before the mind the standard of righteousness, the Holy Spirit withdraws the affections from the things of this earth and fills the soul with a desire for holiness. ‘He will guide you into all truth’ (John 16:13), the Saviour declared. If men are willing to be molded, there will be brought about a sanctification of the whole being. The Spirit will take the things of God and stamp them on the soul. By His power the way of life will be made so plain that none need err therein.”—Acts of the Apostles, 52-53)

“Uticao Svetoga Duha je Hristov život u duši. Mi ne vidimo Hrista i ne razgovaramo sa Njime, nego je Njegov Sveti Duh tako bilizu nas na jednom mestu kao i na drugom. On radi kroz i u svakome ko prima Hrista. Oni koji upoznaju prebivanje Duha će otkriti Duhovni rod – ljubav, radost, mir, krotost, dobrotu, veru.” (“The influence of the Holy Spirit is the life of Christ in the soul. We do not see Christ and speak to Him, but His Holy Spirit is just as near us in one place as in another. He works in and through every one who receives Christ. Those who know the indwelling of the Spirit reveal the fruits of the Spirit—love, joy, peace, long-suffering, gentleness, goodness, faith.”— 12 Manuscript Releases, 261. Manuscript 41, 1897).

“Pentakost im je doneo prisustvo Utešitelja, za koga je Hristos rekao ‘on će biti u vama’... Od tada, Hristos je trebao da prebiva neprestano u srcima Svoje dece. Njihova zajednica sa Njime je bliža nego da je On lično bio sa njima.” (“And Pentecost brought them the presence of the Comforter, of whom Christ had said, He ‘shall be in you’ . . . Henceforth, through the Spirit, Christ was to abide continually in the hearts of His children. Their union with Him was closer than when He was personally with them.”— Steps to Christ, 74-75)

“Ali, vreme [nakon Hristovog vaznesenja] je sada došlo. Duh je čekao Hristovo raspeće, vaskrsenje, i vaznesenje. Deset dana su učenici upućivali svoje molbe za izlivanje Duha, a i Hristos na nebu je dodao svoje posredovanje. Za ovo je bila prilika Njegovog vaznesenja i inauguracije koja je bila slavlje na nebu. On se uzneo na visine i zaplenio plen, i sada je tražio dar Duha da bi mogao da ga izlije na svoje učenike.” (“But the time [after Christ’s ascension] had now come. The Spirit had been waiting for the crucifixion, resurrection, and ascension of Christ. For ten days the disciples offered their petitions for the outpouring of the Spirit, and Christ in heaven added His intercession. This was the occasion of His ascension and inauguration, a jubilee in heaven. He had ascended on high, leading captivity captive, and He now claimed the gift of the Spirit, that He might pour it out upon His disciples.” ST, December 1, 1898 par. 5)

“Zar niste strahovali od Svetoga Duha? Povremeno je taj Duh dolazio sa sveprožimajućim uticajem u školu u Batl Krik i u druge škole. Da li ste prepoznali Njegovo prisustvo? Da li ste mu upriličili čast koja se daje nebeskom vesniku? Kada se činilo da je Duh uticao na mlade, da li ste rekli: “Hajde da ostavimo po strani sve studije, jer je očigledno da imamo među nama nebeskog gosta? Dajmo hvalu i čast Bogu.” Da li ste sa skrušenim srcem poklonili u molitvi sa vašim učenicima, moleći da bi mogli da dobijete blagoslov koji vam je Gospod ponudio.” (“Have you not been afraid of the Holy Spirit? At times this Spirit has come with all-pervading influence into the school at Battle Creek and into the schools at other places. Did you recognize His presence? Did you accord Him the honor due to a heavenly messenger? When the Spirit seemed to be striving with the youth, did you say: "Let us put aside all study, for it is evident that we have among us a heavenly guest? Let us give praise and honor to God." Did you, with contrite hearts, bow in prayer with your students, pleading that you might receive the blessing that the Lord was presenting to you? 8T 61.2)

“Sveti Duh dolazi na svet kao Hristov predstavnik... Sveti Duh je često dolazio u naše škole, a nije bio prepoznat nego je bio tertiran kao stranac, možda čak i kao uljez. Svaki nastavnik bi trebao da zna i pozdravi ovog nebeskog Gosta.” (“The Holy Spirit comes to the world as Christ’s representative . . . The Holy Spirit has often come to our schools, and has not been recognized, but has been treated as a stranger, perhaps even as

an intruder. Every teacher should know and welcome this heavenly Guest.”—Counsels to Teachers, 68)

“Sveti Duh voli da se obrati mladima, i da otkrije za njih blaga i lepote Božje Reči. Obećanja koje je izgovorio veliki Učitelj će obuzeti čula i oživeti dušu sa duhovnom snagom koja je božanska.” (“The Holy Spirit loves to address the youth, and to discover to them the treasures and beauties of God’s Word. The promises spoken by the great Teacher will captivate the senses and animate the soul with a spiritual power that is divine.”—Christ’s Object Lessons, 132)

“Utešitelj je nazvan ‘Duhom istine’. On radi da uspostavi i održi istinu. On prvo prebiva u srcu kao Duh istine, i tako postaje Utešitelj. Postoji spokoj i mir u istini i pravi mir i spokoj se ne može naći u laži. Sotona dobija silu nad umom kroz lažne teorije i tradiciju. Usmeravajući ljude na lažne standarde, on izgrađuje loš karakter. Sveti Duh govori razumu kroz Pismo i zapečaćuje istinu u srce. Tako on izobličuje greške i izbacuje ih iz duše. Kroz Duha istine koji radi kroz Reč Božju, Hristos sebi prisvaja Svoj izabrani narod.” (“The Comforter is called ‘the Spirit of truth.’ His work is to define and maintain the truth. He first dwells in the heart as the Spirit of truth, and thus He becomes the Comforter. There is comfort and peace in the truth, but no real peace or comfort can be found in falsehood. It is through false theories and traditions that Satan gains his power over the mind. By directing men to false standards, he misshapes the character. Through the Scriptures the Holy Spirit speaks to the mind, and impresses truth upon the heart. Thus He exposes error, and expels it from the soul. It is by the Spirit of truth, working through the Word of God, that Christ subdues His chosen people to Himself.”—Desire of Ages, 671)

“Od dana Pedesetnice pa do danas, Utešitelj je poslat svima koji su se potpuno predali Gospodu u Njegovoj službi. Svima koju su prihvatili Hrista kao ličnog Spasitelja, Sveti Duh je došao kao savetnik, onaj koji ih posvećuje, koji je vodič i svedok.” (“From the Day of Pentecost to the present time, the Comforter has been sent to all who have yielded themselves fully to the Lord and to His service. To all who have accepted Christ as a personal Saviour, the Holy Spirit has come as a counselor, sanctifier, guide, and witness.”—Acts of the Apostles, 49)

“Hristos je iščekivao vreme kada je Sveti Duh, kao Njegov predstavnik, trebao doći da uradi divan posao kroz Njegove zasluge, i osećao je prednost da obavesti o Njegovom izlivanju svoje učenike.” (“Christ looked forward to the time when the Holy Spirit, as His representative, should come to do a wonderful work in and through His merits; and He felt privileged to communicate His relief to His disciples.”—Testimonies to Ministers, 402)

“Kad dakle vi, zli budući, umete dobre dare davati deci svojoj, koliko će više Otac nebeski dati Duha svetoga onima koji ištu u njega?” Sveti Duh, Njegov [Očev] predstavnik je najvećih od svih darova. Svi ‘dobri dari’ su uračunati u to. Sam Tvorac nam ne može dati ništa više, ništa bolje.” (“If ye, then, being human and evil, "know how to give good gifts unto your children: how much more shall your heavenly Father give the Holy Spirit to them that ask Him?" (Luke 11:13). The Holy Spirit, the representative of [the Father] Himself, is the greatest of all gifts. All ‘good things’ are comprised in this. The Creator Himself can give us nothing greater, nothing better.”—Mount of Blessing, 132)

“Oni su trebali da se bore sa nadprirodnim silama i zato im je obećana nadprirodna pomoć. Sva inteligencija neba je u ovoj armiji, u čijim redovima su i veći od anđela. Sveti Duh, predstavnik Vojvode vojske Gospodnje., dolazi dole da upravlja borbom.” (“They are to contend with supernatural forces, but they are assured of supernatural help. All the intelligences of heaven are in this army. And more than angels are in the ranks. The Holy Spirit, the representative of the Captain of the Lord’s host, comes down to direct the battle.”—Desire of Ages, 352)

“Postavite vaš um i volju tamo gde Sveti Duh može da ih dostigne, jer on neće da radi kroz nečiji drugi um i savest da bi dostigao do vas. Kroz iskrenu molitvu za mudrost, učinite Božju reč predmetom vašeg izučavanja. Prihvatite savet posvećenog razuma koji je potpuno predan Bogu.” (“Place your mind and will where the Holy Spirit can reach them, for He will not work through another man’s mind and conscience to reach yours. With earnest prayer for wisdom, make the Word of God your study. Take counsel of sanctified reason, surrendered wholly to God.”—7 Testimonies, 214)

“Svi oni koji posvete Bogu dušu, telo i duh, će konstantno primati nove zalihe fizičke i mentalne snage. Neiscrpne zalihe neba su na njihovom raspolaganju. Hristos im daje dah

svog Duha, život svog vlastitog života. Sveti Duh upotrebljava svoju najveću silu da radi u srcu i umu. Božja blagodat uvećava i umnožava njihove sposobnosti i svako savršenstvo božanske prirode dolazi da im pomogne u poslu spasavanja duša.” (“All who consecrate soul, body, and spirit to God will be constantly receiving a new endowment of physical and mental power. The inexhaustible supplies of heaven are at their command. Christ gives them the breath of His own spirit, the life of His own life. The Holy Spirit puts forth its highest energies to work in heart and mind. The grace of God enlarges and multiplies their faculties, and every perfection of the divine nature comes to their assistance in the work of saving souls.” (DA 827)

“Ne zaboravite da imate Utešitelja, Svetoga Duha, koga je Hristos postavio. Vi nikada niste sami. Ukoliko ćete slušati glas koji sada govori vama, ako ćete odgovoriti bez odlaganja na kucanje na vrata vašeg srca, ‘Uđi Gospode Isuse da mogu da večeram sa Tobom i Ti sa mnom,’ nebeski Gost će ući.” (“Do not forget that you have a Comforter, the Holy Spirit, which Christ has appointed. You are never alone. If you will listen to the voice that now speaks to you, if you will respond without delay to the knocking at the door of your heart, ‘Come in, Lord Jesus, that I may sup with Thee, and Thee with me,’ the heavenly Guest will enter.”—Adventist Home, 350. Letter 124,1897)

PRIRODA SVETOGA DUHA JE TAJNA

"Priroda Svetoga Duha je tajna. Ljudi ne mogu da je objasne, zato što im Gospod to nije otkrio. Ljudi koji imaju maštovite poglede, mogu da skupe zajedno stihove iz Pisma i iskonstruišu ih u skladu s ljudskim rodnom, ali prihvatanje takvih shvatanja neće osnažiti crkvu. U odnosu na takve tajne, koje su previše duboke za ljudsko razumevanje, tišina je zlatna." (“The nature of the Holy Spirit is a mystery. Men cannot explain it, because the Lord has not revealed it to them. Men having fanciful views may bring together passages of Scripture and put a human construction on them, but the acceptance of these views will not strengthen the church. Regarding such mysteries, which are too deep for human understanding, silence is golden. - The Acts of the Apostles, 52)

"Vaše ideje o dva predmeta koja ste pomenuli nisu u skladu sa svetlom koje mi je Bog dao. Priroda Svetog Duha je tajna koja nije jasno otkrivena, i nikada nećete biti u stanju da to objasnite drugima zato što vam Gospod to nije otkrio. Vi možete na jednom mestu da skupite biblijske stihove i napravite vašu konstrukciju, ali njihova primena nije tačna. Objašnjenja kojima podržavate vaše stavove nisu ispravna. Vi možete da navedete neke da prihvate vaša objašnjenja, ali im time ne činite dobro, niti se oni prihvatanjem vaših stavova osposobljavaju da mogu drugima da čine dobro. Za vas nije bitno da znate i da ste u stanju da definišete Sveti Duh. Hristos nam kaže da je Sveti Duh Utešitelj, i da je Utešitelj Sveti Duh, 'Duh Sveti, kojega će Otac poslati u ime moje', 'I ja ću umoliti Oca, i daće vam drugoga Utešitelja da bude s vama vavek: Duha istine, kojega svet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; a vi ga poznajete, jer u vama stoji, i u vama će biti.' (Jovan 14:16, 17) To se odnosi na sveprisutnost Hristovog Duha koji se zove Utešitelj. Opet Isus kaže, 'Još vam mnogo imam kazati; ali sad ne možete nositi. A kad dođe on, Duh istine, uputiće vas na svaku istinu.' (Jovan 16:12-13). Postoje mnoge tajne koje ne težim da razumem ili da objasnim; one su suviše velike za mene i suviše velike za vas. Za neke od tih tačaka, tišina je zlato. Pobožnost, predanost, posvećenje duše, tela i duha – to je bitno za sve nas. 'A ovo je život vječni da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista.' (Jovan 17:3) 'A ovo je volja onoga koji me posla da svaki koji vidi sina i veruje ga ima život večni. (Jovan 6:40)" ("Your ideas of the two subjects you mention do not harmonize with the light which God has given me. The nature of the Holy Spirit is a mystery not clearly revealed, and you will never be able to explain it to others because the Lord has not revealed it to you. You may gather together scriptures and put your construction upon them, but the application is not correct. The expositions by which you sustain your position are not sound. You may lead some to accept your explanations, but you do them no good, nor are they, through accepting your views, enabled to do others good. It is not essential for you to know and be able to define just what the Holy Spirit is. Christ tells us that the Holy Spirit is the Comforter, and the Comforter is the Holy Ghost, "the Spirit of truth, which the Father shall send in My name." "I will pray the Father, and He shall give you another Comforter, that He may abide with you for ever; even the Spirit of truth; whom the world cannot receive, because it seeth Him not, neither knoweth Him: but ye know Him, for He dwelleth with you, and shall be in you" (John 14:16, 17).

This refers to the omnipresence of the Spirit of Christ, called the Comforter. Again Jesus says, "I have yet many things to say unto you, but ye cannot bear them now. Howbeit when He, the Spirit of truth is come, He will guide you into all truth" (John 16:12-13). There are many mysteries which I do not seek to understand or to explain; they are too high for me, and too high for you. On some of these points, silence is golden. Piety, devotion, sanctification of soul, body, and spirit--this is essential for us all. "This is life eternal, that they might know Thee, the only true God, and Jesus Christ, whom Thou hast sent" [John 17:3]. "This is the will of Him that sent Me, that every one which seeth the Son, and believeth on Him, may have everlasting life." (John 6:40)" - 4 Manuscript Releases, 179-180, 1990, Letter 7, 1891.)

Trojstvo

"Božanstvo je bilo pokrenuto sažaljenjem prema čovečanstvu i Otac, Sin i Sveti Duh su dali sebe radi izvršenja plana otkupljenja. Da bi u potpunosti sproveli ovaj plan, bilo je odlučeno da će Hristos, jedinorodni Božji Sin, dati Sebe kao ponudu za greh. Koja mera može da izmeri dubinu ove ljubavi?" ("The Godhead was stirred with pity for the race, and the Father, the Son, and the Holy Spirit gave themselves to the working out of the plan of redemption. In order to fully carry out this plan, it was decided that Christ, the only begotten Son of God, should give Himself an offering for sin. What line can measure the depth of this love?" AUCR, April 1, 1901 par. 10)

"Tri zasebna predstavnika, Otac, Sin i Sveti Duh, rade zajedno za ljudski rod. Oni su ujedinjeni u poslu da učine crkvu na zemlji sličnom crkvi na nebu." ("Three distinct agencies, the Father, the Son, and the Holy Ghost, work together for human beings. They are united in the work of making the church on earth like the church in heaven." (Manuscript 27a, 1900.)

"Večni nebeski velikodostojnici – Bog, Hristos i Sveti Duh – naoružavši ih [učenike] nečim više od smrtne energije... oni će krenuti sa njima na posao i osvedočiti svet o grehu." ("The eternal heavenly dignitaries—God, and Christ, and the Holy Spirit—arming

them [the disciples] with more than mortal energy, . . . would advance with them to the work and convince the world of sin.” Manuscript 145, 1901.)

“Delo spasenja nije mala stvar, nego je toliko široko, da se ljudski sledbenici verom dohvataju do najviših vlasti. Večno Božanstvo – Otac, Sin i Sveti Duh – je uključeno u delo potrebno da osigura ljudske sledbenike... udružujući nebeske sile sa ljudskim da bi čovek mogao kroz nebesku efikasnost postati učesnik u božanskoj prirodi i da radi zajedno sa Hristom.” (The work of salvation is not a small matter, but so vast that the highest authorities are taken hold of by the expressed faith of the human agent. The eternal Godhead--the Father, the Son, and the Holy Ghost--is involved in the action required to make assurance to the human agent, . . . confederating the heavenly powers with the human that man may become, through heavenly efficiency, partakers of the divine nature and workers together with Christ. UL 148)

“Otac, Sin i Sveti Duh, tri sveta nebeska velikodostojnika, su objavili da će ojačati ljude da nadvladaju sile tame. Svi resursi neba su zavetovani onima koji su kroz njihov krštenički zavet ušli u savez sa Bogom.” (“The Father, the Son, and the Holy Spirit, the three holy dignitaries of heaven, have declared that they will strengthen men to overcome the powers of darkness. All the facilities of heaven are pledged to those who by their baptismal vows have entered into a covenant with God.” 5BC 1110, 1901, *Manuscript 92, 1901*)

“Knez sile zla se jedino može držati pod kontrolom kroz Božju silu u trećoj Osobi Božanstva, Duhu Svetom.” (“The prince of the power of evil can only be held in check by the power of God in the third Person of the Godhead, the Holy Spirit.”—Series A, No. 10, p. 37, Ev 617).

“Zlo koje se nakupilo vekovima jedino može biti obuzdano i savladano kroz moćnu silu Svetog Duha, Trećeg Lica Božanstva, koji će doći sa neizmenjenom silom i u punini bižanske moći.” (“Evil had been accumulating for centuries, and could only be restrained and resisted by the mighty power of the Holy Spirit, the Third Person of the Godhead, who would come with no modified energy, but in the fullness of divine power.”—Testimonies to

Ministers, 392 Letter 8, February 6, 1896; Series A, No. 10, p. 25; 10 Manuscript Releases, 63).

“Naše posvećenje je delo Oca, Sina i Svetoga Duha. To je ispunjenje zaveta koji je Bog učinio sa onima koji povezuju sebe sa Njime da bi stajali sa Njime, Njegovim Sinom i Njegovim Duhom u svetom zajedništvu. Da li ste se nanovo rodili? Da li ste postali novo stvorenje u Hstistu Isusu? Onda saradujte sa tri velike nebeske sile koje rade u vašu korist. (“Our sanctification is the work of the Father, the Son, and the Holy Spirit. It is the fulfillment of the covenant God has made with those who bind themselves up with Him, to stand with Him, His Son, and His Spirit in holy fellowship. Have you been born again? Have you become a new being in Christ Jesus? Then cooperate with the three great powers of heaven who are working in your behalf.” 7BC 908, Manuscript 11, 1901)

“Otac, Sin i Sveti Duh daju silu koja ga čini pobednikom u svakom sukobu sa princom tame.” (“The Father, the Son, and the Holy Ghost supply the power that makes him victorious in every conflict with the prince of darkness.”—6 Manuscript Releases, 167, Letter 200, December 15, 1902).

“Tri sile Božanstva su zavetovale Njihovu moć da izvrše nameru koju je Bog imao u svom umu kada je dao svetu neizrecivi dar Njegovog Sina.” (“The three powers of the Godhead have pledged Their might to carry out the purpose that God had in mind when He gave to the world the unspeakable gift of His Son.”—Review, July 18, 1907.)

“Držite sebe tako da tri velike nebeske sile – Otac, Sin i Sveti Duh, mogu da budu efektne u vama. Ove sile rade sa onim koji se bez rezerve predaje Bogu. Sila neba je na raspolaganju onima koji su verni Bogu.” (“Keep yourselves where the three great powers of heaven—the Father, the Son, and the Holy Spirit, can be your efficiency. These powers work with the one who gives himself unreservedly to God. The strength of heaven is at the command of God’s believing ones.”—In Heavenly Places, 176 , Signs, May 10, 1910).

“Kada smo prihvatili Hrista i u ime Oca, Sina i Svetoga Duha smo obećali sebe da služimo Bogu, Otac, Hrist, i Sveti Duh – tri nebeska veikodostojnika i sile – obavezuju sebe da nam bude data svaka sposobnost ako održimo naš krštenički zavet “izidite između njih i odvojte se, ... i ne dohvatajte se do nečistote.” Kada smo istiniti našim obećanjima, On

kaže, “ja ću vas primiti.” (“When we have accepted Christ, and in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Spirit have pledged ourselves to serve God, the Father, Christ, and the Holy Spirit—the three dignitaries and powers of heaven—pledge themselves that every facility shall be given to us if we carry out our baptismal vows to “come out from among them, and be . . . separate, . . . and touch not the unclean thing.” When we are true to our vows, He says, “I will receive you.” 6BC 1075, *Manuscript 85, 1901*)

“Oni zavetuju sebe da posvete svoje živote Božjoj službi a tri velike sile na nebu, Otac, Sin i Sveti Duh, zavetuju Sebe da saraduju sa njima, da rade u njima i kroz njih.” (“They pledge themselves to devote their lives to God’s service; and the three great powers in heaven, the Father, the Son, and the Holy Spirit, pledge Themselves to cooperate with them, to work in and through them.”—6 Manuscript Releases, 166, Manuscript 118, October 6, 1902).

“Krštenje je najsvečanija ceremonija. Kada su ljudi i žene, koji su istinski obraćeni, kršteni u ime Oca, Sina i Svetoga Duha, ta tri predstavnika nebeskog autoriteta to posmatraju i prihvataju zavete ljudskih sledbenika da od sada hodaju u novom životu. Uzimajući krštenički zavet, vi ste se ujedinili sa najvišim silama u nebeskim dvorovima, da živite život po uzoru Hristovog života.” (“Baptism is a most solemn ceremony. When men and women, truly converted, are baptized in the name of the Father, Son, and Holy Ghost, these three representatives of heavenly authority behold the scene, and accept the vows made by human agents to walk henceforth in newness of life. In taking the baptismal vows, you have united with the highest powers in the heavenly courts, to live a life patterned after the life of Christ” 6MR 29.3)

“Kada ste ušli u vodu i krstili se u ime Oca, Sina i Svetoga Duha, ove tri velike nebeske sile zavetuju Sebe da vam daju silu i blagodat da se oduprete svakom iskušenju da sramotite Boga.” (“When you went down into the water and were baptized in the name of the Father, the Son, and the Holy Spirit, these three great powers of heaven pledged Themselves to give you power and grace to resist every temptation to dishonor God.”—19 Manuscript Releases, 235.)

“Čovek se polaže u vodeni grob u ime Oca, Sina i Svetoga Duha i biva ukopan sa Hristom u krštenju, te biva podignut iz vode da živi novi život vernosti Bogu. Tri velike sile na nebu su svedoci. Oni su nevidljivi, ali su prisutni.” (“In the name of the Father, the Son, and the Holy Spirit, man is laid in his watery grave, buried with Christ in baptism, and raised from the water to live the new life of loyalty to God. The three great powers in heaven are witnesses; They are invisible but present.”—6 Bible Commentary, 1074, Manuscript 57, 1900).

“Ako čovek radi na sticanju hrišćanskih vrlina metodom dodavanja, Bog se sam zavetovao da će da radi u čovekovu korist metodom množenja. ‘Blagodat i mir da vam se umnoži poznavanjem Boga i Hrista Isusa Gospoda našega.’ Posao je postavljen pred svaku dušu koja je priznala svoju veru u Isusa Hrista kroz krštenje, i ona je postala primaoc zaloga tri lica – Oca, Sina i Svetoga Duha.” (“If man, in acquiring the Christian graces, works on the plan of addition, God has pledged Himself to work in his behalf upon the plan of multiplication. ‘Grace and peace be multiplied unto you through the knowledge of God, and of Jesus our Lord.’ The work is laid out before every soul that has acknowledged his faith in Jesus Christ by baptism, and has become a receiver of the pledge from the three persons—the Father, the Son, and the Holy Spirit.”—6 Bible Commentary, 1074. Manuscript 57, 1900).

“Tom prilikom [krštenja], mi se obavezujemo u pristustvu tri velike nebeske sile, da izađemo iz sveta i budemo odvojeni.” (“On that occasion [baptism] we pledge ourselves, in the presence of the three great heavenly Powers, to come out from the world and be separate.”—6 Manuscript Releases 167. Manuscript 130, October 27, 1902).

“Čin krštenja se obavlja u ime Oca, Sina i Svetoga Duha. Ove tri velike sile neba se zavetuju da budu efikasnost svima onima koji se pokore ovoj uredbi i koji se verno drže učinjenog zaveta.” (“The rite of baptism is administered in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost. These three great powers of heaven pledge Themselves to be the efficiency of all who submit to this ordinance, and who faithfully keep the vow they then make.”—6 Manuscript Releases, 27.)

“Kada ste se predali Hristu, učinili ste zavet u prisutnosti Oca, Sina i Svetoga Duha – tri velika i lična Velikodostojnika na nebu.” (“When you gave yourself to Christ, you made a pledge in the presence of the Father, the Son, and the Holy Spirit,—the three great personal Dignitaries of heaven.”—7 Bible Commentary, 959. Sons and Daughters of God, 351).

“Nema zahteva koji se postavlja pred čovekom, a koga Hristos nije poštovao. Mi možemo nadvladati kao što je On nadvladao, ako ćemo se poslužiti sa tri velike sile neba, koje čekaju da odgovore na zahteve upućene Njima, da bi Božji narod mogao da pobedi sotonina sredstva.” (“No requirement is laid upon man that Christ has not obeyed. We can overcome as He overcame, if we will avail ourselves of the help of the three great powers of heaven, who are waiting to answer the demand made upon Them by God’s people for power to defeat satanic agencies.”—Notebook Leaflets, 124.)

“Ne zaboravimo naše kršteničko obećanje. Mi smo se zavetovali u prisutnosti tri najveće sile neba – Oca, Sina i Svetoga Duha – da činimo volju Onoga koji je iznad pozajmljenog Josifovog groba izjavio ‘Ja sam vaskrsenje i život.’“ (“Let us not forget our baptismal vow. In the presence of the three highest powers of heaven,—the Father, the Son, and the Holy Spirit,—we have pledged ourselves to do the will of Him who, over the rent sepulcher of Joseph, declared, ‘I am the resurrection and the life.’ ”—Review, May 26, 1904.)

“Oni koji su kršteni u trostruko ime Oca, Sina i Svetoga Duha, na samom početku svog hrišćanskog života, javno izjavljuju da su prihvatili poziv: “Zato izidite između njih i odvojte se, govori Gospod, i ne dohvatajte se do nečistote, i ja ću vas primiti, i biću vam Otac, i vi ćete biti moji sinovi i kćeri, govori Gospod svedržitelj.” “Imajući dakle ovakva obećanja, o ljubazni! da očistimo sebe od svake poganštine tijela i duha, i da tvorimo svetinju u strahu Božijemu.” “Ako dakle vaskrsnuste s Hristom, tražite ono što je gore gdje **Hristos sjedi s desne strane Boga.**” (Those who are baptized in the threefold name of the Father, the Son, and the Holy Ghost, at the very entrance of their Christian life declare publicly that they have accepted the invitation, "Come out from among them, and be ye separate, saith the Lord, and touch not the unclean thing; and I will receive you, and will be a Father unto you, and ye shall be my sons and daughters, saith the Lord Almighty."

"Having therefore these promises, dearly beloved, let us cleanse ourselves from all filthiness of the flesh and spirit, perfecting holiness in the fear of God." "If ye then be risen with Christ, seek those things which are above, where Christ sitteth on the right hand of God." 6BC 1075)

“Otac, Sin i Sveti Duh, beskonačne sveznajuće sile, primaju one koji zaista ulaze u zavetni odnos sa Bogom. Oni su prisutni na svakom krštenju, da prime krštenike koji su se odrekli sveta i koji su primili Hrista u hram duše. Krštenici su ušli u Božju familiju, i njihova imena su zapisana u životnoj knjizi Jagnjetovoj.” (The Father, the Son, and the Holy Ghost, powers infinite and omniscient, receive those who truly enter into covenant relation with God. They are present at every baptism, to receive the candidates who have renounced the world and have received Christ into the soul temple. These candidates have entered into the family of God, and their names are inscribed in the Lamb's book of life (MS 27 1/2, 1900). 6BC 1075)

“Njegova naredba je, idite po celome svetu i naćinite ućenike od svih naroda, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha svetoga... Potrebno je da bude otisak svetog imena, krštavajući vernike u ime trostrukih sila u nebeskom svetu... Tri velika i slavna nebeska Karaktera su prisutni prilikom krštenja. Sve ljudske mogućnosti trebaju da budu posvećene sile od tada u službi za Boga u predstavljanju Oca, Sina i Svetoga Duha, od koga zavise. Celo nebo je predstavljeno kroz ovu Trojicu u zavetnoj zajednici novog života.” (His commission is, Go throughout the world and make disciples of all nations, baptizing them in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost. . . . There is to be the imprint of the sacred name, baptizing the believers in the name of the threefold powers in the heavenly world... The three great and glorious heavenly Characters are present on the occasion of baptism. All the human capabilities are to be henceforth consecrated powers to do service for God in representing the Father, the Son, and the Holy Ghost, upon whom they depend. All heaven is represented by these Three in covenant relation with the new life.”—6 Manuscript Releases, 389)

“Oni koji se podćine svećanom ćinu krštenja, zavetuju sebe da posvete njihove živote Božjoj službi. Tri velike sile neba, Otac, Sin i Sveti Duh, zavetuju sebe da saraduju sa njima, da rade kroz njih i u njima.” (“Those who submit to the solemn rite of baptism

pledge themselves to devote their lives to God's service; and the three great powers of heaven, the Father, the Son, and the Holy Spirit, pledge Themselves to cooperate with them, to work in and through them.”—Signs, March 11, 1903.)

“Kada ste učinili zavet, vi ste se obećali u ime Oca, Sina i Svetoga Duha, da ćete živeti Bogu i nemate pravo da prekršite to obećanje. Pomoć tri velike Sile je stavljena na vaše raspolaganje.” (“When you took these vows, you pledged yourself, in the name of the Father, the Son, and the Holy Spirit, that you would live unto God, and you have no right to break this pledge. The help of the three great Powers is placed at your disposal.”—Review, June 22, 1905.)

“Prilikom našeg krštenja mi smo se obavezali da raskinemo sve veze sa sotonom i njegovim silama i da stavimo naše srce, um i dušu u posao širenja Božjeg carstva. Celo nebo radi na tom poslu. Otac, Sin i Sveti Duh, se obavezuju da saraduju sa posvećenim ljudskim instrumentima. Ako smo verni našem zavetu, postoje otvorena vrata komunikacije sa nebom, vrata koja ne mogu zatvoriti ljudska ruka ili sotonske sile.” (“At our baptism we pledged ourselves to break all connection with Satan and his agencies, and to put heart and mind and soul into the work of extending the kingdom of God. All heaven is working for this object. The Father, the Son, and the Holy Spirit are pledged to cooperate with sanctified human instrumentalities. If we are true to our vow, there is opened to us a door of communication with heaven,—a door that no human hand or satanic agency can close.”—6 Bible Commentary, 1075. Review May 17, 1906).

“Posao je stavljen pred svaku dušu koja priznaje svoju veru u Hrista kroz krštenje i koja je postala primaoc zaloga tri lica – Oca, Sina i Svetoga Duha.” (“The work is laid out before every soul that has acknowledged his faith in Jesus Christ by baptism, and has become a receiver of the pledge from the three persons—the Father, the Son, and the Holy Spirit.”— 6 Bible Commentary, 1074.)

“Gospod Isus je opisao teškoće sa kojima će se susresti... Ali oni nisu ostavljeni da biju bitke u njihovoj ljudskoj snazi. Anđeoske čete koje dolaze kao sluge Božje će biti u toj bitci. Takođe, tu će biti večni nebeski velikodostojnici – Bog i Hristos i Sveti Duh – naoružavajući ih sa nečim višim od smrtne energije, i krenuće sa njima na posao i

osvedočiti svet o grehu.” (“The Lord Jesus described the difficulties they should meet. . . . But they were not left to fight the battles in their own human strength. The angelic host coming as ministers of God would be in that battle. Also there would be the eternal heavenly dignitaries—God, and Christ, and the Holy Spirit—arming them with more than mortal energy, and would advance with them to the work, and convince the world of sin.” 16 Manuscript Releases, 204, 1901)

“U velikom završnom radu mi ćemo se susresti sa nedoumicama sa kojima nećemo znati kako da se suočimo, ali nemojmo da zaboravimo da tri velike sile neba rade i da je božanska ruka na volanu, i da će Bog izvesti svoje planove do kraja.“ (“In the great closing work we shall meet with perplexities that we know not how to deal with, but let us not forget that the three great powers of heaven are working, that a divine hand is on the wheel, and that God will bring His purposes to pass.”—Evangelism, 65. Manuscript 118, 1902).

“Utešitelj koga je Hristos obećao da pošalje nakon što se uzneo na nebo, je Duh u svoj punini Božanstva, objavljujući moć božanske blagodati svima koji primaju i veruju u Hrista kao ličnog Spasitelja. Postoje tri živa lica nebeskog tria; u ime ovih triju velikih sila – Oca, Sina i Svetoga Duha – oni koji primaju Hrista kroz živu veru su kršteni, a ove sile će saradivati sa poslušnim podanicima neba u njihovom naporu da žive novi život u Hristu.” (“The Comforter that Christ promised to send after He ascended to heaven, is the Spirit in all the fullness of the Godhead, making manifest the power of divine grace to all who receive and believe in Christ as a personal Saviour. There are three living persons of the heavenly trio; in the name of these three great powers – the Father, the Son, and the Holy Spirit – those who receive Christ by living faith are baptized, and these powers will cooperate with the obedient subjects of heaven in their efforts to live the new life in Christ.” *Special Testimonies, Series B, No. 7, p. 63* Evangelism, 615, 1905)

“Mi treba da saradujemo sa tri najveće sile na nebu – Ocem, Sinom i Svetim Duhom – i ove sile će raditi kroz nas čineći nas radnicima zajedno sa Bogom. (“We are to cooperate with the three highest powers in heaven—the Father, the Son, and the Holy Ghost—and these powers will work through us, making us workers together with God.” *Special Testimonies, Series B, No. 7, p. 51* Evangelism, 617, 1905)

“Oni koji su krštenjem dali Bogu zavet svoje vere u Hrista i svoje smrti starom životu, ušli su u zavetni odnos sa Bogom. Tri sile Božanstva, Otac, Sin i Sveti Duh, su obećani da budu njihova snaga i sposobnost u njihovom novom životu u Hristu Isusu.” (“Those who have by baptism given to God a pledge of their faith in Christ, and their death to the old life of sin, have entered into covenant relation with God. The three powers of the Godhead, the Father, Son, and Holy Spirit, are pledged to be their strength and their efficiency in their new life in Christ Jesus.” Australia Union Conference Record, October 7, 1907)

“Tri velike sile na nebu su dale Sebe u zalog da saraduju sa vama u vašim naporima da živite novi život u Hristu.” (“The three great powers of heaven pledged Themselves to cooperate with you in your efforts to live the new life in Christ.”—Review, June 15, 1905.)

“Tri najveće sile u univerzumu su dale sebe u zalog da rade sa onima koji traže da spasu izgubljene.” (“The three highest powers in the universe are pledged to labor with those who will seek to save the lost.”—Review, August 12, 1909.)

“Kada se hrisćanin podčini svečanom obredu krštenja, tri najveće sile u univerzumu – Otac, Sin i Sveti Duh – stavljaju Njihovu potvrdu na ovaj čin. Oni se zavetuju da će upotrebiti Njihovu moć u njegovu korist, dok on teži da poštuje Boga.” (“As a Christian submits to the solemn rite of baptism, the three highest powers in the universe—the Father, the Son, and the Holy Spirit—place Their approval on his act, pledging Themselves to exert Their power in his behalf as he strives to honor God.”—6 Manuscript Releases, 26. Letter 53, January 26, 1904; Signs, August 16, 1905).

“Prisustvo Oca, Sina i Svetoga Duha, tri najveće sile u univerzumu i oni u čije ime je vernik kršten, je obećano da će biti sa svakom ustrajnom dušom.” (“The presence of the Father, the Son, and the Holy Spirit, the three highest powers in the universe and those in whose name the believer is baptized, is pledged to be with every striving soul.”—Pacific Union Recorder, July 2, 1908.)

“Neka radostan i dragovoljni dar bude donet Gospodu. Posvetimo Njemu sve što jesmo i sve što imamo, i onda se svi ujedinićmo uzdignuvši pesmu:

“Slavite Boga od koga dolaze svi blagoslovi;

Slavite ga sva stvorenja na zemlji;
Slavite ga sve nebeske vojske na visini;
Slavite Oca, Sina i Svetoga Duha.”

(“Let cheerful freewill-offerings be brought to the Lord, let us consecrate to Him all that we are, and all that we have, and then may we all unite to swell the songs,—

"Praise God, from whom all blessings flow;

Praise him, all creatures here below;

Praise him above, ye heavenly host;

Praise Father, Son, and Holy Ghost." RH, January 4, 1881 par. 18)

SLEDEĆI CITATI SU IZ TRANSKRIPTA PROPOVEDI ELEN VAJT:

“Mi se prilikom našeg krštenja zavetujemo Njemu [Isusu], i primamo obred u ime Oca, Sina i Svetoga Duha. Ove tri velike sile na nebu zavetuju Sebe da rade u našu korist, ne samo da otpočnu nego i da dovrše našu veru.” (“At our baptism we pledged ourselves to Him [Jesus], and received the ordinance in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost. These three great powers of heaven pledged Themselves to work in our behalf, not only to begin, but to finish our faith.”—1901 General Conference Bulletin, 215. Talk given April 14, 1901).

“Vi ste kršteni u ime Oca, Sina i Svetoga Duha. Vi ste podignuti iz vode da živite od tada u novini života - da živite novi život. Vi ste rođeni Bogu i stojite pod odobravanjem i silom tri najsvetija bića na nebu, koji su u stanju da vas sačuvaju od pada.” (“You are baptized in the name of the Father, of the Son, and of the Holy Ghost. You are raised up out of the water to live henceforth in newness of life—to live a new life. You are born unto God, and you stand under the sanction and the power of the three holiest beings in heaven, who are able to keep you from falling.” 7MR 267. Sermons and Talks, Vol. 1, 367 Sermon given October 20, 1906)

“Kada se osećam pod pritiskom i jedva da znam kako da se odnosim prema poslu koji mi je Boga dao da uradim, ja jednostavno prizovem tri velika Zaslužnika i kažem: Znaš da ja sama ne mogu da radim ovaj posao u mojoj vlastitoj sili. Ti moraš da radiš u meni i kroz mene, posvećujući moj jezik, posvećujući moj duh, posvećujući moje reči, i dovodeći me u položaj da moj duh može da bude osetljiv na uticaj Svetoga Duha Božjeg na moj um i karakter.” (“When I feel oppressed, and hardly know how to relate myself toward the work that God has given me to do, I just call upon the three great Worthies, and say; You know I cannot do this work in my own strength. You must work in me, and by me and through me, sanctifying my tongue, sanctifying my spirit, sanctifying my words, and bringing me into a position where my spirit shall be susceptible to the movings of the Holy Spirit of God upon my mind and character. 7MR 267.2 Sermons and Talks, Vol. 1, 367, Sermon given October 20, 1906).

“U čije ime smo mi kršteni? U ime Oca, Sina i Svetoga Duha – tri najviše sile u nebeskim dvorima. Oni su sebe zavetovali u našu korist.” (“In whose name are we baptized? In the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost--the three highest powers in the heavenly courts. They pledge themselves in our behalf.” Sermons and Talks, Vol. 2, 287, Camp meeting sermon given June 27, 1907).

“Mi smo posvećeni Bogu da nosimo rod. Zar to nije bilo naše iskustvo kada smo dovedeni u vodu i kršteni u ime Oca, Sina i Svetoaga Duha? Šta je to značilo? – To je značilo da tri velike Sile na nebu jesu zavetovane da nas čuvaju sve dotle dokle ostanemo jedno sa Hristom, ujedinjeni na čokotu.” (“We are ordained unto God to bear fruit. Was this not our experience when we were led down into the water and baptized in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost? What did that mean? —It meant that the three great Powers in heaven were pledged to keep us so long as we remain one with Christ, united to the vine.”—6 Manuscript Re-leases, 29 (sermon given March 10, 1908).

“Mi smo kršteni u ime Oca, Sina i Svetoga Duha i te tri velike i beskonačne sile su ujedinjeno zavetovane da rade u našu korist ako mi sa njima saradujemo.” (“We are baptized in the name of the Father, Son, and the Holy Ghost, and these three great, infinite powers are unitedly pledged to work in our behalf if we cooperate with Them.”—Lift Him Up, 109. General Conference Bulletin, 215. 1901).

TROJSTVO SE NE MOŽE OBJASNITI ZEMALJSKIM POREĐENJIMA

“Naloženo mi je da kažem da osećanjima onih koji su u potrazi za naprednim naučnim idejama ne treba verovati. Neka objašnjenja su data kao što je: „Otac je kao nevidljiva svetlost; Sin je kao otelotvoreno svetlo; Duh je rasuta Svetlost.” “Otac je kao rosa, nevidljiva para; Sin je kao rosa skupljena u prelepu formu; Duh je kao rosa koja je pala na sedište života.” Jedna druga predstava: “Otac je kao nevidljiva para; Sin je kao kišni oblak; Duh je kiša koja je pala i radi kroz osvežavajuću silu.” Sva ova duhovnička objašnjenja su jednostavno ništavost. Ona su nesavršena, neistinita. Ona slabe i umanjuju Veličanstvo koje ne može da se usporedi ni sa jednom prilikom na zemlji. Bog se ne može porediti sa stvarima koje su Njegove ruke napravile. To su samo zemaljske stvari, koje pate pod Božjim prokletstvom zbog čovekovih greha. Otac ne može da bude opisan stvarima na zemlji. Otac je sva punina Božanstva telesnog, i nevidljiv je za smrtnike. Sin je sva punina Božanstva otkrivenog. Reč Božja ga proglašava da je “obličje bića Njegova”. “Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni.” Ovde je pokazana ličnost Oca. Utešitelj koga je Hristos obećao da pošalje nakon što se uzneo na nebo, je Duh u svoj punini Božanstva, objavljujući moć božanske blagodati svima koji primaju i veruju u Hrista kao ličnog Spasitelja. Postoje tri žive osobe nebeskog tria; u ime ovih triju velikih sila – Oca, Sina i Svetoga Duha – oni koji primaju Hrista kroz živu veru su kršteni, a ove sile će saradivati sa poslušnim podanicima neba u njihovom naporu da žive novi život u Hristu... (“I am instructed to say, The sentiments of those who are searching for advanced scientific ideas are not to be trusted. Such representations as the following are made: "The Father is as the light invisible; the Son is as the light embodied; the Spirit is the light shed abroad." "The Father is like the dew, invisible vapor; the Son is like the dew gathered in beauteous form; the Spirit is like the dew fallen to the seat of life." Another representation: "The Father is like the invisible vapor; the Son is like the leaden cloud; the Spirit is rain fallen and working in refreshing power." All these spiritualistic representations are simply nothingness. They are imperfect, untrue. They weaken and diminish the Majesty which no earthly likeness

can be compared to. God can not be compared with the things His hands have made. These are mere earthly things, suffering under the curse of God because of the sins of man. The Father can not be described by the things of earth. The Father is all the fulness of the Godhead bodily, and is invisible to mortal sight. The Son is all the fulness of the Godhead manifested. The Word of God declares Him to be "the express image of His person." "God so loved the world, that He gave His only begotten Son, that whosoever believeth in Him should not perish, but have everlasting life." Here is shown the personality of the Father. The Comforter that Christ promised to send after He ascended to heaven, is the Spirit in all the fulness of the Godhead, making manifest the power of divine grace to all who receive and believe in Christ as a personal Saviour. There are three living persons of the heavenly trio; in the name of these three great powers--the Father, the Son, and the Holy Spirit-- those who receive Christ by living faith are baptized, and these powers will co-operate with the obedient subjects of heaven in their efforts to live the new life in Christ. . . ." SpTB07 63. -- Special Testimonies, Series B, No. 7, pp. 62, 63. 1905)

Odgovor na neke od primedbi na račun verovanja u Trojstvo

Ovde ćemo dati odgovor na neke od primedbi adventističkom verovanju u Trojstvo i glavne tačke razlikovanju u shvatanju Božanstva. Ovo nije konačna lista svih primedbi, ali se radi o glavnim primedbama koje obuhvataju suštinu problematike. Neke od primedbi sadrže iste elemente pa zbog prostora nije moguće u svima dati odgovore koji bi obuhvatili sve detalje određene primedbe. Ipak, ukoliko se pročitaju odgovori na sve primedbe, dobiće se prilično jasna slika onoga što Biblija uči o ovome, i šta je to što oni koji ne prihvataju Trojstvo krivo tumače. Ova lista isto tako služi da nam da priliku da mi sami još više produbimo naše znanje o ovoj biblijskoj isitni kao i da se upoznamo sa time koje tačke ove istine su najviše osporavane.

1. "Isus (ni)je Sin Božji" (Luka 1 :35; Luka 22 :70; Jovan 6 :69)

Primedba je da prema verovanju u Trojstvo, Hristos i nije Božji Sin.

Ova primedba nije tačna jer službeno adventističko verovanje je potpuno u skladu sa Biblijom. Isus Hristos jeste Božji Sin. Evo kako počinje adventističko verovanje o Isusu Hristu:

“Bog večni Sin bio je utelovljen u Isusu Hristu.....”

Mnogo puta u celom tekstu adventističkog verovanja, Isus je oslovljen kao “Božji Sin”. Prema adventističkom shvatanju, izraz “Sin” se odnosi na zadatak koji Isus ima u planu spasenja i na njegovo rođenje u Vitlejemu. Iako tekstovi govore o Sinu i o rođenju od Oca, i što samo verovanje kaže “večni Sin”, što bi naizgled značilo da je ipak doslovno rođen u večnosti pre nego što se rodio u Viteljemu, ipak neki drugi biblijski tekstovi nam jasno rasvetljavaju na šta se to odnosi. Na primer, u **Otkrivenju 13:8** za Isusa se kaže da je jagnje **“koje je zaklano od postanja svijeta.”** Mi svi znamo da se stvarno žrtvovanje Isusa kao jagnjeta desilo na Golgoti, hiljadama godina nakon postanja sveta. Pa ipak, u svetlosti žrtve koju je u Hristos prihvatio prilikom stvaranja plana spasenja, On se opisuje kao onaj koji je zaklan od postanja sveta. Svakakao se Isus žrtvovao od momenta kada je i nastao plan spasenja, i od tada je nazvan “jagnje zaklano” iako se stvarna žrtva desila mileniumima kasnije. Po istom principu, Isus se opisuje kao

“večni Sin” rođen od Boga, što se odnosi na njegovo buduće rođenje u Vitlejemu kao i na činjenicu da, iako je rođen kao “Sin čovečji”, dakle podpuno čovek, on je još uvek potpuno Bog, “Sin Božji”.

2. "... Jer je otac moj veći od mene" (Jovan 14:28)

Primedba je da prema verovanju u Trojstvo, Otac nije u stvarnosti veći nego je jednak Sinu.

Odmah na početku treba videti u kom kontekstu Isus kaže ove reči. On govori učenicima o svom skorom povratku Ocu i slanju drugog Utešitelja, Duha Svetoga. Zbog toga On kaže učenicima da treba da se raduju što se vraća Ocu, jer je Otac Njegov veći od Njega (**“Kad biste imali ljubav k meni, onda biste se obradovali što rekoh: idem k ocu; jer je otac moj veći od mene.” Jovan14:28**). Svojom ljudskom prirodom Hristos je bio ograničen, a Otac u svoj svojoj Božanskoj slavi je bio “veći” od njega. Odlazak Ocu bi za učenike trebalo da znači radostan trenutak, jer će sada Sveti Duh doći u punini božanstva, bez ograničenja ljudske prirode, da prebiva sa njima i u njima.

Imajući u vidu ovo, možemo reći da su ove Hristove reči značajne jer se one odnose se na njegovo poniženje (Filipljanima 2. glava). Kao čovek Hristos je bio ograničen svojom ljudskom prirodom. Poniženi Hristos u utelovljenju je s pravom rekao “jer je otac moj veći od mene”. Međutim, u svojoj večnoj preegzistenciji Isus je jednak sa Ocem, kao što i Elen Vajt o tome piše:

“Gospod Isus Hristos, božanstveni Sin Božji, postojao je oduvek, kao zasebna ličnost, a još uvek jedno sa Ocem.” (“The Lord Jesus Christ, the divine Son of God, existed from eternity, a distinct person, yet one with the Father.” 1SM 247.4)

"Avram je video utelovljenog Spasitelja i obradovao se... 'Pre nego što je bio Avram, Ja sam.' Hristos je oduvek postojeći, samopostojeći Božji Sin... Govoreći o svojoj preegzistenciji, Hristos se u mislima vraća kroz beskonačne vekove. On nas uverava da nikad nije postojalo vreme kad On nije bio u bliskoj zajednici sa večnim Bogom. On, čiji su glas Jevreji slušali, bio je s Bogom kao Onaj koji je podignut s Njim." (“Abraham saw the

incarnate Saviour, and rejoiced... 'Before Abraham was, I am.' Christ is the pre-existent, self-existent Son of God... In speaking of his pre-existence, Christ carries the mind back through dateless ages. He assures us that there never was a time when He was not in close fellowship with the eternal God. He to whose voice the Jews were then listening had been with God as one brought up with Him." --Signs of the Times, Aug. 29, 1900., Ev 615.2)

"Svet je stvoren kroz Njega 'i bez njega ništa nije postalo što je postalo' (Jovan 1:3). Ako je Hristos sve stvorio, On je postojao pre svih stvari. Reči izgovorene u vezi s tim su toliko presudne da niko ne treba da ima sumnju. Hristos je u suštini i u najvišem smislu Bog. On je bio sa Bogom oduvek, Bog nad svima, blagosloven zauvek. " ("The world was made by Him, "and without him was not any thing made that was made" (John 1:3). If Christ made all things, He existed before all things. The words spoken in regard to this are so decisive that no one need be left in doubt. Christ was God essentially, and in the highest sense. He was with God from all eternity, God over all, blessed forevermore." 1SM 247.3)

"On je bio jednak Bogu, beskrajn i svemoguć... On je večan, samopostojeći Sin." ("He was equal with God, infinite and omnipotent. . . . He is the eternal, self-existent Son." -
-Manuscript 101, 1897., Ev 615)

Ne vidimo ovde da kada Elen Vajt piše o Hristu u večnosti, pre njegovog utelovljenja, da govori da je Hristos bio niži od Boga Oca ili da je bilo vreme kada Hristos nije postojao. Hristos je jednak Bogu.

I u ovoj tački kao i u mnogim drugim nalazimo osnovnu nelogičnost kod onih koji ne prihvataju Trojstvo. Sa jedne strane, oni tvrde da je Isus jednak Ocu, a sa druge strane tvrde da Isus nije jednak Ocu i da je sve dobio od Oca i to primenjuju kao primer ne samo za Njega u utelovljenju nego uopšteno. Nije logično izjaviti "Sin je jednak Ocu ali Sin nije jednak Ocu jer je Otac iznad njega i Sin je sve dobio od Oca". Očito je da gore navedeni stih ima drugačiji način tumačenja.

Ovaj tekst o potčinjenju Hrista je tačan, ali se odnose na Hristovo poniženje u planu spasenja. Sa druge strane, Hristos nije pričao samo o svom poniženom položaju. On je pričao i o svojoj uzvišenosti koju je imao pre stupanja na snagu plana spasenja i utelovljenja: **"I sad proslavi ti mene, oče, u tebe samoga slavom koju imadoh u tebe prije nego svijet postade."**

(Jovan 17:5). Čak, on nedvosmisleno daje dalje dokaze o jednakosti sa Ocem u posedovanju svega, “Sve što ima otac moje je: zato rekoh da će od mojega uzeti, i javiti vam.” (Jovan 16:15), “I moje sve je tvoje, i tvoje moje; i ja se proslavih u njima.” (Jovan 17:10) Imamo takođe i najasnije Hristove izjave jednakosti i jedinstva sa Ocem, kao što su “Ja i otac jedno smo.” (Jovan 10:30) i “Isus mu reče: toliko sam vrijeme s vama i nijesi me poznao, Filipe? koji vidje mene, vidje oca; pa kako ti govoriš: pokaži nam oca?” (Jovan 14:9) Isus pokušava Filipu i drugim učenicima da objašnjava to jedinstvo sa Ocem pa dalje nastavlja: “Zar ne vjeruješ da sam ja u ocu i otac u meni? ” (Jovan 14:10), “ Vjerujte meni da sam ja u ocu i otac u meni” (Jovan 14:11).

Imajući u vidu sve što je Isus rekao o sebi, što je bilo potvrđeno Njegovim vaskrsenjem, nije čudo da je Toma rekao Isusu: “Gospod moj i Bog moj.” (Jovan 20:28) Ono što se običnim čitanjem ovog teksta često ne pokazuje jeste to da iako je ovo zapisano na grčkom jeziku, Toma i Isus su govorili aramejski (vrlo mala razlika sa jevrejskim) i da se u Novom zavetu reči “Bog” (“Teos”) i “Gospod” (“Kurios”) prevod jevrejskih reči ELOHIM i JAHVE. Drugim rečima, ono što je Toma rekao Isusu je “JAHVE (Adonai) moj i Elohim moj”!

Konačno, Elen Vajt je veoma jasna po tom pitanju da su Otac i Sin jedno po pitanju namera, karaktera, prirode, supstance i atributa:

"Pre pojave zla u celom svemiru su vladali mir i radost. ... Hristos, Reč, Jedinorodni od Boga, bio je jedno s večnim Ocem – jedno po prirodi, karakteru i namerama – jedino Biće u celom svemiru koje je moglo ući u sve Božje savete i namere. Bog je preko Hrista delovao prilikom stvaranja svih nebeskih bića. ... Hristu, kao i Ocu, celo Nebo bilo je odano." ("Before the entrance of evil, there was peace and joy throughout the universe. . . . **Christ the Word, the only begotten of God, was one with the eternal Father,--one in nature, in character, and in purpose,--the only being in all the universe that could enter into all the counsels and purposes of God. By Christ, the Father wrought in the creation of all heavenly beings. . . . and to Christ, equally with the Father, all Heaven gave allegiance."** - GC88 493)

"Sa kojom čvrstinom i snagom je izgovorio ove reči. Jevreji nikad do tad nisu čuli takve reči iz čovečijih usana i to je ostavilo ubedljiv utisak na njih, jer je izgledalo kao da je Božanstvo bljesnulo kroz čovečanstvo kada je Isus rekao: 'Ja i Otac jedno smo.' Hristove

reči bile su pune dubokog značenja dok je govorio da su On i Otac od iste supstance, i da imaju iste attribute. Jevreji su shvatili njegovo značenje i nije bilo nikakvog razloga zašto bi ga pogrešno razumeli, pa su zato uzeli kamenje da Ga kamenuju." ("With what firmness and power he uttered these words. The Jews had never before heard such words from human lips, and a convicting influence attended them; for it seemed that divinity flashed through humanity as Jesus said, "I and my Father are one." The words of Christ were full of deep meaning as he put forth the claim that he and the Father were of one substance, possessing the same attributes. The Jews understood his meaning, there was no reason why they should misunderstand, and they took up stones to stone him." - Ellen G. White Signs of the Times 20th November 1893, 'The True Sheep Respond to the Voice of the Shepherd')

Nemoguće je da govorimo o istim atributima Oca i Sina, kao što je naglašeno u ovim citatima, ako kao oni koji se protive učenju o Trojstvu kažemo da je Otac večan, a Sin ima početka? Da li je to isti atribut „beskonačnosti“? Očito je da za njih Otac i Sin nemaju iste attribute, a to više nije biblijski održivo, niti je u skladu sa otkrivenjem Duha proroštva.

Elen Vajt je jasna da samo propovedanje Hrista kao onoga koji je jednak beskonačnom Ocu može da ima efekta:

"Bilo je suvih teorija koje su predstavljene a dragocene duše teže za hlebom života. Ovo nije propovedanje koje je potrebno i koje će Bog nebeski prihvatiti, jer je bez Hrista. Božanska slika Hrista mora da se drži pred narodom. On je anđeo koji je stajao na suncu neba. U njegovom odsjaju nema senke. Njega treba uzdignuti pred ljudima odevenog u atrbute božanstva, zavijenog u slavu božanstva, i u obličju beskonačnog Boga. Kada se ovo drži pred ljudima, zasluge stvorenja tonu u beznačajnost. Što više oči gledaju na Njega, što više se proučava Njegov život, Njegove pouke, Njegov savršeni karakter, to će više grešan i odvratani greh izgledati." ("There have been dry theories presented and precious souls are starving for the bread of life. This is not the preaching that is required or that the God of heaven will accept, for it is Christless. The divine picture of Christ must be kept before the people. He is that Angel standing in the sun of heaven. He reflects no shadows. Clothed in the attributes of deity, shrouded in the glories of deity, and in the likeness of the infinite God, He is to be lifted up before men. When this is kept before the people, creature merit sinks into insignificance. The more the eye looks upon Him, the more His life, His lessons,

His perfection of character are studied, the more sinful and abhorrent will sin appear." 3SM 169.2)

Kada govorimo o Isusu kao poniženom utelovljenom Spasitelju, nikada ne trebamo da zaboravimo ko je bio "prikriven" iza tog poniženja:

"Poniženje čoveka Isusa Hrista je neshvatljivo za ljudski um, ali njegovo Božanstvo i Njegovo postojanje pre nego što je svet stvoren, ne može se nikada dovesti u sumnju od strane onih koji veruju Božjoj Reči. Apostol Pavle govori o Posredniku, jedinorodnom Božjem Sinu, koji je u svojoj slavi bio u običju Božjem, Zapovednik svih nebeskih zborova, i koji je, kada je zaogrnuo svoju božansku prirodu svojom ljudskom prirodom, uzeo na sebe obličje sluga. Isaija objavljuje: Jer nam se rodi dijete, sin nam se dade, kojemu je vlast na ramenu, i ime će mu biti: divni, savjetnik, Bog silni, otac vječni, knez mirni. Bez kraja će rasti vlast i mir na prijestolu Davidovu i u carstvu njegovu da se uredi i utvrdi sudom i pravdom odsada do vijeka (Isaija 9:6,7). Pristajući da postane čovek, Hristos je pokazao poniznost kojoj se dive nebeska inteligentna bića. Čin pristanka da bude čovek ne bi bilo poniženje da nije bila činjenica uzvišenosti Hristove preegzistencije. Moramo otvoriti svoj razum da shvatimo da je Hristos položio na stranu Njegovu carsku odoru, Njegovu carsku krunu, Njegovu vrhovnu komandu i zaogrnuo Njegovu božansku prirodu sa ljudskom prirodom, da bi mogao da sretne čoveka gde se on nalazi i da donese ljudskoj porodici moralnu snagu da postanu sinovi i kćeri Božje. Da bi otkupio čoveka, Hristos je postao poslušan do same smrti, smrti na krstu. Ljudska priroda Božjeg sina je nama sve. To je zlatni lanac koji vezuje naše duše za Hrista i kroz Hrista za Boga. To trebamo da proučavamo. Hristos je bio pravi čovek i On je dao dokaze Svog poniženja kada je postao čovek. Pa ipak, On je bio Bog u telu. Kada pristupamo ovoj temi, bilo bi dobro da poslušamo reči koje je Hristos izgovorio Mojsiju u gorućem žbunu: "Izuj obuću svoju s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveta zemlja." (2. Mojsijeva 3:5) Mi trebamo pristupiti ovom proučavanju sa poniznošću jednog učenika i sa skrušenim srcem. Proučavanje Hristovog utelovljenja je bogato polje koje će da se isplati istraživaču koji duboko kopa za skrivenom istinom." ("The humiliation of the man Christ Jesus is incomprehensible to the human mind; but His divinity and His existence before the world was formed can never be doubted by those who believe the Word of God. The apostle Paul speaks of our Mediator,

the only-begotten Son of God, who in a state of glory was in the form of God, the Commander of all the heavenly hosts, and who, when He clothed His divinity with humanity, took upon Him the form of a servant. Isaiah declares: "Unto us a child is born, unto us a son is given: and the government shall be upon his shoulder: and his name shall be called Wonderful, Counsellor, The mighty God, The everlasting Father, The Prince of Peace. Of the increase of his government and peace there shall be no end, upon the throne of David, and upon his kingdom, to order it, and to establish it with judgment and with justice from henceforth even for ever" (Isaiah 9:6, 7). In consenting to become man, Christ manifested a humility that is the marvel of the heavenly intelligences. The act of consenting to be a man would be no humiliation were it not for the fact of Christ's exalted pre-existence. We must open our understanding to realize that Christ laid aside His royal robe, His kingly crown, His high command, and clothed His divinity with humanity, that He might meet man where he was, and bring to the human family moral power to become the sons and daughters of God. To redeem man, Christ became obedient unto death, even the death of the cross. The humanity of the Son of God is everything to us. It is the golden chain that binds our souls to Christ, and through Christ to God. This is to be our study. Christ was a real man; He gave proof of His humility in becoming a man. Yet He was God in the flesh. When we approach this subject, we would do well to heed the words spoken by Christ to Moses at the burning bush, "Put off thy shoes from off thy feet, for the place whereon thou standest is holy ground" (Exodus 3:5). We should come to this study with the humility of a learner, with a contrite heart. And the study of the incarnation of Christ is a fruitful field, which will repay the searcher who digs deep for hidden truth." 1SM 243,244).

Da li se Hristova izjava da je Otac veći od njega može ikako odnositi na Hristovu (ne)jednakost sa Ocem u večnosti ili se govori o Hristovoj nejednakosti u poniženju? Ako je Hristos svojim izjavama o jednakosti sa Ocem ("Ja i otac jedno smo.", Jovan 10:30; "koji vidje mene, vidje oca", Jovan 14:9) dao izjavu o svojoj božanskoj prorodi i atributima koji su jednaki Očevim, onda se Njegova izjava da je Otac veći od njega samo može odnositi na ljudsku prirodu u njegovom poniženju opisanom u Filibljanima 2. glava. Ta izjava se nikako ne odnosi na njegovu božansku prirodu i božanske attribute koji su jednaki Očevim, a koje su bile skrivene ljudskom prirodom. U protivnom, Isus bi bio kontradiktoran sam sebi izjavljujući na jednom

mestu da je jednak, Ocu a na drugom mestu da nije jednak Ocu. Hristove izjave se savršeno uklapaju jedna u drugu ako se vidi u kom kontekstu su rečene. Dobro je da pristupimo proučavanju ove važne istine s poniznošću i skrušenog srca.

3. "Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao..." (Jovan 3:16)

Primedba je da oni koji veruju u Trojstvo ne smatraju stvarno da je Otac, Hristov Otac niti da je Hristos njegov Sin, nego da oni to samo tako sebe zovu.

Nigde takvo učenje ne postoji kod adventista. Treba uvek proveriti citate službenih adventističkih verovanja, da se vidi da li takve tvrdnje postoje. Već smo ranije rekli šta bi značilo pojam da je Isus od večnosti Božji Sin. Ovde ćemo se zadržati na reči koja se koristi u tom biblijskom tekstu.

Reč od značenja koja se ovde upotrebljava za Hrista je reč "jedinorođeni" (grčki "μονογενής"). Ova reč dolazi od dve reči, "μονος" i "γενος". "μονος" znači "jedini", dok "γενος" znači "vrsta". Doslovno značenje bi bilo "jedini te vrste". Dovoljno je reći da ta reč ne dolazi od reči rođenje, jer za to ima druga reče, "gegennemenon". Reč "monogenes" se nikada u Novom zavetu ne koristi da opiše navodno Isusovo literalno rođenje u svojoj preegzistenciji. Lep primer je Jovan 3. glava gde Isus priča o novorođenju i onda kaže da što je "rođeno", (grčki "gegennemenon"), od Duha, duh je. U istom tom poglavlju koristi se pridev "jedinorođeni" za Isusa u Jovan 3:16, ali se koristi reč "monogenes - μονογενής" a ne "gegennemenon" ("γεγεννημενον") kao u Jovan 3:6.

Pitanje rađanja ili stvaranja Isusa Hrista dolazi iz kontraverze o Trojstvu iz 4. veka. Origen je još negde oko 230. godine napisao da je Hristos "rođen od Oca pre svakog stvaranja". On je verovao o emanaciji i večnom nastanku Sina. Sa druge strane, Arije je to odbacio verujući da Bog ne može da prenese svoju bit ishodenjem ili rađanjem. Origenovu ideju o večnom ishodenju Sina je zamenio idejom stvaranjem ni iz čega, stvaranje koje je bilo "pre" i "izvan" vremena. Dakle, Arije je verovao da je Bog stvorio Isusa. Prema Ariju, Sin je najviše stvorenje

koje se ne može uporediti ni sa jednim stvorenjem. Postojalo je vreme kada Sina nije bilo. Sa Njegove strane, Sin je stvorio Duha koji mu je podložan.

Biblijski gledano, reč “μονογενής” u upotrebi za Hrista ne izražava rođenje, nego odražava da je Isus Hristos jedini te vrste, a to se svakako odnosi na njegov izbor kao Onoga koji će da se jednog dana rodi na Zemlji. Recimo, u Jevrejima 11:17 kaže se da je Isak bio jedinorođeni sin Avrama: “Vjerom privede Avraam Isaka kad bi kušan, i jedinorodnoga (μονογενής) prinošaše, pošto bješe primio obećanje,”. Mi svi znamo da Isak nije bio jedinorođeni sin Avrama u literalnom smislu jer je Avram imao i druge sinove, čak nije ni bio njegov prvi sin. Jedinostvenost Isaka se nalazi u nečemu drugome, naročito kada znamo da je on tip Isusa Hrista. U tom smislu određenog izbora je Isak bio “μονογενής”.

Zanimljivo je ovde još dodati da LXX kada prevodi Stari zavet i koristi reč “μονογενής” ona je koristi za jevrejsku reč “yahid”. Ta se reč upravo javlja u 1. Mojsijeva 22. glava kada se govori o žrtvovanju Isaka i označava jedno posebno voljeno dete. Međutim ta reč nikada ne označava “rođen” ili nešto slično tome. Ona je pridev kao i “μονογενής”, ali ne dolazi od istog korena kao “μονογενής” već dolazi od korena “yahad” koji znači “biti jedinstven” ili “biti radostan”. Upravo je to ono što nam termin “μονογενής” kaže u Novom zavetu o Isus Hristu i njegovoj jedinstvenosti. Ideja nekog literarnog rađanja u smislu porekla Hrista u večnosti, nije izražena u tekstovima gde se koristi ovaj izraz nego se izražava Hristova jedinstvenost i to u pogledu plana spasenja.

Razlog zašto su prevodioci Biblije izabrali reč “rođen” (ili engleski “begotten”) potiče kao što smo ranije videli, iz kontraverze oko pitanja Trojstva u 4. veku sa Arijem. Zbog odbacivanja Arijeve ideje o stvaranju Sina, Jeronim je u Vulgati preveo “μονογενής” sa latinskom rečju “unigenitus” da bi se suprostavio Ariju idejom da je Isus rođen, a ne stvoren. Pa ipak, stariji latinski prevodi su ispravno koristili latinsku reč “unicus” koja je značila “jedini”, i prema tome “jedini Sin” bi bio bolji prevod. Ta ideja o večnom “rađanju” ili “ishođenju” Hrista potiče iz tog doba i pravoslavna/katolička crkva su je koristili kao neki kontrast Arijevoj ideji o stvaranju Hrista. To nije naše adventističko učenje, jer se adventističko učenje o Trojstvu ne bavi ovim debatama. Oni među adventistima koji negiraju Trojstvo, objašnjavajući postanak Hrista rođenjem i objašnjavajući ličnost Duha Svetoga, se bave vanbiblijskim spekulacijama kojima se nisu bavili ni proroci ni apostoli niti Elen Vajt. Izvan onoga što nam Biblija i Duh proroštva

govore o Ocu, Sinu i Svetome Duhu, u vezi odnosa i dinamike između tri lica Božanstva, “čutanje je zlatno”. Adventisti se ne bave onime čime su se bavile srednjovekovne debate u vezi odnosa unutar Trojstva gde je Otac iznad Sina i Duha, a Sin se večno rađa od Oca, dok Duh Sveti proizilazi od Oca i Sina. Ono što je nama otkriveno i čime se treba baviti je uloga svake ličnosti Božanstva u planu spasenja i u našem ličnom duhovnom životu i rastu. Bavimo se temama koje su od životnog značaja za naše spasenje, a spekulacije o Božanstvu treba izbegavati jer one dovode do razdora crkve i ne služe na izgrađivanje Hristovog karaktera u nama.

4. " A ovo je život vječni da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista. " (Jovan 17 :3)

Primedba je da i prema verovanju u Trojstvo, Otac nije zaista jedini istiniti Bog. Jedini istiniti Bog je trojedan, entitet koji nije ličnost.

Prema Bibliji, Isus Hristos je isto tako pravi Bog i On je Jahve (YHWH) iz starog zaveta. Biblija jasno govori da je Isus istiniti Bog koji je nad svima. “...I da budemo u istinome Sinu njegovom Isusu Hristu. Ovo je istini Bog i život vječni” (Jovanova 5:20), “...od kojih je Hristos... koji je nad svima Bog blagosloven vavijek. Amin”, (Rimljanima 9:5). Adventističko učenje kaže da je Otac pravi Bog, osoba a ne neki “entitet”. Trojstvo nije bezlični “entitet” koga mi zovemo “trojedan”, nego to opisuje Jednog Boga u jedinstvu tri Božanske ličnosti u nameri i suštini, pa prema tome možemo reći sa pravom onako kako Biblija kaže da imamo jednog Boga. Ova primedba je potpuno neosnovana i suprotna našem verovanju. Evo teksta iz službenog učenja adventističke crkve koje pokazuju da kada se govori o Bogu, govori se o ličnosti:

“Bog večni Otac je Tvorac, Izvor, Održavalac i Vladar celokupnog stvaranja. On je pravedan i svet, milostiv i pun milosrđa, spor na gnev i obilan nepokolebljivom ljubavlju i vernošću. Osobine i sila koje su se pokazale u Sinu i Svetom Duhu takođe su i otkrivenje Oca.”

Komentarišući Božje javljanje Izraelu u pustinji kao Jahve u knjizi Patrijarsi i Proroci, Elen Vajt naglašava da je Jahve jedini Bog vredan najuzvišenijeg poštovanja i obožavanja:

“Samo Jehovi, večnom, samopostojećem, jedinstvenom, koji je sam izvor svega i koji održava sve, pripada najveće poštovanje i obožavanje.” („Jehovah, the eternal, self-existent, uncreated One, Himself the Source and Sustainer of all, is alone entitled to supreme reverence and worship.“ PP 305.4)

Pa ipak, ona za Hrista, kao što je to i iz Biblije jasno, kaže da je On Jahve (ili Jehova) iz Starog Zaveta:

“Jehova je ime dato Hristu” (“Jehovah is the name given to Christ.”--The Signs of the Times, May 3, 1899, p. 2)

“S ozbiljnom dostojanstvenošću Isus je odgovorio: ‘Zaista, zaista vam kažem: JA SAM pre nego se Avram rodio.’ Veliki skup se utišao. Ovaj galilejski Učitelj tvrdio je da je Božje ime, dato Mojsiju da izrazi pojam večnog prisustva, Njegovo ime. On se proglasio Onim koji večno postoji, koji je bio obećan Izrailju, “kojemu su izlasci od početka, od večnih vremena”. (Mihej 5,2) (“With solemn dignity Jesus answered, "Verily, verily, I say unto you, Before Abraham was, I AM." Silence fell upon the vast assembly. The name of God, given to Moses to express the idea of the eternal presence, had been claimed as His own by this Galilean Rabbi. He had announced Himself to be the self-existent One, He who had been promised to Israel, "whose goings forth have been from of old, from the days of eternity." Micah 5:2, margin. DA 469)

Biblija tvrdi da je Jahve jedini pravi Bog. **5. Mojsijeva 6:4 Čuj, Izrailju: Gospod je Bog naš jedini (jevrejski “ehad” – jedan) Gospod (Jahve).**

Isus Hristos u Starom Zavetu je isto tako nazvan “Bog silni” i “Otac večni”. **Isaija 9:6 “Jer nam se rodi dijete, sin nam se dade, kojemu je vlast na ramenu, i ime će mu biti: divni, savjetnik, Bog silni, otac vječni, knez mirni.”**

Hristov cilj je bio da objavi Boga i njegovo ime, tj. karakter. U Jovanu 8. glavi Isus na više mesta za sebe kaže **“JA SAM”** da bi na kraju jasno izjednačio sebe sa večnim Jahvom **“JA SAM prije nego se Avraam rodio.” (Jovan 8 :58)** Imajući u vidu ono što smo već ranije rekli

da je Isus pričao aramejski koji se vrlo malo razlikuje od jevrejskog jezika, Isus jednostavno kaže da je on JAHVE, onaj koji večno postoji.

Nema sumnje dakle da oni koji veruju u Trojstvo mogu da kažu za Hrista (Jahve) da je On jedan pravi Bog.

Ovde treba naglasiti da oni koji se protive učenju o Trojstvu naglašavaju to što Elen Vajt kaže “Jehova je ime **dato** Hristu”, Oni tvrde da koristeći reč “**dato**”, ona pokazuje da On nije oduvek imao to ime nego da ga je dobio od Oca. Ovde oni pokazuju osnovno kršenje biblijskog koncepta imena.

Mi danas svojoj deci dajemo imena koja nama izgledaju prikladna i lepo nam zvuče. Međutim, u Bibliji imena znače karakter onoga koji nosi to ime naročito kada govorimo o Bogu koji ima mnoga imena u Bibliji, a svako označava njegov karakter i atribute. Setimo se samo imena koja se koriste da se opiše budući Mesija. Mesija se ne zove “Bog sa nama” ili “Bog Silni”, zato što se proroku svidelo to ime, nego zato što je to bio karakter i suština Mesije.

Ime Jahve (YHWH), označava Božju večnost, njegovu beskonačnost. Ono označava onoga koji je postojao oduvek i koji nema niti početka niti kraja. Isto tako označava onoga koji je prisutan u vremenu i izvan vremena. On je jednostavno **Onaj koji jeste**. Ako Isus ima početka kao što oni koji ne veruju u Trojstvo tvrde, onda On ne može da bude Jahve koliko god oni tvrdili da je Isusu Otac dao to ime. Postojali su ljudi kroz celu Bibliju koji su nosili deo imena Jahve u svom imenu, označavajući nešto o Jahveu kao što je i samo ime “Isus” grčka varijanta jevrejskog imena “Ješua”, ali niko nije nazvan Jahve ko u svojoj suštini nije bio Jahve. Kada je Isus izjavio “**JA SAM**”, On time pokazuje mnogo više od onoga da je On dobio ime od Oca, ili da nosi neku varijantu imena koje u sebi sadrži delove imena Jahve, kao što je na primer njegovo ime Isus. Niko se nije čudio imenu “Isus” jer je ono bilo uobičajeno i niko nije uzeo kamenje da kamenuje Isusove roditelje zbog tog imena. Međutim, označiti svoju suštinu javno izjavljujući “**JA SAM**” pokazuje suštinu Hristovog bića i onoga što On jeste - Beskonačan, Sveprisutan, Onaj koji nema početka ni kraja. Ne postoji vremenski ograničeni Jahve koji ima bilo kakav početak, rođenjem ili stvaranjem. Takvo biće jednostavno ne bi bilo Jahve. Nije čudo da su jevreji koji su čuli ovo uzeli kamenje da kamenuju Hrista, jer se On, koji je za njih čovek, kako su rekli, “gradi Bog” (Jovan 10 :33).

Recimo isto da je to sasvim u skladu sa proročanstvom iz **Osija 1 :7 A na dom Judin smilovaću se, i izbaviću ih Gospodom Bogom njihovijem, a neću ih izbaviti lukom ni mačem ni ratom ni konjima ni konjicima.** Ovde Otac, Jahve, govori da će spasiti Izrael sa njihovim Jahvom Elohimom (Gospodom Bogom Njihovijem), pripisujući Hristu i ime Jahve i Elohim, imena od kojih nema većih i koja može da nosi samo Jedan Bog.

Jedno drugo proročanstvo o Isusu je isto tako zanimalivo iz **Zaharije 13 :7 Maču, ustani na pastira mojega i na čovjeka druga mojega, govori Gospod nad vojskama, udari pastira, i ovce će se razbjeći, ali ću okrenuti ruku svoju k malima.** Ovo proročanstvo je Isus sam primenio na sebe. Tu se Hristos označavao kao “drug” Gospoda, Jahvea.

Biblija definitivna govori da ima samo jedno ime kojim se spasavamo, i to je baš to ime a ne neko drugo, koje označava Hristovu suštinu i koje nam se kroz celu Bibliju predstavlja kao Bog-Elohim, Tvorac, Spasitelj, Mesija, Isus Hristos, Jahve: **Jer nema drugoga imena pod nebom danog ljudima kojijem bi se mi mogli spasti. (Dela 4 :12)**

Zaključak je da se ime Jahve ne daje onome koji nije Jahve u suštini svoga bića. Isus Hristos je dobio ime Jahve, zato što on jeste Jahve, a nije postao Jahve samo zato što je dobio to ime, jer Jahve ne postaje. On “jeste” Onaj “koji jeste”, od uvek i zauvek “JA SAM”.

5. " Jer je jedan Bog i jedan posrednik Boga i ljudi, čovjek Hristos Isus," (1.Timotiju 2 :5)

Primedba je da prema verovanju u Trojstvo, Otac nije stvarno taj jedini Bog. “Ne osoba” je u stvarnosti jedan Bog, a i sve nije došlo od jednog Boga nego od svih njih koji su u Trojstvu.

Prema Bibliji, Jedan Bog je Otac, Sin i Sveti duh. Ne radi se o tri Boga nego o Jednom Bogu. Sam Isus je rekao “**Ja i Otac jedno smo**” Jedinstvo tri božanske osobe je Trojstvo. Trojstvo nije neki bezlični Bog. Trojstvo je zajednica tri božanske ličnosti koje čine Božanstvo.

Jedinstvo tri ličnosti se očitava i u Hristovim rečima **“i niko ne zna sina do otac; niti oca ko zna do sin”** (Matej 11:7) kao i u Pavlovom izjavom **“Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega.”** (1. Korinćanima 2:11).

Ovo je potpuno podržano spisima Elen Vajt:

“Postoje tri žive osobe nebeskog tria; u ime ovih triju velikih sila – Oca, Sina i Svetoga Duha – oni koji primaju Hrista kroz živu veru su kršteni, i ove sile će saradivati sa poslušnim podanicima neba u njihovim naporima da žive novi život u Hristu...” **“There are three living persons of the heavenly trio; in the name of these three great powers--the Father, the Son, and the Holy Spirit-- those who receive Christ by living faith are baptized, and these powers will co-operate with the obedient subjects of heaven in their efforts to live the new life in Christ. . . .”** SpTB07 63.2 -- Special Testimonies, Series B, No. 7, pp. 62, 63. 1905)

Ne postoji ni jedan adventistički dokument koji govori o nekoj “ne osobi” koja je Bog. “Trojedan Bog” je izraz koji obuhvata Božanstvo tri žive individue, ličnosti, Oca, Sina i Svetoga Duha i označava jedinstvo te tri Božanske ličnosti.

Što se tiče samog stiha iz **1. Timotije 2, 5**, analizirajući taj stih mi ne možemo da kažemo sa sigurnošću da li Pavle kada kaže “jedan Bog” misli samo na Oca ili na celo Trojstvo. Oni koji su protiv Trojstva uglavnom razdvajaju ličnosti Božanstva dok nas Biblija poziva na njihovo jedinstvo. Mi ne kažemo da ne postoji razlika u Trostvu među ličnostima jer bi to bio modalizam koji uči da ima samo jedna božanska ličnost koja se manifestuje na razne načine i u tri različite forme. Pa ipak, ne možemo po onome što nas Biblija uči da razdvajamo ličnosti Božanstva do te mere da imamo tri odvojena Boga (illi samo dva, Oca i Sina) što je politeizam.

Imajući u vidu jedinstvo Božanstva mi verujemo da “jedan Bog” iz ovog stiha se odnosi na Trojstvo. Taj jedan Bog je isto i posrednik između Boga i ljudi, i to je Isus Hristos. Kontekst ovog teksta nam govori da je Bog Spasitelj: **“Jer je ovo dobro i prijatno pred Spasiteljem našijem Bogom”** (1. Timotiju 2:3). Biblija je vrlo jasna da nema dva spasitelja nego samo jedan. **“Ovo je kamen koji vi zidari odbaciste, a postade glava od ugla: i nema ni u jednome drugom spasenja; Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima kojijem bi se mi mogli spasti”** (Dela 4:11,12). Da li možemo onda da kažemo da je neko “drugo ime” spasitelj,

bilo da se radi o najsvetijim imenima kao što su Jahve ili Elohim? Svakako da nema dva imena i da čak imena kao što su Jahve i Elohim nisu neki drugi spasitelj. Imajući to u vidu, za ovaj tekst iz Dela apostolskih, **“ime”** može biti bilo koje sveto Božje ime, i Jahve i Elohim ili bilo koje drugo Božje ime. Isusovo ime obuhvata sva ova imena. Isus Hristos je isto tako Jedan Bog kao što je i Otac jedan Bog i Duh Sveti. Mi nemamo tri ili dva Boga, samo Jednoga.

Često se daje primedba od onih koji ne veruju u Trojstvo da ovaj stih kao i drugi slični, izostavljaju spominjanje Svetoga Duha, što je navodno dokaz da ne postoji Trojstvo tri različite ličnosti. Pa ipak, da li se takav zaključak može izvesti samo na osnovu toga što Sveti Duh nije ovde spomenut? Postoje mnoga druga mesta u Bibliji koja nam jasno daju do znanja ko je Sveti Duh. Ono što je očita služba Svetoga Duha je da upućuje ljude na Oca i Sina. Svedočanstvo Duha nije o Njemu samome, nego o Ocu i Sinu, da bi mogli da prihvatimo Hrista kao svoga spasitelja u naše srce. Drugim rečima, iako Sveti Duh nije pomenut u ovom stihu, sam tekst i istina koju nam on iznosi je delovanje Duha Svetoga u njegovoj misiji upućivanja na Oca i Sina. On ne mora da bude spomenut, jer je On taj koji nam to govori. U ovome se još jednom vidi to jedinstvo i žrtva Božanstva radi čovekovog spasenja, gde jedna ličnost Božanstva svedoči za drugu i ne traže da uzdižu sebe nego drugoga. Sin svedoči za Oca, Otac svedoči za Sina, Duh sveti svedoči za Oca i Sina. Sveti Duh je do te mere posvećen svojoj službi u planu spasenja čoveka, da ne govori od sebi, nego samo ono što je od Oca i Hrista, **“jer neće od sebe govoriti, nego će govoriti što čuje” (Jovan 16:13)** Ako Duh Sveti nije tu da upućuje na sebe nego na Oca i Sina, zar zbog toga trebamo da negiramo njegovo božanstvo i jednakost sa druge dve ličnosti Božanstva?

6. "Sin je obličje Boga što se ne vidi, koji je rođen ("prvoroden") prije svake stvari." (Kološanima 1:15)

Primedba je da iako tekst kaže da je Hristos “prvoroden”, prema verovanju u Trojstvo, On stvarno nije bio rođen.

Činjenica je da mi možemo ovaj izraz “**prvoroden**” da shvatimo ili kao “onaj koji je prvi rođen u familiji” kao suprotnost onima koji su kasnije rođeni ili sa druge strane, to može i da začí da je to onaj koji je “uzrok svih rađanja”. Čitajući tekst u Kološanima 1:15,16, mi vidimo jasno da se radi o ovom drugom značenju jer se izričito govori da je Isus Hristos onaj koji je Uzrok svega stvorenog “**Jer kroz njega bi sazdano sve što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prijestoli ili gospodstva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se kroza nj i za nj sazda.**”

Pojam ljudskog rođenja nema nikakve veze sa nazivom “prvorodeni” (grčki “πρωτοτόκος”) u Kološanima 1:15. U Bibliji se nalazi više citata o “prvorodenima” koji nisu bili prvi rođeni, a u izvesnim slučajevima se ni ne radi o rođenim osobama. Ovde je reče o prvenstvu Hrista nad svim stvorenjem, što je i tema Kološanima 1:15. “Prvorodeni” je pridev, a ne glagol. Adventisti ne osporavaju taj naziv Hrista nego ga upravo naglašavaju.

Na primer, u Bibliji se Izraelski narod naziva “provorođeni” **2. Mojsijeva 4:22 A ti ćeš reći Faraonu: ovako kaže Gospod: Izrailj je sin moj, prvenac moj.** Ovde je za prvenac upotrebljena jevrejska rec “bekor” koja se na grčki jezik u LXX prevodi sa “πρωτοτόκος” što je ista reč koja je upotrebljena za Hrista u Kološanima 1:15, “prvorodeni”. Očito je da Izraelski narod nije osoba da bi bila rođena, niti je prva nacija nastala među drugim nacijama, a čak i otac Jakov nije bio provorođeni sin. Pa ipak, Izrael se naziva “prvorodeni”. Taj naziv dakle označava prvenstvo Izrelskog naroda među drugim narodima s obzirom na njegov Božanski izbor. On označava status, a ne njegovo fizičko rođenje niti redosled rođenja. Prema biblijskoj istini, Bog se ne rađa, njegova karakteristika je večnost. Isto tako Elen Vajt kao što smo ranije videli, za Hrista koristi božanske epitete da je “beskonačni” (“infinite”) i večni (“eternal”) Bog.

Imamo primer i u Mesijasnom Psalmu 89 gde je Davidu (kao i Mesiji) dato obećanje da će biti načinjen “provorođenim”. **Psalam 89:27 “I ja ću ga učiniti prvencom, višim od careva zemaljskih.”** David svakako nije bio Josejev prvi sin a obećanje je da će biti učinjen “provorođenim”.

Josifov sin Jefrem je nazvan “provorođeni” iako nije bio Josifov prvi sin a niti pleme najstarijeg sina u Izraelu. **Jeremija 31:9 “Ići će plaćući, i s molitvama ću ih dovesti natrag; vodiću ih pokraj potoka pravijem putem, na kom se neće spoticati; jer sam otac Izrailju, i**

Jefrem je prvenac moj.” Nema sumnje da se ovde ne radi o redosledu rađanja nego o najistaknutijem plemenu koje je predstavljalo celo severno carstvo.

Isto tako nalazimo da “prvorodstvo” može da se i izgubi kao što je to bio slučaj sa Isavom koji je prodao svoje prvorodstvo za jelo: **Da ne bude ko kurvar ili opoganjen, kao Isav, koji je za jedno jelo dao prvorodstvo (“πρωτοτόκια”) svoje. (Jevrejima 12:16)**

Čak se i spašeni pripadnici nebeske crkve nazivaju “prvorodeni” jasno pokazujući svoj uzvišeni položaj. **Jevrejima 12:23 “K saboru i crkvi prvorodenijeh (“πρωτοτόκος”) koji su napisani na nebesima, i Bogu, sudiji svijju, i duhovima savršenijeh pravednika.”**

Ne treba zaboraviti da samo nekoliko stihova kasnije u Kološanima 1:18, Isus se naziva “provrođeni” (“πρωτοτόκος”) iz mrtvih. Isus Hristos sigurno nije bio prvi koji je vaskrsao iz mrtvih. Mnogo vekova pre toga Isus je vaskrsao Mojsija. Takođe, Isus Hristos je vaskrasao i Lazara. Pa ipak, Isus je “prvorodeni” iz mrtvih jer to pokazuje Njegovo prvenstvo u vaskrsenju i novom stvaranju. Zato što je Hristos pobedio smrt, svi drugi koji su vaskrsli ili će vaskrsnuti, su vaskrsli zahvaljujući Hristovoj pobedi nad smrću. Još jednom je ovde izražena ideja o superiornosti, a ne o redosledu nečega. Kao što i sam stih kaže za Hrista, **“da bude on u svemu prvi” (Kološanima 1:18).**

Elen Vajt komentarišući Kološanima poslanicu, upravo govori o tom uzvišenom položaju Isusa Hrista opisanom u ovom tekstu. Nije tu reč o Hristovom navodnom rođenu pre svih, nego o njegovoj uzvišenosti nad celim stvorenjem:

“Apostol je pred svojom braćom uzdizao Hrista kao Onoga kroz koga je Bog stvorio sve što postoji i omogućio njihovo iskupljenje. Apostol je istakao da ruka koja vodi svetove u prostoru i održava u besprekornom poretku i neumornoj aktivnosti sve što postoji u beskrajnom Božjem svemiru, ista je ona ruka koja je zakucana na krstu za njih. “Kroz njega bi sazdana sve” piše Pavle, “što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prijestoli ili gospodstva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se kroza nj i za nj sazda. I on je prije svega, i sve je u njemu.” (“The apostle exalted Christ before his brethren as the One by whom God had created all things and by whom He had wrought out their redemption. He declared that the hand that sustains the worlds in space, and holds in their orderly arrangements and tireless activity all things throughout the universe of God, is the hand

that was nailed to the cross for them. "By Him were all things created," Paul wrote, "that are in heaven, and that are in earth, visible and invisible, whether they be thrones, or dominions, or principalities, or powers: all things were created by Him, and for Him: and He is before all things, and by Him all things consist." Dela Apostolska p. 471)

Kao što je Hristos vladar, tj. "provorođeni", nad celim stvaranjem, tako je on i glava crkvi i "prvorođeni" iz mrtvih kao što Pavle kaže: "I on je glava tijelu crkve, koji je početak i prvorođeni iz mrtvijenih" (Kološanima 1:18)

7. "Jer vi nećete govoriti, nego Duh oca vašega govoriće iz vas." (Matej 10:20)

Primedba je da prema verovanju u Trojstvo, to nije stvarno Duh Očev nego je u stvari to neko drugi koji je njemu jednak.

U Bibliji, Sveti Duh se naziva Božji duh ali je jasno da prema Bibliji on jeste Bog:

Dela 5:3,4 A Petar reče: Ananija! zašto napuni sotona srce tvoje da slažeš Duhu svetome i sakriješ od novaca što uze za njivu? Kad je bila u tebe ne bješe li tvoja? I kad je prodade ne bješe li u tvojoj vlasti? Zašto si dakle takovu stvar metnuo u srce svoje? Ljudima nijesi slagao nego Bogu."

Elen Vajt izjavljuje da je Sveti Duh, treće lice Božanstva. On je različita osoba od Oca ali je još uvek božanska ličnost:

"Moramo da shvatimo da Sveti Duh, koji je isto toliko osoba kao što je Bog osoba, hoda ovim prostorima." ("We need to realize that the Holy Spirit, who is as much a person as God is a person, is walking through these grounds." Evangelism, 616)

"Sveti Duh je lice jer On svedoči našem duhu da smo deca Božja. Kada se desi ovo svedočanstvo, ono sa sobom nosi svoj sopstveni dokaz. U tom momentu, mi verujemo i sigurni smo da smo deca Božja... Sveti Duh ima ličnost, inače On ne bi mogao da svedoči

našem duhu i našim duhom da smo deca Božja. On mora da bude božansko lice, inače ne bi mogao da dokuči tajne koje leže u Božjem umu. 'Jer ko od ljudi zna šta je u čoveku osim duha čovečijega koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega.'" (The Holy Spirit is a person, for He beareth witness with our spirits that we are the children of God. When this witness is borne, it carries with it its own evidence. At such times we believe and are sure that we are the children of God. . . . The Holy Spirit has a personality, else He could not bear witness to our spirits and with our spirits that we are the children of God. He must also be a divine person, else He could not search out the secrets which lie hidden in the mind of God. "For what man knoweth the things of a man, save the spirit of man which is in him? even so the things of God knoweth no man, but the Spirit of God." Manuscript 20, 1906, Evangelism, 616-617)

“Čovek može da se odupre i pobedi greh jedino moćnim delovanjem Trećeg lica Božanstva, koje će doći sa neizmenjenom silom u punini božanske moći. Duh čini delotvornim ono što je izvojevao Otkupitelj sveta. Duh Sveti čisti srce. Posredstvom Duha vernik postaje učesnik u božanskoj prirodi. Hristos je podario svoga Duha kao božansku silu u savladivanju svih nasleđenih i stečenih sklonosti ka zlu i da Crkva primi pečat Njegovog karaktera.” (“Sin could be resisted and overcome only through the mighty agency of the Third Person of the Godhead, who would come with no modified energy, but in the fullness of divine power. It is the Spirit that makes effectual what has been wrought out by the world's Redeemer. It is by the Spirit that the heart is made pure. Through the Spirit the believer becomes a partaker of the divine nature. Christ has given His Spirit as a divine power to overcome all hereditary and cultivated tendencies to evil, and to impress His own character upon His church.” DA 671.2)

Sasvim ispravno je verovati da je Sveti Duh različita osoba od Oca i da je to isto tako božanska osoba koja jednaka Ocu. Adventisti ne veruju u tri različita božanstva ili tri boga nego u Jednog Boga u jedinstvu tri različite osobe, Oca, Sina i Svetoga duha. Elen Vajt je to ovako objasnila:

“Bog se ne može porediti sa stvarima koje su Njegove ruke napravile. To su samo zemaljske stvari, koje pate pod Božjim prokletstvom zbog čovekovih greha. Otac ne može

da bude opisan stvarima na zemlji. Otac je sva punina Božanstva telesnog, i nevidljiv je za smrtnike.

Sin je sva punina Božanstva otkrivenog. Reč Božja ga proglašava da je “obličje bića Njegova”. “Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni.” Ovde je pokazana ličnost Oca. Utešitelj koga je Hristos obećao da pošalje nakon što se uzneo na nebo, je Duh u svojoj punini Božanstva, objavljujući moć božanske blagodati svima koji primaju i veruju u Hrista kao ličnog Spasitelja. Postoje tri žive osobe nebeskog tria; u ime ovih triju velikih sila – Oca, Sina i Svetoga Duha – oni koji primaju Hrista kroz živu veru su kršteni, a ove sile će saradivati sa poslušnim podanicima neba u njihovom naporu da žive novi život u Hristu... (“God can not be compared with the things His hands have made. These are mere earthly things, suffering under the curse of God because of the sins of man. The Father can not be described by the things of earth. The Father is all the fulness of the Godhead bodily, and is invisible to mortal sight. The Son is all the fulness of the Godhead manifested. The Word of God declares Him to be "the express image of His person." "God so loved the world, that He gave His only begotten Son, that whosoever believeth in Him should not perish, but have everlasting life." Here is shown the personality of the Father. The Comforter that Christ promised to send after He ascended to heaven, is the Spirit in all the fulness of the Godhead, making manifest the power of divine grace to all who receive and believe in Christ as a personal Saviour. There are three living persons of the heavenly trio; in the name of these three great powers--the Father, the Son, and the Holy Spirit-- those who receive Christ by living faith are baptized, and these powers will co-operate with the obedient subjects of heaven in their efforts to live the new life in Christ. . . .” Special Testimonies, Series B, No. 7, pp. 62, 63. 1905)

8. Da li oni koji veruju u Trojstvo mogu da kažu: “pisano je: Bog je tri u jedno?”

Oni koji veruju u Trojstvo imaju jasno uputstvo da svi oni koji su kršteni, jesu kršteni na osnovu verovanja u ime Oca, Sina, i Svetoga Duha. Radi se o jednom imenu, a tri su osobe u čije jedno ime se krštavamo. Hrišćani se ne krštavaju u tri imena, nego u jedno ime tri nebeske osobe. Tako da iako su tri osobe, još uvek je jedno ime. Osim toga, imamo izjavu Biblije gde kaže da je Bog JEDAN: **5. Mojsijeva 6:4 Čuj, Izrailju: Gospod je Bog (rec je u mnozini, Elohim) naš jedini Gospod.**

Reč prevedena sa “jedini” je jevrejska reč “**ehad**” koja znači “jedan”. Treba napomenuti da Mojsije ne koristi jevrejsku reč “**yahid**” koja znači “jedan” u smislu “jedini”, nego reč “ehad” koja označava jedinstvo množine. To je ono jedinstvo koje vidimo u Novom zavetu, Otac, Sin i Sveti Duh. Potvrda ovog jedinstva u pluralitetu je i Božja izjava prilikom postanja kada Bog kaže: “**da načinimo čoveka**” (govor u množini) 1. Mojsijeva 1:26, kao i prilikom čovekovog pada u greh gde Bog kaže da je čovek postao “**kao jedan od nas**” 1. Mojsijeva 3:22. Sama reč Bog (Elohim) je reč u množini. Interesantan je i tekst u Isaiji 6:8 gde se Gospod obraća Isaiji i pita “**koga ću poslati i ko će nam (množina) ići**”. Iako pitanje dolazi od množine, Isaija odgovara u jednini, “**evo mene, pošlji (jednina) mene**”.

Osim toga, nalazimo stihove koji očitó govore o množini bez mogućnosti da se pogrešno shvati. Na primer, **Osija 1 :7 A na dom Judin smilovaću se, i izbaviću ih Gospodom Bogom njihovijem, a neću ih izbaviti lukom ni mačem ni ratom ni konjma ni konjicima.** Ovde je govornik Jahve koji govori da će spasiti Izrael “Gospodom Bogom njihovim”. Drugim rečima, jedan Jahve će izbaviti Izrael drugim Jahveom, njihovim Elohimom.

Ako Duh Sveti nije biće, i predstavlja samo Božji ili Hristov duh, kao što neki protivnici Trojstva kažu, zašto je Isus rekao “krsteći ih u ime Oca, Sina i Svetoga Duha”? Ako je Sveti Duh samo duh Oca ili Sina, onda bi ta Hristova izjava u stvarnosti glasila “krsteći ih u ime Oca, Sina i Oca”, ili “krsteći ih u ime Oca, Sina i Sina”, pošto navodno Sveti Duh je samo duh Oca ili duh Sina. Takvo shvatanje nema smisla u ovom tekstu.

9. Da li oni koji veruju u Trojstvo mogu da kažu: “pisano je, Sveti duh je jednak Ocu?”

Već smo videli da Biblija označava Svetog Duha kao Boga (Dela 5. glava). U biblijskom žargonu postoji samo jedan pravi Bog. Ako je Sveti Duh Bog, kao što nam Biblija kaže, onda on mora biti isti po atributima kao i Otac. U 1. Jovanovoj 2:1 Isus Hristos je nazvan “Utešitelj” (“**παράκλητος**”). Obećavajući dolazak Svetog Duha, Isus Hristos je nazvao Svetog Duha “drugi Utešitelj” (grčki “**ἄλλος παράκλητος**”). Reč “drugi” u Jovan 14:16-17 je grčka reč “**ἄλλος**” što znači “drugi iste vrste” nasuprot grčke reči “**ἕτερος**” koja označava “drugi različite vrste”. Prema tome, Sveti Duh je Utešitelj iste vrste kao Isus Hristos, a Isus Hristos je tvrdio da je on Jedan sa Bogom i sebe je izjednačavao sa Bogom zbog čega su jevreji više puta pokušali da ga ubiju, a konačno su ga razapeli, jer se prema njihovim tvrdnjama gradio Bogom.

Isto tako, poznavanje grčke gramatike može da nam pomogne u onome kako je Jovan shvatio Svetog Duha kada je pisao Jevanđelje. Zamenica u grčkom jeziku uvek sledi rod imenice kao i u našem jeziku, pa tako “utešitelj”, grčki “parakletos”, je imenica muškog roda pa je i zamenica muškog roda. Međutim, reč “Duh”, grčki “**πνεῦμα**”, je reč srednjeg roda i prema svim gramatičkim pravilima trebala bi da sledi zamenica za srednji rod “ono”. Međutim u tekstovima iz Jovana 14:17, 14:26 i 15:26 u originalu grčkog jezika za reč “pneuma” koja je srednjeg roda, Jovan umesto “ono” koristi “on” za muški rod, jasno naglašavajući da je Sveti Duh osoba, a ne neka stvar ili sila. Isto je to naglašeno i kod Elen Vajt gde ona u tekstovima gde komentariše ove stihove koristi “on” (ona koristi engleski “He” umesto “It” koji bi se normalno upotrebio za reč duh - “spirit”).

Elen Vajt to jasno naglašava:

“Sveti Duh ima ličnost, inače On ne bi mogao da svedoči našem duhu i našim duhom da smo deca Božja. On mora da bude božanska ličnost, inače ne bi mogao da dokuči tajne koje leže u Božjem umu. 'Jer ko od ljudi zna šta je u čoveku osim duha čovečijega koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega.” (“**The Holy Spirit has a personality, else He could not bear witness to our spirits and with our spirits that we are the children of God. He must also be a divine person, else He could not**

search out the secrets which lie hidden in the mind of God. “For what man knoweth the things of a man, save the spirit of man which is in him? even so the things of God knoweth no man, but the Spirit of God.” Evangelism, 616-617)

Ako je sveti Duh Bog, kao što smo videli iz Biblije, onda oni koji negiraju Trojstvo i jedinstvo tri Božanske osobe unutar Trojstva, su prihvatili krivoverje politeizma. To je jasno vidljivo imajući u vidu da je prema njihovom verovanju Isus Bog, ali manji od Boga Oca time što je bilo vreme kada ga nije postojalo, a Sveti Duh nije Bog niti biće, iako je Isus rekao da je on drugi Utešitelj iste vrste kao i prvi Utešitelj, sam Isus Hristos. Oni koji veruju u Trojstvo izbegavaju ovakvu vrstu politeističkog shvatanja.

Kao što je i pitanje božanstva dolazećeg Mesije bilo potpuno otkriveno tek nakon utelovljenja Isusa Hrista, tako je i pitanje božanstva Duha Svetoga tek potpuno otkriveno nakon Pedesetnice. Isus je najavio dolazak treće ličnosti božanstva. Međutim, do Pedesetnice nije bilo potpuno prepoznavanje njegove božanske ličnosti.

I kao što je Isus Hristos, iako je delovao u Starom Zavetu, čekao dan svoga utelovljenja da bi se potpuno otkrio ljudima u svome božanstvu, tako je i Sveti Duh, iako je delovao i pre Pedesetnice, čekao taj momenat kada će se u potpunijem svetlu otkriti kao treće lice božanstva. Elen Vajt govori o tom čekanju Svetoga Duha da se otkrije ljudima:

“Ali, vreme [nakon Hristovog vaznesenja] je sada došlo. Duh je čekao Hristovo raspeće, uskrsenje, i vaznesenje. Deset dana su učenici upućivali svoje molbe za izlivanje Duha, a i Hristos na nebu je dodao svoje posredovanje. Za ovo je bila prilika Njegovog vaznesenja i inauguracije koja je bila slavlje na nebu. On se uzneo na visine i zaplenio plen, i sada je tražio dar Duha da bi mogao da ga izlije na svoje učenike.” (“But the time [after Christ’s ascension] had now come. The Spirit had been waiting for the crucifixion, resurrection, and ascension of Christ. For ten days the disciples offered their petitions for the outpouring of the Spirit, and Christ in heaven added His intercession. This was the occasion of His ascension and inauguration, a jubilee in heaven. He had ascended on high, leading captivity captive, and He now claimed the gift of the Spirit, that He might pour it out upon His disciples.” ST, December 1, 1898 par. 5)

Ono što je rođenje bilo u Vitlejemu za Hrista, to je bila Pedesetnica za Duha Svetoga. Duh se nije utelovio kao Hristos, jer je Hristos bio ograničen svojim telom, dok to nije slučaj sa Svetim Duhom. Nezavisan od ograničenja tela, Duh je mogao biti sa svima u svakom trenutku. To je i razlog zašto je Isus rekao učenicima: **“Nego vam ja istinu govorim: bolje je za vas da ja idem: jer ako ja ne idem, utješitelj neće doći k vama; ako li idem, poslaću ga k vama” (Jovan 16:7).**

Pedesetnica nije slučajan događaj koji se desio nakon što su se nekolicina prvih hrišćana sjedinili u molitvi. Tipologija Starog zaveta usko povezuje Pashu i praznik sedmica – Pedesetnicu (2. Mojsijeva 23:16; 34:22; 3. Mojsijeva 23:15-22; 4. Mojsijeva 29:26-31; 5. Mojsijeva 16:9-12) Činjenica da su se za ovaj praznik brojali dani i sedmice od Pashe pokazuje koliko su ta dva praznika bila povezana.

Apostol Pavle kaže u Rimljanima 8:26,27: **“A tako i Duh pomaže nam u našijem slabostima: jer ne znamo za što ćemo se moliti kao što treba, nego sam Duh moli se za nas uzdisanjem neiskazanim. A onaj što ispituje srca zna što je misao Duha, jer po volji Božijoj moli se (grčka reč “ἐντυγχάνω” koja znači “posredovati”) za svete.”** Zapazimo da se Duh “moli” ali i “**posreduje**” za svete. Ista reč koja se koristi za Hristovo posredovanje “ἐντυγχάνω” u Jevrejima 7:25. Posredovanje radi jedna ličnost kod druge. Kako bi Pavle pisao o Duhu koji posreduje za svete ukoliko je to samo Očev Duh, a ne odvojena božanska ličnost koja svojom voljom i svojim naporom, “**uzdisanjem neiskazanim**”, posreduje u korist čoveka.

Iako Sveti Duh nije bio vidljiv kao Hristos, njegov dolazak i delovanje u hrišćanskoj crkvi je bilo popraćeno nadprirodnim manifestacijama i čudima isto tako kao što je to bilo u životu Isusa Hrista. Iako je Duh Sveti delovao i pre Pedesetnice, sada je treće lice božanstva bilo otkriveno ljudima u potpunijoj meri. Zbog tako intenzivnog prisustva Svetoga Duha u prvoj hrišćanskoj crkvi, mnogi kažu da bi knjigu Dela apostolska trebalo nazvati Dela Svetoga Duha. Svakako ne možemo da prenglasimo koliko je ovo novo otkrivenje trećeg lica božanstva značilo za život crkve kao i za naš lični život.

10. Da li oni koji veruju u Trojstvo mogu da kažu: “pisano je, Isus se nikada nije rodio u večnosti?”

Oni koji veruju u Trojstvo ne moraju uopšte da daju ovakve izjave jer nigde u Bibliji ne piše da je Isus Hristos rođen u večnosti. Ono što u Bibliji piše je da je Hristos “prvoroden” “πρωτότοκος”. Gore smo već objasnili da to objašnjava Hristovo prvenstvo nad svime. Reč “prvoroden” “πρωτότοκος” je Hristova titula, a ne atribut njegovog porekla. Isus je “prvoroden” nad svim stvorenjima (Kološanima 1:15), “prvoroden” iz mrtvih (Kološanima 1:18), “prvorodeni” među mnogom braćom (Rimljanima 8:29), “prvorodeni” nad anđelima (Jevrejima 1:4-8)

Isto tako, često se citira Jevrejima 1:5,6 kao dokaz Hristovog rođenja: **Jer kome od anđela reče kad: sin moj ti si, ja te danas rodih (grčki „γεννάω“)? I opet: ja ću mu biti otac, i on će mi biti sin. I opet uvodeći prvorodnoga (grčki „πρωτότοκος“) u svijet govori: i da mu se poklone svi anđeli Božiji.**

Jevrejima 1:5 je citat 2. Psalma, koji je prvi od više Mesijanskih psalama. Kontekst Psalma jasno ukazuje na to da se radi o krunisanju cara, tj. Mesije, a ne o njegovom rođenju. Za ovo imamo i potvrdu apostola koji su shvatili da se to desilo nakon vaskrsenja Isusa Hrista, jer u Delima Apostolskim 13: 30,31,32 Pavle kaže: **A Bog vaskrse ga iz mrtvih... I mi vam javljamo obećanje koje bi ocevima našima da je ovo Bog ispunio nama, djeci njihovoj, podignuvši Isusa; Kao što je napisano i u drugom psalmu: ti si moj sin, ja te danas rodih.** Pavle povezuje „rođenje“ („γεννάω“) Hrista sa njegovim vaskrsenjem.

Elen Vajt takođe za tekst iz Jevrejima 1:6 i „uvođenje prvorodenog u svet“ („εἰσαγωγή τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην“) kao i klanjanje anđela tom prilikom, komentariše u kontekstu Hristovog ustoličenja za cara nakon vaznesenja i to povezuje sa Otkrivenjem 5. glava. Ne radi se dakle o nekom Hristovom navodnom rođenju u davnoj prošlosti.

“On ulazi u prisustvo Njegovog Oca. Pokazuje Njegovu ranjenu glavu, probodena rebra, ranjene noge... Pred nebeskim anđelima i predstavnicima bezgrešnih svetova, oni [spašeni] su proglašeni opravdanima. Gde je On, tu će biti i Njegova crkva. “Milost i istina

srešće se, pravda i mir poljubiće se.” Psalam 85:10. Očeve ruke okružuju svog Sina i naređenje je dato, “da mu se poklone svi anđeli Božiji.” Jevrejima 1:6. Sa neizrecivim radošću, vladari i poglavarstva i sile, priznaju vrhovnu vlast Princa života. Anđeoske čete klanjaju se pred Njime, dok usklici radosti ispunjavaju nebeske dvore, “dostojno je jagnje zaklano da primi silu i bogatstvo i premudrost i jačinu i čast i slavu i blagoslov.” Otkrivenje 5:12. (“He enters into the presence of His Father. He points to His wounded head, the pierced side, the marred feet... Before the heavenly angels and the representatives of unfallen worlds, they [saved one] are declared justified. Where He is, there His church shall be. "Mercy and truth are met together; righteousness and peace have kissed each other." Ps. 85:10. The Father's arms encircle His Son, and the word is given, "Let all the angels of God worship Him." Heb. 1:6.” With joy unutterable, rulers and principalities and powers acknowledge the supremacy of the Prince of life. The angel host prostrate themselves before Him, while the glad shout fills all the courts of heaven, "Worthy is the Lamb that was slain to receive power, and riches, and wisdom, and strength, and honor, and glory, and blessing." Revelation 5:12. Desire of Ages, p. 834)

Komenatarišući tekst iz Rimljanima 8:29 i još jednu upotrebu titule “**prvorodeni među mnogom braćom**”, Elen Vajt opet stavlja taj tekst u kontekst vaskrsenja, a ne nekog navodnog Hristovog rođenja u davnoj prošlosti:

“Hristos je bio prvi plod onih koji su umrli. Božja slava je bila da Princ života bude prvi plod, antitip mahanog snopa. “Jer koje naprijed pozna one i odredi da budu jednaki obličju sina njegova, da bi on bio prvorodeni među mnogom braćom.” Rimljanima 8:29. Upravo ova scena, vaskrsenje Hrisovo iz mrtvih, je bila proslavljana kroz Jevrejsku tipologiju...” (“Christ was the first fruits of them that slept. It was to the glory of God that the Prince of life should be the first fruits, the antitype of the wave sheaf. "For whom he did foreknow, he also did predestinate to be conformed to the image of his Son, that he might be the firstborn among many brethren" (Rom. 8:29). This very scene, the resurrection of Christ from the dead, had been celebrated in type by the Jews...” 1SM 305).

11. Pitanje Hristovog Božanstva i Njegove večnosti.

Oni koji se protive crkvenom učenju o Trojstvu imaju takođe primedbe na pitanje Hristovog Božanstva. Iako neki od njih vrlo odlučno tvrde da je Isus Bog i da je jednak Ocu, još uvek veruju da zbog svog navodnog "rođenja", Hristos je u neku ruku niži od Oca jer je Otac ipak pravi i jedini Bog (**Jovan 17:3** "A ovo je život vječni da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga"). Međutim, oni u ovome zanemaruju tekstove u Bibliji koji isto kažu da je Isus Hristos "istini" Bog (**1. Jovanova 5:20**) "...i da budemo u istinome sinu njegovom Isusu Hristu. Ovo je istini Bog i život vječni") i koji je "nad svima Bog blagosloven vavijek" (**Rimljanima 9:5** "...od kojijeh je Hristos... koji je nad svima Bog blagosloven vavijek. Amin")

Ne izgleda logično da neko može u isto vreme da tvrdi da je Isus Hristos jednak Ocu, što neki od onih koji se protive Trojstvu izjavljuju, da bi već u sledećoj rečenici u istom dahu rekli da Isus Hristos ipak nije u svemu jednak Ocu. Ako neko nije jednak Ocu, on nije. Logika ne dozvoljava ovakve izjave. Mi možemo dati izjave koje pokazuju određenu misteriju i našu ljudsku ograničenost u shvatanju jedinstva Oca i Sina, ali ne možemo prihvatiti nelogične izjave kao što je na primer izjava "Isus je jednak Ocu, ali Isus nije jednak Ocu".

U diskusijama i u pisanim tekstovima adventista koji ne prihvataju biblijsko učenje o Trojstvu i potpunu večnost i beskonačnost Isusa Hrista, često čujemo ili čitamo izjave kao što su "Isus je Bog" ili "Isus je Jahve" ali u dubljim objašnjenjima ovih izjava, pokazuju da uopšte ne prihvataju pravo značenje tih tvrdnji, onako kako bi one značile koristeći biblijsko značenje tih izjava. Oni shvataju na osnovu Biblije i Duha proroštva da su te izjave tačne, ali ne prihvataju potpuno značenje tih izjava.

Prvo da kažemo da reč "Bog", kada se izgovara u biblijskom smislu (ne u smislu našeg paganskog porekla te reči koja označava pojedinog paganskog boga), dolazi od jevrejske reči "Elohim". Ova reč je množina i literalno znači "Bogovi". Reč "Elohim" u Starom Zavetu označava transcendentnog Boga, Vladara i Tvorca svemira koji je toliko iznad nas da ga je nama ljudima teško i shvatiti i dokučiti.

Reč "Elohim" u množini se u Bibliji isto koristi i za paganske bogove kada se o njima govori u množini i tada je u našim Biblijama prevedena kao "bogovi" što i jeste njeno literalno značenje.

Imajući u vidu ovo značenje reči "Elohim", značajno je zapaziti da u 5. Mojsijeva 6:4, doslovan prevod bi bio "Čuj Izailju, Jahve, naš Bog (literalno "naši Bogovi"), Jahve je jedan". Ovo znači da nasuprot politeizma gde ima mnogo bogova ali koji uopšte nisu "jedno" ili "jedan", Izrael ima Elohim-a (literlano "BOGOVI") koji je "JEDAN" ili koji je "JEDNO" (jevrejska reč "ehad"). Ta ista reč "jedan" ili "jedno" na jevrejskom, se koristi u 2. Mojsijeva 2:24. gde označava da dvoje trebaju biti "jedno". 5. Mojsijeva 6:4 ne kaže da Jahve je "jedini" Bog. Rađe, tekst kaže da je On "jedno" ili "jedan".

Ovo je jako značajno zato što postoji reč "Bog" u jednini na jevrejskom, i ona je "Eloah", ali za trascendentnog Boga se ne koristi ta reč u jednini, što bi monoteisti očekivali, nego se koristi reč u množini "Elohim" ("Bogovi"), što pokazuje množinu u reči "Bog".

Postoji jedan pokušaj onih koji poriču Božju množinu da ovo objasne sa takozvanom "množinom veličanstva", nešto u stilu kao kada mi nekom persiramo i kažemo "Vi" a ne "Ti". Međutim, ne postoji ni jedan biblijski dokaz za tako nešto. Tek nakon nastanka hrišćanstva su jevreji počeli da govore o ovom principu, ali niti u originalnom babilonskom i palestinskom Talmudu, niti u jednom rabinskom ili jevrejskom delu, pre nastanka hrišćanstva, nikada se ne spominje ta "množina veličanstva". Šta više, u Bibliji nemamo ni jedan primer da neki car sebe označava kao "Mi" ili kao "Nas" i da se neko obraća bilo kome caru ili velikanu sa "Vi", "Vas" ili "Vama".

Ovu "množine veličanstva" su prihvatili i oni hrišćani koji poriču Trojstvo. Često se citra tekst iz 2. Mojsijeve gde Bog kaže Mojsiju da će on biti Bog - Elohim faraonu da bi se dokazao množina veličanstva. Međutim taj tekst bio samo simbolika da će Mojsije biti faraonu umesto Boga ali se nigde u gramatici ne vidi da se Mojsiju neko obraća u množini niti da je ikada Mojsije za sebe govorio u množini.

Sa druge strane, osim što u Starom Zavetu imamo Boga, Elohim-a, transcendentnog Boga, mi vidimo da imamo i Jahvea koji se pojavljuje kao personalni Bog koji je u dodiru sa ljudima. Na primer, Jahve se ne spominje u 1. Mojsijevoj 1. glavi. Svo vreme se govori o Elohim-u,

transcendentnom Bogu koji stvara sve pa i samog čoveka. Međutim, kada odemo u 1. Mojsijeva 2. glava gde imamo opis stvaranja čoveka u detalje, onda vidimo da je tu Jahve. Jahve je taj koji formira čoveka od praha zemaljskoga. On je taj koji se obraća čoveku u našoj realnosti stvorenog sveta. Jahve je Bog koji je ušao u ljudsku realnost da bi ostvario zajednicu sa čovekom i ženom.

Imajući sve ovo što smo videli u Starom zavetu i upotrebi reči Elohim i Jahve (YHWH), pitamo se onda šta mi zapravo kažemo kada kažemo **"Isus je Bog"**? U Novom zavetu, starozavetne reči "Elohim" i "Jahve" su prevedene sa "Teos" i "Kurios". Kada mi kažemo "Isus je Bog" mi zapravo kažemo **"Isus je Elohim"**, transcendentni Bog, vrhovni Bog koji vlada svemirom kao Tvorac i Gospodar koji je iznad svih. Kada kažemo **"Isus je Jahve"** mi kažemo da je Isus Bog koji je ušao u ljudsku realnost kao Bog koji ostvaruje zajednicu sa čovekom. Kada se apostoli obraćaju Isusu kao "Gospod", oni zapravo se obraćaju sa starozavetnim značenjem Jahve ili Adonai, pošto je Isus javno izjavio da je on Jahve ("JA SAM")

Kada oni koji poriču množinu Boga, Trojstvo, kažu "Isus je Bog" što znači "Isus je Elohim" (Elohim literalno znači "Bogovi"), onda je bolje da budu sigurni šta zapravo time kažu i koju izjavu daju o onome za koga se kaže da je u Njemu bila sva **"punina božanstva telesno"** (Kološanima 2 :9) Iako oni izjavljuju da je Isus Bog, oni ne prihvataju da je Isus Elohim, Bog iznad koga nema većega i koji je vrhovni Vladar i Tvorac svemira.

Ljudi su Isusa u Jovanu 5:18 i 10:33 optuživali: **"gradaše se jednak Bogu"** i **"što ti, čovjek budući, gradiš se Bog"**. Iako je Novi zavet pisan na grčkom, Isus i jevreji ovde razgovaraju na aramejskom koji je skoro identičan jevrejskom. Tako, ako je Isus ovde sebe označio kao Boga, grčki "Teos", na originalnom jeziku Isus je sebe označio kao Elohim.

Isto tako, ako neko kaže "Isus je Jahve", onda to znači da je Isus Bog koji je došao u ljudsku realnost kao lični Bog. Sama reč "Jahve" ("YHWH) označava Božje večno postojanje bez početka i kraja, **"Ja sam koji jesam"**. Ako neko ne veruje u potpunosti onako kako Biblija daje značenje tim izjavama, onda ni izjava "Isus je Jahve" nema značenje onoga što se izjavljuje ukoliko se potpuno ne prihvati biblijska definicija ovog imena.

12. Njihovo objašnjavanje izjave da je "Hristos rođen od Boga"

Ovo njihovo verovanje nije u potpunosti dorečeno. Oni veruju da je Bog literarno rodio Hrista, ali iako tvrde da ova reč "rođenje" znači da je Otac na neki način rodio Sina, ipak ne veruju da je to literarno rođenje takvo kakvo je nama poznato u uobičajenom shvatanju te reči. Možda jedna od najjasnijih definicija tog događaja prema njihovom shvatanju je dao C. S. Longacre koji je 1947. godine za Hristovo "rađanje" napisao:

"On [Bog Otac] bio je u stanju da reprodukuje Samog Sebe i podigao je drugog samopostojećeg Boga koji ima sopstveni život i silu i atribute." ("He [God the Father] was capable of reproducing Himself and bringing forth another self-existent God possessing His own life and power and attributes." C. S. Longacre, "The Deity of Christ", January 1947, 3.)

Biblija nigde ne govori o nekom Božjem reprodukovanju samog sebe i jasno govori da je Isus oduvek postojao, da je večan. Elen Vajt isto to kaže koristeći izraze da Isus ima originalan iskonski život koji nije pozajmljen.

Osim toga, koncept "rađanja bogova" je tipičan mitološki motiv koji stoji sasvim u suprotnosti sa onim što Biblija uči o Božjim atributima. Bog se ne može roditi jer je on pre svakoga, a sam nema uzroka postojanja. Ako je Isus Bog, a mi znamo iz Biblije da jeste, onda On nema početka ni u vremenu niti izvan vremena, niti rađanjem niti bilo kojim drugim procesom ili događajem.

13. Njihovo shvatanje Svetoga Duha

Kao i po pitanju "rođenja" Isusa Hrista, i ovde je objašnjenje onih koji se protive Trojstvu u potpunosti nedorečeno. Čini se kao da se radi o nekoj igri reči. Dok sa jedne strane tvrde da veruju u tri ličnosti Božanstva, ipak poriču da je Sveti Duh zasebna individua, zasebno biće. Prema njihovom shvatanju, Sveti Duh je samo Božji i Hristov Duh, a ne zasebno biće. Postoje

samo dva bića, Otac i Sin, a Sveti Duh je samo ličnost Oca ili ličnost Isusa Hrista ili ličnost Oca i Sina.

Iako ovako shvatanje suproti onome što je Isus rekao učenicima kada im je zapovedio da krštavaju “u ime Oca, Sina i Svetoga Duha“, (jedno ime, a tri Božanske ličnosti), oni tvrde da su se prvi hrišćani krštavali samo u ime Isusa a ne onako kako je Isus Hristos naredio.

Već smo videli biblijske citate kao i citate od Elen Vajt koji svakako pobijaju ovakvo shvatanje. Biblija govori o Svetome Duhu kao o Bogu (**Dela 5. i 13. glava**) i on je “**drugi**” Božanski “**Utešitelj**” koji će doći da predstavlja Hrista (**Jovan 14. glava**).

Bog Sveti Duh je stvarna osoba koja traži stan u našem srcu. Zar negiranje Svetog Duha kao jednog Boga istog ranga kao što su Otac i Sin ne čini “ožalošćavanje“ Božjeg Duha? “**I ne ožalošćavajte Svetoga Duha Božijega, kojijem ste zapečaćeni za dan izbavljenja**” (Efescima 4:30). “**Duha ne gasite. Proroštva ne prezirite**” (1. Solunjanima 5:19). “**Zato vam kažem: svaki grijeh i hula oprostiće se ljudima; a na Duha svetoga hula neće se oprostiti ljudima. I ako ko reče riječ na sina čovječijega, oprostiće mu se; a koji reče na Duha Svetoga, neće mu se oprostiti ni na ovome svijetu ni na onome**” (Matej 12:31,32).

David je molio molitvu koju trebamo moliti svakog dana: “**Nemoj me odvrgnuti od lica svojega, i Svetoga Duha svojega nemoj uzeti od mene. Vрати mi radost spasenja svojega, i Duh vladalački neka me potkrijepi**” (Psa 51:11,12).

14. Njihova primedba na krštenja u ime Oca, Sina i Svetoga Duha

Hristos je dao veliki nalog svojim učenicima: “**Idite dakle i naučite sve narode krsteći ih va ime Oca i Sina i Svetoga Duha,**” (Matej 28:19) Pa ipak, oni koji ne prihvataju doktrinu o Trojstvu imajući u vidu da poriču postojanje nezavisne treće ličnosti božanstva, tvrde da ovaj stih iako autentičan (neki smatraju da nije autentičan i da je dodat ksanije), nije dokaz za Trojstvo. Kao dokaz svome verovanju, oni navode da izveštaji iz Dela apostolskih pokazuju da su učenici krštavali samo u ime Isusa Hrista. Jedan od tekstova koji koriste je “**A Petar im reče:**

pokajte se, i da se krstite svaki od vas u ime Isusa Hrista za oprostjenje grijeha; i primićete dar Svetoga Duha;” (Dela 2:38).

Čak i površan pogled u ovaj stih nas upućuje da je Sveti Duh tesno povezan sa krštenjem. Ali, ono što treba naglasiti je pitanje **“imena”**. Ako pogledamo Matej 28:19, videćemo nešto što je veoma karakteristično za taj tekst, a to je da iako se spominju tri osobe još uvek je to **jedno “ime”**. Dakle, ne radi se o tri različita imena nego o jednom imenu. Mi se ne krstavamo u imenima Oca, Sina i Svetoga Duha, nego u jednom **“imenu”**.

Nemoguće je u ovom kratkom pregledu ići u detalje u objašnjavanju biblijskog koncepta imena kao nosioca karaktera onoga ko nosi ime, ali dovoljno je ovde naglasiti da prema Materju 28:19, i Otac i Sin i Sveti Duh imaju jedno ime. Nema sumnje da potpuna božanska priroda svakoga od tri Božanskih ličnosti podrazumeva da svako od njih nosi iste karakteristike izražene u tom imenu.

Da li prema tome kada se kaže da se neko krštava **“u ime Isusa Hrista”** to ime isključuje Oca i Svetoga Duha? Svakako ne. Ne postoji više imena kojima se mi spasavamo nego samo jedno. **“Ovo je kamen koji vi zidari odbaciste, a postade glava od ugla: i nema ni u jednome drugom spasenja; Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima kojijem bi se mi mogli spasti”** (Dela 4:11,12). Sva imena koje možemo da primenimo na Boga su uključena u ovom imenu, a sa njima i celokupno Božanstvo. Izgovaranje “formule” prilikom krštenja je više nego ponavljanje određenih reči. Ono izražava veru u jednog Boga i Spasitelja, Oca, Sina i Svetoga Duha. Apostol Pavle je lepo izrazio to jedinstvo tri ličnosti u apostolskom pozdravu Korinćanima: **“Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista i ljubav Boga i Oca i zajednica Svetoga Duha sa svima vama. Amin.”** (2. Korinćanima 13:13)

Što se tiče spisa Elene Vajt, ona je izražavala čvrsto verovanje u krštenje u ime Oca, Sina i Svetoga Duha. Postoje na desetine citata koje smo citirali u delu njenih citata o Trojstvu, a ovde ćemo navesti samo dva:

“Oni koji su kršteni u trostruko ime Oca, Sina i Svetoga Duha, na samom početku svog hrišćanskog života, javno izjavljuju da su prihvatili poziv: “Zato izidite između njih i odvojte se, govori Gospod, i ne dohvatajte se do nečistote, i ja ću vas primiti, i biću vam otac, i vi ćete biti moji sinovi i kćeri, govori Gospod svedržitelj.” “Imajući dakle ovaka

obećanja, o ljubazni! da očistimo sebe od svake poganštine tijela i duha, i da tvorimo svetinju u strahu Božijemu.” “Ako dakle vaskrsnuste s Hristom, tražite ono što je gore gdje Hristos sjedi s desne strane Boga.” (Those who are baptized in the threefold name of the Father, the Son, and the Holy Ghost, at the very entrance of their Christian life declare publicly that they have accepted the invitation, "Come out from among them, and be ye separate, saith the Lord, and touch not the unclean thing; and I will receive you, and will be a Father unto you, and ye shall be my sons and daughters, saith the Lord Almighty." "Having therefore these promises, dearly beloved, let us cleanse ourselves from all filthiness of the flesh and spirit, perfecting holiness in the fear of God." "If ye then be risen with Christ, seek those things which are above, where Christ sitteth on the right hand of God." 6BC 1075)

“Kada ste ušli u vodu i krstili se u ime Oca, Sina i Svetoga Duha, ove tri velike nebeske sile zavetuju Sebe da vam daju silu i blagodat da se oduprete svakom iskušenju da sramotite Boga.” (“When you went down into the water and were baptized in the name of the Father, the Son, and the Holy Spirit, these three great powers of heaven pledged Themselves to give you power and grace to resist every temptation to dishonor God.”—19 Manuscript Releases, 235.)

Zapazimo njenu upotrebu izraza “trostruko ime”. To je ista ta ideja iz Mateja 28:19 gde nalazimo jedninu vezanu za tri ličnosti. Ne radi se o tri imena, nego o jednom “trostrukom” imenu.

15. Priče Solomonove 8:22-30

Postoje dva mesta gde Elena Vajt citira ovaj tekst a oni koji odbacuju Trojstvo koriste ove njene citate kao navodno definitivni dokaz da taj tekst dokazuje da Isus Hristos ima početak rođenjem. Pogledaćemo oba citata i vidimo da li je to slučaj:

“Vladar svemira nije bio sam u svom delu dobročinstva. Imao je saveznika – saradnika, koji je znao da ceni Njegove namere, s kojim je mogao da podeli radost koju je

osećao donoseći sreću stvorenim bićima. “U početku beše Reč, i Reč beše u Boga i Bog beše Reč. Ona beše u početku u Boga.” (Jovan 1:1,2) Hristos, Reč, Jedinorodni, bio je jedno s večnim Ocem – jedno po prirodi, po karakteru, po namerama – jedino biće koje je moglo da pronikne u sve Božje savete i namere. “Ime će mu biti: Divni, Savetnik, Bog silni, Otac večni, Knez mirni.” (Isaija 9,7) “Kojemu su izlasci od početka, od večnih vremena.” (Mihej 5,2) Sin Božji je objavio o samome sebi: “Gospod me je imao u početku puta svojega, pre dela svojih, pre svakoga vremena... kada je postavljao temelje Zemlji, tada bejah kod njega hranjenica, bejah mu milina svaki dan, i veseljah se pred njime svagda. ” (Priče 8,22-30) Otac je delovao preko svoga Sina stvarajući sva nebeska bića. “Jer kroz Njega bi sazdano sve...” (“The Sovereign of the universe was not alone in His work of beneficence. He had an associate--a co-worker who could appreciate His purposes, and could share His joy in giving happiness to created beings. "In the beginning was the Word, and the Word was with God, and the Word was God. The same was in the beginning with God." John 1:1, 2. Christ, the Word, the only begotten of God, was one with the eternal Father--one in nature, in character, in purpose--the only being that could enter into all the counsels and purposes of God. "His name shall be called Wonderful, Counselor, The mighty God, The everlasting Father, The Prince of Peace." Isaiah 9:6. His "goings forth have been from of old, from everlasting." Micah 5:2. And the Son of God declares concerning Himself: "The Lord possessed Me in the beginning of His way, before His works of old. I was set up from everlasting. . . . When He appointed the foundations of the earth: then I was by Him, as one brought up with Him: and I was daily His delight, rejoicing always before Him." Proverbs 8:22-30. The Father wrought by His Son in the creation of all heavenly beings. "By Him were all things created, . . . ” PP 34.)

Sam ovaj citat Elene Vajt govori o Hristu kao o onome koji je od večnih vremena isto kao što i biblijski tekst to radi. Pažljivo čitanje ovog biblijskog teksta nam pokazuje da se nekoliko puta izjavljuje da je Hristos večan:

- **“Gospod me je imao u početku puta svojega”** – koliko god dugo je Otac postojao, toliko je i Sin postojao. “Početak“ se ne odnosi samo na Sina nego i na Oca što označava beskonačnost.

- **“pre svakoga vremena”** - Sin je bio sa Ocem pre svakog vremena.

- **“bejah mu milina svaki dan, i veseljah se pred njime svagda”** – Nije postojalo nikada vreme kada Sin nije bio u potpunij zajednici sa Ocem.

Ono što treba podvući je da citat iz Priča počinje sa glavnom postavkom radi koga ga Elen Vajt i citira: **“Gospod me je imao u početku puta svojega, pre dela svojih, pre svakoga vremena”**. Drugim rečima, radi se od samog početka Jahvea, pre svakog vremena, tu je bio i Isus Hristos. Mi znamo da Jahve nema početak i da je to samo ljudski jezik da se kaže da je Hristos bio oduvek sa Ocem, pre svakog vremena, od vremena večnih, od početka puta Jahvinog.

Pogledajmo drugi citat gde Elen Vajt citira ovaj biblijski tekst:

“Međutim, iako Božja Reč govori o Hristovoj ljudskoj prirodi dok je bio na zemlji, ona takođe odlučno govori u pogledu njegovog prepostojanja. Reč je postojala kao božansko biće, čak i kao večni Božji Sin, u zajednici i jedinstvu sa Ocem. On je od veka bio Posrednik zaveta, onaj u kome će biti blagosloveni svi narodi na zemlji i Jevreji i neznabošci, ako ga prihvate. “Riječ, bijaše u Boga, i Bog bijaše Riječ” (Jovan 1:1). Pre nego što su ljudi ili anđeli stvoreni, Reč je bila sa Bogom i bila je Bog. Svet je stvoren kroz Njega 'i bez njega ništa nije postalo što je postalo' (Jovan 1:3). Ako je Hristos sve stvorio, On je postojao pre svih stvari. Reči izgovorene u vezi s tim su toliko presudne da niko ne treba da ima sumnju. Hristos je u suštini i u najvišem smislu Bog. On je bio sa Bogom oduvek, Bog nad svima, blagosloven zauvek. Gospod Isus Hristos, božanstveni Sin Božji, postojao je oduvek, kao zasebna ličnost, a još uvek jedno sa Ocem. On je bio nenadmašiva slava neba. On je bio zapovednik nebeskim inteligentnim bićima i Njegovo pravo je bilo da ga anđeli obožavaju tako pravednog. To nije bilo oduzimanje od Boga. 'Gospod me je imao u početku puta svojega, pre dela svojih, pre svakoga vremena. Pre vekova postavljena sam, pre početka, pre postanja zemlje. Kad još ne baše bezdana, rodila sam se, kad još ne baše izvora obilatih vodom. Pre nego se gore osnovaše, pre humova ja sam se rodila; Još ne beše načinio zemlje ni polja ni početka prahu vasiljenskom; Kad je uređivao nebesa, ondje bejah; kad je razmeravao krug nad bezdanom' (Priče 8:22-27).” (“But while God's Word speaks of the humanity of Christ when upon this earth, it also speaks decidedly regarding His pre-existence. The Word existed as a divine being, even as the eternal Son of God, in union and oneness with His Father. From everlasting He was the Mediator of the covenant, the one in whom all nations of the earth, both Jews and Gentiles, if they accepted Him,

were to be blessed. "The Word was with God, and the Word was God" (John 1:1). Before men or angels were created, the Word was with God, and was God. The world was made by Him, "and without him was not any thing made that was made" (John 1:3). If Christ made all things, He existed before all things. The words spoken in regard to this are so decisive that no one need be left in doubt. Christ was God essentially, and in the highest sense. He was with God from all eternity, God over all, blessed forevermore. The Lord Jesus Christ, the divine Son of God, existed from eternity, a distinct person, yet one with the Father. He was the surpassing glory of heaven. He was the commander of the heavenly intelligences, and the adoring homage of the angels was received by Him as His right. This was no robbery of God. 'The Lord possessed me in the beginning of his way, He declares, before his works of old. I was set up from everlasting, from the beginning, or ever the earth was. When there were no depths, I was brought forth; when there were no fountains abounding with water. Before the mountains were settled, before the hills was I brought forth: while as yet he had not made the earth, nor the fields, nor the highest part of the dust of the world. When he prepared the heavens, I was there: when he set a compass upon the face of the depth.' (Proverbs 8:22-27)." - 1SM 247,248)

Moramo ovde zapaziti da Elen Vajt ovaj biblijski tekst citira kao dokaz da **“Gospod Isus Hristos, božanstveni Sin Božji, postojao je oduvek, kao zasebna ličnost”** pa ipak protivnici Trojstva i večnog Hristovog postojanja, citiraju ovaj tekst kao njihov najbolji dokaz da Hristos nije postojao od večnosti. Čudno, zar ne?

Važno je videti kada 22. stih kaže **“u početku puta svojega”** ne govore o početku Hrista kao što neki tvrde, nego se tu govori o samom početku i Očeve egzistencije, koje znači od večnosti. To je najbolje što ljudski jezik može da objasni da je Hristos bio od večnosti sa Ocem. Osim toga, ta fraza nas podseća na **Jovan 1:1-3 “U početku bješe riječ, i riječ bješe u Boga, i Bog bješe riječ. Ona bješe u početku u Boga. Sve je kroz nju postalo, i bez nje ništa nije postalo što je postalo”**, kao i **1. Jovanova 1:1 “Što bješe ispočetka... o riječi života:”**

Već smo rekli u vezi prethodnog citata da se u ovom tekstu više puta potvrđuje Hristova večnost. Evo još nekih elemenata ovog teksta iz Priča 8. glave, koji pokazuju da „Mudrost“ može da se izjednači sa Jahvom iz Starog Zaveta jer je ona neko ko: daje život i smrt (8:35,36 uporediti sa Priče 10:27), je izvor pravih vladara (8:15,16), koga treba da tražimo (8:17), koga

ljubimo i koji ljubi za uzvrat (8:17), koji daje bogatstvo (8:18-21) i ono što je najvažnije, Mudrost je neko ko je izvor otkrivenja (8:6-10,19,32,34). Nema sumnje da se ovde radi o božanskoj osobi sa svim karakteristikama koje ima Jahve u Starozavetnom otkrivenju.

Zanimljiv je i 30. stih koji u Daničićevom prevodu kaže da je mudrost bila „hranjenica“. Radi se o jevrejskoj reči „**amon**“ koja znači „**graditelj**“, ili „**glavni arhitekta**“. (Na primrer, Lujo Bakotić prevodi „**tad ja bijah kod njega na djelu**“; Jerusalimska Bibija kaže „**bila sam kraj njega, kao graditeljica**“; Tomislav Drotar prevodi ovaj stih ovako „**Ja bih glavni graditelj s njegove strane**“) Očito je dakle da je ovo božanska osoba, Isus Hristos, Tvorac svega što se vidi i ne vidi.

Međutim, bez obzira na sve što smo do sada rekli i što nam ovaj tekst nedvosmisleno govori o Hristu kao večnom biću u kome su svi božanski atributi, ovde želimo da pogledamo glavnu primedbu na ovaj tekst gde se govori o „**rođenju**“ Mudrosti (24,25. stih).

Jevrejska reč „**khul**“ ima više značenja, među ostalim „vrtlog“, „ples“, „grčiti se“, međutim kontekst je ipak takav da označava rođenje deteta. O čemu nam ovo govori i gde u Bibliji nalazimo ovakav jezik „rađanja“ u vezi Isusa Hrista osim u kontekstu njegovog rođenja od Marije?

Deo teksta o rođenju počinje u 23. stih gde se kaže u našem prevodu za Mudrost, da pre vekova „**postavljena sam**“, jeste zapravo ključ za razumevanje stiha od 23-25. Ova reč „**postavljena**“ je jevrejska reč „**nasak**“ što znači „**ustoličiti**“, „**inaugurisati**“, „**pomazati za kralja**“. Ako pokušamo da nađemo gde se još ova reč upotrebljava u Bibliji, jedino drugo mesto gde je nalazimo je baš u mesijanskom Psalmu 2:6,7 gde se upravo ta reč koristi za Hristovu inauguraciju kao cara. **Psalam 2:6** „**Ja sam pomazao („nasak”) cara svojega na Sionu, na svetoj gori svojoj.**“, i **Psa 2:7** **Kazaću naredbu Gospodnju; on reče meni: "ti si sin moj, ja te sad rodih.**

Iako drugi Psalam ima svoju lokalnu primernu na Davida, on se konačno odnosi na Mesiju u njegovoj inkarnaciji i stihovi 6. i 7. se odnose na Hristovo pomazanje kao cara nakon vaskrsenja i uznešenja. Ovo potvrđuje novozavetni tekst u **Dela 13:32** **I mi vam javljamo obećanje koje bi ocevima našima da je ovo Bog ispunio nama, djeci njihovoj, podignuvši Isusa; Kao što je napisano i u drugom psalmu: ti si moj sin, ja te danas rodih.**

Reč „**rođen**“ vidimo da je ovde tehnički izraz za ustoličenje kao cara. Prema tome, kada se u Pričama 8. glavi govori o pomazanju i rođenju Mudrosti, tj. Hrista, to se ne odnosi na njegovo literarno rođenje i početak, nego se odnosi na njegovo uspostavljanje službe Sina u planu spasenja u večnoj prošlosti kao i njegovom ustoličenju ka cara nakon vaskrsenja i uznesenja.

Priče 8:23-25 nam dakle govore o nečemu što se desilo pre vremena večnih gde je Isus Hristos bio “pomazan” za poseban zadatak. Mi vidimo da se u daljnjim stihovima od 26-29 govori o stvaranju. Ali, pre tog stvaranja, Isus Hristos je bio pomazan za izvesnu službu kao što nam tekst kaže.

Međutim, koji je to zadatak i služba na koji je Isus uspostavljen pre nego što je stvoren ovaj svet? Odgovor na to pitanje nalazimo u 30. i 31. stihu. Već smo analizirali reč „**amon**“ koju Daničić prevodi „hranjenica“ ali se radi o značenju „**glavni Graditelj**“. Nakon što je stvorio svet, Isus Hristos se „**veseli**“ jevrejski „**mesaheket**“ (30. stih) sa „**sinovima ljudskim**“ (31.stih). Ovde se prepoznaje posrednička služba Isusa Hrista. Sa jedne strane on je sa Jahveom, a sa druge strane je sa sinovima ljudskim. Kao onaj koji voli Jahvu i koji voli ljude, Hristos nas povezuje sa Bogom. Jedina veza između čoveka i Boga je Mudrost – Posrednik Isus Hristos.

Da li je biblijski moguće dokazati da se ovaj izbor drugog lica Božanstva za službu posrednika desio pre postanja sveta i da li nam ovaj tekst o tome govori? Uvek je važno imati više biblijskih svedočanstava za nešto što verujemo. Već smo videli da reč “rođen” prema Psalmu 2. i Delima 13. se odnosi na Hristovo ustoličenje kao cara nakon vaskrsenja i uznesenja. Šta je sa njegovim izborom kao Posrednika u dalekoj prošlosti, pre nego što je išta i bilo stvoreno?

Za shvatanje ovoga nam je jako značajan tekst iz 1. Petrove poslanice gde kaže: **“Znajući da se propadljivijem srebrom ili zlatom ne iskupiste iz sujetnoga svojeg življenja, koje ste vidjeli od otaca; Nego skupocjenom krvlju Hrista, kao bezazlena i prečista jagnjeta; Koji je određen još prije postanja svijeta” (1. Petrova 1:18-20)**. Hristos je određen kao Sin, Jagnje, Posrednik, još pre postanja sveta. To je upravo “rođenje” o kojem nam govori tekst u Priče 8:23-25.

Biblija na više načina potvrđuje ovaj izbor Hrista pre stvaranja sveta kao posrednika. Kada Biblija govori o „Anđelu Gospodnjem“ u Starom Zavetu jasno je da je on poslan od Jahvea da bude njegov predstavnik dok je u isto vreme i sam on Jahve (1. Mojsijeva 16:13; glava 18 i 19; 22:24; 48:16; 2. Mojsijeva 23:20,21; glava 32 i 33; Isus Navin glava 5 i 6). Isto tako Danilo spominje Mihajla koji je „**jedan od prvijeh knezova**“ (Danilo 10:13; 21; 12:1). U Novom zavetu ovo je potvrđeno time da Hristos dolazi sa glasom „arhandelovim“ (1. Solunjanima 4:15-17), kao i sa glasom Sina Božjega (Jovan 5:28,29). Reč „Mihajlo“ koje znači „**ko je kao Bog?**“ je zapravo Isus Hristos u svojoj ulozi zastupnika ljudi pred Bogom.

Sve u ovom tekstu ukazuje da je u Božjem savetu odlučeno pre stvaranja sveta da jedan član Božanstva delimično „isprazni“ sebe (Fibljanima 2. glava 7. stih „ponizi“, grčki „**kenosis**“ što znači „isprazniti“) da stupi dole sa svoga uzvišenog položaja jednakosti Bogu i postane Posrednik. Ovo „ispražnjivanje“ – “kenosis” će se nastaviti milenijumima kasnije prilikom uteloveljenja pa i još dalje do same smrti na krstu. To u ni u kojem slučaju nije neka podređenost Sina Ocu, nego dobrovoljno poniženje Sina i njegovo prihvatanje Posredničke službe koja će otkriti neizmernu Božju ljubav celom svemiru. Ovaj proces poniženja nije literarno “rađanje” nego momenat uspostavljanja plana spasenja u beskonačnoj prošlosti.

O ovome piše i Elen Vajt kada kaže da je plan spasenja napravljen pre postanja sveta, što znači da se Hristos već tada ponizio da bi postao Posrednik imajući u vidu greh u koji će pasti čovečanstvo:

“Svrha i plan blagodati postoje od sve večnosti. Pre postanka sveta je bilo odlučeno prema Božjem savetu da čovek treba biti stvoren, obdaren snagom da čini božansku volju. Ali pad čoveka sa svim njegovim posledicama nije bio sakriven od Svemogućega, a ipak ga nije odvratilo od izvršenja Njegove večne namere, jer će Gospod uspostaviti svoj presto u pravdi. Bog zna kraj od početka.... Prema tome, otkup nije bio nešto što je naknadno smišljeno... nego večna namera koja će biti izvršena za blagoslov ne samo za ovaj mali svet nego za dobro svih svetova koje je Bog stvorio...”

Uslovi ovog jedinstva između Boga i čoveka u velikom zavetu iskupljenja je bio dogovoren sa Hristom od večnih vremena... Pavle govori o Jevandelju i propovedanju o Isusu Hristu, kao nečemu što je “po otkrivenju tajne koja je bila sakrivena od postanja svijeta, a

sad se javila i obznanila kroz pisma proročka, po zapovijesti vječnoga Boga, za poslušanje vjere među svima neznabošcima. (Rimljanima 16:25,26.)” (“The purpose and plan of grace existed from all eternity. Before the foundation of the world it was according to the determinate counsel of God that man should be created, endowed with power to do the divine will. But the defection of man, with all its consequences, was not hidden from the Omnipotent, and yet it did not deter Him from carrying out His eternal purpose; for the Lord would establish His throne in righteousness. God knows the end from the beginning. . . Therefore redemption was not an afterthought . . . but an eternal purpose to be wrought out for the blessing not only of this atom of a world but for the good of all the worlds which God has created... The terms of this oneness between God and man in the great covenant of redemption were arranged with Christ from all eternity. . . . Paul speaks of the gospel, the preaching of Jesus Christ, as “the revelation of the mystery, which hath been kept in silence through times eternal, but now is manifested, and by the Scriptures of the prophets, according to the commandment of the eternal God, is made known unto all the nations unto obedience of faith” Romans 16:25, 26, R.V. AG 129))

Naglasak u ovom citatu je da je Hristos bio posrednik od veka imajući u obzir Božje predznanje o čovekovom budućem padu i potrebi za Posrednikom. Sam citat iz Izabраниh svedočanstva pre nego što Elen Vajt citira Priče 8. glavu govori o Hristu: “On je od veka bio Posrednik zaveta” (“From everlasting He was the Mediator of the covenant.” 1SM 247) Tekst iz Priče 8:23-25 nam upravo govori o uspostavljanju Hrista kao Posrednika.

Gledajući u ovaj tekst iz Priča 8. glave, koji je jedan od najvećih primedaba na verovanje u Trojstvo i potpunu jednakost Hrista sa Ocem, te navodno Hristovo literarno rođenje od Oca, možemo slobodno reći da ovaj biblijski tekst uopšte ne govori o nekom Hristovom početku kao odvojenog bića od Oca. On govori o Hristovom večnom postojanju sa Ocem, kao i o postavljanju Hrista kao jedinog Posrednika koji će spasiti čovečanstvo, te Tvorcu svega što vidimo. U tom smislu Hristos jeste „rođen“ pre postanja sveta. Ovo je sasvim u skladu sa drugim tekstovima iz Bibije i Duha proroštva i potpuno se uklapa u koncept božanstva i plana spasenja onako kako veruje adventistička crkva.

16. 1. Korinćanima 8:6 navodno jasno pokazuje da je Otac jedini pravi Bog.

Ovde opet dolazimo do izvesnih nelogičnosti kod onih koji ne veruju u Trojstvo. Sa jedne strane, oni otvoreno prihvataju da je Isus Bog, da je jednak Ocu, ali će svaki stih koji naizgled imalo govori o Bogu Ocu kao pravom i jedinom Bogu, koristi da pobiju ono što su pre toga rekli u vezi toga da je Isus Bog. Dobije se utisak da postoji više nivoa božanstva u onome što je Otac i onome što je Sin.

Ovaj stih se često navodi u diskusijama i u spisima onih koji se protive verovanju u Trojstvo kao najbolji dokaz njihovog verovanja. Međutim da li taj stih pobija sva mesta u Bibliji gde sam Isus izjavljuje da je Bog i Jahve ili gde apostoli izjavljuju njegovo Božanstvo? Teško da bi Biblija bila kontradiktorna sama sebi. Zabuna dolazi iz razloga što se vrlo često zanemaruje kontekst ovog sitha, kao i da ga je potrebno uskladiti sa svime što Biblija piše o Hristovom božanstvu i božanstvu Svetoga Duha. Pa tako, pogledajmo ovaj tekst u širem kontekstu:

1. Korinćanima 8:4 **A za jelo idolskijeh žrtava, znamo da idol nije ništa na svijetu, i da nema drugoga Boga osim jedinoga.**

1. Korinćanima 8:5 **Jer ako i ima koji se bogovi zovu, ili na nebu ili na zemlji, kao što ima mnogo bogova i mnogo gospoda:**

1. Korinćanima 8:6 **Ali mi imamo samo jednoga Boga oca, od kojega je sve, i mi u njemu, i jednoga Gospoda Isusa Hrista, kroz kojega je sve, i mi kroza nj.**

1. Korinćanima 8:7 **Ali nema svatko razuma; jer neki koji još i sad misle da su idoli nešto, kao idolske žrtve jedu, i savjest njihova, slaba budući, pogani se.**

Već i površan pogled na ovaj tekst nam pokazuje da se on smešta u kontekstu opisa paganskih verovanja u razne bogove. Oni imaju mnogo gospoda i bogova, ali mi hrišćani znamo da nema drugog Boga osim Jedinoga (**4. stih**). Sve ono što sledi nakon toga kao izraz hrišćanskog verovanja mora da zadovolji taj osnovni biblijski princip da ima samo **jedan Bog**.

Ako znamo da je u 6. stihu reč „Gospod“, grčki „Kurios“ prevod jevrejskog „Adonai“ ili „Jahve“, što je definitivno Bog, i da je reč „Bog“ grčki „Teos“ prevod jevrejskog „Elohim“, što je isto tako definitivno Bog. Onda se postavlja problematika da li mi to ipak imamo dva Boga?

U stvari, ovaj tekst više pravi problema protivnicima Trojstva, nego što služi kao neki dokaz protiv toga. Ako 4. stih tako jasno kaže da nema drugog Boga osim jednoga, i ako oni tumače 6. stih kao neprikosnoveni dokaz da je samo Otac Bog, kako onda zdravom logikom mogu da kažu “Isus jeste Bog”? Samim time, oni su sebe svrstali u politeiste protiv kojih ovaj tekst i govori, jer imaju dva Boga.

Sa druge strane, ovaj tekst se savršeno uklapa o verovanje u Jednog Boga, onako kako adventistička crkva veruje. Tu se baš izražava ta istina o Jednom Bogu gde nalazimo više osoba koje su još uvek jedno (u ovom slučaju Gospod Isus Hristos i Bog Otac, u drugim tekstovima i Duh Sveti), a sve to nasuprot paganskom politeizmu opisanom u 4. i 5. stihu koji imaju više bogova i gospoda. Mi na osnovu 4. stiha i izjave „**da nema drugoga Boga osim jedinoga**“, znamo da Gospod i Bog u 6. stihu nisu dva Boga nego Jedan Bog, Otac i Sin. Ako je Pavle kao suprotnost mnogim bogovima hteo da spomene samo jednoga, pravoga, zašto bi u tom kontekstu pominjao Hrista ako je to neki drugi Bog?

Ako tome dodamo još i druge stihove o Isus Hristu koji ga jasno pokazuju kao jedinog i istinitoga Boga, onda znamo zasigurno da ovaj tekst iz 1. Korinćanima 8. glave ne služi kao dokaz kako se Hristos i Otac trebaju ovde razumeti kao dva Boga, nego kao samo jedan, kako nam 4. stih to i definiše.

Evo još nekih stihova koji pokazuju da je Isus potpuno Bog u najvišem smislu te reči:

Kološanima 2:9 Jer u njemu živi svaka punina Božanstva tjelesno

Fillipljanima 2:6 Koji, ako je i bio u obličju Božijemu,

Rimljanima 9:5 ... Hristos... koji je nad svima Bog blagosloven vavijek. Amin

Titu 2:13 Čekajući blažena nada i javljanja slave velikoga Boga i spasa našega Isusa Hrista,

2. Petrova 1:1 Od Simona Petra, sluge i apostola Isusa Hrista, onima što su primili s nama jednu časnu vjeru u pravdi **Boga našega i spasa Isusa Hrista**.

1. Timotiju 3:16 I, kao što je priznato, velika je tajna pobožnosti: **Bog se javi u tijelu**, opravda se u Duhu.

1. Jovanova 5:20 A znamo da sin Božij dođe, i dao nam je razum da poznamo Boga istinoga, i da budemo u istinome sinu njegovom Isusu Hristu. **Ovo je istini Bog** i život vječni.

Jevrejima 1:8 A sinu: **prijestol je tvoj, Bože, va vijek vijeka**; palica je pravde palica carstva tvoga.

Isaija 9:6 Jer nam se rodi dijete, sin nam se dade, kojemu je vlast na ramenu, i ime će mu biti: divni, savjetnik, **Bog silni**, otac vječni, knez mirni.

Otkrivenje 22:12,13 I evo ću doći skoro, i plata moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovijem. **Ja sam alfa i omega, početak i svršetak, prvi i posljednji**.

Da li onda izjava koju nalazimo u 1. Korinćanima 8:6 “**Ali mi imamo samo jednoga Boga oca, od kojega je sve**” umanjuje Hristovo Božanstvo i da sve ne dolazi od Hrista? Svakako ne, jer jedinstvo Hrista i Oca je takvo da Isus može da kaže “**Sve što ima otac moje je**” (Jovan 16:15) i kao što je dalje rekao “**I moje sve je tvoje, i tvoje moje**” (Jovan 17:10).

Važno je zapaziti i gramatiku u tekstu iz Tita 2:13, “**velikoga Boga i spasa našega Isusa Hrista**.” Gramatička analiza ovog sklopa u rečenici, zbog određenog člana koji se nalazi ispred reči “Bog” a nedostatka člana ispred reči “spasitelj” pokazuje u grčkoj gramatici, prema takozvanom “Šarpovom pravilu” (Granville Sharp’s Rule), da se radi o istoj osobi, Isusu Hristu. Isti gramatički sklop je i u 2. Petrova 1:1, “**Boga našega i spasa Isusa Hrista**.”

Jedan drugi tekst koga ovde treba pomenuti je u Otkrivenju 1. glavi gde se u stihovima od 12-17. Isus javlja u viziji Jovanu. Zanimljiv je 17. stih: “**I kad ga vidjeh, padoh k nogama njegovijem kao mrtav, i metnu desnicu svoju na me govoreći mi: ne boj se, ja sam prvi i posljednji**,” (Otrivenje 1:17). Izraz “**ja sam prvi i posljednji**” je izraz koji Bog koristi za sebe da pokaže da osim Njega nema drugoga. Ovaj tekst u Otkrivenju je referenca na ono što

nalazimo kod proroka Isaije: **“Ovako govori Gospod car Izrailjev i izbavitelj njegov, Gospod nad vojskama: ja sam prvi i ja sam posljednji, i osim mene nema Boga”** (Isaija 44:6). Onaj ko daje ovakvu izjavu zapravo kaže da je on jedini Bog. Da li Isus ovde daje izjavu da je on jedini Bog? Svakako! Ne postoje više pravih Bogova osim jednoga.

Ovo je dodatno potvrđeno i Isusovom upotrebom za sebe naziva **“Alfa i Omega”**. **“I evo ću doći skoro, i plata moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovijem. Ja sam alfa i omega, početak i svršetak, prvi i posljednji”** (Otkrivenje 22:12,13). Kao i naziv “Prvi i Posljednji” tako i naziv “Alfa i Omega” označava Božju sveobuhvatnost, večnost i cijenicu da je samo jedan Bog i osim njega nema drugoga.

Treba zapaziti da se u Otkrivenju ove titule isto koriste i za Oca, što nam dodatno ukazuje da i Otac i Sin tvrde da su jednako večni i jedini Bog. Jedan od očitih razloga zašto sada na kraju Isus sebi daje ove titule je i ono što primećujemo u Otkrivenju 22:1 gde se za Božji tron sada kaže **“prijesto Božiji i Jagnjetov”**. Nije više Isus samo Jagnje pred prestolom Božjim (5. glava), nego sada kada je konačno pobjeda nad grehom izvojevana, i red i sklad se vratio u svemiru, Hristos se vraća na uzvišen položaj jednakosti sa Bogom na Božjem i Jagnjetovom prestolu.

17. Efescima 4:6 navodno jasno pokazuje da je jedino Otac Bog nad svima

Kao i u slučaju sa 1. Korinćanima 8:6, i ovde vidimo jedan pokušaj da se tekstom kaže nešto što tekst ne kaže. Šta više, kontekst ovog teksta nam govori što mi verujemo o jedinstvu Boga u tri osobe – Oca, Sina i Svetoga Duha. Prvo da vidimo šta ceo kontekst datog stiha kaže:

Efescima 4:4 Jedno tijelo, jedan duh, kao što ste i pozvani u jednom nadu zvanja svojega.

Efescima 4:5 Jedan Gospod, jedna vjera, jedno krštenje,

Efescima 4:6 Jedan Bog i otac sviiju, koji je nad svima, i kroza sve, i u svima nama.

Ovde je vrlo lako pokazati pogrešnu logiku onih koji ne veruju u Trojstvo. Uzmimo da se prihvati izjava da je na osnovu 6. stiha Otac Jedini ili Jedan Bog i da se to postavi kao realnost.

Da li mi, kao oni koji verujemo u Trojstvo imamo problema sa time? Svakako ne! Naše verovanje i jeste da je Otac jedini pravi Bog. Mi na osnovu svih drugih biblijskih tekstova to isto verujemo i za Sina i za Svetoga Duha.

Ono sa čime protivnici Trojstva imaju problema je da ako daju takvu izjavu, šta onda da urade sa prethodna dva stiha a naročito sa 5. stihom i Isusom Hristom. Ako oni uzimaju tu postavku da je samo Otac Jedini ili Jedan pravi Bog, kako onda pomiriti njihovu izjavu da je je Isus Bog? Ako neko želi da bude protiv nauke o Trojstvu, onda bi za njih logično bilo na osnovu ovog teksta ustvrde da Isus nije Bog, da bi se donekle ostalo logičan ili da ne bi bili politeisti. U svakom slučaju, zasigurno neće ostati biblijski ispravni zato što Biblija uči i za Hrista da je i On Bog iznad svih: “ **... Hristos... koji je nad svima Bog**” (Rimljanima 9:5). Kako neko i može govoriti o Bogu koji nije jedini ili jedan i koji nije iznad svih? Samo paganska mitologija poznaje bogove koji se razlikuju po rangu.

Klasični protivnici Trojstva bi rekli Isus nije Bog ili kao što Jehovini svedoci kažu da je Hristos bog sa malim „b“. Na taj način, iako nisu biblijski tačni, ipak su ostali logični i dosledni ideji unitarizma i tome da ima jedan Bog. Ali ono sa čime se ovde susrećemo je sasvim drugačije. Neki od adventista koji ne veruju u Trojstvo kažu „Isus je Bog“, ali onda kada se susretnu sa ovakvim stihovima kao što je Efescima 4:6, moraju da poriču to što tvrde izjavljujući da je ipak samo Otac pravi i jedini Bog. Hristos više nije Bog u apsolutnom smislu te reči nego je samo Otac apsolutni Bog. Odjednom je Hristos postao manji nego apsolutni Bog, znači u neku ruku ograničen. A ako je Hristos ograničen, kako onda da govorimo o Njegovoj slobodnoj žrtvi za nas. U kojem je onda smislu on ograničen za njih. Prvo što ima početak, a drugo što je podložan Ocu. A ako je Hristos podložan Ocu onda nije nezavistan od Oca. A ako nije nezavistan, onda ni žrtva koju je dao nije bila Njegova nezavisna odluka i prema tome nije dobrovoljna niti savršena, jer je samo deo Njegove poslušnosti. Kako se to onda uklapa sa biblijskim izveštajem „**Nego je ponizio sam sebe uzevši obličje sluge**“ (Filipljanima 2:7)?

Isto tako Elen Vajt kaže da je ta Hristova nezavisnost razlog zašto je On kao Bog mogao da umre za naše grehe i da bude zamenik dok druga zavisna bića to nisu mogla:

"On [Hristos] je bio jednak Bogu, beskrajn i svemoguć. On je bio iznad svih nesavršenih zahteva. On sam je bio zakon u karakteru. O najvišim anđelima se ne bi moglo

reći da nikada nisu nosili jaram. Svi anđeli nose jaram zavisnosti, jaram pokornosti... Nijedan od anđela ne može da postane zamenik za ljudski rod, jer imaju život od Boga i oni ga ne bi mogli predati. O samom Hristu ljudska familija zavisi za svoju egzistenciju. On je večan, samopostojeći Sin, na kome nije bilo jarma... On je mogao da kaže ono što najveći anđeo nije mogao da kaže - 'Imam vlast nad svojim životom. Vlast imam položiti ga i vlast imam uzeti ga opet.' ("He [Christ] was equal with God, infinite and omnipotent. He was above all finite requirements. He was Himself the law in character. Of the highest angels it could not be said that they had never borne a yoke. The angels all bear the yoke of dependence, the yoke of obedience . . . Not one of the angels could become a substitute and surety for the human race, for their life is God's; they could not surrender it. On Christ alone the human family depended for their existence. He is the eternal, self-existent Son, on whom no yoke had come . . . He could say that which not the highest angel could say—"I have power over My own life. I have power to lay it down, and I have power to take it again." 12 Manuscript Releases, 395. Manuscript 101, 1897)

Šta onda zapravo kaže tekst u Efescima 4:6? Pogledajmo kontekst:

Efe 4:1 **Molim vas dakle ja sužanj u Gospodu, da se vladate kao što prilikuje vašemu zvanju u koje ste pozvani,**

Efe 4:2 **Sa svakom poniznošću i krotošću, s trpljenjem, trpeći jedan drugoga u ljubavi,**

Efe 4:3 **Starajući se držati jedinstvo Duha u svezi mira;**

Efe 4:4 **Jedno tijelo, jedan duh, kao što ste i pozvani u jednom nadu zvanja svojega.**

Efe 4:5 **Jedan Gospod, jedna vjera, jedno krštenje,**

Efe 4:6 **Jedan Bog i otac sviju, koji je nad svima, i kroza sve, i u svima nama.**

Šta ovde vidimo? Ovde se vidi ne samo jedinstvo u delovanju Božanskih ličnosti nego i unutarnje jedinstvo. Prva četiri stiha govore o jedinstvu vernika. Znači kao što su vernici sjedinjeni u jednoj veri i u jednom zvanju, tako sada u 5. i 6. stihu se govori o jedinstvu unutar Božanskih osoba. Nemoguće je da Pavle govori o jedinstvu i jednakosti vernika, a da onda

govori o nejednakosti među Božanskim ličnostima uzdižući jednu iznad druge! Ako su ljudi u Hristovom telu tako jedinstveni kao što pokazuje ovaj tekst, onda je on odraz jedinstva koje vlada u Božanstvu. To jedinstvo se ostvaruje u Duhu, a u Duhu je isto što u Hristu, a u Hristu je isto što u Ocu. “Jedan”, “jedan”, “jedan”, “jedan”, jedan je reč koja se sve vreme pominje u ovom tekstu da bi upravo naglasila to jedinstvo. Ako Gospod nije Jedan sa Ocem, kako onda da on bude Jedan Gospod. Onda bi bilo dva Gospoda, a ne Jedan. A ako bi imali dva Gospoda, onda je to politeizam, a to je upravo logika koju imaju oni koji ne prihvataju Trojstvo, pokazujući da je Hristos neki drugi, Bog, koji zapravo i nije u potpunosti Bog kao Otac.

Isto tako u 6. stihu, ako imamo jednog Boga, onda i Isus mora biti taj Jedan Bog, a ne samo Otac jer sama izjava „jedan Bog“ ne dozvoljava dva Boga što bi bio politeizam. Dakle, i Otac i Isus Hristos su taj Jedan Bog ako želimo da ostanemo biblijski korektni i monoteisti. To važi i za Duha Svetoga. U suprotnom, nismo niti logični, niti monoteisti ako pravimo razliku između Hristovog i Očevog božanstva, te božanstva Duha Svetoga.

Ovaj način objašnjavanja jedinstva vernika kroz jedinstvo u Božanstvu se isto vidi u Filibljanima 2:1-7. Najpre Pavle upućuje vernike da budu jedno u mislima i ljubavi i da jedan drugoga čine većim od sebe. Kao primer toga on uzima jedinstvo u Božanstvu i Hristovo samoponiženje. Očito je da i u Filibljanima kao u Efescima, Pavle ne bi govorio o nejednakosti Oca i Sina sve pokušavajući da ubedi vernike da trebaju da imaju jedinstvo kroz primer Božanskog jedinstva i požrtvovanja.

18. Primedba na shvatanje umiranje samo Hristove ljudske prirode. Da li je Isus stvarno umro?

U jednoj skorašnjoj diskusiji o ovoj temi sa bratom koji se protivi nauci o Trojstvu, rečeno mi je da je adventističko službeno verovanje da Hristos nije stvarno umro na krstu nego je nastavio da živi nakon raspeća. Čak je sagovornik pokušavao da me ubedi da ni ja ne verujem u doslovnu Hristovu smrt!? Navodno, prema njemu, to je posledica zato što verujemo u Trojstvo. Ako je Hristos zaista umro, navodno, to znači i prestanak postojanja Trojstva. Prema tome,

neminovno je da oni koji veruju u Trojstvo ne mogu verovati da je Isus Hristos doslovno umro. Ovde je tačan citat onoga što piše na jednom od njihovih veb sajta:

„Naime, postoje mnogi u našoj crkvi koji će na ovo pitanje odgovoriti rečima „božanstvo nije moglo da umre“. Možda će vas ovakav odgovor zbuniti, ali, moramo da istaknemo da je ovo odgovor koji daju oni Adventisti koji su teološki obrazovani i koji čvrsto veruju u Trojstvo, odnosno u doktrinu o trojedinom Bogu.

Šta više, čak i vi, ako verujete u tu doktrinu, morate da prihvatite taj odgovor i da verujete da „Isus nije doslovno i potpuno umro, ali jednako dobro kao i da jeste“. <http://www.istinaotrojstvu.com/da-li-je-isus-doslovno-i-potpuno-umro>

Pre nego što odgovorim na ovu primedbu, želja mi je da naglasim koliko smo mi ljudi ograničeni kada govorimo o misteriji utelovljenja i otkupa, i da shvatimo da nam je znanje više nego ograničeno u onome što nema biblijske objave i objavu kroz Duha proroštva. Nikada ne smemo dozvoliti našoj ljudskoj oholosti da pokušava da objasni ono što se ne može objasniti kao da može, jer je to ponižavanje Boga. Uvek se molimo Bogu da nam da razuma da razumemo što nam je otkrio, i da nam da vere da prihvatimo ono što ne razumemo.

Prvo da kažemo da adventisti imaju 28 verovanja, što je svima poznato, i da ne postoji nikakvo službeno adventističko verovanje koje kaže da Isus nije doslovno umro, te da ja, ili vi, ili bilo ko, prema ovom gornjem citatu moramo da prihvatimo i da verujemo da Isus nije doslovno i potpuno umro.

Drugo, izjava vere je baš to „izjava vere“, ali ne znači da sve ono što je izraženo u veri može da se objasni na takav način da nam je svima sve do tančina jasno. S obzirom da ovde govorimo o stvarima koje se kreću između misterije i otkrivenoga, uvek je za očekivati da će biti trenutaka kada kažemo, “verujem, ali ne mogu da objasnim kako je to moguće”. Ovo je pošten način pristupa da priznamo svoju malenkost u određenim stvarima i dozvolimo da vera ostane baš to - vera.

Uzeo bih jedan praktičan primer da objasnim da čovek može da veruje bez mogućnosti da objasni. Pretpostavimo da ja jednom ateisti govorim o Hristovom utelovljenju. Pretpostavimo da mu kažem „Ja verujem da je Bog postao čovek ali da pri tome nije prestao da bude Bog. Hristos

je 100% čovek i 100% Bog. Njegova božanska priroda je bila zaogrnutu ljudskom prirodom“. Ovo je izjava moje vere. Ali, ako me sada ateista pita da objasnim kako to da nešto može da bude 100% jedno i 100% nešto suprotno i ako ja na to kažem da ne mogu da objasnim, da li to znači da ja to ne verujem? Ne! To samo znači da sam ja nedovoljno mudar da objasnim nešto što verujem, ali me to ne čini nevernikom. Priznanje moje slabosti da nešto ne mogu da objasnim me ne čini nevernikom. Naprotiv, ona pokazuje da sam vernik jer biblijsku istinu prihvatam verom.

Imajući ovo na umu, možemo slobodno reći da to što mi ne možemo u detalje da objasnimo Hristvu smrt, kako neko ko je 100% Bog može da umre na krstu, ne znači ni u kojem slučaju da mi ne verujemo da je Hristos potpuno umro na krstu, smrću kojom smo mi trebali večno da umremo i da je time platio našu kaznu. Ovakve optužbe se graniče se zdravim razumom i posledica su neverovatne želje da se dokaže nešto što je sasvim suprotno onome što adventisti veruju.

Koji su argumenti koji su navedeni za ovo navodno neverovanje da je Isus doslovno umro? Citat koji se koristi kao dokaz za to je od adventističkog teologa i profesora dr Videna (Whidden) a koji glasi:

„ iako božanska priroda nije doslovno umrla, jednako je dobro kao i da jeste umrla“ (Journal of the Adventist Theological Society, 17/1 (Spring 2006): 98–124. „God Is Love—Trinitarian Love!“, Woodrow W. Whidden II. Ceo članak koga preproučujemo se može naći ovde http://www.atsjats.org/publication_file.php?pub_id=239).

Prvo da kažem da ovo nije nikakvo službeno adventističko učenje nego pokušaj jednog teologa da objasni šta se desilo prilikom Hristove smrti. Da ne zaboravimo što sam gore rekao. Jedno je naše verovanje, a drugo je koliko smo sposobni da ga definišemo naročito tamo gde se otkrivenje graniči sa onim što nije otkriveno i što je tajna za nas, ili jednostavno nešto što ne možemo da objasnimo.

Drugo, ovo je samo jedna rečenica iz čitavog teksta, ali i ovako kako je citirano, to je jednostavna referenca na ono što je Elen Vajt napisala, a što je u skladu sa Biblijom da Bog ne može umreti. U delu gde su citati Elene Vajt o Hristovom božanstvu se nalaze celi citati, a ovde ćemo navesti nekoliko rečenice iz tih njenih citata, koji govore o tome:

“Ljudska priroda je umrla: božanska priroda nije umrla” (“Humanity died: divinity did not die”, 5BC 1113). **“Božanstvo nije umrlo. Ljudska priroda je umrla”** (“Deity did not die. Humanity died”). **“Kada je Hristos bio razapet, njegova ljudska priroda je umrla. Božanstvo nije palo i umrlo; to bi bilo nemoguće.”** (“When Christ was crucified, it was His human nature that died. Deity did not sink and die; that would have been impossible” LHU 76)

Zapazimo šta je dr. Viden rekao: **„iako božanska priroda nije doslovno umrla...“**. To je isto što i Elen Vajt kaže **„božanska priroda nije umrla“**. Ovo su skoro identične izjave! Radi se dakle striktno o intepretaciji šta se desilo sa Hristovom božanskom prirodom i sa Božanstvom, a ne neka potvrda da Hristos nije stvarno umro i da je navodno nastavio da živi.

Zašto je ovde uopšte važno diskutovati o ovome i ići u te detalje? Jednostavno zato što je to pitanje koje postavlja svaki razuman čovek. U mnogim proučavanjima sa onima koji ne veruju da je Isus bio Bog nego samo čovek, ili neko stvoreno biće, pitanje se uvek postavlja kako je Bog mogao da umre na krstu. Ako je neko Bog, onda sama definicija Boga ukazuje na to da Bog ne može da umre. To je vrlo logično pitanje koje ne postavljaju samo nevernici nago i mi vernici, i na koje treba dati biblijski odgovor. U širem kontekstu članak odakle je izvađen citat dr. Videna, baš o tome govori i postavlja to pitanje:

„Jedino Bog može da se žrtvuje. Ipak, dublje pitanje koje se stalno postavlja je zašto da je jedino član Božanstva (Isus je bio odabran) mogao da ponudi potpunu delotvornu i spasonosnu žrtvu za greh. Ovde moramo da se krećemo sa najvećom pažnjom i jasnoćom. Moramo da se podsetimo da smo na granici teške istine obavijenom najdubljom od svih misterija. Pre svega, moramo da priznamo da u bukvalnom smislu, jeste prirodno da je pravo božanstvo besmrtno i ne može da doživi smrt. Ta jednostavna biblijska istina (1. Timotiju 6:14-16) koja objašnjava jedan od razloga potrebe za utelovljenjem (Jevrejima 2:9, 14-18). Jedino zavisna ljudska priroda je mogla da bude podložna smrti. I u iskustvu utelovljenja, Isus je uzeo ljusku prirodu i umro. Ali, još jednom postavljamo pitanje? Zašto je bilo to da je samo onaj ko potpuno ima božansku prirodu bio u mogućnosti da ponudi žrtvu smrti pomirenja? Zašto bi to bilo istina ako Hristos u svom božanstvu nije mogao umreti? (Ibid.)

Više je nego očigledno da dr. Viden postavlja pitanja koje i vernici i nevernici postavljaju. Biblija jasno kaže da Božanstvo ne može da umre. Kako onda objasniti Hristovu smrt. Odgovor na to pitanje je Hristovo utelovljenje. Da je Bog mogao da umre umesto čoveka u svojoj Božanskoj prorodi, on ne bi trebao ni da se utelovljava. Ali, Božanstvo ne može da umre. To je osnovna biblijska istina. Otuda potreba za utelovljenjem i poniženjem Isusa Hrista na nivo sluge. Utelovljenje je bilo potrebno da bi Isus Hristos umro u svojoj ljudskoj prorodi, a ne u božanskoj prorodi kojoj je nemoguće umreti.

Pogledajmo još jednom šta Dr. Viden kaže za božansku prirodu. On kaže da „**iako božanska priroda nije doslovno umrla, jednako je dobro kao i da jeste umrla.**“ Znači za ono što i Elen Vajt kaže da božanska priroda nije umrla i on to isto kaže, s time što on dodaje da je to isto tako dobro kao i da jeste. Nakon toga dr. Viden objašnjava kako to da je to isto tako dobro kao da je i sama božanska priroda umrla i za to daje tri objašnjenja:

„1) Sama zajednica božanske prirode sa ljudskom prirodom u Hristovoj utelovljenoj prorodi sugerise da iako božanska priroda nije doslovno umrla, jednako dobro kao i da jeste umrla u sledećem smislu:

Hristovo božanstvo, zajedno sa Njegovom ljudskom prirodom, samopožrtvovano je pristalo na smrt u svakom koraku na putu ka krstu. I tako čineći, sama priroda Hristove ljudske smrti je bila uložena sa beskrajnom vrednošću večne ljubavi...

(2) Samo ljubav koja je bila u članu Božanstva je bila sposobna efektivno da sudi grehu ...

3) Božji zakon praktično definiše, u jasnim zapovestima, način na koji će bića ispunjena Božjom ljubavlju, misliti i delovati. ...“ (Ibid.)

Uporedimo ovde ono što dr. Viden kaže, „**iako božanska priroda nije doslovno umrla, jednako je dobro kao i da jeste umrla,**” sa onim što Elen Vajt kaže, „**Kada je Hristos bio razapet, njegova ljudska priroda je umrla. Božanstvo nije palo i umrlo; to bi bilo nemoguće.**” (“**When Christ was crucified, it was His human nature that died. Deity did not sink and die; that would have been impossible.**” (Letter 280, 1904. 5BC 1113) “**Božanstvo nije palo pod očajničkim mučenjem na Golgoti, ali ipak, to je istina da “Bogu tako omilje**

svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni.” (“The Deity did not sink under agonizing torture of Calvary, yet it is nonetheless true that 'God so loved the world, that He gave His only-begotten Son, that whosoever believes in Him should not perish, but have everlasting life.'”- Ellen G. White, Manuscript 140, 1903.)

Očito je dakle da dr. Viden govori na koji način se žrtvovala božanska priroda koja iako nije umrla još uvek se žrtvovala isto tako kao i da je umrla, isto kao što to i Elen Vajt kaže. Nema ni reči da on tvdi da Hristos nije umro. Ono što on piše je jednostavno objašnjenje žrtve Božanstva i božanske prirode iako ni Božanstvo niti božanska priroda nisu umrli, jer je to nemoguće. Svako od nas se pita, kakva je to žrtva ako Božanstvo i božanska priroda nije umrla?

Hristova božanska priroda („divinity“ or „divine nature“) nije neka druga svesna ličnost nezavisno od ličnosti Isusa Hrista sa ljudskom prirodom. Hristos kao Bog i čovek na zemlji je imao dve prirode, božansku i ljudsku ali je još uvek bio samo jedna ličnost. Prema tome, Hristovo božanstvo donosi isto tako odluku kao i Hristova ljudska priroda, da li da umre ili ne. Ta odluka je odluka jedne ličnosti, ličnosti sa dve prirode.

Mi znamo da se Božanstvo Hrista isto tako žrtvovalo jer je Isus Hristos bio svestan svoga božanstva u Getsimaniji, i kao Bog mogao je da odluči da ne ide na krst. Borba u Getsimaniji na putu za krst je bila stvarna borba Hrista kao Boga i čoveka. On je imao izbor, ili laki izlazak sa puta smrti, ili da popije čašu do kraja. Kada je Petar izvadio nož da brani Isusa, Isus je rekao „**Ali misliš ti da ja ne mogu sad umoliti oca svojega da mi pošalje više od dvanaest legiona anđela?**“ (Mat 26:53) Ali Bog i čovek Isus Hristos, jedna ličnost sa dve prirode, je odlučio da položi svoj život za nas. Ta odluka je bila odluka Hrista koji je bio 100% Bog i 100% čovek i koji je bio svestan toga. Na taj način, iako božanstvo ne može da umre (kao što i Elen Vajt kaže), Božanstvo se žrtvovalo neprocenjivom žrtvom samim time da je Isus Hristos bio u isto vreme i Stvoritelj i Otkupitelj i što je u tom svojstvu odlučio da umre. Na taj način, iako božanstvo ne može da umre, žrtva božanstva je ista kao da je i umrlo.

Naglasimo da Elen Vajt u vezi Hristove smrti koristi dva izraza „**deity**“ i „**divinity**“ koje prevodimo sa „**božanstvo**“ i „**božanska priroda**.“ I za jedno i za drugo vidimo da ona kaže da

prilikom Isusove smrti nije umrlo ni božanstvo, a ni božanska priroda. Umrlo je ljudska priroda jer božanstvo i božanska priroda ne mogu da umru.

Ovo je velika istina koja je obavijena misterijom i tu treba biti vrlo obazriv i jasan koliko god je moguće. Mi verujemo da je žrtva morala da bude sam Bog. Elen Vajt piše o potrebi da Hristos bude žrtva za greh:

“Božanski Sin Božji je bio jedina žrtva dovoljne vrednosti da potpuno zadovolji zahteve Božjeg savršenog zakona. Anđeli su bili bezgrešni, ali od manje vrednosti od Božjeg zakona... Njegov [Hristov] život je dovoljne vrednosti da spase čoveka od svog palog stanja.” (“The divine Son of God was the only sacrifice of sufficient value to fully satisfy the claims of God’s perfect law. The angels were sinless, but of less value than the law of God . . . His [Christ’s] life was of sufficient value to rescue man from his fallen condition.” The Spirit of Prophecy, 4 vols. 2:9, 10.4. Review and Herald, 1969).

“Hristos je jednak sa Bogom, beskonačan i svemoćan. On je mogao da plati otkup za ljudsku slobodu... On je mogao da kaže ono što najviši anđeo nije mogao reći, - Ja imam vlast nad mojim sopstvenim životom, „vlast imam položiti ga i vlast imam uzeti ga opet.“ (“Christ is equal with God, infinite and omnipotent. He could pay the ransom for man’s freedom . . . He could say that which the highest angel could not say,—I have power over my own life, “power to lay it down, and . . . power to take it again.” The Youth’s Instructor, June 21, 1900, Review and Herald, 1986).

Isto tako ona piše šta se desilo prilikom utelovljenja, a na osnovu čega i možemo da razjasnimo smrt Isusa Hrista:

“Ali, iako Hristova božanska slava jeste bila zaklonjena za određeno vreme, time što je preuzeo ljudsku prirodu, ipak, On nije prestao da bude Bog kada je postao čovek. Ljudska priroda nije zamenila božansku, niti božanska ljudsku. Ovo je tajna pobožnosti. Dva izraza ljudski i božanski su bili u Hristu tesno i nerazdvojno jedan, a još uvek je imao posebnu individualnost. Iako se Hristos ponizio da postane čovek, Božanstvo je i dalje bilo Njegovo.” (“But although Christ’s divine glory was for a time veiled and eclipsed by His assuming humanity, yet He did not cease to be God when He became man. The human did not take the place of the divine, nor the divine of the human. This is the mystery of

godliness. The two expressions ‘human’ and ‘divine’ were, in Christ, closely and inseparably one, and yet He had a distinct individuality. Though Christ humbled Himself to become man, the Godhead was still His own.”—5 Bible Commentary, 1129 (Signs, May 10, 1899).

“Hristos nije zamenio svoje božanstvo za ljudsku prirodu; nego je zaogrnuo svoje božanstvo ljudskom prirodom.” (“Christ had not exchanged His divinity for humanity; but He had clothed His divinity in humanity.”—5 Bible Commentary, 1128 (Review and Herald, October 29, 1895).

Bog ne može da umre, zato je Hristos uzeo na sebe ljudsku prirodu da bi mogao umreti za nas:

“Ali, On se sam ponizio i uzeo smrtnost na Sebe. Kao član ljudske zajednice bio je smrtnan, ali kao Bog, On je bio izvor života.” (“But He humbled Himself, and took mortality upon Him. As a member of the human family He was mortal, but as God He was the fountain of life.” - Ellen G. White, in Review and Herald, July 5, 1887.)

“Hristos je bio obdaren pravom da daje besmrtnost. Život koji je položio u ljudskoj prirodi, on je ponovo uzeo i dao ga čovečanstvu.” (“Christ was invested with the right to give immortality. The life which he had laid down in humanity, he again took up and gave to humanity.” YI, August 4, 1898)

“On [Hristos] nije imao samo prividno telo, nego je uzeo ljudsku prirodu učestvujući u životu čovečanstva. Prema zakonu koga je Hristos sam dao, izgubljeno nasleđstvo je bilo otkupljeno od najbližeg srodnika. Isus Hristos je položio Njegovu kraljevsku odoru, Njegovu kraljevsku krunu i zaogrnuo Njegovu božansku prirodu ljudskom, da bi mogao da postane zamena i jamac za čovečanstvo, da umirući u ljudskoj prirodi On može kroz Njegovu smrt da uništi onoga koji ima vlast smrti. On to nije mogao uraditi kao Bog, nego dolazeći kao čovek, Hristos je mogao da umre. Smrću je pobedio smrt. Hristova smrt je donela smrt onome koji je imao vlast smrti, i otvorila je vrata groba za sve one koji Ga prime kao ličnog Spasitelja... Hristos je živeo i umro kao čovek, da bi mogao da bude Bog i živih i mrtvih.” (“He did not have a mere semblance of a body, but He took human nature, participating in the life of humanity. According to the law Christ

Himself gave, the forfeited inheritance was ransomed by the nearest of kin. Jesus Christ laid off His royal robe, His kingly crown, and clothed His divinity with humanity, in order to become a substitute and surety for humanity, that dying in humanity He might by His death destroy him who had the power of death. He could not have done this as God; but by coming as man, Christ could die. By death He overcame death. The death of Christ bore to the death him who had the power of death, and opened the gates of the tomb for all who receive Him as their personal Savior. . . . Christ lived and died as a man, that He might be God both of the living and of the dead."-Ellen G. White, Manuscript B 97, 1898, pages 5, 6)

Zbog te velike istine o Bogu koji je na sebe uzeo ljudsku prirodu, za nas je to jedan od najvećih predmeta o kojima trebamo razmišljati:

“Ljudska priroda Božjeg sina je nama sve. To je zlatni lanac koji vezuje naše duše za Hrista i kroz Hrista za Boga. To trebamo da proučavamo. Hristos je bio pravi čovek i On je dao dokaze Svog poniženja kada je postao čovek. Pa ipak, On je bio Bog u telu. Kada pristupamo ovoj temi, bilo bi dobro da poslušamo reči koje je Hristos izgovorio Mojsiju u gorućem žbunu: “Izuj obuću svoju s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveta zemlja.” (2. Mojsijeva 3:5) Mi trebamo pristupiti ovom proučavanju sa poniznošću jednog učenika i sa skrušenim srcem. Proučavanje Hristovog utelovljenja je bogato polje koje će da se isplati istraživaču koji duboko kopa za skrivenom istinom.” (“ The humanity of the Son of God is everything to us. It is the golden chain that binds our souls to Christ, and through Christ to God. This is to be our study. Christ was a real man; He gave proof of His humility in becoming a man. Yet He was God in the flesh. When we approach this subject, we would do well to heed the words spoken by Christ to Moses at the burning bush, "Put off thy shoes from off thy feet, for the place whereon thou standest is holy ground" (Exodus 3:5). We should come to this study with the humility of a learner, with a contrite heart. And the study of the incarnation of Christ is a fruitful field, which will repay the searcher who digs deep for hidden truth.” 1SM 243,244).

Imajući u vidu ovu istinu da je Hristos imao potpunu ljudsku prirodu kao i mi, a da je imao i potpunu božansku prirodu, kao što je ima i Otac i Sveti Duh, zaključak koji se slaže sa Biblijom i koji je eksplicitno potvrđen kod Elen Vajt, je da Hristova Božanska priroda nije umrla, jer Božanstvo ne može da umre.

Opisujući Hristovu agoniju u Getsimanskom vrtu, Elen Vajt naglašava tu patnju koju je Hristos kao čovek morao da podnosi bez toga da koristi svoju božansku moć:

"Otišao je malo dalje od njih, ne tako daleko da Ga ne bi mogli videti i čuti i pao je ničice na tlo. Osećao je da Ga je greh odvojio od Njegovog Oca. Ponor je bio tako širok, tako mračan, tako dubok da je Njegov duh uzdrhtao pred njim. Nije smeo upotrebiti svoju božansku silu da bi izbegao ovu veliku duševnu patnju. Kao čovek morao je podneti posledice čovekovog greha. Kao čovek morao je izdržati očev gnev zbog prestupa." (" He went a little distance from them--not so far but that they could both see and hear Him--and fell prostrate upon the ground. He felt that by sin He was being separated from His Father. The gulf was so broad, so black, so deep, that His spirit shuddered before it. This agony He must not exert His divine power to escape. As man He must suffer the consequences of man's sin. As man He must endure the wrath of God against transgression." DA 686.3)

Hristos kao čovek je morao da pati:

"Budući da je osećao da je Njegova zajednica s Ocem prekinuta, Hristos se bojava da njegova ljudska priroda neće izdržati u nastupajućem sukobu sa silama tame." ("As Christ felt His unity with the Father broken up, He feared that in His human nature He would be unable to endure the coming conflict with the powers of darkness." DA 686)

Pogledajmo tu borbu na svakom koraku koju je Hristos imao i o kojoj dr. Viden piše, gde je zbog posedovanja božanske prirode Hristos mogao da odustane od smrti. U tome i jeste žrtva božanske prirode koja je mogla da odbije smrt:

"Dok su se približavali vrtu, učenici su zapazili promenu na svom Učitelju. Nikada ranije nisu Ga videli tako duboko ožalošćenog i ćutljivog. Što je dalje išao, ova neobična tuga bivala je sve dublja, ali se nisu usuđivali upitati Ga za uzrok. Postao je kao da će se srušiti na zemlju. Stigavši u vrt, učenici su brižno tražili Njegovo uobičajeno mesto za odmor, da bi njihov Učitelj mogao otpočinuti. Svaki korak činio je s mučnim naporom. Glasno je ječao kao da pati pod pritiskom strašnog tereta. Da Ga dva puta Njegovi pratioci nisu pridržali, pao bi na zemlju." ("As they approached the garden, the disciples had marked the change that came over their Master. Never before had they seen Him so utterly sad and silent. As He proceeded, this strange sadness deepened; yet they dared not question

Him as to the cause. His form swayed as if He were about to fall. Upon reaching the garden, the disciples looked anxiously for His usual place of retirement, that their Master might rest. Every step that He now took was with labored effort. He groaned aloud, as if suffering under the pressure of a terrible burden. Twice His companions supported Him, or He would have fallen to the earth." DA 685)

Okrenuvši se Isus je opet potražio svoje tiho mesto i pao ničice savladan užasom duboke tame. Ljudska priroda Božjeg Sina zadrhtala je u tom času iskušenja. Sad se nije molio za svoje učenike da njihova vera ne klone, već za svoju dušu koja je bila u iskušenju i velikoj patnji. Strašan trenutak je prispeo – trenutak odluke o sudbini sveta. Sudbina čovečanstva podrhtavala je na merilima. Hristos je mogao čak i sada da odbije čašu dodeljenu grešnom čoveku. Još nije bilo prekasno. Mogao je otrti krvavi znoj sa svog čela i ostaviti čoveka da pogine u svom bezakonju. Mogao je kazati: Neka prestupnik primi kaznu za svoj greh, a ja se vraćam svom Ocu. Da li će Sin Božji ispiti gorku čašu poniženja i agonije.? Da li će Nevini snositi posledice prokletstva greha da spasi krivca? Blede Isusove usne drhtavim glasom izgovorile su reči: »Oče moj, ako me ova čaša ne može mimoići da je ne ispijem neka bude volja tvoja.« Tri puta je izustio ovu molitvu. Tri puta je ljudska priroda ustuknula pred poslednjom, najvećom žrtvom. Ali sad pred Otkupiteljem sveta pojavila se istorija ljudskog roda. Video je da će prekršitelji Zakona morati poginuti ako budu prepušteni sami sebi. Video je čovekovu bespomoćnost. Video je silu greha. Gledao je sudbinu koja ga očekuje i doneo je odluku. Spasiće čoveka po svaku cenu. Prihvatio je svoje krštenje, krvlju, da bi kroz Njega milioni onih koji su osuđeni na smrt mogli dobiti večni život. Napustio je nebeske dvorove, u kojima je sve čisto, srećno i slavno, da bi spasio jednu izgublenu ovcu, jedan svet koji je pao usled prestupa. On neće napustiti svoju misiju. Postaćе žrtva pomirenja za ljudski rod koji je odlučio da zgreši. Njegova molitva sada odiše poslušnošću: "Ako me ova čaša ne može mimoići da je ne ispijem neka bude volja tvoja." ("Turning away, Jesus sought again His retreat, and fell prostrate, overcome by the horror of a great darkness. The humanity of the Son of God trembled in that trying hour. He prayed not now for His disciples that their faith might not fail, but for His own tempted, agonized soul. The awful moment had come--that moment which was to decide the destiny of the world. The fate of humanity trembled in the balance. Christ might even now refuse to drink the cup apportioned to guilty man. It was not yet too late. He might

wipe the bloody sweat from His brow, and leave man to perish in his iniquity. He might say, Let the transgressor receive the penalty of his sin, and I will go back to My Father. Will the Son of God drink the bitter cup of humiliation and agony? Will the innocent suffer the consequences of the curse of sin, to save the guilty? The words fall tremblingly from the pale lips of Jesus, "O My Father, if this cup may not pass away from Me, except I drink it, Thy will be done." Three times has He uttered that prayer. Three times has humanity shrunk from the last, crowning sacrifice. But now the history of the human race comes up before the world's Redeemer. He sees that the transgressors of the law, if left to themselves, must perish. He sees the helplessness of man. He sees the power of sin. The woes and lamentations of a doomed world rise before Him. He beholds its impending fate, and His decision is made. He will save man at any cost to Himself. He accepts His baptism of blood, that through Him perishing millions may gain everlasting life. He has left the courts of heaven, where all is purity, happiness, and glory, to save the one lost sheep, the one world that has fallen by transgression. And He will not turn from His mission. He will become the propitiation of a race that has willed to sin. His prayer now breathes only submission: "If this cup may not pass away from Me, except I drink it, Thy will be done." DA 690,693)

Pošto je samo Hristova ljudska priroda bila u agoniji, jer božanstvo ne može da umre nego samo ljudska priroda, da li je Božanstvo patilo? Svakako da jeste:

"Ali Bog je patio sa svojim Sinom. Anđeli su posmatrali Spasiteljeve muke. Videli su svoga Gospoda okruženog legionima sotonskih sila. Njegovu prirodu opterećenu užasnom, tajanstvenom teskobom. Na nebu je vladala tišina. Nije taknuta nijedna harfa. Kad bi smrtnici mogli da vide čuđenje anđeoskih četa koje u tihoj boli posmatraju kako Otac uskraćuje zrake svetlosti, ljubavi i slave svom ljubljenom Sinu, bolje bi shvatili koliko je greh odvratn u Njegovim očima. Bezgrešni svetovi i nebeski anđeli s velikim zanimanjem posmatrali su završetak ovog sukoba. Sotona i njegov savez zla, pripadnici legionara otpalih, pažljivo su posmatrali ovu veliku krizu u delu otkupljenja. Sile dobra i zla čekale su da vide kakav će odgovor doći na tri puta ponovljenu Hristovu molitvu. Anđeli su čeznuli da olakšaju patnje božanskom Biću koje strada, ali to nije bilo moguće. Nije pronađen nikakav put izbavljenja za Božjeg Sina. U ovoj strahovitoj krizi, kad je sve stajalo pred odlukom, kad je tajanstvena čaša podrhtavala u ruci čoveka boli, otvorilo se Nebo, svetlost

je zasjala usred olujne tame ovog kritičnog časa i silni anđeo, koji stoji u Božjoj prisutnosti, na položaju s koga je Sotona pao, došao je i stao kraj Hrista. Anđeo je došao ne da uzme čašu iz Hristove ruke, već da Ga ojača da je ispije, uveravajući Ga u Očevu ljubav. Došao je da podari silu božansko-ljudskom Molitelju. Pokazao mu je otvoreno Nebo, govoreći mu o dušama koje će biti spasene Njegovim patnjama, Uveravao Ga je da je Njegov Otac veći i silniji od Sotone, da će Njegova smrt naneti potpuni poraz Sotoni i da će carstvo ovog sveta biti predano svecima Višnjega. Rekao Mu je da će da vidi trud duše svoje i biti zadovoljan, jer će videti mnoštvo pripadnika ljudskog roda spasenih za svu večnost. Hristove velike duševne patnje nisu prestale, ali su Ga napustili potištenost i obeshrabrenje. Bura se nije stišavala. Ali je On na koga se obrušila bio ojačan da se suprotstavi njenoj žestini. Izašao je tih i miran. Na njegovom licu umrljanom krvlju počivao je nebeski mir. Podneo je ono što nijedno ljudsko biće ne bi moglo podneti, jer je za svakog čoveka okusio samrtne patnje."

(But God suffered with His Son. Angels beheld the Saviour's agony. They saw their Lord enclosed by legions of satanic forces, His nature weighed down with a shuddering, mysterious dread. There was silence in heaven. No harp was touched. Could mortals have viewed the amazement of the angelic host as in silent grief they watched the Father separating His beams of light, love, and glory from His beloved Son, they would better understand how offensive in His sight is sin. The worlds unfallen and the heavenly angels had watched with intense interest as the conflict drew to its close. Satan and his confederacy of evil, the legions of apostasy, watched intently this great crisis in the work of redemption. The powers of good and evil waited to see what answer would come to Christ's thrice-repeated prayer. Angels had longed to bring relief to the divine sufferer, but this might not be. No way of escape was found for the Son of God. In this awful crisis, when everything was at stake, when the mysterious cup trembled in the hand of the sufferer, the heavens opened, a light shone forth amid the stormy darkness of the crisis hour, and the mighty angel who stands in God's presence, occupying the position from which Satan fell, came to the side of Christ. The angel came not to take the cup from Christ's hand, but to strengthen Him to drink it, with the assurance of the Father's love. He came to give power to the divine-human suppliant. He pointed Him to the open heavens, telling Him of the souls that would be saved as the result of His sufferings. He assured Him that His Father is greater and more powerful than Satan, that His death would result in the utter

discomfiture of Satan, and that the kingdom of this world would be given to the saints of the Most High. He told Him that He would see of the travail of His soul, and be satisfied, for He would see a multitude of the human race saved, eternally saved. Christ's agony did not cease, but His depression and discouragement left Him. The storm had in nowise abated, but He who was its object was strengthened to meet its fury. He came forth calm and serene. A heavenly peace rested upon His bloodstained face. He had borne that which no human being could ever bear; for He had tasted the sufferings of death for every man.
DA 693,694)

U ovom tekstu je značajno zapaziti da je najveća pobjeda i najveća žrtva za čoveka bila u samom Getsimanskom vrtu gde se Isus borio sa time da li da ide do kraja ili ne. Tu borbu je vodio kao čovek da bi kao čovek malo kasnije umro. Ali tu u Getsemanskom vrtu, Elen Vajt kaže da je već nosio grehe ljudskog roda i da je tu osetio smrtnu patnju za svakog čoveka. To je ta Božanska priroda koja je učinila žrtvu kao i da je umrla iako božanstvo ne može da umre. Najveća žrtva je bila ta Hristova borba u Getsimanskom vrtu. Sada je Hristos bio spreman da se suoči sa smrću jer je najteža odluka koju je ikada iko doneo, već bila donešena.

Gledajući ono što se dešavalo u Getsimaniji i kasnije na krstu mi kao ljudi pokušavamo da objasnimo misteriju plana spasenja i smrt Isusa iako znamo da božanstvo ne može umreti. Adventisti veruju ono što su pravi hrišćani verovali od dana kada su apostoli videli Hrista mrtvoga na krstu, da je Hristos umro, da je to bila potpuna smrt Mesije kao našeg otkupitelja i da je on platio cenu za drugu smrt koju bi svaki grešnik primio na kraju večnog suda. Tvorac je umro i platio cenu, iako njegova božanska priroda i božanstvo ne može umreti. Hristov ljudska priroda je umrla. Ako naše objašnjenje ove istine ponekada ne izgleda dovoljno, to je samo zato što se ta istina graniči sa tajnom koju niko od ljudi ne može da razume. Ono što je tajna u ovome i što ne možemo da shvatimo, neka ostane tajna. To nikada neće umanjiti našu veru u potpunu Hristovu žrtvu.

Ova velika istina Hristove smrti u svojoj ljudskoj prirodi i vaskrsenju kroz silu božanstva i života koje je Hristos imao u sebi je jasno opisana dalje u Čežnji vekova u poglavlju „Ustade Gospod“:

"Kada se glas moćnoga anđela začuo kraj Hristovog groba kako govori: Tvoj Otac Te zove, Spasitelj je izašao iz groba životom koji se nalazio u Njemu samome. Sada je dokazana istinitost Njegovih reči: 'Jer ja dušu svoju polažem da je opet uzmem. ... Vlast imam položiti je i vlast imam uzeti je opet.' Sada se ispunilo proročanstvo koje je izrekao sveštenicima i poglavarima: 'Razvalite ovu crkvu, i za tri dana ću je podignuti' (Jovan 1,17.18; 2,19).

Nad razvaljenom Josifovom grobnicom, Hristos je pobedonosno obznanio: "Ja sam vaskrsenje i život." Ove reči moglo je izgovoriti samo Božanstvo. Sva stvorena bića žive Božjom voljom i silom. Ona su zavisni primaoci života od Boga. Od najuzvišenijeg serafima do najskromnijeg živog bića, svi iznova primaju silu sa Izvora života. Samo Onaj koji je jedno sa Bogom može reći: Imam vlast položiti svoj život i imam vlast uzeti ga opet. U svojoj božanskoj prirodi, Hristos je posedovao silu da slomi okove smrti." ("When the voice of the mighty angel was heard at Christ's tomb, saying, Thy Father calls Thee, the Saviour came forth from the grave by the life that was in Himself. Now was proved the truth of His words, "I lay down My life, that I might take it again. . . . I have power to lay it down, and I have power to take it again." Now was fulfilled the prophecy He had spoken to the priests and rulers, "Destroy this temple, and in three days I will raise it up." John 10:17, 18; 2:19. Over the rent sepulcher of Joseph, Christ had proclaimed in triumph, "I am the resurrection, and the life." These words could be spoken only by the Deity. All created beings live by the will and power of God. They are dependent recipients of the life of God. From the highest seraph to the humblest animate being, all are replenished from the Source of life. Only He who is one with God could say, I have power to lay down My life, and I have power to take it again. In His divinity, Christ possessed the power to break the bonds of death. - DA 785)

Ovde se u potpunosti vidi to božanstvo Isusa koje je on imao, a koje je "punina Božanstva" o kojem nam Biblija govori da je bilo u Hristu i koje nije moglo da umre. U toj "božanskoj prirodi, Hristos je posedovao silu da slomi okove smrti." Zato je i moguće reći: "Spasitelj je izašao iz groba životom koji se nalazio u Njemu samome." Ko drugi može da izgovori reči "Ja sam vaskrsenje i život? Ove reči moglo je izgovoriti samo Božanstvo."

Ono što je za nas beskonačno značajno je da sada Hristos može taj besmrtni život za koji je On sam izvor i koji nikada ne može da umre, da podari nama:

"Hristos je za vernika vaskrsenje i život. U našem Spasitelju je obnovljen život koji je izgubljen usled greha; On u sebi ima život da oživi onoga koga hoće. Njemu je podareno pravo da daruje besmrtnost. Život koji je u ljudskoj prirodi položio, On ponovo uzima i daje ga ljudskom rodu. "Ja dođoh", rekao je On, "da imaju život u izobilju." ("To the believer, Christ is the resurrection and the life. In our Saviour the life that was lost through sin is restored; for He has life in Himself to quicken whom He will. He is invested with the right to give immortality. The life that He laid down in humanity, He takes up again, and gives to humanity. "I am come," He said, "that they might have life, and that they might have it more abundantly." DA 786,787)

Kao i druge primedbe onih koji ne prihvataju Trojstvo, ova primedba je neosnovna jer ono što uči Biblija i Duh proroštva jeste to da je Hristos kao ličnost umro u ljudskoj prirodi dok njegova božanska proroda, njegovo božanstvo nije umrlo jer je to nemoguće. Šta više, kroz to besmrtno božanstvo, Hristos je vaskrsao i pobedio smrt.

19. Pitanje citata iz "Patrijarsi i proroci" u vezi Hristovog uzvišavanja pred anđelima kao i nedostatku spominjanja Svetoga Duha.

Jedan od najčešćih citata od Elen Vajt, koje oni koji ne prihvataju Trojstvo citiraju kao dokaz da je Hristos bio niži od Oca dok ga Otac nije povisio, je i sledeći citat iz knjige Patrijarsi i proroci:

"Car svemira pozvao je nebeske vojske da se okupe pred Njim da bi pred njima mogao da objasni pravi položaj svoga Sina i pokaže u kakvom je On odnosu prema svim stvorenim bićima. Božji Sin zauzeo je mesto na Očevom prestolu i slava Večnog, Samopostojecog okruživala je obojicu. Oko prestola okupili su se anđeli, nepregledno, nebrojeno mnoštvo »i beše broj njihov hiljada hiljada« (Otkrivenje 5,11), najuzvišeniji anđeli, pomoćnici i podanici, radujući se svetlosti koja ih je obasjavala od Božanstva. Car

je pred okupljenim stanovnicima Neba izjavio da niko osim Hrista, jedinorodnoga od Boga, ne može potpuno proniknuti u Njegove namere i da je Njemu povereno da izvrši uzvišene zahteve Njegove volje. Božji Sin je ispunio Očevu volju stvarajući sve nebeske vojske; Njemu, kao i Bogu, treba da upućuju svoje izraze poštovanja i da Mu budu odani. Hristos je trebalo da se i dalje služi božanskom silom, stvarajući Zemlju i njene stanovnike. Međutim, u svemu tome On neće pokušavati da, protivno Božjem planu, stekne moć ili uzvišenost za sebe, već će uzdizati Očevu slavu i izvršavati Njegove namere dobročinstva i ljubavi. Anđeli su radosno priznali Hristovo prvenstvo i bacivši se na lice pred Njime, izrazili Mu svoju ljubav i obožavanje. Lucifer se poklonio zajedno s njima, ali je u njegovom srcu besneo čudan, oštar sukob. Istina, pravednost i odanost sukobljavali su se sa zavišću i ljubomorom. Za trenutak je izgledalo kao da će ga uticaj svetih anđela povući za sobom. Dok su prijatni glasovi pesama hvale iz hiljada radosnih grla odjekivali prostorom, duh zla se naizgled povukao; neizreciva ljubav obuzela je celo njegovo biće, njegova duša se pokrenula, ujedinila s bezgrešnim obožavaocima u izražavanju ljubavi Ocu i Sinu. Međutim, brzo se vratio stari ponos prema vlastitoj slavi, ponovo ga je obuzela stara želja za prvenstvom, savladala ga je zavist prema Hristu. Visoke počasti koje su mu bile ukazivane, Lucifer nije cenio kao posebni Stvoriteljev dar, pa zato nije ni osećao nikakvu zahvalnost prema svom Stvoritelju. Uživao je u svom sjaju i veličini i pozeleo da se izjednači s Bogom. Nebeske vojske su ga volele i poštovale, anđeli su sa uživanjem izvršavali njegove naredbe, bio je odeven mudročću i slavom koje su ga uzdizale iznad svih. Ali, Božji Sin je bio iznad njega, jednak Ocu po moći i autoritetu. Učestvovao je u Očevim savetima, dok Lucifer nije mogao na taj način da pronikne u Božje namere. »Zašto«, pitao se taj moćni anđeo, "zašto bi trebalo da Hristos uživa prvenstvo? Zašto bi trebalo da On uživa veću slavu od Svetlonoše?" ("The King of the universe summoned the heavenly hosts before Him, that in their presence He might set forth the true position of His Son and show the relation He sustained to all created beings. The Son of God shared the Father's throne, and the glory of the eternal, self-existent One encircled both. About the throne gathered the holy angels, a vast, unnumbered throng--"ten thousand times ten thousand, and thousands of thousands" (Revelation 5:11.), the most exalted angels, as ministers and subjects, rejoicing in the light that fell upon them from the presence of the Deity. Before the assembled inhabitants of heaven the King declared that none but Christ, the Only Begotten

of God, could fully enter into His purposes, and to Him it was committed to execute the mighty counsels of His will. The Son of God had wrought the Father's will in the creation of all the hosts of heaven; and to Him, as well as to God, their homage and allegiance were due. Christ was still to exercise divine power, in the creation of the earth and its inhabitants. But in all this He would not seek power or exaltation for Himself contrary to God's plan, but would exalt the Father's glory and execute His purposes of beneficence and love. The angels joyfully acknowledged the supremacy of Christ, and prostrating themselves before Him, poured out their love and adoration. Lucifer bowed with them, but in his heart there was a strange, fierce conflict. Truth, justice, and loyalty were struggling against envy and jealousy. The influence of the holy angels seemed for a time to carry him with them. As songs of praise ascended in melodious strains, swelled by thousands of glad voices, the spirit of evil seemed vanquished; unutterable love thrilled his entire being; his soul went out, in harmony with the sinless worshippers, in love to the Father and the Son. But again he was filled with pride in his own glory. His desire for supremacy returned, and envy of Christ was once more indulged. The high honors conferred upon Lucifer were not appreciated as God's special gift, and therefore, called forth no gratitude to his Creator. He gloried in his brightness and exaltation and aspired to be equal with God. He was beloved and revered by the heavenly host, angels delighted to execute his commands, and he was clothed with wisdom and glory above them all. Yet the Son of God was exalted above him, as one in power and authority with the Father. He shared the Father's counsels, while Lucifer did not thus enter into the purposes of God. "Why," questioned this mighty angel, "should Christ have the supremacy? Why is He honored above Lucifer?" PP 36,37)

Sličan citat nalazimo u knjizi Istorija otkupljenja gde se opisuje ova ista scena:

“Otac je tada objavio da je On sam odredio da Hristos, Njegov Sin, bude jednak sa Njime; tako da gde god bude prisustvo Njegovog Sina, to će biti Njegovo lično prisustvo. Reči njegovog Sina se moraju isto tako poštovati kao Očeve reči. On je dao autoritet Svome Sinu da zapoveda nebeskom vojskom. Naročito je Njegov Sin trebao da radi u jedinstvu sa Njime u predviđenom stvaranju sveta i svega živoga što će postojati na zemlji. Njegov Sin će sprovesti Njegovu volju i Njegove namere, ali ništa neće raditi sam od sebe. Očeva volja će biti ispunjena u Njemu.” (“The Father then made known that it was ordained by

Himself that Christ, His Son, should be equal with Himself; so that wherever was the presence of His Son, it was as His own presence. The word of the Son was to be obeyed as readily as the word of the Father. His Son He had invested with authority to command the heavenly host. Especially was His Son to work in union with Himself in the anticipated creation of the earth and every living thing that should exist upon the earth. His Son would carry out His will and His purposes but would do nothing of Himself alone. The Father's will would be fulfilled in Him.” Story of Redemption 13,14)

Ove teksove protivnici Trojstva često citiraju i interpretiraju ih da Isus ipak nije imao jednakost sa Ocem od samog početka, nego da je u ovom trenutku Otac objavio da uzdiže Sina na isti nivo kao što je Njegov. Iskreno rečeno, kada se ovi tekstovi čitaju sami za sebe, bez znanja šta je Elen Vajt pisala na drugim mestima, dobija se utisak da je Hristos u jednom momentu bio uzvišen od Oca na položaj koji nije imao do tada i da je to izazvalo zavist kod Lucifera.

Međutim, kao i u proučavanju Bilbilje gde mnogi stihovi koji se izdvoje od svega onoga što Biblija uči po određenom pitanju, mogu da dovedu do krivih zaključaka, tako i čitanje ovakvih tekstova kod Elen Vajt, bez uzimanja u obzir svega što je napisala o toj temi, može da dovede do pogrešnog zaključka.

Samo dva pasusa dalje od teksta u “Patrijarsi i proroci” koga smo gore citirali koji pokazuje da je Otac sazvao sve da im objavi položaji Sina, Elen Vajt nagašava da tada Hristos nije dobio neki položaj koji već nije imao. Otac je samo morao zbog Luciferove pobune koja se širila da svima ponovo objavi Hristov položaj jednakosti sa Njime:

“U stvari, nije došlo ni do kakve promene u Hristovom položaju ili u Njegovoj vlasti. Luciferova zavist, pogrešno prikazivanje stanja i njegova uveravanja da je jednak Hristu učinili su da izjava o stvarnom položaju Božjega Sina postane neophodna; ali, ništa se nije promenilo od samog početka! Mnogi anđeli su, međutim, bili zaslepljeni Luciferovim lažima.” (There had been no change in the position or authority of Christ. Lucifer’s envy and misrepresentation and his claims to equality with Christ had made necessary a statement of the true position of the Son of God; but this had been the same

from the beginning. Many of the angels were, however, blinded by Lucifer's deceptions. ”
PP 38)

Čini nam se da je ovde lako da se zaključi da je ovaj tekst napisan u kontekstu plana spasenja u vreme kada se Lucifer već pobunio protiv Boga, naročito osporavajući prvenstvo Božjeg Sina. Prva rečenica ovog poglavlja iz Patrijarsi i proroci, nakon uvodnog paragrafa govori da tu počinje opis sukoba između dobra i zla. Samim time, ovde se ne opisuje neko proglašavanje i uzvisivanje Isusa na položaj koji on već nije imao od večnosti, nego potvrđivanje Hristovog položaja koji je imao kao onaj koji je jednak Ocu.

Elen Vajt kaže da su Luciferova zavist i pobuna učinili da, “**izjava o stvarnom položaju Božjeg Sina postane neophodna**”, međutim, to nije neki novi položaj koji Hristos već nije imao. Po pitanju Hristovog položaja, “**ništa se nije promenilo od samog početka.**” Iz ovog citata se dobija utisak da Isus Hristos iako Zapovednik vojske nebeske nije isticao svoju jednakost sa Ocem. Čak i kada je Hristos savetovao Lucifera da prestane sa pobunom, i tada ga je upućivao na Oca kao njegovog Tvorca, “**Božji Sin mu je predstavio veličinu, dobrotu i pravednost Stvoritelja i svetu, nepromenljivu prirodu Njegovog zakona. Sam Bog je uspostavio poredak na Nebu, i narušavajući ga, Lucifer će osramotiti svoga Tvorca i izazvati svoju propast.**” (“**The Son of God presented before him the greatness, the goodness, and the justice of the Creator, and the sacred, unchanging nature of His law. od Himself had established the order of heaven; and in departing from it, Lucifer would dishonor his Maker and bring ruin upon himself. PP 35**”) Međutim, i nakon Hristovih saveta i saveta drugih anđela kao i nakon što je Otac javno pred svima ukazao na jednakost Sina sa Sobom koju je Sin već imao ranije, Lucifer je nastavio sa svojom pobunom.

Ovaj opis pobune Lucifera i način na koji Hristos i Otac postupaju je zapravo uvid kako se i cela borba između dobra i zla odvija. Sa jedne strane je ponizan Hristos koji ne traži svoju slavu nego upućuje na Očevu slavu i veličinu, dok je na drugoj strani Lucifer koji traži svoju vlastitu slavu. Ovaj način borbe između dobra i zla ćemo kasnije videti i na zemlji gde Isus nastavlja da upućuje na Očevu slavu i veličinu dok je sam sebe ponizio do same smrti na krstu. U neku ruku, to nam i otkriva veličanstvenu Božju suštinu ljubavi i Njegovu spremnost da se žrtvuje u poniznosti da bi imao zajednicu sa svojim stvorenjima. Ako je potrebno, Ljubav će se poniziti i žrtva će ići i do same smrti.

Razmatrajući dalje ovaj tekst iz “Patrijarsi i proroci”, treba naglasiti da postoji mnoštvo drugih citata Elen Vajt koji se suprote interpretaciji da je ovo opis Hristovog uzvišenja na položaj jednakosti Ocu koji ranije nije imao. Na primer, ona kaže da je plan spasenja postojao od večnosti i da je Hristos bio posrednik od večnosti i da je bio Bog pre nego što je sve stvoreno. Očito je da Hristovo poniženje počinje sa planom spasenja koji je bio napravljen pre stvaranja svega i u kome je Hristos već bio Posrednik od večnih vremena. Iako se u ovim citatima govori o tome kako je Hristova puna veličina bila objavljena svim stvorenjima prilikom ovog događaja, još uvek imamo citate koji jasno govore o Hristovoj večnosti i njegovom večnom Božanstvu i jednakosti sa Ocem još i pre ovog događaja, tj. od večnih vremena:

“Reč je postojala kao božansko biće, čak i kao večni Božji Sin, u zajednici i jedinstvu sa Ocem. On je od veka bio Posrednik zaveta, onaj u kome će biti blagosloveni svi narodi na zemlji i Jevreji i neznabošci, ako ga prihvate. “ Riječ, bijaše u Boga, i Bog bijaše Riječ” Pre nego što su ljudi ili anđeli stvoreni, Reč je bila sa Bogom i bila je Bog. Svet je stvoren kroz Njega 'i bez njega ništa nije postalo što je postalo.' Ako je Hristos sve stvorio, On je postojao pre svih stvari. Reči izgovorene u vezi s tim su toliko presudne da niko ne treba da ima sumnju. Hristos je u suštini i u najvišem smislu Bog. On je bio sa Bogom oduvek, Bog nad svima, blagosloven zauvek. Gospod Isus Hristos, božanstveni Sin Božji, postojao je oduvek, kao zasebna ličnost, a još uvek jedno sa Ocem. On je bio nenadmašiva slava neba. On je bio zapovednik nebeskim inteligentnim bićima i Njegovo pravo je bilo da ga anđeli obožavaju tako pravednog. To nije bilo oduzimanje od Boga.” (“**The Word existed as a divine being, even as the eternal Son of God, in union and oneness with his Father. From everlasting he was the Mediator of the covenant, the one in whom all nations of the earth, both Jews and Gentiles, if they accepted him, were to be blessed. "The Word was with God, and the Word was God." Before men or angels were created, the Word was with God, and was God. The world was made by him, "and without him was not anything made that was made." If Christ made all things, he existed before all things. The words spoken in regard to this are so decisive that no one need be left in doubt. Christ was God essentially, and in the highest sense. He was with God from all eternity, God over all, blessed forevermore. The Lord Jesus Christ, the divine Son of God, existed from eternity, a distinct person, yet one with the Father. He was the surpassing glory of heaven. He was the commander of the heavenly intelligences, and the adoring homage of the angels was**

received by him as his right. This was no robbery of God— Review and Herald, April 5, 1906).

Kao što ovde vidimo, Hristos je oduvek postojao i bio jedno sa Ocem. Njegovo pravo je bilo da ga anđeli obožavaju jer je oduvek bio Bog nad svima. Ovde se ne govori o tome da je Bog Otac uzvisio Sina, nego se govori da je to pravo Sina, jer je oduvek bio Bog nad svima.

Imajući sve to u vidu, scena koja je opisana u Patrijarsi i proroci govori o trenutku kada se pobuna već začela u srcu Lucifera koji je počeo da diže bunu protiv Hrista. Bibija nam kaže da se Lucifer želeo izjednačiti sa Višnjim što pokazuje da je Hristov položaj kao Suverenog vladara bio doveden u pitanje. Otuda i potreba da se pred svim anđelima Hristos još jednom potvrdi kao Onaj koji je ravan Ocu. Ako je Hristos Bog u pravom smislu te reči, kao što i protivnici Trojstva veruju, onda sama ta činjenica i božanski atributi pokazuju da Hristos ne može da bude uzvišen na nivo jednakosti Boga ako on to već nije. To je zapravo ono što je sotona želeo i radi čega je i nastao greh.

U nekoliko drugih citata Elen Vajt govori da je plan spasenja postojao od **“sve večnosti”**:

“Neka se oni koji su potlačeni pod teretom greha sećaju da ima nade za njih. Spasenje ljudskog roda je oduvek bilo predmet nebeskih saveta. Zavet milosti je napravljen pre postanja sveta. On je postojao od večnosti, i nazvan je večni zavet. Isto tako kao što je sigurno da nikada nije bilo vremena kada Bog nije postojao, tako je sigurno da nikada nije postojao trenutak kada nije bila radost večnog uma da manifestuje Svoju blagodat čovečanstvu.” (“Let those who are oppressed under a sense of sin remember that there is hope for them. The salvation of the human race has ever been the object of the councils of heaven. The covenant of mercy was made before the foundation of the world. It has existed from all eternity, and is called the everlasting covenant. So surely as there never was a time when God was not, so surely there never was a moment when it was not the delight of the eternal mind to manifest His grace to humanity.”—7 Bible Commentary, 934)

“Svrha i plan blagodati postoje od sve večnosti. Pre postanka sveta je bilo odlučeno prema Božjem savetu da čovek treba biti stvoren, obdaren sa snagom da čini božansku volju. Ali pad čoveka sa svim njegovim posledicama nije bio sakriven od Svemogućega, a

ipak ga nije odvrátilo od izvršenja Njegove večne namere, jer će Gospod uspostaviti svoj presto u pravdi. Bog zna kraj od početka.... Prema tome, otkup nije bio nešto što je naknadno smišljeno... nego večna namera koja će biti izvršena za blagoslov ne samo za ovaj mali svet nego za dobro svih svetova koje je Bog stvorio... Uslovi ovog jedinstva između Boga i čoveka u velikom zavetu iskupljenja je bio dogovoren sa Hristom od večnih vremena. Zavet milosti je otkriven patrijarsima. Zavet koji je učinjen sa Avramom... je bio zavet koji je Bog potvrdio u Hristu, sasvim isto Jevandjelje koje se nama propovedalo... Pavle govori o Jevandelju i propovedanju o Isusu Hristu, kao nečemu što je “po otkrivenju tajne koja je bila sakrivena od postanja svijeta, a sad se javila i obznanila kroz pisma proročka, po zapovijesti vječnoga Boga, za poslušanje vjere među svima neznabošcima. (Rimljanima 16:25,26.)” “The purpose and plan of grace existed from all eternity. Before the foundation of the world it was according to the determinate counsel of God that man should be created, endowed with power to do the divine will. But the defection of man, with all its consequences, was not hidden from the Omnipotent, and yet it did not deter Him from carrying out His eternal purpose; for the Lord would establish His throne in righteousness. God knows the end from the beginning. . . . Therefore redemption was not an afterthought . . . but an eternal purpose to be wrought out for the blessing not only of this atom of a world but for the good of all the worlds which God has created... The terms of this oneness between God and man in the great covenant of redemption were arranged with Christ from all eternity. The covenant of grace was revealed to the patriarchs. The covenant made with Abraham . . . was a covenant confirmed by God in Christ, the very same gospel which is preached to us. . . . Paul speaks of the gospel, the preaching of Jesus Christ, as “the revelation of the mystery, which hath been kept in silence through times eternal, but now is manifested, and by the Scriptures of the prophets, according to the commandment of the eternal God, is made known unto all the nations unto obedience of faith” Romans 16:25, 26, R.V. AG 129)

Jedna druga primedba koja se daje koristeći tekst iz Patrijarha i proroka koji smo dali ovde na početku, je mesto gde se spominje da je jedino Sin mogao da uđe u savet sa Ocem i da se Sveti Duh nigde ne spominje što navodno jasno pokazuje da nema Trojstva. I ovde moramo reći da postoji toliko drugih citata koji govore o večnosti Svetoga Duha, da jednostavna činjenica da se Duh Sveti ovde ne spominje ni u kojem slučaju ne daje pravo da kažemo da Sveti Duh nije

bio deo plana spasenja. Kako možemo reći da u određenom trenutku nije postojao Sveti Duh samo zato što se negde ne spominje? Biblija jasno naglašava prisustvo Svetoga Duha prilikom stvaranja naše planete. Da li sada treba ući u neku diskusiju o tome kada je nastao Sveti Duh? Sasvim suprotno od ovog tvrđenja onih koji se protive učenju o Trojstvu, Elen Vajt jasno kaže da su sva tri lica Božanstva, Otac, Sin i Sveti Duh učestvovali u stvarnju plana spasenja:

“Božanstvo je bilo pokrenuto sažaljenjem prema čovečanstvu i Otac, Sin i Sveti Duh su dali sebe radi izvršenja plana otkupljenja. Da bi u potpunosti sproveli ovaj plan, bilo je odlučeno da će Hristos, jedinorodni Božji Sin, dati Sebe kao ponudu za greh. Koja mera može da izmeri dubinu ove ljubavi?” (**“The Godhead was stirred with pity for the race, and the Father, the Son, and the Holy Spirit gave themselves to the working out of the plan of redemption. In order to fully carry out this plan, it was decided that Christ, the only begotten Son of God, should give Himself an offering for sin. What line can measure the depth of this love?”** AUCR, April 1, 1901 par. 10)

“Večni nebeski velikodostojnici – Bog, Hristos i Sveti Duh – naoružavši ih [učenike] nečim više od smrtne energije... oni će krenuti sa njima na posao i osvedočiti svet o grehu.” (**“The eternal heavenly dignitaries—God, and Christ, and the Holy Spirit—arming them [the disciples] with more than mortal energy, . . . would advance with them to the work and convince the world of sin.”** Manuscript 145, 1901.)

Nema sumnje da je Sveti Duh uvek uključen u Božji savet čak i onda kada se to specifično ne naglašava, jer je Sveti Duh onaj koji nam i otkriva ove božanske istine. Kao što Biblija kaže u 1. Korinćanima 2:10,11 **“jer Duh sve ispituje, i dubine Božije... Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega”** Kako možemo i govoriti o nečemu što je u Bogu i u Isusu, a da Sveti Duh nije upoznat sa time? Da nije bilo Duha Svetoga koji je bio prisutan u sceni koju Elen Vajt opisuje u Patrijarsima i prorocima, kako bi mi o tome uopšte i znali bez Duha koji ispituje dubine Božje i javlja nam kroz svoje proroke?

20. Pravo shvatanje onih koji se protive nauci o Trojstvu i njihovih izjava kao što su „Isus je Bog“, „Tri Božanske ličnosti“ i td...

Oni koji ne prihvataju Trojstvo daju primedbu da ih ostali adventisti krivo predstavljaju u onome što oni veruju navodeći da šire netačne optužbe protiv njih. Pre nego što pogledamo ove tvrdnje u konkretnim primerima želeo bih da kažem o razlozima zašto mislim da dolazi do nesuglasica. Mislim da razlozi o navodnim netačnim izjavama o njima i u vezi onoga što oni veruju jesu zapravo posledica njihovog njasnog stava i shvatanja.

Prvo da kažem da mi se čini da je definicija onoga što oni veruju teološki nedorečena i odatle dolaze mnogi problemi. Da objasnim šta želim da kažem. Više je nego očito da oni rečima i izjavama daju drugo značenje od onoga što bi te reči i izjave trebale da znače. Na primer, Biblija koristi reč “Bog - Elohim” i ta reč ima svoje značenje ima svoje attribute koji kada se kaže reč “Bog” u biblijskom i teološkom smislu, uvek ima određeno značenje. Isto tako, kada se teološki i biblijski koristi ime “Jahve”, i to ime ima svoje značenje i attribute koji idu sa time. Oni koriste te reči za Isusa, ali tim rečima ne daju attribute i značenje koje su biblijski vezane za te reči nego daju drugo značenje koje im Biblija ne daje niti ih drugi hrišćani tako razumeju. Tako da kada im se da primedba da oni nešto ne veruju, oni osećaju da je to nepravedna optužba. Međutim, kada se dublje analizira ta njihova izjava vere, u stvari se vidi da oni to ne veruju onako kako drugi veruju. Zapažanje je da kada bi neki od njih uložili truda da jasno definišu značenje terminologije koju koriste, ubrzo bi videli koliko je biblijski neodbranljivo ono što veruju. Očita nedorečenost onoga što veruju je glavni razlog neshvatanja koliko je to verovanje problematično.

Ovde ćemo pogledati neke od tih navodnih predrasuda koje adventisti imaju prema njihovom verovanju. Ovo je kopija navodnih predrasuda koje adventistička crkva ima prema njima, a skinuta je sa jednog od njihovih web sajta (<http://www.istinaotrojstvu.com/zablude-i-predrasude>). Podebljani tekst je tekst sa sajta, a plavom bojom je objašnjeno zašto mislim da su te primedbe ipak tačne, u svetlosti onoga što sam gore rekao da oni daju drugo značenje rečima i konceptima koje nalazimo u Bibliji i Duhu proroštva:

“Na žalost, među našom braćom i sestrama kruže razne predrasude i zablude o onome što mi verujemo i šta smo navodno negde rekli. Ovde ćemo nedvosmisleno odgovoriti na neke od tih mitova i legendi.”

Ovde ćemo da vidimo da to nisu predrasude i zablude, nego da je to ono što zapravo oni veruju ili ne veruju, kada se dublje analiziraju njihove izjave.

- **“Oni uče neke nove doktrine!**

Kategorički NE! Mi ne učimo ni jednu jedinu novu doktrinu. Ovo su doktrine koje su bile temelji verovanja naše crkve skoro 100 godina, dok ih pobornici nove teologije nisu zamenili. Nakon nekih 60 godina delovanja Božjeg proroka među Božjim narodom, počevši od 1844. i revnog istraživanja Pisma sa postom i molitvama, Ellen White i naši pioniri su bili ujedinjeni u ovim doktrinama. Proteklo je nekoliko decenija nakon smrti Božjeg proroka da nova doktrina o trojedinom Bogu utvrdi korene u našoj crkvi.”

Slazem se da ovo nije nova doktrina. Nova je u smislu što to nije nešto što crkva uči. Inače, to verovanje jeste staro, još od doba Arija, a i ranije. Pioniri su bili ljudi koji su tražili istinu i njihova smrt nije značila prestanak napretka u spoznavanju istine, a to je put rasta u svetlosti koji je tako karakterističan za adventističku crkvu. Mi smo već ranije videli citate Elen Vajt o navodnim „čuvarama doktrina“ koji žele da spreče crkvu u prihvatanju nove svetlosti vraćajući nas stotinu godina unazad. Da, ovo je staro shvatanje na koje oni žele da vrate crkvu.

- **“Oni tvrde da Isus nije Bog!**

Ništa ne može biti dalje od istine. Mi verujemo da je Isus zaista i potpuno Bog, kao i Njegov Otac. “U početku beše Reč, i Reč beše u Boga, i Bog beše Reč. Ona beše u početku u Boga. Sve je kroz Nju postalo, i bez Nje ništa nije postalo što je postalo.” Jovan 1:1-3”

Već smo ranije videli da oni daju izjavu da je Isus Bog, ali u stvarnosti ne misle tako kako ta izjava glasi. Oni će u jednoj rečenici reći „Isus je Bog“ da bi već u sledećem dahu rekli, „ali samo je Otac pravi i jedini Bog“. Isus ili jeste jedini pravi Bog ili nije Bog. Biblija poznaje samo jednog pravog Boga a svi ostali su nazovi bogovi paganskog politeizma. Naša braća koja ne veruju u Trojstvo bi trebala da definišu da li je Isus pravi Bog onako kako Biblija definiše jedinoga pravoga Boga. Ako je Isus Bog, On je Onaj koga Biblija zove Jedini, a ako nije, onda ni

izjava „Isus je Bog“ nije izjava koja u sebi sadrži ono što naizgled kaže. Verovanje u Trojstvo podrazumeva da je svako Božansko lice potpuno Bog u najvišem smislu te reči, a još uvek verujući Bibliji da ima samo Jedan Bog, Otac, Sin i Sveti Duh. Oni koji ne prihvataju ovo a izjavljuju da je Isus Bog, koji je ipak u neku ruku niži od Oca, bar sa tom činjenicom da je Bog rodio Sina, veruju u dva nejednaka Boga što je suština politeizma.

Zanimljivo je da je kao dokaz protiv ove primedbe citiran Jovan 1:1-3, tekst koji potvrđuje da Hristos nema početka jer „početak“ koji se ovde spominje ako bi značio Hristov vremenski početak egzistencije, onda bi značio i početak Boga koji svakako nema ograničenja ni u vremenu ni izvan vremena. Mi ljudi nemamo drugi način da izrazimo tu večnost nego kažemo da su od „početka“ Otac i Sin bili zajedno, i kao što Elen Vajt kaže, nikada nije bilo vremena kada Sin nije bio sa Ocem. Taj „početak“ se ne odnosi na neki vremenski „početak“ jer bi se tada jednostavnije reklo „od Hristovog početka“. Ipak, ova reč se odnosi i na Oca i na Sina samim time što kad se jednostavno kaže „u početku“ to označava vreme od sve večnosti.

Da li su oni stvarno krivo optuženi da ne veruju da je Isus Bog? Njihova tvrdnja da je samo Otac jedini Bog koji nema početka, zapravo potvrđuje da oni ne shvataju u potpunosti izjavu da je Isus Bog. Pogledajmo šta oni sami kažu na njihovom web sajtu gde tvrde da je samo Otac Bog:

„Svi se slažemo da je jedan Bog, ali izgleda da nam taj izraz znači različite stvari. Ovde ćemo se pokušati pozabaviti Biblijom i njenim tumačenjem šta znači jedan Bog. Ograničićemo se samo na one stihove iz Biblije koji upotrebljavaju izraz ‘jedan Bog’, ili varijaciju ‘jedan Gospod’. Naravno, da je jedan Bog se može zaključiti i iz rečenica koje ne upotrebljavaju ovaj izraz eksplicitno, ali tim primerima ćemo se pozabaviti posebno na drugoj strani.

“Ali mi imamo samo jednog Boga Oca, od kog je sve, i mi u Njemu, i jednog Gospoda Isusa Hrista, kroz kog je sve, i mi kroza Nj.” 1. Korinćanima 8:6

Ovde vidimo da je Pavle eksplicitan da “mi imamo samo jednog Boga” i da je taj Bog Otac. Ovo nije naše tumačenje nego doslovno Pavlove reči onako kako piše. Duh Proroštva nam je dao savet kako da tumačimo Bibliju, i upućuje nas da je prihvatimo upravo onako kako piše. U skladu sa ovim savetom treba da krenemo od

ovog citata. Naravno, postoje neke stvari koje na izgled znače jedno, ali iz konteksta, ili kada se stave usporedno sa svim ostalim citatima Biblije na istu temu, vidimo da ih ne možemo prihvatiti doslovno i moramo potražiti simboličko značenje. Ipak, simbolično značenje se mora tražiti počevši od eksplicitnih izjava koje imaju doslovno značenje. Ne možemo tumačiti eksplicitne izjave, kao što je ova na osnovu manje eksplicitnih, odnosno dvosmislenih izjava gde moramo da čitamo između redova da bismo shvatili pravo značenje.

U skladu sa tim, pogledajmo dalje biblijske izjave.

“Oče ... A ovo je život večni da poznaju Tebe jedinog istinitog Boga, i koga si poslao Isusa Hrista.” Jovan 17:1-3 Ovaj put vidimo Isusa da kaže da je Otac jedini istiniti Bog. I ne samo to. Isus kaže da je poznavanje Oca život večni... „ <http://www.istinaotrojstvu.com/jedan-bog>)

Da li nakon ovakve izjave ima ikakve sumnje da oni ne veruju da je Isus Bog nego da je to samo Otac?

Biblija i Duh proroštva naglašavaju jednakost između Oca i Sina, i oni to naizgled prihvataju. Ali, onda svojim drugim objašnjenjima Boga Oca, kažu kako Isus nije jednak sa Ocem. Prema njima, Isus ima početak, Otac je iznad njega po autoritetu, Otac je Jedini pravi Bog i td. Kako onda možemo i da govorimo o jednakosti. Zašto onda jednostavno ne kažu Isus nije jednak sa Ocem kao što i misle?

Biti jednak Ocu je pitanje ne samo nekih funkcija koje je Otac dao Sinu, nego kako Elen Vajt kaže "**Hristos, Reč, Jedinorodni od Boga, bio je jedno s večnim Ocem - jedno po prirodi, karakteru i namerama**" ("Christ the Word, the only begotten of God, was one with the eternal Father, - one in nature, in character, and in purpose" GC88 493). "**Hristove reči bile su pune dubokog značenja dok je govorio da su On i Otac od iste supstance, i da imaju iste attribute.**" ("The words of Christ were full of deep meaning as he put forth the claim that he and the Father were of one substance, possessing the same attributes. Signs of the Times 20th November 1893, 'The True Sheep Respond to the Voice of the Shepherd')

Biti jednak po prirodi, supstanci, karakteru i namerama označava više od neke funkcije u kojoj su Oni jednaki. Oni mogu da imaju jednaka ovlašćenja ako Otac to da Sinu, ali se onda ne može reći da su jednaki u prirodi u supstanci i naročito u atributima. Kako Sin može da ima jednake attribute, a da se za Oca kaže da nema početka dok Isus navodno ima početak? Tu se odmah vidi da se ne radi o jednakosti.

Da li je logična izjava da Isus jeste Bog, ali jedino je Otac pravi Bog? Da li je logična izjava da je Sin jednak Ocu u atributima, ali da je samo Otac bez početka dok Isus ima početka? Ne! Te izjave za njih su samo način da nominalno ostanu "verni" onome što Biblija i Duh proroštva kažu, ali njihovo pravo verovanje nije u skladu sa time.

- **"Oni veruju da je Isus stvoreno biće!**

Nikako, mi verujemo da je Isus jedinorodni Sin Božji, koji nije stvoreno biće. "Jer Bogu tako omile svet da je i Sina svog Jedinorodnog dao, da nijedan koji Ga veruje ne pogine, nego da ima život večni." Jovan 3:16"

I ovde se radi o pogrešnom predstavljanju koncepta. Opšte je shvatanje da svako ko ima početak jeste stvoren. Ako je Otac onaj koji nema početka, a Hristos onaj koji ima početka, onda je on stvoren bez obzira da li se to stvaranje zvalo rođenje ili je to bilo ex nihilo stvaranje. Problem je što njihova ideja „rađanja“ Isusa Hrista od Boga je potpuno neobjašnjena izrazima koje mi možemo da razumemo. Jedan od mojih prijatelja koji ne veruje u Trojstvo mi je objasnio da je to rađanje u smislu formiranja Hrista od Božje „materije“ (rekao je da ovu reč „materija“ ne treba shvatiti u doslovnom smislu, nego je koristi zato što nema bolju reč). Kao primer je uzeo formiranje Eve od Adamove kosti, njegove materije. Na isti ili sličan način je Bog od svoje supstance formirao Hrista.

Pa ipak, kada pogledamo primer Eve, mi danas kažemo da je Eva stvorena, a ne rođena. Čak i Biblija kaže da je Bog stvorio čoveka, "muško i žensko stvori ih". Mi ne koristimo tu činjenicu da je Eva formirana od Adama kao dokaz da Eva zapravo nije stvorena nego da je „rođena“ od Adama.

Drugim rečima, nedorečenost njihove definicije šta „rođenje“ Hrista teološki znači, oni daju izjave da uopšte ne veruju da je Isus stvoren, ali ima početak jer ga je u određenom

trenutku Otac „rodio“ a ne stvorio. Koja je suštinska razlika gledajući primer Adama i Eve da bi mogli da kažemo Isus nije stvoren kao što ni Eva nije stvorena? Pokušavajući da razumemo njihovo shvatanje, dobija se utisak da se ovde radi samo o igri reči, dok je suština ono što je problem, a to je da oni krivo veruju da Isus ima početak i da postoji uzrok tog početka. Svaki onaj koji ima uzrok svoga početka ne može da bude uzrok svega što je stvoreno. Prema njima, Hristos ima uzrok svog postojanja, a to je Otac.

Biblija nam opisuje kako Bog stvara ex nihilo „**Jer on reče, i postade; on zapovjedi, i pokaza se.**“ (Psalam 33:9). Isto tako nam Biblija opisuje kako Bog stvara od postojeće materije kao u slučaju čoveka. „**A stvori Gospod Bog čovjeka od praha zemaljskoga**“ (1. Mojsijeva 2:7). Navodno „rođenje“ Boga Isusa Hrista nigde nije opisano u Bibliji ili Duhu proroštva. To je jednostavno ljudska filozofija onako kako je nalazimo u tradicionalnom verovanju u Trojstvo. Na primer, takvo učenje vidimo u katoličkom učenju o Trojstvu, gde Bog Otac večno rađa Hrista.

Možda je njima jako značajno da li se koristi reč “stvoren” ili “rođen”, ali suština je u nečem drugom. Pitanje je da li Isus ima početka (bilo u Ocu ili drugačije), ili nema početka? Mislim da su Biblija i Duh proroštva tu nedvosmisleni da Hristos nema početka.

- **“Oni ne veruju u Duha Svetog!**

Mi potpuno i bezrezervno verujemo u Duha Svetog, Božjeg Duha i Hristovog Duha. “A vi niste u telu nego u duhu; jer Duh Božji u vama živi. A ako ko nema Duh Hristov, on nije Njegov.” Rimljanima 8:9”

Odgovor je dat u sledećoj primedbi.

- **“Oni ne veruju da je Sveti Duh treće lice božanstva!**

Mi apsolutno verujemo da je Sveti Duh treće lice božanstva.”

Ovde se opet vidi ta čudna definicija reči. Prema ovoj izjavi, oni „apsolutno veruju da je Sveti Duh treće lice božanstva“ ali kada objašnjavaju da ta „ličnost nije potpuno nezavisna za sebe“ nego „da je Sveti Duh zajednička Očeva i Sinovljeva treća ličnost“ da li oni zapravo to misle što naizgled kažu i kako mi to treba da razumemo? U istom dahu oni nastavljaju i daju

kompletnu kontradiktornu izjavu: „Duh Sveti jeste druga, zasebna ličnost, od Očeve ličnosti i od Sinovljeve ličnosti, ali nije NEZAVISNA od njih nego je on Njihova ličnost“ (ovo je komentar jednog od onih koji ne veruju u Trojstvo sa jedne adventističke diskusije na FB). Kako se u jednoj rečenici može reći da je Sveti Duh zasebna ličnost od Očeve i Sinovljeve ličnosti, ali je ipak Sveti Duh njihova ličnost? Da li Otac i Sin imaju neku dvojnu ličnost? Ili je to samo pokušaj da se ospori ono što je vrlo jasno iz Biblije da je Sveti Duh zasebna, nezavisna “treća” ličnost Božanstva?

Ovakve nebiblijske izjave i izjave koje ne nalazimo u Duhu proroštva, samo pokazuju da su one proizvod ljudskog mudrovanja. Gde Biblija i Duh proroštva daju ovakve izjave da je Sveti Duh ličnost ali da nije potpuno nezavisna nego da je to zapravo zajednička ličnost Oca i Sina? Kada se čitaju svi izveštaji o Duhu Svetome i u Bibliji i kod Elen Vajt, od kojih smo mnoge naveli u ovom dokumentu, dobija se jasna slika da je Sveti Duh potpuno odvojena, nezavisna božanska ličnost, a ne neka dvojna ličnost Oca i Sina. Jedinstvo koje vlada u Božanstvu je takvo da svaka osoba predstavlja drugu i uzvišuje je. Činjenica da Duh Sveti predstavlja Oca i Sina je samo opis dela Svetoga Duha u planu spasenja, a ne objašnjenje njegove prirode. Postoje tekstovi u Bibliji koji nedvosmisleno govore da je Sveti Duh potpuno nezavisna Božanska ličnost kao što su i Otac i Sin.

Ovde se u stvari vidi da oni imaju drugačiji koncept od biblijskog kada daju izjavu da je Sveti Duh treće lice Božanstva, jer ne govore o tri različite i nezavisne ličnosti. Zašto onda i koristiti takvu izjavu ako je Sveti Duh samo Očeva i Sinovljeva ličnost?

Koristeći nekoliko citata koji govore o prisustvu Hrista u ličnosti Svetog Duha, oni izvlače pogrešan zaključak da to nije nezavisna ličnost nego zapravo druga Hristova i Očeva ličnost. Prisustvo Hrista i Oca u ličnosti Svetog Duha je u skladu sa jedinstvom tri ličnosti isto kao što je Isus rekao Filipu, „**koji vidje mene, vidje Oca**“, „**Zar ne vjeruješ da sam ja u Ocu i Otac u meni?**“ i „**Vjerujte meni da sam ja u Ocu i Otac u meni**“ (Jovan 14:9-11). Da li se ovaj tekst može uzeti kao dokaz da su Otac i Sin ista ličnost ili da je Sin samo druga Očeva ličnost ili da je Otac druga Hristova ličnost? Ako ovde Isus izjavljuje da je Otac u Njemu, i da je On u Ocu, a još uvek su nezavisne ličnosti, zašto onda da to nije slučaj sa Svetim Duhom u citatima Elen Vajt gde ona kaže da je preko Svetog Duha Hristos lično prisutan sa svojim sledbenicima? To je svakako u skladu sa onim što uči doktrina o Trojstvu na osnovu Biblije.

Jedinstvo koje vlada u Božanstvu je takvo da svaka osoba predstavlja drugu i uzvišuje je. Otac predstavlja Sina, Sin Oca, Duh Sveti predstavlja Oca i Sina. Ovo je suština ljubavi i jedinstva Božanskih ličnosti.

Sa druge strane, gde u Bibliji ili Duhu proroštva imamo izjave da je Sveti Duh zajednička ličnost Oca i Sina? Zar Biblija i Duh proroštva ne govore o Svetom Duhu kao ličnosti koji je predstavnik Oca i Sina na zemlji, dok su Otac i Sin na nebu? Kako to da je Sveti Duh čekao da Isus ode na nebo, kao što smo videli u jednom citatu Elen Vajt, ako je on samo ličnost Isusa Hrista? Kako je Hristos ili neka njegova navodna druga ličnost mogla da čeka samu sebe?

Duh Sveti je uvek bio prisutan na zemlji i pre Hristovog vaznesenja ali vaznesenje je predstavljalo početak perioda kada će Božja prisutnost u svom narodu sada biti kroz moćnu silu trećeg lica božanstva koji će se useliti sa svom svojom puninom u Hristove sledbenike. Na taj način, Hristos i Otac, kao i sam Sveti Duh, će biti prisutni u svakom verniku po Hristovom obećanju. **„I ja ću umoliti Oca, i daće vam drugoga utješitelja da bude s vama vavijek: Duha istine, kojega svijet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; a vi ga poznajete, jer u vama stoji, i u vama će biti.“ (Jovan 14:16,17)** Da li Isus priča ovde o svojoj ličnosti ili o potpuno drugoj, „nezavisnoj“ ličnosti? Svakako da se radi o „drugoj“ ličnosti kao što i sam tekst kaže. Pa ipak, zbog zajednice tri božanske ličnosti, iste zajednice koja vlada između Oca i Sina, Isusovo obećanje je da će se i On i Otac nastaniti u svojim sledbenicima kroz Svetoga Duha: **„Isus odgovori i reče mu: ko ima ljubav k meni, držaće riječ moju; i otac moj imaće ljubav k njemu: i k njemu ćemo doći, i u njega ćemo se staniti.“ (Jovan 14:23).**

Njihovo shvatanje Svetog Duha kao neke ličnosti koja nije nezavisna nego je ličnost Oca i Sina je potpuno neshvatljivo u svetlosti onoga što piše u Bibliji i u Duhu proroštva koji jasno označavaju Svetoga Duha kao nezavisnu ličnost koja ima svoju volju (Dela 13:2,4), može da se žalosti (Efescima 4:30), može da se huli na nju (Matej 12:31), može da joj se laže (Dela 5:3,4) i koja deluje u jedinstvu sa Ocem i Sinom na spasenju čoveka i član je imena u koje se krštavamo, “ime Oca i Sina i Svetoga Duha” (Matej 28:19).

6. “Oni ne veruju da je Duh Sveti Bog!

Mi verujemo da je Duh Sveti božanska osoba, lično prisustvo samog Boga Oca i Njegovog jedinorodnog Sina svojim duhom.”

I ovo je jedna primer korišćanja reči i izjava koje znače nešto drugo nego što je njihovo literarno značenje. Jasno je bez dileme da oni ne veruju da je Sveti Duh Bog u onom smislu u kome bi ta izjava trebalo da znači za nas sve. Oni ne veruju ni da je to treća nezavisna ličnost, a kamoli da je on Bog, istog ranga kao Otac i Sin, koji sa pravom može da se zove jedini Bog, u kome je sva punina Božanstva kao u Ocu i Sinu. Oni ne mogu da negiraju jasne citate Elene Vajt gde ona kaže da je Sveti Duh Božanska ličnost kao ni tekstove Biblije koji nedvosmisleno govore o tome, ali im daju sasvim drugačije značenje da odgovara onome što oni veruju da Sveti Duh nije zapravo nezavisna božanska ličnost nego neka navodno druga ličnost Oca i Sina. Kada oni kažu da je Sveti Duh božanska ličnost to je zato što veruju da je to Hristova i Očeva ličnost, a ne zato što je to nezavisna, treća božanska ličnost.

7. “Oni pozivaju ljude da napuste adventističku crkvu!

Mi pozivamo sve one koji su napustili adventističku crkvu, da se vrate i zajedno sa Božjim narodom utvrde u istinama i pripreme za Hristov dolazak.”

Ovaj pokret na našim prostorima je vrlo mlad, ali on se može naći posvuda širimo adventističkog sveta i neki od njihovih vođa pozivaju ljude da napuste crkvu. Mnogi od sledbenika ovog učenja su sami tražili da njihova imena budu izbrisana iz crkvenih knjiga ne želeći da budu članovi crkve koja je postala ćerka Vavilona. Neki su bili isključeni iz crkve zbog svoje aktivnosti protiv učenja crkve. Svako od nas ko je bio uključen u evanđeoski rad zna koliko treba truda, molitava i vremena da bi se jedna duša dovela Hristu. Nažalost, oni koji svojim stavom prema crkvi čine da ljudi napuštaju crkvu, ne shvataju pogubnost njihovog stava.

- **“Oni osnivaju novu crkvu!**

Nikako, mi ne osnivamo nikakvu novu crkvu, niti ćemo ikada osnivati, nego pozivamo braću i sestre da se utvrde u istini i ljubavi u ovoj crkvi.”

Ovaj pokret kao i mnogi pokreti koje smo mogli da vidimo u prošlosti, ne izgrađuju crkvu nego radi suprotno. Utvrđivanje u istini je utvrđivanje u jedinstvu, a ne u razjedinjavanju crkve. Možda oni ne planiraju da osnuju novu crkvu, ali oni koji se doktrinalno odvoje od tela crkve upravo to čine, osnivaju neko novo doktrinalno jedinstvo. Crkva nije samo zgrada nego jedinstvo vernika u nauci, „jedna vera, jedno krštenje“. To je ono što čini crkvu.

- **“Oni tvrde da je Crkva Adventista Sedmog Dana Vavilon!**

Naprotiv, mi tvrdimo da adventistička crkva nije Vavilon i da po Svetom Pismu i Duhu Proroštva nikada neće ni biti. Termin Vavilon dolazi iz knjige Otkrivenja i ima jasno i specifično proročko značenje i odnosi se na crkve koje su ustale protiv Božjeg zakona i protiv Božjeg naroda koji drži sve zapovesti Božje.”

Bilo bi nepošteno optuživati nekoga da nešto radi, ako ne radi. Može biti da neki od onih koji među nama ne veruju u Trojstvo stvarno ne govore da je crkva Vavilon tim rečima. Ipak, više je nego jasno da optužuju crkvu da ima vavilonsko učenje. Da li je to ista stvar? Siguran sam da bi različiti ljudi dali različite odgovore na ovo. Kako na primer protumačiti optužbu da je nauka o svetom Trojstvu koju ima adventistička crkva, katoličkog porekla? Drugim rečima, kako može neko reći da ne optužuje crkvu da je Vavilon, a u isto vreme da tvrdi da je adventističko učenje vavilonsko?

21. Primedba da adventističko verovanje u Trojstvo ima poreklo u katoličkom učenju

Ova primedba spada u onu vrstu primedbi koja bi trebala da bude “udarna”, utičući više na emocije nego na razum. Ovde ćemo pokušati da ukratko damo odgovor na to i da u svetlosti činjenica vidimo da li takva optužba ima osnove.

Kratak pregled ovog argumenta će otkriti da niti je vera u Trojstvo potekla iz katoličke crkve, niti nauka o Trojstvu onako kako advenisti veruju, vuče svoje poreklo iz katoličke interpretacije ove biblijske istine. Ironično, videćemo da u nekim detaljima, oni koji odbacuju adventističko verovanje Trojstva, se više slažu sa katoličkim verovanjem Trojstva nego oni koje optužuju.

Kao dokaz za ovu tvrdnju da je se katoličko verovanje o Trojstvu koje je skinuto sa vaticanskog veb sajta:

„Dogma o Svetom Trojstvu

Trojstvo je Jedan. Mi ne priznajemo tri Boga, nego jednog Boga u tri osobe, “suštinsko Trojstvo”. Božanske osobe ne dele jedno božanstvo između sebe nego je svaka od njih potpuno i ceo Bog: “Otac je ono što je Sin, Sin ono što je Otac, Otac i Sin ono što je Sveti Duh, i.e. po prirodi jedan Bog.” U rečima Četvrtog Lateranskog koncila (1215), “Svaka od osoba je ta vrhunaska realnost, viz., božanska materija, suština ili priroda.” Božanske osobe su zaista posebne jedna od druge. “Bog je jedan ali ne sam.” “Otac”, “Sin”, “Sveti Duh” nisu samo imena koja određuju modalitete božanskog bića, jer su oni zaista posebni jedan od drugog: “Onaj ko je Sin, nije Otac, niti je Sin onaj koji je Otac, niti je Sveti Duh onaj koji je Otac ili Sin.” Oni su posebni jedan od drugog u njihovom odnosu porekla: “Otac je onaj koji generiše, Sin onaj koji je rođen, i Sveti Duh koji proizlazi.” Božansko Jedinstvo je Trojedino.

Božanske osobe imaju odnos između sebe. Zato što ne deli božansko jedinstvo, prava posebnost osoba jedna od druge zasniva se u odnosu kojim su povezani jedan s drugim. “U odnosnim imenima osoba Otac je povezan sa Sinom, Sin sa Ocem, i Sveti Duh sa obojicom. Dok se nazivaju trima osobama u svetlu njihovih odnosa, mi verujemo u jednu prirodu i suštinu.” Zaista “sve (u njima) je jedno gde nema suprotnosti odnosa.” Zbog tog jedinstva Otac je potpuno u Sinu i potpuno u Svetom Duhu; Sin je potpuno u Ocu i potpuno u Svetom Duhu; Sveti Duh je potpuno u Ocu i potpuno u Sinu.” (<http://www.istinaotrojstvu.com/katolicko-poreklo-adventisticke-doktrine-o-trojstvu>)

Ovo je kratak sažetak onoga što katolička crkva veruje, a u tom sažetku se svakako ne otkriva dubina onoga što oni stvarno veruju kada se to verovanje prouči dublje od onoga što jedna kratka izjava može da kaže. Onako kako ovde piše, sama činjenica da oni veruju da su Otac Sin i Sveti duh tri ličnosti, ne čini adventističko učenje katoličkim više nego što i sami protivnici nauke o Trojstvu veruju da postoje tri Božanske ličnosti Otac Sin i Sveti Duh. Isto tako, ako mi kažemo da je Bog jedan, nismo više katolici nego što bi sama Biblija bila katolička knjiga pošto daje izjavu da ima jedan Bog isto kao što i katolici veruju.

Pre nego što išta dalje kažem, rekao bih da se potpuno slažem da mi adventisti nemamo šta da tražimo u katoličkom verovanju u Trojstvo. Naš cilj ovde je da vidimo da li stvarno adventističko verovanje ima poreklo u katoličkom verovanju o Trojstvu ili ne.

Prvo da kažem da za razliku od naših pionira koji su poznavali klasično katoličko verovanje u Trojstvo, čini nam se da oni koji danas optužuju crkvu za katoličko poreklo ove nauke, nisu dovoljno upoznati sa time. Pioniri su tačno znali zašto su se protivili takvom učenju o Trojstvu i oni su to jasno rekli, što smo već videli u istorijskom delu koji smo ovde opisali, a i malo kasnije ćemo videti u još nekoliko primera. Adventistička crkva se ni danas ne slaže sa takvim shvatanjem Trojstva i dovoljno je pročitati našu izjavu vere po tom pitanju, kao i naše teologe koji pišu o Trojstvu i kroz stvarno poznavanje katoličkog verovanja videti da osim reči Trojstvo i biblijske izjave da postoji jedan Bog, koncepti su dijametralno suprotni.

Da prvo vidimo poreklo koncepta o Trojstvu i da li je ono katoličko učenje. Već negde oko 110. godine naše ere, Ignjatije Antiohijski govori u prilog koncepta Trojstva kada ohrabruje poslušnost „Hristu, Ocu i Svetom Duhu“ (Poslanica Magnezijcima, kratka verzija). Pa ipak, prva upotreba reči koja ozačava Trojstvo dolazi od reči „trias“ od koga dolazi latinska reč „trinitas“, tj. trojstvo. Ova reč se prvo nalazi 180. godine kod Teofila Antiohijskog. Tek kasnije vidimo upotrebu ove reči na latinskom „trinitas“ kod Tertuliana i naravno kod Origena i njegovog učenika Gregora Taumaturga koji je prvi dao definiciju njegovog shvatanja o Trojstvu negde između 260. i 270. godine.

Za one koji poznaju crkvenu istoriju, značajna je činjenica da je Teofil Antiohijski prvi koji koristi izraz „trias“ za Božanstvo Oca. Bez obzira na Teofilov koncept trojstva i kako ga on definiše, što je izvan onoga o čemu ovde govorimo, važno je videti da taj koncept ne dolazi iz katoličke crkve, niti njene sfere uticaja, nego iz Antiohijske škole. Postojale su dve glavne škole u ranom hrišćanstvu, Antiohijska i Aleksandrijska. Antiohijska škola je imala egzegetski pristup proučavanju Biblije koji se bazirao na samom biblijskom tekstu bez dodavanja značenju od onoga što tamo piše. To je u suštini metoda koju je adventistička crkva oduvek sledila. Sa druge strane, Aleksandrijska škola je praktikovala alegorijsku metodu gde se biblijskom tekstu kroz alegorije moglo dodati bilo kakvo značenje koje pisac biblijskog teksta možda nikada nije imao na umu.

Iako ne treba reći da je sve što je došlo iz Aleksandrijske škole jeres, značajno je videti da odatle potiče ono što kasnije i postaju glavni elementi katoličke doktrine o Trojstvu. Sam Origen koji se bavio pitanjem Hristovog rođenja je kasnije na više sabora bio anatemisan i od strane katoličke i pravoslavne crkve. Međutim, učenja koja su krenula iz te škole su uticala na debatu oko Trojstva i zaključaka Nikejskog sabora u 4. veku. Ne treba smetnuti sa uma da je i sam Arije koji je govorio o Hristovom stvaranju poticao iz Aleksandrijske škole. To ne znači da je on imao isto shvatanje kao Origen, ali ne znači ni da je bio u pravu naročito kada znamo da je verovao da je Hristos stvoren od različite suptance nego Otac, svrstavajući Hrista sa stvorenim bićima.

Sve u svemu, ono što smo želeli da naglasimo je da reč „trojstvo“ ne dolazi od katoličke crkve i da reč „trias“ i koncept trojstva vezan za Božanstvo dolazi mnogo ranije od 4. Veka, čak iz 2. veka i to ne iz Alaksandriske škole nego iz Antiohijske.

Drugo mnogo važnije pitanje je šta je u suštini katoličko učenje o Trojstvu. Zbog obima ove tematike, ovde će biti izloženi samo neki aspekti te doktrine koji će pokazati da to nema uopšte dodira sa onim kako adventisti objašnjavaju Trojstvo kao Jedan Bog - Otac, Sin i Sveti Duh. Kao što smo videli u izjavi verovanja sa vatikanskog sajta, ono nam ne otkriva puno na osnovu čega bi mogli da vidimo neku suštinsku razliku naših verovanja. Zato ćemo pogledati u neke druga teološka razlaganja ovog katoličkog verovanja da vidimo šta zapravo stoji iza tog kratkog objašnjenja verovanja.

Šta kažu katolici o Hrisovom poreklu i Njegovom odnosu sa Ocem? Pogledajmo iz njihovih izvora:

„Ishodenje Sina ili Reči od OCA se naziva Proizilaženje. SIN ishodi od OCA aktom razuma i to se zove „Večno Proizilaženje, kroz koje podrazumevamo da ne samo da nije bilo vreme kada je OTAC postojao bez da proističe SINA, nego isto tako da čin proizilaženja je neprestan čin, tako da kada neki jeretici uče da je bilo razdvajanja OCA i SINA za vreme istorijskog života Utelovljene Reči na zemlji, i OTAC i SIN bi prestali da postoje, pošto bi čin proizilaženja bio prekinut kroz razdvajanje, ne bi bilo ni SINA, a ako nema SINA, ne bi bilo ni OCA.“ („The Procession of the SON or Word from the FATHER is Called Generation. The SON proceeds from the FATHER by an act of the intellect and

this is termed ‘Eternal Generation,’ by which we mean not only that there never was a time when the FATHER existed without generating the SON, but also that the act of Generation is a continuous act, so that if, as some heretics teach, there was during the historic life of the Incarnate WORD on earth a separation between the FATHER and the SON, both FATHER and SON would have ceased to be, inasmuch as, the act of Generation being interrupted by the separation, there would have been no SON, and there being no SON there could have been no FATHER.” (Alfred Mortimer, Catholic Faith and Practice, 1897 p. 13,14. Knjiga se može naći na Internetu <http://books.google.com/books?id=D-orAAAAYAAJ>)

Značajnost ovoga što piše u ovoj knjizi je da je to napisano u vreme naših pionira. Sada nam je možda i jasnije zašto su pioniri u početku bili toliko protivni ovom katoličkom verovanju i samoj upotrebi reči “trojstvo”.

U ovom tekstu otkrivamo neke karakteristike katoličkog verovanja. Prvo, reč je o večnom rađanju Sina kao čin Očevog intelekta. Drugo, iako je očito da se govori o dve osobe, još uvek bi razdvajanje Oca i Sina značilo prestanak postojanja i Oca i Sina. Ovde se svakako postavlja pitanje šta je sa razdvajanjem Hrista i Oca prilikom Hristove smrti na krstu?

Međutim, ovaj tekst možda nam na prvi pogled ne dočarava u potpunosti katoličko verovanje u vezi navodnog Hristovog rađanja. Taj „akt intelekta“ se zapravo podrazumeva u biblijskom smislu poznavanja Oca samoga sebe koje rađa Hrista. Zapazimo kako je to izraženo u jednoj drugoj knjizi:

„Bog Otac večno poznaje samog Sebe, i nastavlja da poznaje Sebe, i na taj način nastavlja da izvodi Sina.“ (,God the Father eternally knows Himself, and continues to know Himself, and thus continues to bring forth the Son.“ (My Catholic Faith: A Manual of Religion, Louis Laravoire Morrow, Bishop of Krishnagar, 1949 p. 30. Knjiga se može naći na internetu <http://www.willingshepherds.org/Doctrine.htm>)

Prema ovom učenju Bog “poznaje samog sebe”, u istom smislu kao što je na primer Adam poznao svoju ženu Evu i iz tog akta poznanja, Eva rađa sina. Na taj način, navodno, Otac neprestano poznaje samoga sebe i na taj način neprestano rađa Sina. Koliko ova kataolička nauka ima veze sa Biblijom i sa onim što uči adventistička crkva? Svakako ni malo. Čak, oni koji uče

da je Otac nekim činom rodio Hrista, su bliži ovom katoličkom učenju nego verovanje Hrišćanske adventističke crkve.

Ova veoma čudna teologija o večnom rađanju Sina još je čudnija u opisu Svetoga Duha:

„Bog Otac i Bog Sin, nastavljaju da vole jedan drugoga i njihovo uživanje jednog u drugome nastavlja da izvodi Duha Svetoga.“ („God the Father and God the Son continue to love each other, and their delight in each other continues to bring forth the Spirit of Love, God the Holy Ghost(My Catholic Faith: A Manual of Religion, Louis Laravoire Morrow, Bishop of Krishnagar, 1949 p. 30)

Ne samo što Otac kroz neprestano “poznavanje samog sebe” rađa Sina, nego Otac i Sin vole jedan drugoga i iz te ljubavi proizilazi Sveti Duh. Sveti Duh proizilazi kroz akt Očevog i Sinovljevog disanja („spiration“):

„SVETI DUH večno ishodi od OCA i SINA, ne kao iz dva izvora nego iz jednog, i ne kroz dva disanja (spirations) nego kroz jedno disanje. On dakle ishodi jednim činom volje i pošto nemamo ime za to proizilaženje kroz ono što se dešava u čoveku, i kao što akt OČEVOG razuma proizvodi SINA koji je suštinski različit od čina volje OCA sa SINOM koji izdišu SVETOGA DUHA, koristeći običnu reč „disanje“ („Spiration“) za ishodenje SVETOG DUHA.“ („The HOLY SPIRIT proceeds eternally from the FATHER and the SON, not as from two origins but as from one, and not by two spirations but by one spiration. He proceeds, therefore, by an act of will, and as we have no name for this procession suggested by what occurs in man, and as the act of intellect by which the FATHER generates the SON is virtually distinct from the act of will by which the FATHER with the SON breathes forth the HOLY SPIRIT, the general word „Spiration“ (Breathing) is used for this procession of the HOLY SPIRIT.“ (Alfred Mortimer, Catholic Faith and Practice, 1897 p. 14)

Sveti Duh je dakle samo posledica „čina disanja“ („spiration“) Oca i Sina. On proizilazi kao jedan akt volje, a ne rađanja kao što je to slučaj Sina.

Da li u ovome možemo prepoznati išta što liči na učenje adventističke crkve o Svetome Duha? Ništa od takvih ideja nema Bibliji niti u adventističkom učenju. Kao i u slučaju

navodnog rađanja Sina, i ovde oni koji se protive adventitičkom verovanju u Trojstvo, su bliži katoličkom učenju nego što bi želeli da priznaju. Oni isto tvrde da je Sveti Duh samo Duh Očev i Duh Hristov, a ne zasebno biće ili individua.

Konačno, što se tiče osoba božanstva, katoličko verovanje je da „**Postoje tri osobe, ali samo jedno Biće**“ („**There are three Persons, but only one Being**“ (My Catholic Faith: A Manual of Religion, Louis Laravoire Morrow, Bishop of Krishnagar, 1949 p. 33) Otac, Sin i Sveti Duh su neka čudna „biološka“ aktivnost u kome Otac neprestano “poznanjem samog sebe” rađa Sina, a Duh Sveti neprestano proizilazi činom Očevog i Sinovljevog „disanja“, te iako se prepoznaju tri osobe, još uvek je to jedno jedino Biće.

Ovo je radikalno suprotno onome što adventisti veruju o Jednom Bogu onako kako Biblija kaže da ima jedan Bog - Otac, Sin i Sveti Duh i da svaka od tih osoba je „punina Božanstva“. Adventističko učenje se ovde zaustavlja i u ni u kojem slučaju ne pokušava da objašnjava ontološki odnos tri bića u Božanstvu osim što na osnovu Biblije tvrdi da su tri osobe jedno. To je deo tajne Božanstva u koju ni jedno ljudsko biće ne bi trebalo da ulazi dalje od onoga što nam Biblija otkriva. Sve što mi vidimo u Bibliji je relacija tri osobe u njihovom odnosu prema čoveku u delu spasavanja i jedinstvo njihovog dela u pogledu plana spasenja. Mi ne negiramo da se to jedinstvo Boga odražava i više od samog odnosa jedinstva tri osobe u nameri i cilju, i na njihovo ontološko jedinstvo i na jedinstvo suštine, ali je to nešto što je izvan našeg ljudskog razumevanja i pokušaja da se to objasni.

Mi nećemo da idemo dublje u detalje o katoličkom verovanju po ovom pitanju i razlikama sa adventističkim verovanjem po pitanju Trojstva, jer i ovo kratko objašnjenje već pokazuje suštinsku razliku ovih verovanja. Dublje proučavanje ovog predmeta bi svakako obuhvatilo filozofski razvoj klasične teološke misli počevši od platonizma, neoplatonizma, aristotelizma, patristike pa sve do srednjovekovne skolastike koja zapravo predstavlja filozofski pristup objašnjavanja biblijskih doktrina. Nema sumnje da se u ovom pogledu patristika zasnivala na grčkoj filozofiji neoplatonizma i da su mnogi crkveni oci mislili da je grčka filozofija spojiva sa tumačenjem biblijskih istina. Ta sinteza neoplatonizma i Biblije je najuočljivija u delu Avgustina. Tim pristupom sinteze neoplatonizma sa Biblijom je Avgustin i definisao doktrinu o Trojstvu izraženu u svom delu “De Trinitate” (O Svetom Trojstvu). Kasnije, gradeći na Avgustinovoj sintezi neoplatonizma i Biblije, Toma Akvinski je definisao klasičnu

srednjovekovnu skolastičku formulaciju Trojstva koristeći aristotelizam kao svoj filozofski temelj.

Za dalje izučavanje katoličkog verovanja o Trojstvu bih preporučio knjige koje su gore citirane u vezi katoličke vere o Trojstvu, kao i neke druge izvore koji su lako dostupne na internet kao što je katolička enciklopedija (**Catholic Encyclopedia, 1914.** dostupnu na Internetu <http://www.catholicity.com/encyclopedia/>), Treba pogledati članke kao što su **“The Blessed Trinity.”**, **“Nature and Attributes of God.”** i **“Holy Ghost.”** Tu se može dodatno proučiti njihovo učenje u detalje kao i naći reference o nekim crkvenim ocima koji su doprineli ovom katoličkom učenju, od kojih su neki verovali da je Hristos stvoren ili rođen, i da je Sveti Duh samo Očev i Hristov duh, vrlo slično onome što veruju oni među adventistima koji se opiru verovanju u Trojstvo.

Isto tako kao kontrast katoličkom učenju bih preporučio članak **„Nauka o Bogu“** (dr. Fernando L. Canale) koji možemo naći u Adventističkom biblijskom komentaru, 12. sveska koji svakako objašnjava službeno učenje Adventističke crkve po ovom pitanju. (Komentar se može skinuti na našem jeziku sa Interneta a nosi naslov „Priručnik teologije Adventista sedmoga dana“ http://www.svetlostistine.org/SI/biblioteka/cat_view/52-teologija) To će pokazati da je primedba da adventističko verovanje u Trojstvo vuče poreklo iz katoličkog verovanja u Trojstvo, sasvim neosnovana. Jednostavan biblijski pristup ovoj istini koju koriste adventisti da bi je objasnili je dijametralno suprotan filozofskom pristupu srednjovekovne skolastike. Biblijski tekst je jedino sredstvo adventističke interpretacije ove značajne istine.

Imajući sve ovo u vidu što smo ovde rekli, nije čudo da su adventistički pioniri odbacivali ovako srednjovekovno shvatanje Trojstva. Iako katoličko učenje govori o tri osobe Božanstva, one su u takvom neprestanom procesu zavisnosti kroz večno rađanje Sina i večnu emanaciju Duha, da u stvari oni nisu odvojena bića, odvojene individue tako kako ih Biblija opisuje i tako kako je Elen Vajt u vizijama videla Oca i Sina kao odvojene individue. Kada je Elen Vajt izjavila da **“U Hristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečen život”** ona je zapravo htela da jasno izrazi tu razliku od katoličkog učenja gde Hristova egzistencija zavisi od Očevog neprestanog rađanja Hrista. Otac ima život u sebi i Hristos ima život u sebi. Hristos ne proističe od Oca nego je On sam izvor života kao i Otac. Hristova izjava **“Izidoh od Oca”** (Jovan 16:28), ne govori o njegovom “proisticanju” od Boga u ontološkom smislu Njegovog postojanja, kao što to katolici

veruju, nego se odnosi na činjenicu da je Hristos pre dolaska bio na nebu sa Ocem (Jovan 1:1-3) i da od Oca dolazi.

Možda sada možemo bolje da razumemo neke od izjava naših pionira u vezi Trojstva koje jasno pokazuju šta su oni imali na umu kada su pisali protiv takvog verovanja. Pogledajmo neke izjave iz doba pionira:

“Ovde možemo da pomenemo Trojstvo, koje ukida ličnost Boga i Njegovog Sina Isusa Hrista.” (“Here we might mention the Trinity, which does away with the personality of God and His Son Jesus Christ.” James White, Review and Herald, Dec 11, 1855, p. 85)

“Doktrina o Trojstvu je bila uspostavljena u Nikeji 325. godine. Ova doktrina uništava ličnost Boga i njegovog Sina Isusa Hrista. Sramotne mere kojima je ona nametnuta crkvi, a koje se vide na stranicima crkvene istorije može da učini da svaki vernik ove doktrine pocrveni.” (“The doctrine of the Trinity which was established in the church by the council of Nice [Nicea], A.D. 325. This doctrine destroys the personality of God and His Son Jesus Christ.’ The infamous measures by which it was forced upon the church which appear upon the pages of ecclesiastical history might well cause every believer in that doctrine to blush.” J. N. Andrews, Review, March 6, 1855)

“Što se tiče Trojstva, ja sam zaključio da je to nemoguće za mene da verujem da Isus Hristos, Očev Sin, je isto tako bio Svemoćni Bog, Otac, jedno te isto biće.” (“Respecting the trinity, I concluded that it was impossible for me to believe that the Lord Jesus Christ, the Son of the Father, was also the Almighty God, the Father, one and the same being.” Joseph Bates, Autobiography – Battle Creek, 1868, 205)

“Postoje mnoge primedbe [na doktrinu o Trojstvu] koje bismo mogli izneti, ali zbog ograničenosti prostora sažecemo ih na sljedeće tri: 1. Ona je protivna zdravom razumu. 2. Ono je protivna Svetom Pismu. 3. Poreklo mu je pogansko i neverovatno je.” (“There are many objections [to the doctrine of the Trinity] which we might urge, but on account of our limited space we shall reduce them to the three following: 1. It is contrary to common sense. 2. It is contrary to scripture [sic]. Its origin is Pagan and fabulous.” J. N. Loughborough, Review and Herald, Nov. 5, 1861.)

“Verovanje u doktrinu o trojstvu nije toliko dokaz zle namere koliko opijenost vinom kojim su napojeni svi narodi. Činjenica da je ovo bila jedna od vodećih doktrina, ako ne i najglavnija, na kojoj se rimski biskup uzdigao u papstvu, ne govori previše u njenu korist.” (“**To hold the doctrine of the trinity is not so much an evidence of evil intention as of intoxication from that wine of which all the nations have drunk. The fact that this was one of the leading doctrines, if not the very chief, upon which the bishop of Rome was exalted to the popedom, does not say much in its favor.**” R. F. Cottrell, Review and Herald, July 6, 1869)

Iako pioniri nisu možda shvatali Božanstvo kako ga mi danas shvatamo, ipak razumemo zašto su tako bili protiv nauke o Trojstvu. Katoličko učenje o Trojstvu, onako kako smo ukratko ovde videli, ukida onu individualnost Božanskih suprotno načinu na koji Biblija govori o njima. Ono sadrži pokušaj ljuskog uma da objasni suštinu zajednice tri božanska bića nebiblijskim konceptima koje smo ovde videli. Nije čudo da su naši pioniri to odbacivali. Međutim, kao što i ovi citati naših pionira pokazuju, oni su tačno znali zašto odbacuju Trojstvo onako kako ga Rimski crkva veruje. Oni koji se protive verovanju u Trojstvo, često citiraju ove tekstove naših pionira ukazujući na njihovo neverovanje u Trojstvo, ali bi bilo dobro da pogledaju i razloge zašto su oni odbacivali tu nauku.

Zaključak je da je ova primedba potpuno neosnovana jer katoličko učenje o Trojstvu, kada se pogleda dublje, a ne samo u kratkoj izjavi, u svojoj suštini nema podršku Biblije niti je slično adventistčkom verovanju.

Zaključak

Cilj ovog što smo do sada izneli je da damo odgovor na učestale napade na adventističko verovanje o Trojstvu koje dolazi iz redova samih adventista. Sa druge strane, cilj nije bio da uđemo u dubinu nauke o Trojstvu. Pa ipak, sumirao bih ovde naše verovanje u Trojstvo bez detaljnijih objašnjenja. Doktrina o Trojstvu je duboko biblijska istina:

1. Biblija kaže da je Otac Bog. (1. Korinćanima 8:6)
2. Biblija kaže da je Isus Bog i Jahve. (Rimljanima 9:5; 1. Jovanova 5:20; Jovan 8:58)
3. Biblija kaže da je Sveti Duh Bog (Dela 5:34; Dela 13:2-4; Matej 12:31,32).
4. Biblija kaže da postoji samo Jedan Bog. (5. Mojsijeva 6:4)

Zaključak: Prema Bibliji, imamo samo Jednog Boga (Božanstvo) i taj jedan Bog je Otac, Sin i Sveti Duh (Matej 28:29; 2. Korinćanima 13:13). To je ono što je verovanje o Trojstvu.

Nauka o Trojstvu nas uči da Božanstvo podrazumeva Oca, Sina i Svetoga Duha, tri božanske Ličnosti. Oni nisu tri Boga, nego su jedno u prirodi, tj suštini i supstanci, u karakteru i nameri. Svaka od Njih postoji od večnosti i nikada nije bilo vremena u beskonačnoj prošlosti i budućnosti kada oni nisu ili neće živeti u zajednici. Iako su tri božanske Ličnosti jedno u planu spasenja, svaka od Njih izvršava deo tog plana onako kako je taj plan zamišljen u božanskoj mudrosti. Otac zauzima vodstvo nad svima, Sin se dobrovoljno potčinjava Očevoj volji, a Duh Sveti se dobrovoljno potčinjava i Ocu i Sinu. Ovo ustrojstvo plana spasenja i način kako se on izvršava će trajati sve do dana kada se izvrši njegova namera i kada nestane svakog neprijateljstva u Božjem stvorenom univerzumu, te kada Sin izvrši svoj zadatak pomirenja na kome je celo Trojstvo radilo: **“A kad mu sve pokori, onda će se i sam sin pokoriti onome koji mu sve pokori, da bude Bog sve u svemu” (1. Korinćanima 15:25)**. Plan spasenja je delo Trojstva na uspostavljanje harmonije i jedinstva u ljubavi, što je suština Boga.

Čovek bi mogao da na kraju svega postavi pitanje koje današnja generacija često postavlja. “I šta sada? Šta ako je Bog Trojstvo ili nije? Kako to menja moj život i moj odnos prema Bogu? Hoću li ga voleti i poštovati više zbog toga ili manje ako ne prihvatim ovu Biblijsku istinu?”

Iako sve ovo izgleda kao izraz našeg intelektualnog shvatanja pitamo se kakav uticaj ta vera ima na naše srce? Odgovor na ova pitanja je LJUBAV. Da budem specifičniji, odgovor je **“BOG JE LJUBAV” (Jovan 4:8,16)**. A ako je ljubav u pitanju, onda svakako ima veze kako shvatamo i opisujemo tu Božju ljubav, jer ona izaziva u nama odgovor prave ljubavi koji biva čoveku na spasenje. Nije čudo da je napad sotone na Boga bio napad na njegovu ljubav. Za nas je od životne važnosti da upoznamo dubinu te ljubavi jer samo naša ljubav prema Bogu koja je odgovor na tu Božju ljubav ima pravog značenja.

Bog je stvorio čoveka ne zato da bi imao nekoga koga da voli, nego ga je stvorio zato što je Bog ljubav. Bog nije postao ljubav kada je stvorio prva stvorenja, bilo anđele ili druga bića ili čoveka. Ljubav je sama suština Njegove prirode, a čovek je stvoren prema toj božanskoj slici (1.Mojsijeva 1:26,27). Nije čudo da u samoj suštini onoga što znači biti čovek ili ljudsko biće jeste taj društveni odnos koji se otkriva kroz ljubav i poverenje. Bog je stvorio čoveka, ali “muško i žensko stvorio ih”. Bog je rekao da će čovek i žena biti jedno telo (1. Mojsijeva 2:24), ne zato što će jedan od njih izgubiti svoju individualnost, nego zato što će ih ljubav ujedinjavati u takvu zajednicu koja se ne može drugačije izraziti nego “jedno”.

Ako je čovek, muško i žensko, stvoren prema slici svoga Tvorca, i ako je priroda čoveka takva da je u svojoj suštini biće koje je stvoreno sa tim odnosom ljubavi u zajedničkom životu čoveka i žene, onda je neminovno da je i suština prirode Tvoraca po čijoj je slici čovek stvoren isto tako ljubav koja se otkriva u zajednici više osoba Nebeske familije, Oca, Sina i Svetoga Duha. Božja ljubav počiva na tom jedinstvu ljubavi božanskih ličnosti. Oni su toliko čvrsto povezani u tom odnosu ljubavi da kao što se za čoveka i ženu kaže da su jedno, tako se i za Oca, Sina i Duha Svetoga kaže da su jedno.

Ta ljubav Božja i činjenica da je ljubav suština božanske prirode se otkriva u Bibliji u dva aspekta. Prvi aspect je božanska ljubav unutar samoga Trojstva. Drugi je božanska ljubav prema svojim stvorenjima naročito prema palom ljudskom rodu.

Kada čitamo Bibliju, a naročito Novi Zavet i Jevanđelja, mi otkrivamo tu veliku ljubav unutar samog Božanstva. Otac toliko ljubi svoga Sina, Sin toliko ljubi svoga Oca. Otac uzdiže svoga Sina, Sin uzdiže svoga Oca. Duh Sveti svedoči za Oca i za Sina. Sa druge strane, otkriva se ta ljubav koja ne traži svoje nego uzdiže druge. Sin ne traži svoju volju i ne čini ništa od svoje

volje nego samo traži Očevu volju. Otac ne zadržava ništa za sebe nego je sve predao Sinu. Sveti Duh ne teži da svedoči o sebi nego samo o Ocu i Sinu.

Šta reći o drugom aspektu Božje ljubavi koja se otkriva prema njegovim stvorenjima, naročito prema palom čoveku, a da to ne bude previše pojednostavljeno i umanjeno? **“Jer Bogu tako omilje svet...” (Jovan 3:16)**. Ljubav nije mogla da pusti pali ljudski rod da propadne. Ljubav se žrtvuje. Ljubav ne zna granice žrtvi.

Ta žrtva božanske ljubavi je otišla toliko daleko da je Božanska porodica žrtvovala sebe za spasenje palog čoveka. Mi možemo samo da zamislimo imajući u vidu našu ljudsku porodicu šta bi značilo dati jednog člana svoje porodice drugoj porodici, naročito kada bi znali da je ta druga porodica skup ljudi koji neće ceniti taj poklon jer **“k svojim dođe i svoji ga ne primiše” (Jovan 1:14)**. Ali ljubav nema računice niti **“traži svoje” (1.Korinćanima 13:5)**. Ljubav nije ljubav ako se ne daje. **“O dubino bogatstva i premudrosti i razuma Božijega!” (Rimljanima 11:33)**

“Da bi nas uverio u nepromenljivost svoje odluke o miru, Bog je dao svog jedinorodnog Sina da postane član ljudske porodice, da zauvek zadrži svoju ljudsku prirodu... Bog je usvojio ljudsku prirodu u ličnosti svog Sina i preneo je u najviše Nebo.” (Desire of Ages, 25)

Hristos je član Božanske porodice - Oca, Sina i Svetoga Duha, ali sada je On i član ljudske porodice - čoveka, žene i Hrista. Svojom Božanskom rukom je jedno sa Bogom, dok je svojom ljudskom rukom jedno sa ljudskim rodом, spajajući ove dve familije u jednu:

“Da bi mogao da dosegne grešnike tamo gde su bili, on je obgrlio ljudski rod svojom dugačkom ljudskom rukom, dok je sa svojom božanskom rukom uhvatio presto Beskonačnog, ujedinjujući kratkovečnog čoveka sa beskrajnim Bogom i ujedinjujući zemlju sa nebom.” (RH, August 15, 1899)

“U Hristu su međusobno povezane zemaljska i nebeska porodica.” (DA 26,27)

“Uslov ovog jedinstva između Boga i čoveka u velikom zavetu iskupljenja je bio dogovoren sa Hristom od večnih vremena.” (AG 129)

Jedino Onaj koji je bio Bog u najvišem smislu te reči i koji je bio čovek u pravom smislu te reči je mogao da pokaže ovu večnu Božju ljubav. Kada je nebeska familija Božanskog Trojstva, u savršenoj ljubavi i jedinstvu Oca, Sina i Svetoga Duh, odlučila da jednog člana svoje porodice pokloni ljudskoj porodici, da bi je spasio od večne propasti, to je bio izraz najveće ljubavi. Iako je znao šta ga čeka u ljudskoj porodici i da će naći samo prezir, prekor pa i svoju smrt, Ljubav se žrtvovala i uzela taj rizik večnog odvajanja od Sina da bi zauvek otkupila pali ljudski rod.

“Sa Hristom se postupalo onako kako mi zaslužujemo, da bi se s nama postupalo kako On zaslužuje. On je bio osuđen zbog naših greha, u kojima nije imao udela, da bismo mi mogli biti opravdani Njegovom pravdom, u kojoj nemamo udela. Pretrpeo je smrt koja je bila naša, da bismo mogli primiti život koji je bio Njegov. “Ranom njegovom mi se iscelismo.”” *Desire of Ages, 25).*

Međutim, Božja ljubav ide još dublje. Ona se nije zaustavila samo sa Hristom smrću, potrebno je bilo da se ta istina ostvari u srcu svakog onoga koji to verom prihvati. Potrebno je bilo da se sam Bog useli u srce čoveka da bi ga osposobio za tu večnu zajednicu sa Bogom. Zato je nakon Hristove žrtve došao obećani Utešitelj, treća ličnost Božanstva - Onaj koji donosi Oca i Sina i samog Sebe u čovekovo srce, prebivajući u čoveku po obećanju Isusa Hrista: **“Neću vas ostaviti sirotne; doći ću k vama.”** (Jovan 14:18) **“I ja ću umoliti oca, i daće vam drugoga utješitelja da bude s vama vavijek: Duha istine, kojega svijet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; a vi ga poznajete, jer u vama stoji, i u vama će biti.”** (Jovan 14:16,17). **“Ko ima ljubav k meni, držaće riječ moju; i otac moj imaće ljubav k njemu: i k njemu ćemo doći, i u njega ćemo se staniti”** (Jovan 14:23). **“Uticaj Sveotga Duha je Hristov život u duši. Mi ne vidimo Hrista i ne razgovaramo sa Njime, nego je Njegov Sveti Duh tako bilizu nas na jednom mestu kao i na drugom. On radi kroz i u svakome ko prima Hrista. Oni koji upoznaju prebivanje Duha će otkriti Duhovni rod – ljubav, radost, mir, krotost, dobrotu, veru.”** (Manuscript 41, 1897) Jedino tako možemo biti i znati da smo pripadnici jedne druge familije, nebeske familije, jer **“Ovaj Duh svjedoči našem duhu da smo djeca Božija.”** (Rimljanima 8:16)

Imajući u vidu ovakvu beskonačnu ljubav i žrtvu Oca, Sina i Duha Svetoga, koliko je to izraz našeg nedostatka ljubavi ako verujemo da je bilo vremena kada jednog člana nebeske

porodice, Oca, proglašavamo kao onoga koji je u svojoj beskonačnoj egzistenciji bio sam bez drugih članova porodice, Sina ili Svetoga Duha, i bez tesne zajednice ljubavi koja ga definiše kao Boga ljubavi. Da li je bilo vremena kada Bog nije bio ljubav? Da li je počeo da bude ljubav tek kada je “rodio” Sina? Sa druge strane, kakav je to nedostatak naše ljubav prema Bogu ako negiramo potpuno božanstvo i ličnost trećeg člana nebeske porodice koji treba da prebiva u nama i osvedoči nas o svemu tome? Sva tri lica Božanstva zaslužuju našu ljubav i poštovanje za ono što jesu, jedan Bog, i za ono što rade za naše spasenje:

“Božanstvo je bilo pokrenuto sažaljenjem prema čovečanstvu i Otac, Sin i Sveti Duh su dali sebe radi izvršenja plana otkupljenja. Da bi u potpunosti sproveli ovaj plan, bilo je odlučeno da će Hristos, jedinorodni Božji Sin, dati Sebe kao ponudu za greh. Koja mera može da izmeri dubinu ove ljubavi? Bog je učinio nemoguće za čoveka da kaže da se nešto moglo više učiniti. Sa Hristom je dao sve blago neba da ništa ne bi nedostajalo u planu za čovekovo uzdizanje. Ovo je ljubav čije izvršenje treba da ispuni dušu neizrecivom zahvalnošću! Oh, kakva ljubav, kakva neuporediva ljubav! Shvatanje ove ljubavi će očistiti dušu od svake sebičnosti. Ono će voditi učenike da se odreknu sebe, da uzmu krst i da slede Otkupitelja.” (CH 222)

Opisujući tu veliku ljubav Božju koja se izrazila kroz plan spasenja čoveka, Elen Vajt počinje svoj opis velike borbe između dobra i zla izjavljujući da je Bog ljubav:

“Bog je ljubav.” (1. Jovanova 4,16) Ljubav je Njegova priroda, Njegov zakon. Tako je uvek bilo i tako će uvek biti. “Visoki i uzvišeni, koji živi u večnosti”, čiji su “putevi... večni”, ne menja se. Kod Njega “nema promenjivanja ni menjanja videla i mraka”. (Isaija 57,15; Avakum 3,6; Jakov 1,17) Svako pokazivanje stvaralačke sile je izraz beskrajne ljubavi.” (PP 33)

Nekoliko knjiga i hiljade stranica kasnije, ona završava opis velike borbe između dobra i zla izjavljujući opet da je Bog ljubav. Sve počinje i sve završava sa najvećom istinom, Bog je ljubav:

“Velika borba je završena. Greha i grešnika više nema. Ceo svemir je čist. Potpuni sklad i radost vladaju u celom neizmernom svemiru. Od Onoga koji je sve stvorio teče život, svetlost i radost kroz sve svetove beskrajnog prostranstva. Od najmanjeg atoma do

najvećeg sveta, sve stvari, i živa i neživa priroda u svojoj nepomućenoj lepoti i savršenoj radosti govore da je Bog ljubav.” (GC 678)

Zaista je naš Bog, Otac, Sin i Sveti Duh ljubav! Završimo sa apostolskim pozdravom prve crkve : **“Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista i ljubav Boga i oca i zajednica Svetoga Duha sa svima vama. Amin” (2. Korinćanima 13:13)** i sa pozivom hvale Bogu izraženim u pozivu Elen Vajt : **“i onda se svi ujedinićmo uzdigavši pesmu: “Slavite Boga od koga dolaze svi blagoslovi... Slavite Oca, Sina i Svetoga Duha.” (RH, January 4, 1881 par. 18)**

** Preporuka nekoliko članaka odakle dolaze i neke ideje za istorijski deo u ovom članku“

„The Quest for a Biblical Trinity: Ellen White’s “Heavenly Trio” Compared to the Traditional Doctrine“
(Journal of the Adventist Theological Society, 17/1 (Spring 2006): 140–20., 2006. by Jerry Moon.)

http://www.atsjats.org/publication_file.php?pub_id=241&journal=1&type=pdf

„Demise of Semi-Arianism and Anti-Trinitarianism in Adventist Theology, 1888-1957“ (A Research Paper Presented in Partial Fulfillment of the Requirements of Course GHIS 974, Seminar in the Development of Seventh-day Adventist Doctrines, Andrews University, Merlin D. Burt, 1996.)

http://www.andrews.edu/~burt/010524_Burt.pdf

„History of Seventh-day Adventist Views on the Trinity“ (Journal of the Adventist Theological Society, 17/1 (Spring 2006): 125–139, 2006 by Merlin D. Burt.)

http://www.atsjats.org/publication_file.php?pub_id=240&journal=1&type=pdf

„The Adventisti Trinity Debate Part 1: Historical Overview“ (Andrews University Seminary Studies, Vol. 41. No. 1, 113-129, 2003. Andrews University Press, Jerry Moon)

http://www.auss.info/auss_publication_file.php?pub_id=1055&journal=1&type=pdf

„The Adventisti Trinity Debate Part 2: The Role of Ellen G. White“ (Andrews University Seminary Studies, Vol. 41. No. 2, 275-292, 2003. Andrews University Press, Jerry Moon)

http://www.auss.info/auss_publication_file.php?pub_id=1065&journal=1&type=pdf